

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน
จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

ชนาภา	เสมอกิจ
วีรากร	รัตกุล
สุวรรณี	คลังเจริญกุล

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
พฤษภาคม 2552
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร กรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....
(ดร. กาญจน์นภา พงศ์พันธ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ดร. ศรีสุดา จงสิทธิผล)

ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร กรุงเทพมหานคร

พฤษภาคม 2552

ชื่อเรื่อง	แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ชนาภา เสมอกิจ, วีรากร รัตกุล, สุวรรณี คลังเจริญกุล
ที่ปรึกษา	ดร. กาญจน์นภา พงศ์พนรัตน์
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม. สาขาวิชาการจัดการโรงแรม และการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2552
คำสำคัญ	การพัฒนา, ชายหาด

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว แรงจูงใจในการเดินทาง และความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนอย่างแท้จริง

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว และแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ใช้สถิติและวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีวิธีการหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ควรประกอบด้วย

1. การศึกษาความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน พบว่า ปัญหาด้านสภาพพื้นที่ ของชายหาดบางแสนที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากกว่าขีดการรองรับและขาดความเป็นธรรมชาติของชายหาดบางแสน ในส่วนของปัญหา รองลงมาจะเป็นปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่พบปัญหาทางด้านบริเวณชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูลมาก และปัญหาด้านความปลอดภัย ที่พบว่ามีการจราจรหนาแน่นและอันตรายต่อนักท่องเที่ยว ด้วยเหตุนี้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงควรแก้ไขปัญหาล่าช้าเป็นอันดับแรก และโดยเร่งด่วน

2. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามความคิดเห็น คือ การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี และพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจาก ดร. กาญจน์นภา พงศ์พนรัตน์ ที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสร็จสมบูรณ์ได้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พยอม ธรรมบุตร รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ และ ดร. ประภาศรี พรหมประกาย ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองแสนสุข บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี รวมถึงผู้มาเยือนชายหาด บางแสน จังหวัดชลบุรี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม และมีส่วนร่วมในแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

ชนาภา เสมอกิจ

วีรากร รัตกุล

สุวรรณณี คลังเจริญกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการทำวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	10
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา การมีส่วนร่วม และการบูรณาการ	15
แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว	20
แนวทางความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว	23
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	27
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	43
แนวคิดการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว	46
แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว	48
แนวคิดการตลาดการท่องเที่ยว	49
ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วง พ.ศ. 2550-2554	
เทศบาลเมืองแสนสุข	58
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)	65
ลักษณะของพื้นที่ศึกษา	74
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	101

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	103
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	103
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	105
การเก็บรวบรวมข้อมูล	108
การวิเคราะห์ข้อมูล	108
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	110
รายงานการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว	110
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	145
ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง	270
5 บทสรุป	274
สรุปผลการวิจัย	276
อภิปรายผล	286
ข้อเสนอแนะ	299
บรรณานุกรม	304
ภาคผนวก	308
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า	345

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี	4
2 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	8
3 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	31
4 องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	36
5 รูปแบบการจูงใจ	44
6 อุปสงค์การท่องเที่ยว	52
7 แผนที่ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี	76
8 แผนที่แสดงกายภาพชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี	77
9 ระบบนิเวศหาดทราย	97
10 ระบบนิเวศหาดหิน	98
11 ระบบนิเวศหาดโคลน	99
12 กราฟจำนวนนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ประจำปี พ.ศ. 2540-2550	101
13 หาดบางแสน จ.ชลบุรี	110
14 หาดวอนนภา	112
15 แหลมแท่น	113
16 บรรยากาศแหลมแท่น	114
17 เขาสามมุก	115
18 วัดแสนสุข	117
19 วัดตาลล้อม	118
20 วัดบางเป้ง	119
21 กุฏิวัดบางเป้ง	120
22 ศาลเจ้าแม่สามมุก	121
23 สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล	123

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า	
24	จำลองโครงการโลกใต้ทะเล	124
25	ตลาดหนองมน	125
26	ตลาดอ่างศิลา	127
27	งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด	128
28	เส้นทางแข่งรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด	129
29	ประเพณีก่อพระทรายวันไหล	131
30	เทศกาลอาหารทะเล	132
31	กิจกรรมด้านเล่นน้ำทะเล	133
32	นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน	134
33	ซีจรรย์ยานริมหาด	134
34	เรือสกูตเตอร์	134
35	บานาน่าโบ๊ท	135
36	รถโดยสารหนองมน – บางแสน	140
37	ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	140
38	ป้ายต่างๆ ในบริเวณชายหาดบางแสน	141
39	ห้องอาบน้ำและห้องสุขา	141
40	เก้าอี้ผ้าใบ ห่วงยาง จักรยานให้เช่า	142
41	หาบเร่ แผงลอย	143
42	นวดและสปาบริเวณชายหาดบางแสน	143
43	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกเพศ	145
44	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามช่วงอายุ	147
45	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามสถานภาพ	149
46	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกระดับการศึกษา	152
47	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกอาชีพ	155
48	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกรายได้ต่อเดือน	157
49	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก.....	159

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
50 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ตามความรู้สึกกับการมาเที่ยวชายหาด บางแสน	160
51 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการขายของของพ่อค้า แม่ค้าบริเวณ ชายหาดบางแสนเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง.....	162
52 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะการเดินทางมายังชายหาด บางแสน.....	163
53 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามวันเดินทาง.....	165
54 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามลักษณะพฤติกรรม การเดินทาง.....	166
55 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะการเดินทางมายังชายหาด บางแสนโดยเฉลี่ย.....	168
56 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะค่าใช้จ่ายต่อวันในการเดินทาง มายังชายหาดบางแสน.....	169
57 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกหมวดค่าใช้จ่ายส่วนมาก.....	171
58 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามความรู้สึกต่อการกลับมา เที่ยวซ้ำที่ชายหาด.....	172
59 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเหตุจูงใจที่จะกลับมา ท่องเที่ยวอีกครั้ง.....	174
60 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนก ตามแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว.....	176
61 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ.....	179
62 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม.....	182

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
63	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล.....	185
64	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม.....	189
65	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านบริการ.....	194
66	สรุป ผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่มตัวอย่าง.....	196
67	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านพื้นที่.....	198
68	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....	202
69	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	206
70	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านความปลอดภัย.....	210
71	สรุปความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	212
72	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน.....	215
73	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....	219
74	สรุปการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี.	221

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
75	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการจัดการด้านการตลาด.....	225
76	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว.....	230
77	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว.....	235
78	สรุปการพัฒนาที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็ง และมีระบบการบริหารจัดการที่ดี.....	237
79	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน.....	240
80	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น.....	245
81	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว.....	249
82	สรุปการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง.....	251
83	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการปลูกจิตสำนึก.....	253
84	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนาจิตใจ.....	256
85	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว.....	260
86	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน.....	264

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า	
87	สรุป การพัฒนาที่ 4 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	267
88	สรุปแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 การพัฒนา.....	269

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงกลุ่มประเภทของนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมแตกต่างกัน	26
2 แสดงช่วงเวลางานประเพณีท้องถิ่นและเทศกาลที่สำคัญ.....	84
3 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2550	100
4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกเพศ	144
5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามช่วงอายุ	146
6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามสถานภาพ	148
7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกระดับการศึกษา	150
8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกอาชีพ	153
9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกรายได้ต่อเดือน	156
10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก	158
11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ตามความรู้สึกกับการมาเที่ยว ชายหาดบางแสน	160
12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการขยายของพ่อค้า แม่ค้า บริเวณชายหาดบางแสนเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ใกล้เคียง.....	161
13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะการเดินทางมายัง ชายหาดบางแสน	163
14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามวันเดินทาง	164
15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามลักษณะ พฤติกรรมการเดินทาง	166
16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะการเดินทางมายัง ชายหาดบางแสนโดยเฉลี่ย	167
17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะค่าใช้จ่ายต่อวันใน การเดินทางมายังชายหาดบางแสน	169

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
18	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกหมวดค่าใช้จ่าย ส่วนมาก	170
19	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามความรู้สึก ต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำที่ชายหาดบางแสน	172
20	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเหตุผลใจที่จะ กลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง	173
21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว	175
22	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของ กลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ	178
23	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของ กลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม	181
24	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของ กลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล	184
25	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม	187
26	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของ กลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านบริการ	191
27	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านพื้นที่	197
28	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของ กลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	200

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
29	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	204
30	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านความปลอดภัย	208
31	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน	213
32	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	217
33	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการจัดการด้านการตลาด	222
34	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้า เพื่อการท่องเที่ยว	227
35	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	232
36	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการสร้างเครือข่ายเพื่อสร้าง ความเข้มแข็งในชุมชน	238
37	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว สู่ชุมชนท้องถิ่น	242
38	แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว	247

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
39 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการปลูกจิตสำนึก	252
40 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนาจิตใจ	255
41 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรม เพื่อการท่องเที่ยว	258
42 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	262
43 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่าง สรุปแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 การพัฒนา	268

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การท่องเที่ยวถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะการเดินทางการท่องเที่ยวเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ เป็นการพักผ่อนและคลายเครียดไปพร้อมๆ กับได้รับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม สภาพภูมิประเทศที่แปลกตา และได้สร้างความสัมพันธ์กับคนต่างถิ่นด้วย ดังที่การท่องเที่ยวให้ประเทศไทยได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ 3 ประการ คือ เป็นการเดินทางจากที่พักอาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ และเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มีใช้เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำรายได้ให้กับประเทศชาติเป็นอย่างมาก จึงทำให้เกิดองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวขึ้นในประเทศไทย ซึ่งได้เริ่มมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวมานานแล้ว ดังที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กล่าวสรุปถึงเรื่องนี้ว่า พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินครั้งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการรถไฟ ได้ทรงริเริ่มส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยการส่งเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเมืองไทยไปเผยแพร่ในสหรัฐอเมริกา และในปี พ.ศ. 2467 ได้จัดตั้งแผนกโฆษณาของการรถไฟขึ้น ทำหน้าที่เผยแพร่โฆษณาประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักแก่ชาวต่างประเทศ และต้อนรับอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เมื่อทรงย้ายไปสังกัดกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม งานด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวก็ไปสังกัดกระทรวงดังกล่าวด้วย ต่อมาในปี พ.ศ. 2492 กรมโฆษณาสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ขอโอนกิจการส่งเสริมการท่องเที่ยวจากกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม มาตั้งเป็น “สำนักงานการท่องเที่ยว” และในปี พ.ศ. 2502 ได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นองค์การอิสระเรียกว่า “องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” มีชื่อย่อว่า “อ.ส.ท.” ทำหน้าที่เผยแพร่ให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักในตลาดการท่องเที่ยวของโลก ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้ามาเยือนไทย สนับสนุนธุรกิจบริการแก่นักท่องเที่ยว การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว รวมทั้งการสร้างและการพัฒนาบุคลากรสาขาการท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าช่วงระยะเวลาสองทศวรรษที่ผ่านมา การท่องเที่ยวได้ขยายตัวอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว รัฐบาลมองเห็น ความจำเป็นที่ต้องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยพื้นฐานทาง การท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการส่งเสริมด้านการตลาด

ดังนั้นเพื่อปรับปรุงหน้าที่ของ อ.ส.ท. ให้สามารถดำเนินการดังกล่าวข้างต้นได้ จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 และยกฐานะ อ.ส.ท. เป็น “การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” ใช้ชื่อย่อว่า “ททท.” ให้อำนาจในการพัฒนาการท่องเที่ยว การลงทุนหรือร่วมทุน เพื่อริเริ่มการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกทาง การท่องเที่ยว

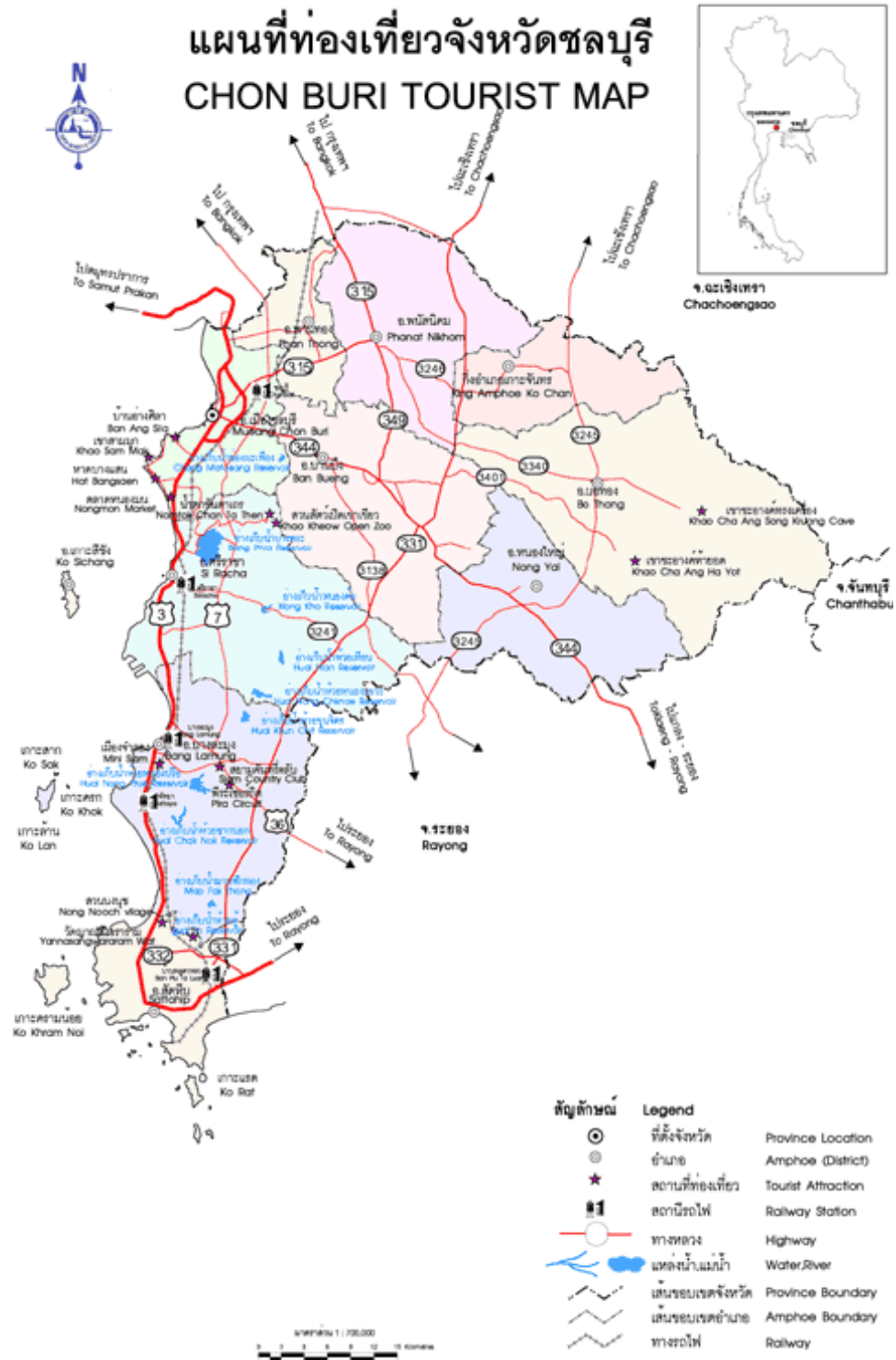
เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างมากก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศและเป็นผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของท้องถิ่น ดังที่ วิชัย เทียนน้อย ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการท่องเที่ยวซึ่งสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็น ปัจจัยสำคัญที่จะเอื้ออำนวยผลประโยชน์ให้แก่ประชากรในท้องถิ่น ทั้งในเรื่องการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่ใช้ในการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทางด้านต่างๆ ตลอดจนสร้างชื่อเสียงให้เกิดขึ้นแก่ท้องถิ่น หรือสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนั้นๆ และประเทศชาติอื่น เป็นส่วนรวมอีกด้วย (วิชัย เทียนน้อย, 2540, หน้า 3)

นอกจากนี้ วรณา วงษ์วานิช ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวมีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ เช่น เพิ่มรายได้ให้ประชากรสูงขึ้น ดุลการชำระเงิน ระหว่างประเทศดีขึ้น เป็นต้น ทางด้านสังคม เช่น ทำให้เกิดการพัฒนาด้าน ไฟฟ้า ประปา เกิดศูนย์การค้า มีการอนุรักษ์ฟื้นฟูชนบทธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น และทางด้านการเมือง การปกครอง เช่น ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศดีขึ้น เป็นต้น (วรณา วงษ์วานิช, 2546, หน้า 120)

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง สถานการณ์การท่องเที่ยวจะดีขึ้นน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆ ด้าน เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติ การประชาสัมพันธ์ สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการด้านบุคลากรในส่วนของพนักงานบริการหรือผู้ประกอบการ เป็นต้น

สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศมีการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวบ้าง แต่ก็ไม่ถึงกับทำให้สถานการณ์การท่องเที่ยวถึงกับซบเซา เพราะปัจจัยที่มีส่วนผลักดันให้การท่องเที่ยวเติบโตได้อย่างต่อเนื่องเป็น ปัจจัยที่เกิดขึ้นภายใต้การดำเนินงานร่วมกันทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน นโยบายของประเทศมุ่ง ส่งเสริมและให้ความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในประเทศ โดยมีการจัดแคมเปญต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ จะเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสนใจในการท่องเที่ยวภายในเพิ่มมากขึ้น

เนื่องจากว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ผ่านมาก็คือ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวแถบทะเลชายฝั่งภาคตะวันออก และจังหวัดชลบุรีก็เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีอยู่ใน 8 จังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวหลัก นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทั่วไปที่เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง เช่น หาดบางแสน หาดพัทยา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีวิถีชีวิตแบบไทย เช่น ชาวประมงตามชายหาด ที่ทำประมงทั้งน้ำตื้นและน้ำลึก มีการทำหัตถกรรมที่มีชื่อเสียง เช่น ครกหินอ่างศิลา งานจักรสานที่อำเภอพนัสนิคม เป็นต้น รวมทั้งสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ตัวอย่างสินค้าท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ของจังหวัดชลบุรี เช่น ข้าวหลาม และห่อหมกทะเลจากตลาดหนองมน หรือของที่ระลึกในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล

ภาพ 1 แสดงแผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี

ชายหาดบางแสน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณค่าและความสำคัญทางด้านต่างๆ มากมาย อาทิเช่น คุณค่าและความสำคัญทางนันทนาการ คุณค่าและความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น คุณค่าและความสำคัญทางนันทนาการ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมานาน เป็นสถานที่พักผ่อนตากอากาศชายทะเลที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ การคมนาคมจากกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงไปสู่ชายหาดนี้มีความสะดวก บริเวณชายหาดมีความยาว ประมาณ 2.5 กิโลเมตรขนานไปกับชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ชายหาดบางแสน เป็นชายหาดที่มีชุมชนตั้งถิ่นฐานอยู่โดยรอบ มีความหนาแน่น มีถนนเลียบริมทะเลซึ่งได้รับการปรับปรุงใหม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการนันทนาการครบถ้วน ทั้งที่พัก บังกะโล ที่อาบน้ำจืด ร้านค้า ร้านอาหาร และกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมาย จึงเป็นสถานที่ตากอากาศที่ประชาชนจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางนิยมเดินทางมาพักผ่อนหย่อนใจ โดยเฉพาะในวันหยุดและวันหยุดราชการจะมีนักท่องเที่ยวชาวไทยมาพักผ่อนเป็นจำนวนมาก

จากการที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้เกิดกิจกรรมท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เกิดความแออัด ขาดความปลอดภัย สภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติถูกทำลายทรุดโทรมเสียหาย การพัฒนาปรับปรุงและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติให้ได้ระดับมาตรฐาน มีคุณค่าแก่การท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็นอย่างเร่งด่วน

ปัญหาที่เห็นเด่นชัดในปัจจุบันมีมากมายที่อยากที่จะแก้ไขไม่ว่าจะเป็นปัญหาในเรื่องของที่จอดรถไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในวันหยุดที่ตรงกับเสาร์ - อาทิตย์ หรือวันหยุดราชการ เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักผ่อนมีจำนวนมาก และนำรถยนต์ส่วนตัวมาเอง จึงทำให้เกิดปัญหานี้ขึ้น และนอกจากปัญหาในเรื่องของที่จอดรถไม่เพียงพอแล้วยังมีปัญหานักท่องเที่ยวจอดรถยนต์ไม่เป็นระเบียบอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องความสะอาดลดน้อยลงอันเนื่องมาจากจำนวนนักท่องเที่ยว และร้านค้า ขาดจิตสำนึกในการรักษาสภาพแวดล้อม หรือปัญหาผู้ให้เช่าเก้าอี้ผ้าใบและห่วงยาง รวมทั้งธุรกิจย่อยบริเวณชายหาดมีมาก เพราะแผงร้านค้าจะตั้งติดกันตลอดแนว ยาวจนบดบังทัศนียภาพ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ผู้วิจัยเพียงยกตัวอย่างเบื้องต้น หากไม่มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาก็ถูกวิธีและรวดเร็วอาจเป็นผลทำให้นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจและไม่อยากมาเที่ยวอีก

จากการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยทราบปัญหาเบื้องต้นว่ามาจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวชายหาดบางแสน ประมาณปีละ 1,200,000 คน และร้านค้าที่มีอยู่

บริเวณชายหาดบางแสน จำนวน 220 ไร่ (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2551) ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะต้องมีการดำเนินการพัฒนาและหาแนวทางการแก้ปัญหาในขั้นต่อไป

และจากการศึกษาข้อมูลของเทศบาลเมืองแสนสุข ทำให้ทราบว่าเทศบาลเมืองแสนสุขตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาชายหาดบางแสนที่จะเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวมากขึ้น จึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2551-2553) โดยมียุทธศาสตร์หลักจำนวนทั้งสิ้น 4 ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาและปรับปรุง ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ
2. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
4. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2551)

ซึ่งหากพิจารณาแล้วจะทราบว่าทั้ง 4 ยุทธศาสตร์นั้นจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนทั้งสิ้น ทั้งนี้วัตถุประสงค์หลักของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ก็คือเพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ดังจะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประเด็นที่นำศึกษาและสมควรหาแนวทางการพัฒนาที่ถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลดีต่อทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นในส่วนของ ผู้ประกอบกิจการประชาชน นักท่องเที่ยว หรือเทศบาล จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาและแนวทางการพัฒนานี้ ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในสถานที่อื่นๆ ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
5. เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษานี้มีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ทำให้สามารถรวบรวมข้อมูลและจัดระบบข้อมูลเพื่อเป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งหน่วยงานรัฐและเอกชน สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีต่อไป

2. เพื่อเป็นตัวอย่างกรณีศึกษาสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน นักวิชาการ ผู้ประกอบการ ตลอดจนบุคคลทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

3. เป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการ และนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการศึกษาค้นคว้าพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อื่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งสาเหตุที่เลือกพื้นที่ศึกษานี้ เนื่องจากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวไทยจำนวนมากนิยมเดินทางมาพักผ่อนหย่อนใจ และจากการที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวจำนวนมากทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาหลายด้านที่จะส่งผลกระทบต่อชายหาดบางแสน จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมีการกำหนดขอบเขตด้านประชากรและเนื้อหาไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ

ภาครัฐ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทำการสุ่มเจาะจง ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองแสนสุข ปลัดเทศบาลเมืองแสนสุข เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรตำบลแสนสุข นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพัทยา เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรตำบลแสนสุข

ภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการบริการการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนและเทศบาลเมืองแสนสุข เช่น ธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท บังกะโล เกสเฮ้าส์ ร้านอาหาร รถเช่า เป็นต้น

ประชาชนในพื้นที่ ได้แก่ ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข

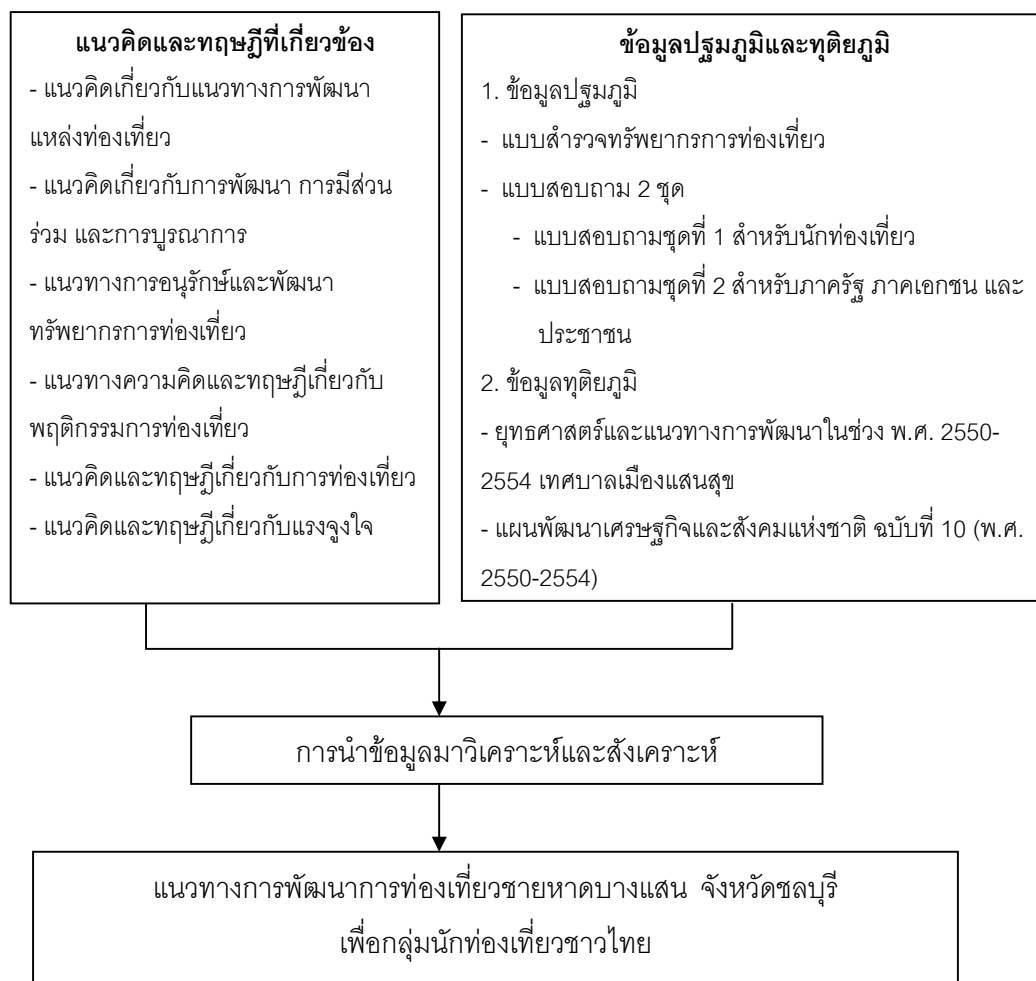
นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวภายในชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยในส่วนของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว แรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว ความคิดเห็นต่อปัญหาที่

เกิดขึ้น และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวทางการพัฒนา หมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนการพัฒนาการดำเนินงานในการพัฒนาชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ตามสถานการณ์ท่องเที่ยวในปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้น

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจมิใช่เพื่อรับจ้าง แต่เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อความสนุกเพลิดเพลิน เพื่อการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา กีฬาหรือเพื่อนันทนาการ เพื่อติดต่อธุรกิจ ตลอดจนรวมถึงการ ประชุมสัมมนา และการเยี่ยมญาติพี่น้องและกระทำกิจกรรมเหล่านี้ได้ในสิ่งแวดล้อมใหม่ที่แตกต่าง ไปจากสิ่งแวดล้อมเดิมที่ดำรงชีวิตอยู่เป็นประจำ

ชายหาดบางแสน หมายถึง ชายหาดที่ตั้งอยู่ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี บริเวณถนนเลียบชายหาดบางแสนตั้งแต่หาดวอนนภาจึงถึงเขาสามมุก

นักท่องเที่ยวชาวไทย หมายถึง ชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบอาชีพ หรือหารายได้

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว หมายถึง พฤติกรรมที่ต่างกันด้านต่างๆ ที่ส่งผลถึงความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยว ตลอดจนงานด้านบริการที่จะทำให้ให้นักท่องเที่ยวพอใจ รวมถึงการศึกษา พฤติกรรมต่างๆ ของนักท่องเที่ยว

แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวชาวไทยออกเดินทางท่องเที่ยว เพื่อสนองความต้องการของตนเอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกประเด็นนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา การมีส่วนร่วม และการบูรณาการ
3. แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว
4. แนวทางความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรการท่องเที่ยว
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
7. แนวคิดการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว
8. แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว
9. แนวคิดการตลาดการท่องเที่ยว
10. ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วง พ.ศ. 2550-2554 เทศบาลเมืองแสนสุข
11. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)
12. ลักษณะของพื้นที่ศึกษา
13. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ความหมายของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

(มนัส สุวรรณ, 2538, หน้า 128) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ มีสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาประเมินประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาได้แก่ ความปรารถนาของผู้ท่องเที่ยว ความสามารถในการให้บริการของผู้ท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึงและความสามารถที่จะรับได้ของพื้นที่ ประกอบด้วยความสามารถที่จะรับได้เชิงกายภาพ ความสามารถที่จะรับได้เชิงสังคม และความสามารถที่จะรับได้เชิงนิเวศวิทยา

นิคม จารุมณี (2536, หน้า 68) กล่าวถึง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวว่า “การที่จะสร้างหรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นพื้นที่ที่ไม่น่าสนใจให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้นั้น จะต้องคำนึงถึงจุดสำคัญในด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติทั้งในแง่กายภาพหรือภูมิภาค ตำแหน่งที่ตั้ง หรือชื่อเสียงของสถานที่ที่กระจายไปสู่โลกภายนอก”

สรุปได้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้ประสบผลสำเร็จต้องประกอบด้วยความสามารถในการใช้บริการของผู้ท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางและการเข้าถึง และความสามารถที่จะรับได้ของพื้นที่ ชื่อเสียงของสถานที่ที่กระจายไปสู่โลกภายนอก

การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตามหลักทางวิชาการ

การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตามหลักทางวิชาการนั้น ไม่ใช่เพียงการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมให้ดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว

ที่มีสภาพดีอยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมด้วย จึงต้องมีขั้นตอนการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว ดังนี้ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 28)

1. ขั้นการจัดแบ่งเขตพื้นที่ในทรัพยากรท่องเที่ยว
2. ขั้นการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในแต่ละเขตของทรัพยากรท่องเที่ยว
3. ขั้นการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมเสริมในทรัพยากรท่องเที่ยว
4. ขั้นการประเมินขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวแต่ละเขตพื้นที่ของทรัพยากรท่องเที่ยว
5. ขั้นการให้การศึกษาดึงผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยว ต่อสิ่งแวดล้อมแก่เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่ทรัพยากรท่องเที่ยวและผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในทรัพยากรท่องเที่ยว
6. ขั้นการจัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการรู้
7. ขั้นการจัดหางบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวให้เพียงพอ

การวางแผนเป็นลักษณะของการทำงานร่วมกันจากหลากหลายสาขาซึ่งเรียกว่า “สหสาขาวิชา” ทั้งนี้การวางแผนเป็นเรื่องที่มนุษย์ต้องการรู้ “อนาคต” จะเกิดขึ้นเพื่อสร้าง สภาวะแวดล้อมให้มีความเหมาะสม สามารถรับมือกับผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจจะเป็นส่วนที่เป็นคุณประโยชน์หรืออาจเป็นการลดการเสียประโยชน์ก็ได้โดยการวางแผนนั้น มักปรากฏอยู่เสมอแม้กระทั่งในชีวิตปกติประจำวันของมนุษย์ที่อาจมีการวางแผนสำหรับชั่วโมงข้างหน้า ในวันนี้ พรุ่งนี้ เดือนหน้า ปีหน้า เป็นต้น สำหรับการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับผู้คนจำนวนมาก และเกี่ยวข้องกับผลได้ผลเสียขององค์กรขนาดใหญ่ การวางแผนก็จะมีกระบวนการและระยะเวลายาวนานขึ้น เพื่อที่จะ

มองอนาคตให้ยาวขึ้น ชัดเจนขึ้น เช่น การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของชาติระยะต่างๆ ซึ่งกำหนดไว้ครั้งละ 5 ปี เป็นต้น เนื่องจากการวางแผนนั้นปรากฏอยู่ในทุกศาสตร์ทุกสาขา จุดประสงค์ต่างๆ ของการวางแผนจึงสามารถจำแนกได้ คือ ประการแรก การวางแผนเพื่อแก้ปัญหาที่มีอยู่ ประการที่สอง การวางแผนเพื่อกำหนดอนาคต และประการที่สาม การวางแผนที่เป็นการเรียนรู้และปรับตัวของสังคมให้เท่าทันกับสภาพสังคม มีความซับซ้อนมากขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลง เคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว (มานพ พงศทัต, 2545, หน้า 21) จึงกล่าวได้ว่าการวางแผนนั้นเป็นการเตรียมการเดินทางสูอนาคตบนเส้นทางที่เห็นพ้องต้องกันว่าดีที่สุด มีความเหมาะสมที่สุดกับทรัพยากร เทคโนโลยี สังคม วัฒนธรรม งบประมาณที่มีอยู่ โดยวิธีการที่อาจเรียกได้ว่าเป็นการศึกษา "อดีต" เรียนรู้ "ปัจจุบัน" เพื่อสร้าง "อนาคต"

การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย ถูกจัดว่าเป็นสาขาทางเศรษฐกิจหลักสำคัญที่สร้างรายได้เข้าประเทศได้เป็นจำนวนมากก่อให้เกิดการหมุนเวียนและกระจายรายได้สู่ภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตามการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยมุ่งหวังที่จะให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการวางแผนการพัฒนาอย่างรอบคอบชัดเจน เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีส่วนสัมพันธ์กับทรัพยากรต่างๆ ทั้งด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี จนถึงวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยวย่อมส่งผลต่อสิ่งต่างๆ เหล่านี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จึงเป็นกระบวนการสำคัญและจำเป็นในการกำหนดกรอบรอบทิศทางขั้นตอน และเป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อป้องกันมิให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไป ตามยถากรรม และส่งผลเสียต่อสังคมในที่สุด

กระบวนการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

กระบวนการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีกระบวนการไม่แตกต่างจากทฤษฎีการวางแผนทั่วไปนั้น ในที่นี้จะแบ่งกระบวนการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและการสำรวจภาคสนาม สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นใหญ่ๆ คือ

1.1 สภาพกายภาพและข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ ได้แก่ ที่ตั้ง และเขตการปกครอง สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะการใช้ที่ดิน ข้อมูลด้านประชากร การจ้างงาน

1.2 ทรัพยากรท่องเที่ยวประกอบด้วย ด้านธรรมชาติ ด้านประวัติศาสตร์ และด้านวัฒนธรรม

1.3 ตลาดการท่องเที่ยวควรประกอบด้วย ผู้มาเยือน ที่มาของผู้มาเยือน พาหนะที่ใช้เดินทาง แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชอบ โครงสร้างผู้เยี่ยมชม การกระจายตัวของผู้เยี่ยมชมในแต่ละช่วงเวลา แต่ละสถานที่

1.4 ความพร้อมทางการท่องเที่ยวควรประกอบด้วย ระบบโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่ และพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ระบบขนส่ง ระบบสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ระบบกำจัดขยะ และความพร้อมของเมืองด้านต่างๆ เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร โรงพยาบาล เป็นต้น

ซึ่งข้อมูลทั้ง 4 ประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นอาจมีวิธีการรวบรวมที่แตกต่างกันออกไปได้นอกจากนี้ยังมีวิธีการรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ การสังเกตการณ์ และการออกแบบสอบถาม เช่น การสำรวจแหล่งท่องเที่ยว การใช้แบบสอบถามด้านตลาดการท่องเที่ยว การสัมภาษณ์ หรือ การสังเกตการณ์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนการนำเอาข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้จากขั้นตอนแรก มาจัดทำเป็นคำบรรยาย แผนภูมิ แผนที่ ตาราง เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึง สภาพพื้นที่ในแง่มุมต่างๆ และเนื่องจากการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับการวางแผนด้านกายภาพ ดังนั้นการวิเคราะห์โดยใช้แผนที่ จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญ เนื่องจากข้อมูลดิบที่ถ่ายทอดลงแผนที่นั้น นอกจากจะบ่งบอกถึงความสัมพันธ์กันในแง่ของขนาดและจำนวนแล้ว ยังบอกถึงความสัมพันธ์ในแง่ของทิศทาง ที่ตั้ง การกระจายตัวอีกด้วย ซึ่งเทคนิคการวิเคราะห์อื่นๆ ไม่สามารถทำได้ สำหรับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลนี้จะนำไปสู่คำตอบหรือภาพรวมของพื้นที่ในแต่ละหมวดว่าเป็นอย่างไร ได้แก่ หมวดสภาพกายภาพและข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ หมวดทรัพยากรท่องเที่ยว ซึ่งพิจารณาในแง่คุณค่า และความพร้อมในการรองรับกิจกรรม การท่องเที่ยวของแหล่งเที่ยวนั้นๆ หมวดตลาดการท่องเที่ยว และหมวดความพร้อมทางการท่องเที่ยว เป็นต้น

3. การกำหนดประเด็นปัญหา เป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้ผู้วางแผนมองเห็นภาพรวมในด้านต่างๆ อันจะนำไปสู่การกำหนดประเด็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่ หรืออาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต เช่น ปัญหาความไม่พร้อมของพื้นที่ในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว ปัญหาด้านการคมนาคมขนส่ง ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการขาดระบบกำจัดขยะหรือน้ำเสีย โดยในการกำหนดประเด็นปัญหาอาจมีเกณฑ์การพิจารณาอย่างกว้างๆ 5 ประการ คือ ขนาดของปัญหา ความร้ายแรงของปัญหา ความเร่งด่วนของปัญหา

ขนาดของกลุ่มพื้นที่ หรือกลุ่มคนที่มีปัญหา รวมถึงการยอมรับประเด็นนั้นๆ ว่าเป็นปัญหา ทั้งนี้ในการวางแผนในเรื่องใดๆ ก็ตามย่อมมีปัญหามากมายสิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ การมองหาความเชื่อมโยงของปัญหาแต่ละประเด็นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ปัญหาที่ 1 ก่อให้เกิดปัญหาที่ 2 หรือส่งผลถึงปัญหาที่ 3 อย่างไร เป็นต้น ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะช่วยให้ผู้วางแผน สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาต่างๆ ได้ เมื่อทราบถึงประเด็นปัญหาแล้ว สิ่งที่ต้องวิเคราะห์ต่อไปคือการพิจารณาความได้เปรียบเสียเปรียบทางการท่องเที่ยวในพื้นที่เป็น การนำเอา จุดเด่น จุดด้อยของตน ไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น โดยพิจารณาในภาพรวมว่าจะมีความสามารถในการแข่งขันกับแหล่งท่องเที่ยวในที่อื่นๆ อย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนแนวทางกลยุทธ์ในการส่งเสริมด้านการตลาดต่อไป

4. การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในที่นี้นโยบาย คือแนวทางในการพัฒนาอย่างกว้างๆ เป็นกรอบการดำเนินการที่จะไม่ระบุในรายละเอียด การกำหนดนโยบายคือการตอบคำถามว่า "จะทำอะไรในการพัฒนา การท่องเที่ยว" เช่น กำหนดนโยบายว่า "มุ่งเน้นการรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและรักษาเอกลักษณ์ชุมชน" ส่วนวัตถุประสงค์ คือความมุ่งหมายที่ต้องการหรือผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากนโยบายที่กำหนดไว้ การกำหนดวัตถุประสงค์คือการตอบคำถามว่าตั้งนโยบายนั้นไว้ "เพื่ออะไร" เช่น กำหนดนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวว่า "มุ่งเน้นการรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว และรักษาเอกลักษณ์ชุมชน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ "ดึงดูดใจให้เกิดการเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่" และเป้าหมายเป็นการถอดวัตถุประสงค์ซึ่งมีลักษณะค่อนข้างเป็นนามธรรมให้ออกมาเป็นรูปธรรมที่วัดได้ ซึ่งสามารถกำหนดได้ในหลายลักษณะ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย ในเชิงปริมาณเป็นการตอบคำถามว่า "เท่าไร" การกำหนดเป้าหมายที่เป็นพื้นที่หรือบริเวณ เป็นการตอบคำถามว่า "ทำที่ไหน" การกำหนดเป้าหมายที่เป็นกลุ่มคนเป็นการตอบคำถามว่า "ทำให้ใคร" การกำหนดเป้าหมายเป็นเวลา เป็นการตอบคำถามว่า "ทำเมื่อไหร่"

5. การกำหนดแผนงาน หรือโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวางแผนเป็นขั้นตอนที่จะต้องกำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการดำเนินการพัฒนาตามกรอบนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้วางไว้ โดยใช้ข้อมูลต่างๆ ที่ได้รวบรวมไว้ให้เป็นประโยชน์ ซึ่งจะเป็นการพิจารณาในรายละเอียดของโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ กล่าวโดยสรุป ประการแรกคือ ควรมีการกำหนดโครงการระยะสั้น ระยะยาว โครงการระยะสั้นเป็นโครงการในแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง การลงทุนต่ำ และได้ผลเร็ว หรือเป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน สำหรับโครงการระยะยาวจะเป็นโครงการที่มีการลงทุนสูงให้ผลระยะยาว ประการที่สอง

ควรมีการกำหนดแผนงานหรือโครงการพัฒนาการท่องเที่ยว ควรพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งด้านตัวแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยว ซึ่งมีประเด็นสำคัญคือการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ระบบการสื่อความหมายในแหล่งและการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงแผนงานหรือโครงการด้านการพัฒนาการตลาด ประการที่สามควรมีการกำหนดแผนงานหรือโครงการเพื่อพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่างๆ ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมดั้งเดิมของพื้นที่ได้มาตรฐานและมีความเพียงพอต่อความต้องการในปัจจุบันและอนาคต และประการสุดท้าย ควรมีการกำหนดแผนงานหรือโครงการต่างๆ ต้องเป็นการเพิ่มพูนคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวในด้านอนุรักษ์และปรับปรุงให้ดีขึ้น รวมทั้งได้รับการยอมรับเห็นชอบจากประชาชนทุกๆ ระดับ

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา การมีส่วนร่วม และการบูรณาการ

การพัฒนา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2535, หน้า 35) ให้ความหมายของแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา คือ “การทำให้เจริญ เป็นไปในทางที่ดีขึ้น หรือในทางบวก มีทิศทาง ต้องมีการกำหนดแผน เน้นความสำคัญที่คน โดยสันติวิธี ต้องมุ่งเน้นต่อการอนุรักษ์ สามารถพัฒนาเพื่อช่วยตนเองได้ มีการเปลี่ยนแปลงเสมอไม่มีที่สิ้นสุด”

ความหมายของการพัฒนา เป็นกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ความเป็นธรรมทางสังคม ความเสมอภาคทางสังคม การรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่ดี มุ่งเน้นต่อการอนุรักษ์ มีดุลยภาพในการจัดสรรและกระจายทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และสังคม ที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น และประชาชนพึ่งตนเองได้ (ปิยะ อุทาโย, 2543, หน้า 32)

กระบวนการวางแผนพัฒนา

แผน คือ สิ่งที่ได้มีการกำหนดขึ้นมาเพื่อเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความมุ่งหวัง การคาดการณ์ต่างๆ ในอนาคต ส่วนการวางแผน เป็นวิธีการหรือกระบวนการเพื่อที่จะได้มาซึ่งแผนนั่นเอง ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์การเตรียมหัวข้อต่างๆ ของแผนการอนุมัติข้อเสนอของแผน กำหนดตัวบุคคลและผู้วางแผน หาตัวเลขจำเป็น ต้องสรุปตลอดจนการขออนุมัติ (กมล ส่งวัฒนา, 2543, หน้า 11)

เสถียร เหลืองอร่าม (2528, หน้า 294) ได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้ว่า “เป็นทางเลือกวิถีทางในอนาคตจากหลายๆ ทางเลือก สำหรับการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำที่ไหน ทำเมื่อไร และอย่างไร การวางแผนเป็นกิจกรรมที่เลือกโดยวิธีการที่ถูกต้องที่สุด”

การวางแผนเป็นเรื่องของการกระทำกิจกรรมใดๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต โดยมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการสำหรับผู้ปฏิบัติไว้ล่วงหน้า โดยอาศัยข้อมูลต่างๆ ในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ กำหนดแนวทางเลือกที่เหมาะสมและถูกหลักกรรมมากที่สุด เพื่อให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การวางแผนพัฒนาสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ (อภิธรรมย์ พรหมจรรยา, 2544, หน้า 256)

1. การวางแผนจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง (Top-down planning)
2. การวางแผนจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน (Bottom-up planning)

การวางแผนการพัฒนา 2 ลักษณะนี้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สะท้อนความต้องการและปัญหาของท้องถิ่น โดยสอดคล้องกับแผนส่วนกลาง แต่การวางแผนที่สมบูรณ์และเหมาะสมควรเป็นการวางแผนแบบผสมผสาน (Integrative planning)

แผนพัฒนาที่ดี หมายถึง การประสานงานกับด้านต่างๆ มีความเหมาะสมกับสภาพศักยภาพ ข้อจำกัด ปัญหา การเปลี่ยนแปลงต่างๆ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ปัญหาความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับระบบและระเบียบการบริหารงานพัฒนาในปัจจุบัน

นอกจากนี้ การวางแผนพัฒนาจึงต้องคำนึงถึงความต้องการการพัฒนาของรัฐ ปัญหาและความจำเป็นของประชาชน และขีดความสามารถหรือข้อจำกัดในการพัฒนา และยังคงเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน

การมีส่วนร่วม (Participation)

การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น นับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญขององค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบกันในการประชุมเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่นครริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี พ.ศ. 2535 ตามแผนปฏิบัติการที่ 21 (กรมควบคุมมลพิษ, 2535) มีการเรียกร้องให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการพัฒนาต่างๆ ให้คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและให้ความสำคัญกับประชาชน และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้วางรากฐานทางกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิของชุมชนท้องถิ่นในการจัดทรัพยากร สิทธิของประชาชนในการมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี สิทธิในการรับรู้ข่าวสาร สิทธิในการแสดงความคิดเห็นต่อโครงการหรือกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อตนเอง นอกจากนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ยังได้มุ่งเน้นให้เกิดความสำคัญกับการพัฒนาแบบให้ชุมชนเข้มแข็งและเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

ความหมายของการมีส่วนร่วม

สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้ให้ความหมายและแนวคิดการมีส่วนร่วม ไว้ในมุมมองที่กว้างว่า เป็นการเข้าร่วมอย่างแข็งขันของประชาชนในการดำเนินการ

ตัดสินใจในทุกระดับ และทุกรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเฉพาะ ในบริบทของกระบวนการวางแผนที่มีการกำหนดรูปแบบแนวความคิดมีส่วนร่วม สัมพันธ์กับการเข้าร่วมของมวลชนอย่างกว้างขวางในการเลือกการบริการ และการประเมินผลของแผนงาน และโครงการต่างๆ ที่จะนำมาซึ่งการยกระดับความเป็นอยู่ให้สูงขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมจะประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมเป็นอิทธิพลของประชาชนต่อการตัดสินใจนโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดสรร และการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรเพื่อการผลิต
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผน และการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ จะสร้างโอกาสด้านสังคม และเศรษฐกิจ เพื่อยกระดับรายได้ การจ้างงาน และเพิ่มการกินคืออยู่ดี
3. การมีส่วนร่วมเป็นการตัดสินใจของประชาชนที่สอง ต่อความต้องการในการที่จะปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคน ฉะนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจและสังคม เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองนำมาซึ่งการกระจายอำนาจทางการบริหารและทรัพยากรสู่ท้องถิ่น

ลักษณะการมีส่วนร่วม

สรุปหลักการและแนวทางการพัฒนาให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมไว้ว่า (ไพรัช เดชะรินทร์, 2516, หน้า 91-95)

1. ต้องยึดหลักความต้องการ และปัญหาของประชาชน เป็นจุดเริ่มต้นของกิจกรรม
2. กิจกรรมต้องดำเนินการในรูปกลุ่ม เพื่อสร้างพลังกลุ่มในการรับผิดชอบร่วมกัน
3. ให้คำนึงถึงขีดความสามารถของประชาชน ปลูกฝังให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ
4. กิจกรรมที่ต้องสอดคล้องกับสภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร วัฒนธรรมชุมชน
5. การเริ่มต้นควรอาศัยผู้นำชุมชนที่ชาวบ้านเคารพนับถือ
6. ขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น

แนวคิดว่าลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา คือ การที่ประชาชนจะเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และร่วมผลประโยชน์ ซึ่งกระทำได้ 4 ลักษณะ ดังนี้ (ปกรณ ปรียากร, 2527, หน้า 49-64)

1. เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดว่าอะไรคือความจำเป็นพื้นฐานของชุมชน
2. เป็นผู้ระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐาน
3. เป็นผู้ที่มีบทบาทในการปรับปรุงวิธีการกระจายสินค้า และบริการให้สมบูรณ์ขึ้น
4. เป็นผู้ที่พึงพอใจ และมีแรงจูงใจที่จะสร้างกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแนวทางและจุดมุ่งหมายปลายทางโดยตัวของมันเอง ในแง่ที่ว่าประชาชนทุกคนต่างมีจิตปรารถนา และเกิดความรู้สึกพึงพอใจในการที่จะได้เข้าไปมีบทบาทในการตัดสินใจ และร่วมปฏิบัติงานที่เกื้อหนุนต่อการตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของตน จากคำนิยามการมีส่วนร่วม แสดงถึงความสอดคล้องของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ที่กล่าวถึง การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งได้ให้องค์กรการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและหาทุนได้เอง และจัดสรรหน้าที่ให้ “อนุรักษ์ศิลป ประเพณี ความรู้ท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมที่ดี พิทักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติได้นั้น จำเป็นต้องมีการวางแผนร่วมกับภาครัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืน และการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน รวมถึงลดการบุกรุกพื้นที่ป่าหรือลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม การวางแผนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อพัฒนา สามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การวางแผนจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง (Top-down planning) หรือการวางแผนจากส่วนกลาง กำหนดให้ส่วนท้องถิ่นหรือระดับล่างปฏิบัติ
2. การวางแผนจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน (Bottom-up planning) ซึ่งเป็นกระบวนการที่สะท้อนความต้องการ และปัญหาท้องถิ่น โดยสอดคล้องกับแผนของส่วนกลาง แต่การวางแผนที่จะสมบูรณ์ และเหมาะสมมีประสิทธิภาพ ควรเป็นแผนพัฒนาแบบ (Comprehensive Development Planning) หรือ เป็นการวางแผนแบบผสมผสาน (Integrative Planning) ซึ่งคำนึงถึงการประสานแนวทางการพัฒนาจากเบื้องบนกับเบื้องล่าง การประสานการพัฒนา ระหว่างสาขาพัฒนา และประสานการพัฒนา ระหว่างพื้นที่

แผนพัฒนาที่ดี นอกจากต้องมีการประสานด้านต่างๆ ในการวางแผนแล้วจะต้องมีความเหมาะสม (Appropriated plan) กับสภาพ ศักยภาพ ข้อจำกัด ปัญหา การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ปัญหา และความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับระบบและระเบียบการบริหารงานพัฒนาในปัจจุบันเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น

การกำหนดบทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วมของการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่นไว้ 4 ระดับ ดังนี้ (พยอม ธรรมบุตร, 2549, หน้า 45-48)

1. การมีส่วนร่วมระดับการตัดสินใจ (Decision Making Level) ชุมชนท้องถิ่นควรมีโอกาสเข้าร่วมตัดสินใจ ก่อนเริ่มการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ของตน โดยชุมชนควรได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบทั้งด้านบวก และด้านลบ ที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชน ถ้ามีการพัฒนาการท่องเที่ยว

ภายในชุมชนควรจะมีการประชุมแล้วลงความเห็นร่วมกันในการตัดสินใจว่าควรหรือไม่ควรพัฒนาการท่องเที่ยว และถ้าจะพัฒนาควรพัฒนาไปในลักษณะใด

2. การมีส่วนร่วมระดับการวางแผน (Planning Level) ชุมชนควรร่วมกันวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน เพราะชุมชนเป็นเจ้าของทรัพยากร มีหน้าที่ดูแลรักษาทรัพยากร การร่วมวางแผน คือ การร่วมรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ต่างๆ ของการพัฒนา

3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว (Implementation Level) ชุมชนควรเป็นเจ้าของธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว เช่น ที่พักแรม โฮมสเตย์ ร้านอาหารท้องถิ่น ร้านขายสินค้า OTOP บริการนำเที่ยว บริการเช่ารถ เช่าเรือดำน้ำและการเดินป่า

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน (Evaluation Level) ชุมชนควรร่วมประเมินผลของการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อการปรับปรุงแผนพัฒนาให้ยั่งยืนและระยะยาว

การมีส่วนร่วมของชุมชนในทั้ง 4 ระดับดังกล่าว ทำให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และสร้างความเป็นเจ้าของ (Ownership) ของธุรกิจชุมชน ทำให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นชุมชนที่เข้มแข็งต่อไป

การบูรณาการ

การทำให้หน่วยงานย่อยๆ ทั้งหลายที่สัมพันธ์อิงอาศัยซึ่งกันและกัน เข้ามาร่วมทำหน้าที่ประสานกลมกลืนเป็นองค์ รวมหนึ่งเดียวที่มีครบถ้วนสมบูรณ์ในตัว และได้กล่าวถึงลักษณะและองค์ประกอบของการบูรณาการว่า “ในการบูรณาการนั้น จะเอาหน่วยย่อยทั้งหลายที่ต่างกันอย่างกันอยู่ มารวมเข้าด้วยกันเป็นองค์รวมก็ได้ อันนี้เรียกว่าบูรณาการทั้งสิ้น แต่ข้อสำคัญจะต้องมีตัวยื่นเป็นหลักอยู่ 3 อย่างในเรื่องบูรณาการ คือ (ท่านพระธรรมปิฎก ป.อ.ปยุตโต, 2544, ไม่มีเลขหน้า)

1. มีหน่วยย่อย องค์ประกอบชิ้นส่วน หรือชั้นระดับแง่ด้านที่จะเอามาประมวลเข้าด้วยกัน อันนี้คือสิ่งที่เอามาประมวลเข้าด้วยกัน คือ สิ่งย่อย ส่วนย่อย

2. หน่วยย่อยเป็นต้นนั้น มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง อิงอาศัยซึ่งกันและกัน อันนี้อาจจะเลยไปถึงลักษณะที่ว่า ยืดหยุ่น ปรับตัวได้ มีความเคลื่อนไหวตลอดเวลาด้วย

3. เมื่อรวมเข้าด้วยกันแล้วก็จะครบถ้วนเต็มบริบูรณ์ โดยมีความประสานกลมกลืนเกิดภาวะได้ที่พอดี หรือสมดุลพอดีที่ หรือพอดีสมดุลแล้ว องค์รวมนั้น มีชีวิตชีวา ดำรงอยู่และดำเนินไปด้วยดีอันเป็นภาวะของบูรณาการ

โดยสรุปความของ “การบูรณาการ” คือ การจัดสรรและระดมสรรพกำลังขององค์กร ตั้งแต่วัตถุดิบ ทรัพยากร บุคลากร กระบวนการและปัจจัยต่างๆ โดยทำให้เกิดการประสานงาน ร่วมกันอย่างสอดคล้อง กลมกลืนกันในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น การผลิตสินค้าหรือให้บริการที่ลูกค้าพึงพอใจ

การบูรณาการ หมายถึง การพัฒนาควบคู่กันไปทั้งด้านสิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านจิตสำนึก และยังมีการบูรณาการกับ 4 กลุ่มประชากร ได้แก่ ภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และนักท่องเที่ยว

แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว

ความหมายของการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว

หลักการเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง ขบวนการเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขและรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศาสนสถาน ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และกิจกรรมต่างๆ ให้คงความงดงาม และคงคุณค่าเป็นทรัพยากรของ ประเทศชาติสืบต่อไป พร้อมทั้งหาวิธีการให้ทรัพยากรท่องเที่ยวเหล่านั้น ดึงดูดความสนใจของ นักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังท้องถิ่นของตน (วรรณ วลัยวานิช, 2546, หน้า 63-65)

การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว ยังหมายรวมถึง การละเว้นการกระทำ หรือการประพฤติปฏิบัติบางอย่างต่อแหล่งท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น ละเว้นจากการทำลายป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร น้ำตก ขีดเขียนตามผนังถ้ำหรือโขดหิน ทูบหรือทำลายหินงอกหินย้อยภายในถ้ำ ทิ้งขยะ ตลอดจนกระทำกรใดๆ อันเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายสภาพธรรมชาติให้ เสื่อมโทรม

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว นั้น ไม่เพียงแต่เป็นการรักษาสภาพแวดล้อมให้คงสภาพเดิม มีความงดงาม คงความเป็นสมบัติและ วัฒนธรรมของประเทศชาติเท่านั้น ยังก่อให้เกิดผลทางด้านเศรษฐกิจของแต่ละท้องถิ่นด้วย เพราะ ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นจะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าไปเยือน ก่อให้เกิดการสร้างงานและ สร้างระบบเศรษฐกิจให้แก่ท้องถิ่นนั้นๆ เช่น บริการด้านที่พักอาศัย ร้านอาหารเครื่องดื่ม การค้าขาย สินค้าพื้นเมือง ของที่ระลึก ตลอดจนบริการรถนำเที่ยว เป็นต้น

พื้นฐานสำคัญของการท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มาก คือ ทรัพยากรธรรมชาติ อันเป็นมรดกที่มีค่าของประเทศ โดยเฉพาะมรดกทางธรรมชาติ เช่น ภูเขา หาดทราย น้ำตก ป่าไม้ สัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะภูมิประเทศที่สวยงาม ปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ ได้ถูกใช้ไปใน

ด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาประเทศ โดยยังไม่มีแผนการจัดการที่ดี ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติที่เหลืออยู่มีสภาพเสื่อมโทรม จำเป็นต้องมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้เพื่อประโยชน์ทางด้านการท่องเที่ยวอันจะนำมาซึ่งรายได้สำคัญของประเทศ

แนวความคิดหลักในการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

คำว่า “อนุรักษ์” หมายถึง การรู้จักใช้อย่างฉลาด ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด นานที่สุดและให้สูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์น้อยที่สุด และจะต้องกระจายการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรโดยทั่วถึงกัน จากความหมายนี้จะได้แนวความคิดหลักในการอนุรักษ์ 3 ประการ คือ

1. การใช้อย่างฉลาด
2. การประหยัด
3. การใช้ทรัพยากรอย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด

แนวความคิดของการอนุรักษ์จะประสบผลสำเร็จได้จะต้องมีหลักในการปฏิบัติ ดังนี้คือ

1. การใช้อย่างฉลาด คือ การใช้ทรัพยากรแต่ละชนิดจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลดี ผลเสีย การขาดแคลน การหายาก หรือหายาก
2. การประหยัด หมายถึง ทรัพยากรใดที่มีน้อยหรือหายาก จะต้องพยายามรักษาไว้ให้นานที่สุด หรือใช้ทรัพยากรอย่างอื่นแทน
3. หาวิธีการฟื้นฟูทรัพยากรที่เสื่อมโทรมให้ดีขึ้น
4. ดูแลรักษาทรัพยากรที่หายากและมีน้อยให้อยู่ในสภาพที่จะใช้ได้อย่างยาวนาน และทำให้เพิ่มมากขึ้น เช่น สัตว์ป่า เป็นต้น
5. ทรัพยากรแต่ละชนิดมีความสัมพันธ์กัน การใช้ทรัพยากรอย่างหนึ่งจะต้องคำนึงถึงทรัพยากรอีกอย่างหนึ่งที่สัมพันธ์กัน เพราะอาจจะมีผลกระทบต่อกันหรือก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การทำลายป่าไม้ ทำให้เกิดอุทกภัย หรือสัตว์ป่าสูญพันธุ์ เป็นต้น
6. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีอิทธิพลต่อมนุษย์มาก นอกจากเพื่อการดำรงชีวิตของมนุษย์แล้ว การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติยังเป็นผลทางจิตใจด้วย เช่น การอนุรักษ์สภาพธรรมชาติ ให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น

ความสามารถที่จะรองรับได้ของพื้นที่ (Carrying Capacity)

ในการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงขีดความสามารถที่จะได้รับของพื้นที่มี 3 ประการ คือ

1. ความสามารถที่จะรับได้ในเชิงกายภาพ (Physical Carrying Capacity) หมายถึง สภาพหรือลักษณะของพื้นที่ที่จะเอื้ออำนวยให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว

2. ความสามารถที่จะรับได้ทางสังคม (Social Carrying Capacity) หมายถึง สภาพหรือลักษณะของพื้นที่ที่จะเอื้ออำนวยให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง ความสามารถที่จะอำนวยความสะดวกต่างๆ ของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เพื่อนักท่องเที่ยว หรือความสามารถของสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถให้บริการแก่ผู้มาเที่ยวได้สูงสุด โดยปกติสถานที่ท่องเที่ยวประเภทชายหาด จะมีความสามารถที่จะรับนักท่องเที่ยวได้สูงกว่าสถานที่ท่องเที่ยวประเภทอุทยานแห่งชาติ

3. ความสามารถที่จะรับได้เชิงนิเวศวิทยา (Ecological Carrying Capacity) หมายถึง ความสามารถของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในสถานที่นั้น และในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่แหล่งท่องเที่ยวนั้นในการรองรับธุรกิจการท่องเที่ยว

ทั้งนี้ ในพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งจะมีวิธีการและเทคนิคของการจัดการต่างกัน โดยคำนึงถึงความสามารถที่จะรองรับได้ของพื้นที่ โดยวิธีการดังนี้

1. การกระจายจำนวนนักท่องเที่ยว เพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวไปรวมกันในที่ใดที่หนึ่งของพื้นที่ จะช่วยลดผลกระทบต่อการใช้ทรัพยากรในพื้นที่นั้น ซึ่งอาจทำได้โดย

3.1 การแบ่งเขตแหล่งท่องเที่ยว เป็นเขตย่อยๆ เช่น บริเวณชมทิวทัศน์ แหล่งที่อยู่ของสัตว์ป่า เป็นต้น

3.2 เก็บค่าธรรมเนียมเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว

2. การพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เช่น การสร้างถนนเพื่อเชื่อมโยงจุดสำคัญในพื้นที่อุทยานและวนอุทยานต้องไม่ทำให้ภูมิทัศน์ของบริเวณนั้นๆ เสียไป

3. การจัดกิจกรรมเสริมในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความเพลิดเพลินและพึงพอใจ และให้ความรู้ ความเข้าใจในทรัพยากรธรรมชาติ อันจะนำไปสู่ความหวงแหนทรัพยากรในพื้นที่นั้นๆ กิจกรรมต่างๆ มีดังนี้

3.1 การออกไปบรรยายนอกสถานที่

3.2 จัดศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

3.3 จัดนิทรรศการประเภทต่างๆ

3.4 การนำนักท่องเที่ยวไปตามจุดต่างๆ พร้อมทั้งบรรยายประกอบ

3.5 การจัดทำทางเท้า พร้อมทั้งแผ่นป้ายบรรยายหรือเอกสารแนะนำ

3.6 ฉายภาพสไลด์และคำบรรยาย

3.7 จัดทำเครื่องหมายและคำเตือนต่างๆ

นอกจากนั้น อาจกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์ กฎข้อบังคับ ตลอดจนมีการตรวจตราพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและออกกฎหมายลงโทษผู้ละเมิดกฎข้อบังคับต่างๆ เพื่อป้องกันและรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ด้วย

แนวทางความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว

ความหมายของพฤติกรรมการท่องเที่ยว

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของพฤติกรรมการท่องเที่ยว ไว้ในความหมายที่คล้ายคลึงกันดังนี้

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของบุคคลนั้นไม่รวมเฉพาะสิ่งที่แสดงปรากฏออกมาข้างนอกเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสิ่งที่อยู่ภายในใจของบุคคล ซึ่งคนภายนอกไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง เช่น คุณค่าที่เขายังถือเป็นหลักในการประเมินสิ่งต่างๆ ทศนคติหรือเจตคติที่เขามีต่อสิ่งต่างๆ ความคิดเห็น ความเชื่อ รสนิยม และสภาพจิตใจ ปัจจัยต่างๆ นี้เป็นเหตุกำหนดพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคล (ชูดา จิตพิทักษ์, 2525, หน้า 2)

สุปัญญา ไชยชาญ (2543, หน้า 51) พฤติกรรม (Behavioral) หมายถึง “การกระทำหรือการแสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดและความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า”

ศิริ ฮามสุโพธิ์ (2543, หน้า 63) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวไว้ว่า “พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเป็นแง่ของสังคมวิทยา เพราะพฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักท่องเที่ยวย่อมมีความแตกต่างกัน เนื่องจากเกิดจากสาเหตุที่แตกต่างกัน เช่น การอบรมเลี้ยงดู การศึกษา เพศ รสนิยม วัย เชื้อชาติ ศาสนา และประสบการณ์”

คำว่า “พฤติกรรม” หมายถึง กิจกรรมหรืออาการการทำงานต่างๆ ของสิ่งมีชีวิต ซึ่งบุคคลอื่นสามารถสังเกตเห็นได้ เช่น การเดิน การพูด การหัวเราะ การรับประทานอาหาร การสัมผัส ฯลฯ เรียกว่า พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) หรือเป็นการกระทำที่บุคคลอื่นมองไม่เห็นด้วยสายตา เช่น การคิด การฝัน ฯลฯ ต้องสังเกตโดยใช้เครื่องมืออื่นๆ เข้าช่วย เช่น การใช้เครื่องจับเท็จ การใช้เครื่องวัดการหายใจ เข้าออก พฤติกรรมประเภทนี้เรียกว่า พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) (ปริญญ์ ลักษิตานนท์, 2544, ไม่มีเลขหน้า)

ในการท่องเที่ยว พฤติกรรมการท่องเที่ยวเกิดจากความปรารถนาธรรมชาติในตัวนักท่องเที่ยวเป็นปฐม ต่อมาถูกดัดแปลงแต่งเสริมขึ้นจากการได้รับเหตุจูงใจจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และต่อไปอีกขั้นหนึ่ง พฤติกรรมการท่องเที่ยวก็จะเป็นพฤติกรรมเชิงสถาบัน ดังที่เป็นไปแล้วในประเทศที่มีพัฒนาภาพสูง เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และประเทศต่างๆ ในยุโรป นั่นคือ ประชากรในประเทศที่มีพัฒนาภาพสูงจะถือว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ต้องทำอยู่เป็น

ประจำในส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต อาจเป็นประจำได้ ตั้งแต่ทุกสัปดาห์ ทุกเดือน ทุกปี หรือปีละ 3-4 ครั้ง (มล.ตุ้ย ชุมสาย, 2527, หน้า 23)

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว หน่วยที่ 1-8 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กล่าวว่า ถึงแม้ว่า นักท่องเที่ยวจะมีวัตถุประสงค์หลักของการท่องเที่ยวก็เพื่อหาความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลินและประสบการณ์จากการท่องเที่ยว แต่ไม่จำเป็นที่นักท่องเที่ยวกลุ่มใดก็จะมีพฤติกรรม เพื่อใช้สำหรับการท่องเที่ยว ดังนี้ (คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา, 2538, หน้า 345)

1. การศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง เป็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ก่อนเดินทางท่องเที่ยว ควรศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว หรือสถานที่นั้นๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวนั้นอยู่ที่ไหน ไปถึงอย่างไร มีที่พักไหม ราคาเท่าไร และต้องทำการศึกษากฎอากาศและสิ่งแวดล้อม เช่น การเดินทางไปตามเกาะต่างๆ ว่าควรเดินทางในช่วงเวลาไหน ช่วงเวลาในการเดินทางอากาศเป็นแบบไหน เป็นต้น

2. การศึกษาประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว เป็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ควรศึกษาประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวที่จะไปเยือน เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ไว้บ้าง จะทำให้การเดินทางมีความน่าสนใจ และได้ความรู้เพิ่มเติมจากการได้เห็น หรือได้สัมผัสด้วยตนเอง

3. การเข้าใจเส้นทางทางการท่องเที่ยว เป็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ควรทำความเข้าใจเส้นทางทางการท่องเที่ยวอย่างถ่องแท้ก่อนออกเดินทาง ทั้งนี้เพื่อกำหนดทิศทาง กำหนดจุดและเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจระหว่างทางได้ ตลอดจนกำหนดยานพาหนะให้ถูกต้องเหมาะสมด้วย

4. การรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการช่วยรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หรือแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

5. การประพฤติปฏิบัติกรนักท่องเที่ยว เป็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ต้องไปประพฤติปฏิบัติชีวิตต่อชีวิต และประเพณีนิยมของคนในท้องถิ่นที่ไปเยือน ต้องฝึกตนให้เป็นคนช่างสังเกต รู้จักกาลเทศะอันควร เพราะนอกจากจะช่วยให้ปฏิบัติตนถูกต้อง ได้ความเป็นมิตรไมตรีแล้วยังได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่างๆ ได้

6. การปฏิบัติตนในการท่องเที่ยว เป็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม ฟังคำแนะนำของหัวหน้าคณะ และมัคคุเทศก์ตรงต่อเวลา ไม่ประพฤติตนให้เป็นที่รำคาญ หรือรบกวนหมู่คณะ

7. การระมัดระวังอันตรายในการท่องเที่ยว เป็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่จะต้องระมัดระวังอันตรายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการเดินทาง ต้องไม่ประมาท และต้องคำนึงถึงความปลอดภัยให้มากที่สุด

8. การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการช่วยให้การเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว รวมทั้งอาจทำให้เสนอแนะการปรับปรุง แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากแหล่งท่องเที่ยวให้แก่หน่วยงานรับผิดชอบ

พฤติกรรมที่พบเห็นโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยหรือต่างชาตีก็มักจะมีพฤติกรรม ดังนี้ (ศิริ ฮามสุโพธิ์, 2543, หน้า 64)

1. การชมเมืองโบราณ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประเภทนี้ชอบนั่งรถหรือเดินทางชมเมืองหรือใช้ยานพาหนะอื่นๆ เช่น รถม้า รถสามล้อ สัตว์จรผ่านบริเวณสำคัญต่างๆ ของเมือง

2. การเข้าชมสถานที่สำคัญและสถานที่น่าสนใจ สถานที่ที่นักท่องเที่ยวประเภทนี้ไปมักเป็นสถาปัตยกรรมเชิงวัฒนธรรม บ้านบุคคลสำคัญในอดีต พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ

3. การขึ้นที่สูงเพื่อชมเมือง อาจเป็นหอคอย เจดีย์สูง เช่น ภูเขาทอง พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม หรือภูเขาที่อยู่ในเมือง เช่น เขารัง จังหวัดภูเก็ต เป็นต้น

4. การชมการละเล่นพื้นเมือง หรือชมนิทรรศการในงานเทศกาล เช่น เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลลอยกระทง เทศกาลแข่งเรือ ฯลฯ ซึ่งจัดขึ้นตามเมืองต่างๆ หรือเทศกาลที่จัดขึ้นเฉพาะที่ เช่น เทศกาลหุ่นฟางนก จังหวัดชัยนาท เทศกาลแห่สิงโต จังหวัดนครสวรรค์ เป็นต้น

5. การนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวลักษณะนี้มักจะเป็นชาวไทย กิจกรรมที่ทำ ได้แก่ การไหว้พระปิดทอง การรดน้ำมนต์ การแก้บน เป็นต้น

6. การพนัน พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวลักษณะนี้มีจุดประสงค์เพื่อการพนันเป็นหลัก ส่วนใหญ่มักจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มีฐานะทางการเงินดี และเป็นผู้ทรงอิทธิพล

7. การแข่งขันกีฬาและดูกีฬา การท่องเที่ยวลักษณะนี้จะพบทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ชอบการแข่งขันประเภทต่างๆ โดยเฉพาะการแข่งขันกอล์ฟ การแข่งเรือ และการชมขบวนมวยไทยของชาวต่างชาติ

8. การจับจ่ายซื้อของ ส่วนใหญ่เป็นการซื้อของที่ระลึก ผลิตภัณฑ์พื้นเมืองต่างๆ เช่น ไนท์บาซาร์ของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

9. การผจญภัย พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวลักษณะนี้ มักจะเดินทางไปตามสถานที่ที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อแสดงออกถึงการเสี่ยงภัยและการผจญภัย เช่น การปีนหน้าผาสูง การเล่นเรือแบบโลดโผน และการกระโดดหอคอย เป็นต้น

การนำแนวคิดมาประยุกต์และศึกษาเพิ่มเติมจนสามารถจัดกลุ่มประเภทของนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมแตกต่างกันได้ 5 ประเภท ดังตารางต่อไปนี้ (Phillip Pearce, 1982 อ้างอิงใน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2549)

ตาราง 1 แสดงกลุ่มประเภทของนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมแตกต่างกัน

ประเภทของนักท่องเที่ยว	พฤติกรรม	ความสัมพันธ์กับท้องถิ่น
1. นักท่องเที่ยว (Tourist)	<ul style="list-style-type: none"> - ชมสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่นิยม - ระยะเวลาในการพักผ่อน - นิยมถ่ายรูปและซื้อของที่ระลึก 	ไม่สนใจเข้าไปสัมผัสหรือศึกษาวิถีการดำรงชีวิตท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
2. นักเดินทาง (Traveler)	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจสถานที่ต่างๆ ด้วยตนเอง - ไม่มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยว - ชมสถานที่ต่างๆ ที่มีชื่อเสียง - ระยะเวลาในการพักผ่อน 	ไม่สนใจเข้าไปสัมผัสหรือศึกษาวิถีการดำรงชีวิตท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
3. นักท่องเที่ยวที่เดินทางในวันหยุด (Holidaymaker)	<ul style="list-style-type: none"> - มาจากสังคมเมืองหรือสังคมที่มีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ - ฐานะทางเศรษฐกิจดีและมีอายุ - ซื้อของที่ระลึกและถ่ายรูป - นิยมไปสถานที่ที่มีชื่อเสียง 	ไม่สนใจเข้าไปสัมผัสหรือศึกษาวิถีการดำรงชีวิตท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
4. นักท่องเที่ยวที่มีฐานะทางสังคมระดับสูง (Jet-setter)	<ul style="list-style-type: none"> - หูหრაและฟุ่มเฟือย - ระมัดระวังสถานภาพทางสังคม - แสวงหาความพึงพอใจด้านอารมณ์ เช่น พยายามรับการรับประทานอาหารระดับดี - สماعคมกับคนที่สังคมระดับเดียวกัน 	ไม่สนใจเข้าไปสัมผัสหรือศึกษาวิถีการดำรงชีวิตท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
5. นักธุรกิจ (Businessman)	<ul style="list-style-type: none"> - มีความสามารถในการจับจ่ายสูง - นิยมชีวิตที่สะดวกสบายหรูหรา - ระมัดระวังสถานภาพทางสังคม - ไม่ชอบถ่ายรูป 	ไม่สนใจเข้าไปสัมผัสหรือศึกษาวิถีการดำรงชีวิตท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง

ที่กล่าวมานั้นอาจสรุปได้ว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ถ้าพิจารณาในแง่ของสังคมวิทยาแล้ว มักจะเกิดจากสาเหตุที่แตกต่างกันไป เพราะพฤติกรรมที่แสดงออกในรูปแบบที่

หลากหลายของแต่ละบุคคลย่อมเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงภูมิหลัง ทิศทางและเป้าหมายของการท่องเที่ยวที่มีความคาดหวังแตกต่างกันไป นั้นหมายถึงความสุขหรือความพึงพอใจที่นักท่องเที่ยวได้รับอันเกิดจากพฤติกรรมหรือการกระทำที่เป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิต

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมเพื่อการผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจกรรมประจำวันของมนุษย์ โดยเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ ในการไปสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราว และมีจุดมุ่งหมายของการเดินทางที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เป็นการเดินทางไปเพื่อวัตถุประสงค์ต่อไปนี้ คือ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อวัฒนธรรมหรือศาสนา เพื่อการศึกษา เพื่อการกีฬาและบันเทิง เพื่อชมประวัติศาสตร์ เพื่องานอดิเรก เพื่อเยี่ยมญาติมิตร และเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ รวมทั้งเพื่อเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนา (มูลนิธิสิ่งแวดล้อมไทย, 2549, หน้า ค-6)

การท่องเที่ยว เป็นเรื่องของการเดินทางที่เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ มิใช่ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้าง แต่เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ เช่น เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน การศึกษา ศาสนา กีฬา เยี่ยมญาติมิตร ติดต่อธุรกิจ การประชุมสัมมนา เป็นต้น มิฉะนั้นก็จะเป็นการเดินทางที่ไม่ใช่การท่องเที่ยว ถ้าหากการเดินทางอยู่ในเงื่อนไข 6 ประการดังต่อไปนี้ คือ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 12)

1. เป็นการเดินทางเพื่อประกอบอาชีพหรือประกอบธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งในประเทศที่เดินทางไป
2. เป็นการเดินทางโดยตั้งใจจะไปตั้งถิ่นฐานถาวรในประเทศที่เดินทางไป
3. เป็นการเดินทางเข้าไปประเทศใดประเทศหนึ่ง เพื่อปฏิบัติงานด้านการทูตหรือองค์การระหว่างประเทศ หรือเอกชนอื่นๆ โดยได้รับค่าจ้างตอบแทน
4. เป็นการเดินทางข้ามพรมแดนไปทำงานนอกประเทศทุกวันเป็นประจำ
5. เป็นการเดินทางผ่านโดยไม่แวะลง แม้ว่าการเดินทางจะอยู่ในอาณาเขตของประเทศหนึ่งประเทศใดเป็นเวลานานมากกว่า 24 ชั่วโมงก็ตาม
6. เป็นการเดินทางที่ถูกบังคับให้เดินทาง เช่น การนำกองทหารเคลื่อนย้ายจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง หรือการย้ายนักโทษจากที่คุมขังหนึ่งไปยังอีกที่คุมขังหนึ่ง เป็นต้น

คำนิยามการท่องเที่ยวขององค์การสหประชาชาติที่ได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยว ณ กรุงโรม เมื่อปี พ.ศ. 2506 ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่มีเงื่อนไขเกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการ คือ (ปรีชา แดงโรจน์, 2544, หน้า 29-30)

1. ต้องมีการเดินทาง
2. ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมเยือน
3. ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทาง และได้อธิบายเพิ่มเติมของจุดมุ่งหมายของการ

เดินทางท่องเที่ยวไว้ว่า การเดินทางท่องเที่ยวต้องมีใช่เพื่อการประกอบอาชีพ และการไปอยู่ประจำ และเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ เพื่อพักผ่อนในวันหยุด เพื่อวัฒนธรรมหรือศาสนา เพื่อการศึกษา เพื่อการกีฬาและบันเทิง เพื่อชมประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ เพื่องานอดิเรก เพื่อเยี่ยมเยือนญาติมิตร เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ และเพื่อเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544, หน้า 15) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวว่า “เป็นการเดินทางเพื่อผ่อนคลายความเครียด แสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ โดยมีเงื่อนไขว่าการเดินทางนั้นเป็นการเดินทางเพียงชั่วคราว ผู้เดินทางจะต้องไม่ถูกบังคับให้เดินทาง”

รัชพร จันทร์สว่าง (2546, หน้า 15) กล่าวว่า “เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ทั้งที่เป็นการเดินทางเพื่อการพักผ่อน ประกอบกิจกรรมตามความสนใจ หรือเพื่อประกอบธุรกิจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานแต่ไม่ได้เป็นการเดินทางเพื่อไปทำงานหรือประกอบอาชีพเป็นหลัก”

ฐิติฤทธิ์ ชูชาติ (2542, หน้า 3) กล่าวว่า “การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางออกจากบ้านพักเป็นการชั่วคราว ระยะเวลาสั้น เพื่อเยี่ยมเยือนญาติมิตร หรือวัตถุประสงค์อื่นๆ ทางด้านการท่องเที่ยว”

อนุชา เล็กสกุลดิถิก (2541, หน้า 1) กล่าวว่า “การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการทางสังคมและกระบวนการทางเศรษฐกิจที่มีองค์ประกอบย่อยหลัก 3 ด้าน คือ ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว บริการการท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยว ซึ่งแต่ละองค์ประกอบย่อยมีความสัมพันธ์กันจะเกิดขึ้น เมื่อนักท่องเที่ยวได้ไปใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อนันทนาการหรือทัศนศึกษา”

ศุภรัตน์ รัตนมูขัย (2541, หน้า 47) การท่องเที่ยว คือ “การเดินทางซึ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นไปตามธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยที่การเดินทางนั้นเป็นการเดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัย

ไปยังที่อื่นชั่วคราว เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ และเป็นการเดินทางด้วยจุดหมายใด ๆ ที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพ หรือหารายได้”

การท่องเที่ยวในคู่มือพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งเสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยว่าเป็นความต้องการอย่างหนึ่งของคนที่เกิดขึ้น เมื่อมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ โดยมีวัตถุประสงค์ต่างๆ กันดังนี้ (ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546)

1. ความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่างๆ เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมและประเพณีที่แตกต่างกันไป ด้านการเมือง ด้านสมาคมและบุคคล ด้านลักษณะพิเศษของธรรมชาติ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ การได้รับรู้เรื่องราวที่ต่างไปจากที่ตนเคยรับรู้

2. การพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อการคลายเครียดจากภารกิจประจำวัน ได้แก่ การเล่นกีฬา ประเภทต่างๆ การเดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ งานศิลปะกับงานดนตรีหรือความบันเทิงอย่างอื่น ซึ่งอาจรวมถึงการท่องเที่ยวตามสวนสนุก ในต์คลับ สวนสัตว์ การจับจ่ายซื้อของ

3. ความสนใจทางด้านศาสนาและไสยศาสตร์ ได้แก่ การจาริกแสวงบุญ การนมัสการศาสนสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ การประชุมรวมกลุ่ม รวมทั้งกิจกรรมทางศาสนา

4. อาชีพและธุรกิจ ได้แก่ การเดินทางเพื่อการสำรวจค้นคว้า การประชุม สัมมนา การดูงาน การศึกษา เปรียบเสมือนการทำศศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้

5. วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวอื่นๆ ได้แก่ การเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง วัตถุประสงค์นี้มักเกิดขึ้นในช่วงวันหยุด วันเทศกาลต่างๆ และเป็นการพบปะเพื่อรวมกลุ่ม หรือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540, หน้า 24-25) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการท่องเที่ยว ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของประเทศ
  - 1.1 เป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศ
  - 1.2 ช่วยลดปัญหาการขาดดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ
  - 1.3 ช่วยสร้างอาชีพและการจ้างงาน

- 1.4 ก่อให้เกิดการกระจายรายได้
- 1.5 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น
- 1.6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการกระตุ้นการผลิต
2. ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อสังคมของประเทศ
  - 2.1 ช่วยยกมาตรฐานการครองชีพของคนในท้องถิ่น
  - 2.2 ช่วยสร้างความเจริญทางสังคมให้แก่ท้องถิ่น
  - 2.3 ช่วยอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
  - 2.4 ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการศึกษา
  - 2.5 ช่วยลดปัญหาการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนท้องถิ่น
  - 2.6 ช่วยกระตุ้นให้มีการคิดค้น นำทรัพยากรท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นสินค้าที่ระลึก
  - 2.7 ช่วยสร้างสันติภาพและความสามัคคี

บทบาทของการท่องเที่ยวไว้ว่า การผลิตสินค้าบริการต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวซื้อก็จะต้องมีการลงทุน ผลประโยชน์ก็จำกัดอยู่ในประเทศและจะช่วยให้เกิดงานและอาชีพอีกหลายแขนง เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ทางสังคม การท่องเที่ยวยังเป็นการพักผ่อนคลายความตึงเครียด พร้อมทั้งกับการได้รับรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่ผิดแผกแตกต่างออกไปอีกด้วย ซึ่งสามารถสรุปบทบาทความสำคัญของการท่องเที่ยวได้ 2 ประการ ดังนี้ (หน่วยนักศึกษานิเทศก์, 2533, หน้า 20)

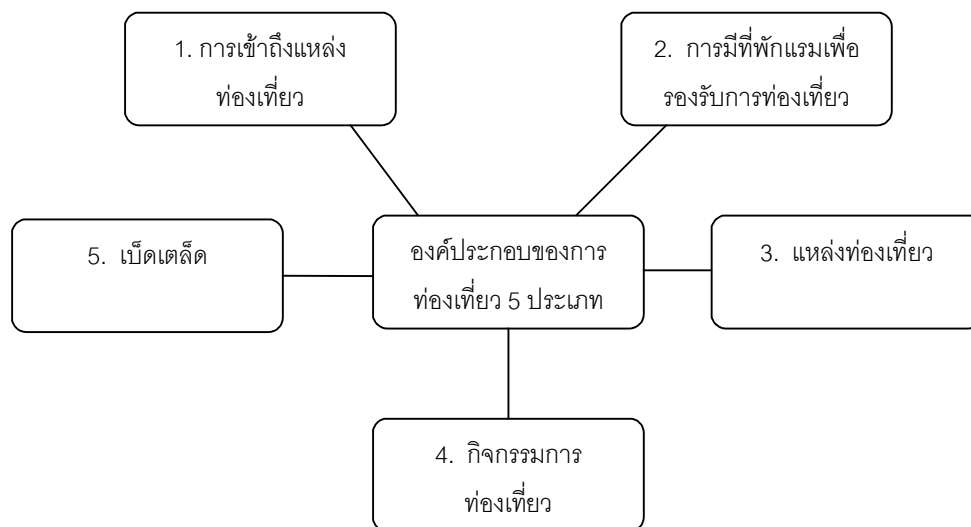
1. บทบาทการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ อุสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้ในรูปแบบของเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพให้สมดุลกับการชำระเงินของประเทศ นอกจากนี้ ตามทฤษฎีเศรษฐกิจศาสตร์ เมื่อมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นหนึ่งครั้ง ในระบบเศรษฐกิจจะก่อให้เกิดการใช้จ่ายต่อกันไปอีกหลายรอบ เพราะเมื่อมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นหนึ่งครั้ง จะก่อให้เกิดรายได้แก่บางคน บางกลุ่ม หรือกิจกรรมบางประเภท บุคคลหรือกิจกรรมที่ได้รับรายได้นี้จะนำรายได้ส่วนหนึ่งใช้จ่ายต่อไป และก่อให้เกิดรายได้แก่บุคคลอื่นหรือกิจกรรมอื่นๆ และมีการใช้จ่ายต่อกันไปเรื่อยๆ เมื่อรวมการใช้จ่ายในรอบต่างๆ เข้าด้วยกันจะพบว่าเมื่อมีผลกำไรให้เกิดรายได้ที่มีมูลค่าสูงกว่าการใช้จ่ายในครั้งแรกหลายเท่า ซึ่งจะก่อให้เกิดการว่าจ้างแรงงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงแล้วยังมีผลให้เกิดการจ้างงานในทางอ้อมอีกด้วย นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีบทบาทช่วยกระตุ้นให้เกิดการนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง เช่น เปลือกหอย หินสวยๆ ตามชายหาด ไม้ไผ่ ฯลฯ ที่ผู้อยู่ในท้องถิ่นได้เก็บมาประดิษฐ์เป็นหัตถกรรมพื้นบ้านขายเป็นของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว

2. บทบาทของการท่องเที่ยวต่อสังคม ดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้นแล้วว่า รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะกระจายไปสู่หลายอาชีพและหลายท้องถิ่น โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทำให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ มีการลงทุนหรือขยายกิจการอันเป็นผลให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น ใช้ผลิตภัณฑ์พื้นเมืองมากขึ้น เกิดความต้องการด้านสินค้าที่ระลึก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหัตถกรรมในครอบครัว เป็นการเพิ่มรายได้ภายในท้องถิ่นของตน จะช่วยลดอัตราการเคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกันศิลปกรรมท้องถิ่นก็จะได้รับการฟื้นฟูไปพร้อมกับการส่งเสริมด้านช่างฝีมืออันเป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อผลิตของที่ระลึกขายให้กับนักท่องเที่ยว เมื่อการท่องเที่ยวเป็นสื่อในการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เจ้าของท้องถิ่นก็จะตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของตนในแง่ของการเป็นทรัพยากรท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกแก่อนุชนรุ่นหลัง

การที่คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ได้พบเห็นความงดงามของธรรมชาติ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดมาแต่บรรพบุรุษ ได้ชื่นชมกับหัตถกรรมที่ทรงคุณค่าและงานฝีมือที่ละเอียดอ่อน ย่อมก่อให้เกิดความภูมิใจ ความรักและความหวงแหนในทรัพยากรและสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติได้ดียิ่งกว่าคำขวัญหรือสิ่งปลูกใจใดๆ

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

(พยอม ธรรมบุตร, 2549, หน้า 1-3) ได้แบ่งองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเป็น 5 ประเภทดังนี้

ภาพ 3 แสดงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวของสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประเภท

1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น ระบบคมนาคม สนามบิน ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง (Destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว (Attraction)

2. การมีที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (Accommodation) ที่ต้องการค้างคืน ได้แก่ ที่พักประเภทต่างๆ เช่น โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่พักแรม ประเภทต่างๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับต่างๆ กันซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกัน ได้แก่ ภัตตาคาร สระว่ายน้ำ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ ชวน้ำ ศูนย์กลางธุรกิจ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

3. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุดของการเดินทาง เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เช่น ปราสาทพนมรุ้ง แสดงถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรขอม การท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตของชาวบ้าน เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์ เช่น วัฒนธรรมบ้านเชียง เป็นต้น

4. กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) และกิจกรรมนันทนาการ (Tourist Activities & Recreational Activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในยุคปัจจุบัน เพราะการท่องเที่ยวได้หมายเพียงแค่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ ความงดงามของธรรมชาติเท่านั้น แต่เป็นการที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติเส้นทางเดินศูนย์สูตรในป่าดิบชื้น การล่องแก่งในแม่น้ำ การปีนหน้าผา การดำน้ำในรูปแบบ Scuba Diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูในบริเวณป่าชายเลน การตกปลาหมึกในทะเลลึก ตลอดจนการร่วมกิจกรรมกับชุมชน เจ้า เช่น การดำนา การเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ (Experience) ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้

5. บริการเบ็ดเตล็ดทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว (Ancillary) อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา ฯลฯ องค์ประกอบทั้ง 5 ประการ ควรปรากฏอยู่บนระบบฐานข้อมูลการจัดการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งที่เป็นจุดหมายปลายทาง (Destination Management System : DMS)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มาจากคำภาษาว่า “Ecotourism” ซึ่งเป็นคำผสมกันระหว่างคำว่า Ecology กับ Tourism นอกจากนี้ยังมีคำที่ใช้แทนกันได้ เช่น Nature tourism, Green tourism, Environment responsible tourism และ Ecologically – friendly tourism ซึ่งคำเหล่านี้บ่งบอกให้ทราบว่า เป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน สำหรับในภาษาไทย ได้มีการบัญญัติคำนี้ไว้หลายความหมาย เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ นิเวศสัญจร ส่วนราชบัณฑิตยสถาน ได้บัญญัติศัพท์คำนี้ว่า “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” และใช้เป็นภาษาราชการ

กุลวรรณา สุวรรณพิมล (2548, หน้า 39) ได้ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง “การเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา ชื่นชมและเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีของคนในท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรู้และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ”

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมเกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544, หน้า 2)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2542, หน้า 2)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีรายได้สำหรับการดูแลรักษาพื้นที่ การสร้างงานให้ชุมชนหรือท้องถิ่น และการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม (สุนยวิชัยปาไม้, 2538 หน้า 3/2)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีความหมายลึกซึ้งกว่าการเสนอขายสินค้าทางการท่องเที่ยวแบบใหม่ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเท่านั้น หากแต่เป็นแนวคิดที่มุ่งประสานผลประโยชน์ และความต้องการในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เข้ากับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจ จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (ศรีพร สมบุญธรรม, 2536, หน้า 25)

จากความหมายดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) คือ การท่องเที่ยวในรูปแบบอนุรักษ์ การเดินทางท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีจิตสำนึก ท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อ อนุรักษ์และไม่ทำลายธรรมชาติ โดยมีการร่วมมือกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง นักท่องเที่ยวและชาวบ้านท้องถิ่น เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวคงอยู่ตลอดไป

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

องค์ประกอบสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมี 4 ประการ (Allcock and others, 1994 อ้างอิงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2545, หน้า 260) ดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ ซึ่งมีจุดเด่นที่น่าสนใจหลากหลาย เช่น ทิวทัศน์ ป่าภูฏานทางธรณีวิทยา พรรณไม้ พรรณพืช สัตว์ป่า ปะการัง รวมทั้งอากาศที่เย็นสบาย ฉะนั้น การวางแผน การพัฒนา และการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงเน้นที่การป้องกันและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเป็นจำนวนมาก จะมีคุณค่าทางวัฒนธรรมอยู่ด้วย แม้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะเน้นที่คุณค่าทางธรรมชาติ แต่อันที่จริงแล้วเราไม่สามารถจะแบ่งแยกคุณค่าทางธรรมชาติและวัฒนธรรมออกจากกันได้ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในพื้นที่ธรรมชาติ จึงเป็นกิจกรรมหนึ่งในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ฉะนั้น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงครอบคลุมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ทั้งที่เป็นธรรมชาติและวัฒนธรรม

2. ความยั่งยืนด้านระบบนิเวศและวัฒนธรรม กิจกรรมท่องเที่ยวที่ทำลายสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและไม่ก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น ไม่ถือว่าเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ฉะนั้นจะต้องจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เกิดผลกระทบเสียหายน้อยที่สุด แต่ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด

การวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ หลายประการ ถ้ามีผลกระทบเสียหายต่อพื้นที่มากจนเกินขีดความสามารถที่จะรับได้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงสภาพของสิ่งแวดล้อมได้ โดยเน้นการออกแบบสิ่งก่อสร้างและระบบกำจัดของเสียที่สอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติและเกิดผลกระทบน้อยที่สุด

3. การศึกษาและการสื่อความหมาย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการมาสัมผัสและเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ฉะนั้น ผู้ประกอบการจะต้องว่าจ้างมัคคุเทศก์ที่มีความรู้ความสามารถบริการนักท่องเที่ยว และนอกจากนี้ควรจะให้ข้อมูลต่างๆ แก่นักท่องเที่ยวทั้งก่อนและระหว่างการเดินทางด้วย ระดับและประเภทของการบริการ ให้ความรู้ขึ้นอยู่กับความสนใจและความต้องการของนักท่องเที่ยว เทคนิคการให้ความรู้และสื่อความหมาย มีทั้งการให้บุคคลและการใช้สื่อสารเรื่องราวที่สื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่

ธรรมชาติ วัฒนธรรม วิถีชีวิต รวมทั้งประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร และทัศนคติของชุมชนท้องถิ่นด้วย

4. การให้ผลประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นและภูมิภาคต่างๆ ผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องกระจายสู่ชุมชนท้องถิ่น และธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชนต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับประโยชน์ที่ท้องถิ่นได้รับมีหลายประการ เช่น การจ้างมัคคุเทศก์ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การขายสินค้า การใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก การขนส่ง และการเป็นลูกจ้างในเขตอนุรักษ์ ประโยชน์ดังกล่าวต้องเห็นได้ชัดเจน เมื่อเปรียบเทียบกับผลกระทบที่มีต่อท้องถิ่น อาจมีบ้างเล็กน้อย ซึ่งสามารถแก้ไขได้

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ 4 ประการ ดังนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544, หน้า 2-3)

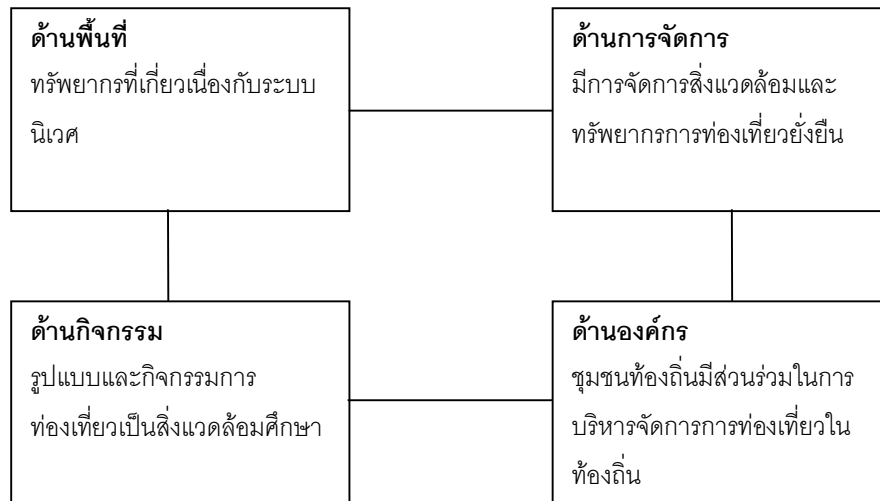
1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (Identity or Authentic or Endemic or Unique) รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ (Eco system) ในพื้นที่นั้นๆ องค์ประกอบด้านพื้นที่จึงเป็นการท่องเที่ยวพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ

2. องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อ (Responsible travel) โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมไปถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อมการป้องกันและกำจัดมลพิษ และควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต จึงเป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable managed tourism)

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ (Learning process) โดยให้มีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวที่เรียกว่า สิ่งแวดล้อมศึกษา (Environment education – based tourism)

4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนท้องถิ่น (Involvement of local community or people participation) มีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน ปฏิบัติตามแผน ได้รับประโยชน์ติดตามตรวจสอบ ตลอดจนร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรท่องเที่ยว อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในท้องถิ่น และกระจายรายได้

การยกระดับคุณภาพชีวิต จึงเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน (Community participation – based tourism)

ภาพ 4 แสดงองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

หลักการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นควรจะยึดหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรด้านวัฒนธรรม การวางแผน การพัฒนา และการสื่อสาร ความหมายแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อสร้างความสำนึกและห่วงใยในธรรมชาติ หัวใจของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ที่การมอบอำนาจให้กับชุมชนในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองและการท่องเที่ยว การก่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม นักท่องเที่ยวควรได้รับความพึงพอใจในขอบเขตที่ไม่มีการทำลายธรรมชาติ (พยอม ธรรมบุตร, 2546, หน้า 44)

1. การท่องเที่ยวบนพื้นฐานธรรมชาติ (Nature based) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ทั้งสิ่งแวดล้อมด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านสภาพภูมิศาสตร์ และด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี โดยจะยึดหลักสำคัญที่ว่าเราจะต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมเหล่านั้นไว้ให้ดีที่สุด เพื่อใช้เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวในระยะยาว เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

2. การศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อม (Environmentally Educative) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องให้การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งต่อนักท่องเที่ยวและประชากรในท้องถิ่น ตลอดจนผู้

ที่ต้องการจะหยั่งรากลึกลงในจิตสำนึกของแต่ละคน ให้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งยวด ในอันที่จะทะนุถนอมไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวเรา

3. สังคมชุมชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์ (Benefit and Involvement of Local people) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เน้นตรงจุดที่ว่าในการจัดการท่องเที่ยว ประชาชนบนพื้นที่จะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การลงมือปฏิบัติการและการประเมินผล การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนของตน จะต้องมึลักษณะโดดเด่นเป็นของจัดการได้

4. เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ (Authentic) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จากมุมมองเชิงตลาด มีจุดเน้นที่ว่าผลิตภัณฑ์ คือ ทัวร์ต่างๆ จะต้องเป็นทัวร์ที่ลักษณะครบตามเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้ว ทั้ง 5 ข้อที่ผ่านมามีใช้การนำเอาชื่อ Ecotourism ไปติดบนผลิตภัณฑ์เดิมเท่านั้น ผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องทำให้เกิดรายได้และสามารถได้รับผลประโยชน์จากกำไรของการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะเป็นกุญแจสำคัญไขไปสู่การกระจายรายได้นั่นเอง

5. นักท่องเที่ยวพึงพอใจ (Tourism Satisfaction) ความพอใจของนักท่องเที่ยว นับเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการท่องเที่ยวยั่งยืน นักท่องเที่ยวที่พอใจจึงจะกลับมาท่องเที่ยวอีก กิจกรรมที่บริษัททัวร์เสนอต่อนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องเป็นกิจกรรมที่ตรงหรือเกินความคาดหวังของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้จะต้องอยู่ในกรอบของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ในภาพรวมของ Ecotourism ให้ความสำคัญกับการจัดการท่องเที่ยวแนวใหม่ โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทุกคนบนทุกพื้นที่ ยึดถือหลัก 7 ประการดังกล่าว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

หลักสำคัญของการจัดการท่องเที่ยวแบบ Ecotourism ว่ามีดังนี้ (วรรณภา วงษ์วานิช, 2539, หน้า 76-77)

1. การกำหนดเขตของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว (Zoning of the various activities) โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วย เช่น ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographical Information System - GIS)

2. การควบคุมนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบนิเวศที่มีความเปราะบางทางธรรมชาติ (Fragile Ecosystem) โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่

3. การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับนักท่องเที่ยว ทั้งในแง่การอนุรักษ์ธรรมชาติและประสบการณ์ท่องเที่ยว เช่น การเล่าประวัติย่อๆ ของชุมชน หรือแหล่งท่องเที่ยวก่อนหรือระหว่างการเดินทางไปถึง ตลอดจนจุดลักษณะที่สำคัญๆ ของพื้นที่นั้นๆ หรืออาจจัดตั้งศูนย์ให้

ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ซึ่งอาจมีทั้งภาพนิ่ง วิดีทัศน์ หรือแผ่นพับ เพื่อให้ภาพรวมหรือข้อมูลพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวกำลังจะไปเยือน

4. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงเพิ่มขึ้น เพื่อช่วยลดความแออัดให้กับพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก

5. การนำกฎหมายมาบังคับใช้อย่างจริงจัง สำหรับผู้กระทำการฝ่าฝืน เช่น การตัดต้นไม้ทำลายป่า การลักลอบเก็บหรือมีปะการังและพันธุ์สัตว์น้ำที่หายากไว้ในครอบครอง การล่าสัตว์ในเขตหวงห้าม ฯลฯ

6. การควบคุมสิ่งก่อสร้างต่างๆ ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม รวมทั้งการควบคุมระบบกำจัดขยะสิ่งปฏิกูลและน้ำเสียจากสิ่งก่อสร้างต่างๆ

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กระบวนการของการท่องเที่ยวกิจกรรมของนักท่องเที่ยวในแต่ละแหล่ง เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ เพลิดเพลิน มีความสุขและปลอดภัยจากการท่องเที่ยวหรือนันทนาการ นอกเวลางานตามปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ความสำคัญต่อกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างยิ่ง เพราะกิจกรรมต่างๆ นั้นจะเป็นสื่อกลางนำการท่องเที่ยวไปสู่เป้าหมายได้ กิจกรรมที่เหมาะสมจึงควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการศึกษาหาความรู้ในระบบนิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการได้รับความเพลิดเพลิน ทั้งนี้ต้องเป็นกิจกรรมที่มีผลกระทบน้อยที่สุดหรือเป็นผลกระทบที่สามารถป้องกันหรือแก้ไขได้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544, หน้า 39 – 40)

กิจกรรมท่องเที่ยวโดยทั่วไป อาจจำแนกเป็นกิจกรรมที่เน้นการพักผ่อนหย่อนใจ การแสดงออกและเน้นการศึกษาหาความรู้ จากการทบทวนกิจกรรมที่เกิดขึ้นในการท่องเที่ยวทั้งสิ้นจำนวน 28 กิจกรรม พบว่าเป็นกิจกรรมประเภทที่เน้นการแสดงออกมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมในการแสวงหาความรู้ กิจกรรมต่างๆ นี้อาจมีความเหลื่อมซ้อนหรือสามารถปฏิบัติรวมกันได้ แต่การประกอบกิจกรรมอาจมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจกรรมที่ต่างกัน

จากรายงานการศึกษาเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ (พ.ศ. 2542) ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศึกษาโดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ได้จัดแบ่งกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศออกเป็น 3 หมวด รวม 19 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. กิจกรรมเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ (9 กิจกรรม) ได้แก่ การเดินป่า ศึกษาธรรมชาติ ส่องสัตว์/ดูนก เทียวถ้ำ/น้ำตก พายเรือ (แคนู คยัค เรือใบ กระดานโต้ลม) ดำน้ำดูปะการัง (น้ำตื้น น้ำลึก) ตั้งแคมป์ ล่องแพ/ล่องเรือยาง ขี่ม้า/นั่งช้าง

2. กิจกรรมกึ่งนิเวศ (5 กิจกรรม) ได้แก่ ถ่ายรูป บันทึกภาพ/เสียง ปีน/ไต่เขา ศึกษา ท้องฟ้า ตกปลา ซี่จักรยานท่องเที่ยว (เสือภูเขา)

3. กิจกรรมส่งเสริมทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ (5 กิจกรรม) ได้แก่

- 3.1 ชมความงาม ความเก่าแก่ ลักษณะเฉพาะตัวของแหล่งประวัติศาสตร์
- 3.2 ศึกษาเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของแหล่งโบราณคดีและประวัติศาสตร์
- 3.3 ศึกษาชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม
- 3.4 ร่วมกิจกรรม เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน
- 3.5 การศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก และสินค้าพื้นเมือง

กิจกรรมที่ไม่เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ควรพิจารณาเพื่อพัฒนาการจัดการให้มีโอกาส เสริมแนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ เช่น ล่องเรือชมธรรมชาติ ถ่ายภาพ ชมทิวทัศน์ ชม/ร่วม เล่นกีฬา พักผ่อน/ปิกนิก ประชุมสัมมนา เล่นน้ำ ว่ายน้ำ อาบแดด บ้านเทิง นมัสการ กราบไหว้ ตามความเชื่อหรือแสวงบุญ

กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้มีลักษณะเฉพาะเหมาะสมกับบางพื้นที่ และบางกลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งมีวัตถุประสงค์ต่างกัน มีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกหรือเครื่องมือต่างกัน รวมทั้งมี ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับที่ต่างกันด้วย ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว เมื่อพิจารณา ประกอบกับกรอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถประเมินความเหมาะสมในการจัดเป็นกิจกรรม การท่องเที่ยวได้ ซึ่งกิจกรรมที่มีแนวโน้มเป็นกิจกรรมเชิงนิเวศหรือกึ่งนิเวศ จะมีความสัมพันธ์อย่าง ใกล้ชิดกับระบบนิเวศในพื้นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนหรือชุมชนในท้องถิ่นค่อนข้างมาก กิจกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความเหมาะสมจะต้องมีการจัดการที่ลดผลกระทบด้วย หากปราศจาก มาตรการผลกระทบที่ดีแล้ว กิจกรรมเหล่านี้จะเป็นตัวเร่งการทำลายทรัพยากรให้เสียหายเร็วยิ่งขึ้น

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ความหมายของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การประชุม Globe 1990 ณ ประเทศแคนาดา ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวแบบ ยั่งยืน คือ การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่น ในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวน รักษาโอกาสต่างๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วย การท่องเที่ยวนี้มีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากร เพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคม และความ งามทางสุนทรีภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย (สฤณี แสงอรุณ, 2550, หน้า 87)

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ว่าหมายถึง การท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ และกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยม เพื่อสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มี

ความสามารถในการดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย ธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมเยือนสม่ำเสมอเพียงพอ แต่มีผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดหรือไม่มีเลยอย่างยืนยาว (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 7)

หรือจะสรุปอย่างง่าย ๆ จากความหมายดังกล่าวข้างต้นได้ว่า การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) หมายถึงการท่องเที่ยวที่มีลักษณะสำคัญอยู่ 6 ประการ ดังต่อไปนี้ คือ

1. เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภททั้งแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณี
2. เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว
3. เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว
4. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส เรียนรู้ และได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรม
5. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวอย่างยืนยาว
6. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น และคืนประโยชน์กลับสู่ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นด้วย

ความหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คือ การบริหารจัดการท่องเที่ยวให้พัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจ สังคม และความงดงามทางสุนทรียภาพ มีการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างชาญฉลาด เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดและยาวนาน โดยไม่ทำให้สูญเสียเอกลักษณ์ทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2547, หน้า 16)

การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสุนทรียภาพ โดยใช้ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญฉลาด สามารถรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้นานที่สุด เกิดผลกระทบน้อยที่สุด และใช้ประโยชน์ได้ตลอดกาลยาวนานที่สุด (จำไพพรรณ แก้วสุริยะ, 2543, หน้า 3)

หลักการพื้นฐานของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ความหมายของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า เป็นหลักการพื้นฐานของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีดังนี้ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 8 – 9)

1. การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน (Using Resource Sustainable) เป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างพอดีเท่าที่จำเป็นและประหยัด เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรให้มีการใช้ยาวนานขึ้น
2. การลดการบริโภคและของเสียที่เกินความจำเป็น (Reducing over Consumption and Waste) เป็นการลดการบริโภคที่มากเกินไปเกินความจำเป็นและการลดของเสีย เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาว และเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยวด้วย
3. การรักษาความหลากหลาย (Maintaining Diversity) เป็นการรักษาความหลากหลายของธรรมชาติและวัฒนธรรม ซึ่งมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในระยะยาว และช่วยขยายฐานของการท่องเที่ยวด้วย
4. การรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้าอยู่ในการวางแผน (Integrating Tourism into Planning) เป็นการรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้ากับแผนพัฒนาแห่งชาติและแผนพัฒนาท้องถิ่น อีกทั้งประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Environment Impact Assessment - EIA) ซึ่งการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หมายถึง การใช้หลักวิชาการในการคาดการณ์เกี่ยวกับผลกระทบทั้งทางด้านบวกและด้านลบของการดำเนินโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะมีผลต่อสิ่งแวดล้อมทุกด้านทั้งทรัพยากรท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อหาทางป้องกันผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้นน้อยที่สุด อันจะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยวในระยะยาว
5. การสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่น (Supporting Local Economics) เป็นการรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาควบคู่ไปกับด้านราคาและคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยให้เกิดการประหยัด แต่ยังป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อมด้วย
6. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (Involving Local Communities) เป็นการให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ ซึ่งไม่เพียงแต่สร้างผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมโดยรวม แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการท่องเที่ยวด้วย
7. การปรึกษากันระหว่างผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน (Consulting Stakeholders and the Public) เป็นการปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างรัฐบาล ผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าร่วมงานในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งร่วมแก้ปัญหาและลดข้อขัดแย้งในผลประโยชน์

8. การฝึกอบรมบุคลากร (Training Staff) เป็นการฝึกอบรมบุคลากรท้องถิ่นทุกประเภททุกระดับให้มีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืน ซึ่งจะช่วยยกระดับของการบริการท่องเที่ยว

9. การตอบสนองตลาดท่องเที่ยว (Undertaking Research) เป็นการวิจัยและติดตามตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหา และเพิ่มผลประโยชน์ให้กับแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว รวมถึงนักลงทุน

องค์ประกอบของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

มี 6 ด้านด้วยกัน ดังต่อไปนี้ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 21 – 22)

1. องค์ประกอบด้านการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาสถานที่อันเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวให้สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเยี่ยมชม โดยมีการประเมินศักยภาพขีดความสามารถในการรองรับพื้นที่ และกำหนดกิจกรรมท่องเที่ยวที่อนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวด้วย

2. องค์ประกอบด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพเดิมหรือดีกว่าเดิม และป้องกันผลกระทบด้านลบจากการท่องเที่ยว โดยต้องมีการติดตามประเมินผลกระทบจากการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

3. องค์ประกอบด้านการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาธุรกิจด้านบริการอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่นักท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้ได้รับความพึงพอใจ โดยมีความรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย

4. องค์ประกอบด้านการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาเพื่อแสวงหานักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ซึ่งมีลักษณะเป็นคุณประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้เข้ามาท่องเที่ยว โดยให้นักท่องเที่ยวเหล่านี้ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยวตามที่เขาพึงพอใจ

5. องค์ประกอบด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น เป็นการพัฒนาในการสร้างโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนท้องถิ่นให้สามารถจัดการการท่องเที่ยวของตนเองและได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว อันจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความหวงแหนและรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ตลอดไป

6. องค์ประกอบด้านการพัฒนาจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่าย

โดยการให้ความรู้และสื่อความหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้ทุกฝ่ายเกิดความรัก ความหวงแหนทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจ (Motives)

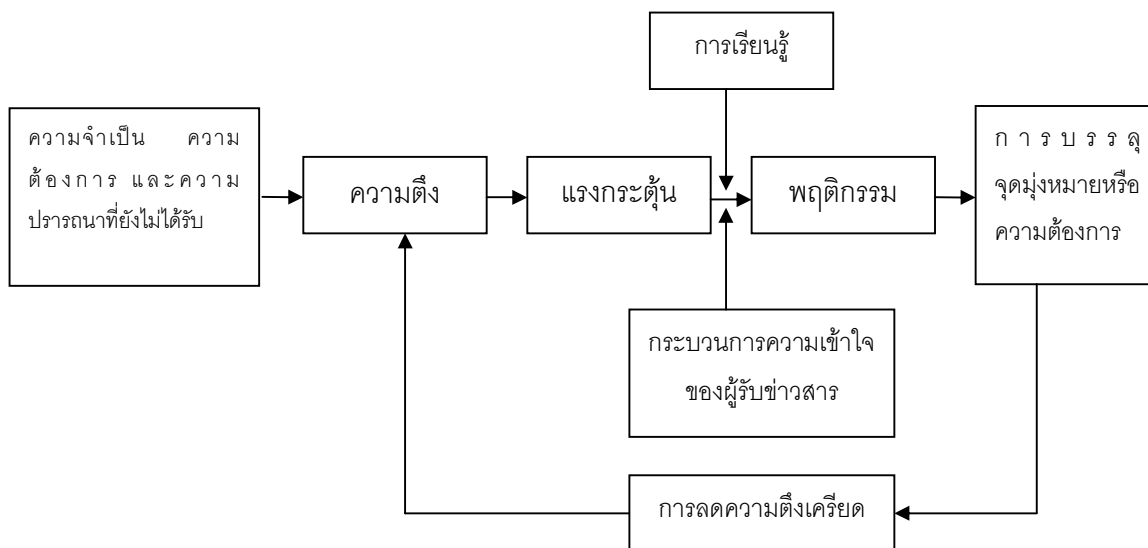
แรงจูงใจ เป็นรากฐานที่สำคัญของพฤติกรรมผู้บริโภค เนื่องจากแรงจูงใจจะเกิดขึ้นพร้อมกับความต้องการของบุคคล และกำหนดทิศทางของพฤติกรรมผู้บริโภคทั้งหมด (ศุภร เสรีรัตน์, 2544, หน้า 125) ฉะนั้น เพื่อให้เข้าใจถึงธรรมชาติของแรงจูงใจ จึงจำเป็นต้องศึกษาให้ลึกซึ้ง

นักปราชญ์ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้หลากหลายดังนี้ การจูงใจหรือสิ่งจูงใจ (Motive) หมายถึง พลังแรงกระตุ้น (Drive) ภายในของแต่ละบุคคล ซึ่งกระตุ้นให้บุคคลเกิดการปฏิบัติ (เสรี วงษ์มณฑา, 2542, หน้า 54) นอกจากนี้ แรงจูงใจ ยังหมายถึง แรงขับเคลื่อนที่อยู่ภายในของบุคคลที่กระตุ้นให้บุคคลมีการกระทำ (Schiffman and Kanuk, 1991, p. 69 อ้างอิงใน ศุภร เสรีรัตน์, 2544, หน้า 121) หรือ แรงขับเคลื่อนที่มีมากและรุนแรง หรือมีความจำเป็นที่จะลดสภาวะความเครียดที่มีอยู่ภายในตัวของมนุษย์ (Walters, 1978, p. 218 อ้างอิงใน ศุภร เสรีรัตน์, 2544, หน้า 121) แรงจูงใจยังสัมพันธ์กับความต้องการที่เกิดขึ้นรุนแรง แล้วบังคับให้บุคคลค้นหาวิธีมาตอบสนองเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ

แรงจูงใจ มีคุณลักษณะที่แน่นอน 6 ประการ คือ (เสรี วงษ์มณฑา, 2542, หน้า 54)

1. แรงจูงใจที่มีรากฐานมาจากความต้องการ
2. แรงจูงใจเป็นการกำหนดทิศทางของการกระทำของผู้บริโภค
3. แรงจูงใจทำให้ความตึงเครียดของผู้บริโภคลดลง
4. แรงจูงใจต้องเกิดขึ้นภายใต้สภาวะแวดล้อม
5. แรงจูงใจเป็นกลไกอันหนึ่งในการป้องกันตนเองของผู้บริโภค
6. แรงจูงใจเป็นสิ่งที่เกิดจากการรวบรวมความพยายามของผู้บริโภค

รูปแบบของกระบวนการจูงใจ ซึ่งประกอบด้วย สภาวะความตึงเครียด (Tension) อันเกิดจากความจำเป็น (Needs) ความต้องการ (Wants) และความปรารถนา (Desires) ที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง (Unfulfilled) ซึ่งผลักดันให้บุคคลเกิดพฤติกรรมที่บรรลุจุดหมาย คือ ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองและสามารถลดความตึงเครียดได้

ภาพ 5 แสดงรูปแบบการจูงใจ

นอกจากนี้ สามารถจำแนกประเภทได้หลายวิธีที่มีความสำคัญมาก ได้แก่ การจำแนกประเภทของแรงจูงใจออกเป็น 5 ลักษณะดังนี้

1. แรงจูงใจทั่วไป
2. แรงจูงใจด้านร่างกายกับด้านจิตวิทยา
3. แรงจูงใจที่รีบด่วน
4. แรงจูงใจลำดับแรกกับแรงจูงใจลำดับสอง
5. แรงจูงใจที่รู้สึกตัวกับแรงจูงใจที่ไม่รู้สึกตัว (ศุภร เสรีรัตน์, 2544, หน้า 226) โดยมี

รายละเอียดดังนี้

แรงจูงใจทั่วไป หมายถึง แรงจูงใจที่มีพื้นฐานมาจากความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศการต่อสู้เพื่อการดำรงชีวิต ความภาคภูมิใจ ความสามารถเข้าสังคมได้ ความอยากรู้อยากเห็นความกลัว และการปกป้องตัวเอง เป็นต้น

วิธีการจัดกลุ่มของแรงจูงใจใดๆ ปกติมักจะให้ข้อมูลที่มากกว่าความเป็นลักษณะทั่วไปอย่างง่าย ๆ เช่น การจัดกลุ่มแรงจูงใจเป็นแรงจูงใจในด้านร่างกาย และแรงจูงใจด้านจิตวิทยา แรงจูงใจด้านร่างกาย เป็นแรงจูงใจที่เกี่ยวกับการทำหน้าที่พื้นฐานของร่างกายด้านกายภาพ เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ การขจัดของเสียออกจากร่างกาย การพักผ่อน การทำงานและความสุขสบายทางร่างกาย เป็นต้น ส่วนแรงจูงใจด้านจิตวิทยา คือ แรงจูงใจ

ทั้งหลายที่อยู่ในจิตใจ เช่น ความปลอดภัย ความรัก การบรรลุความปรารถนา ความภาคภูมิใจ การสร้างชื่อเสียงให้กับตนเอง การแสวงหาสถานภาพ การเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ๆ ความสุข ความเศร้า และการมีอำนาจ เป็นต้น

แรงจูงใจที่รีบด่วน เป็นการจัดประเภทของแรงจูงใจที่พิจารณาในแง่ของการที่ต้องตอบสนองทันทีทันใด หรือไม่สามารถเลื่อนการตอบสนองออกไปได้ โดยแรงจูงใจที่รีบด่วนเป็นแรงจูงใจที่ต้องมีการตอบสนองในทันที คอยไม่ได้ เราไม่อาจจะระบุชนิดของแรงจูงใจที่เป็นแบบรีบด่วนได้ เพราะขึ้นอยู่กับผู้บริโภคนั้นๆ ที่แตกต่างกันและในช่วงของเวลาของบุคคลแต่ละคนที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ความหิว อาจมีความสำคัญมากกว่าความภาคภูมิใจในขณะหนึ่ง แต่ในเวลาอื่นอาจไม่เป็นเช่นนั้นก็ได้

แรงจูงใจลำดับแรก เป็นการจำแนกของแรงจูงใจที่ขึ้นอยู่กับลักษณะของความสำคัญเป็นหลัก โดยแรงจูงใจเบื้องต้นจะเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการยังชีพของบุคคล

แรงจูงใจลำดับสอง เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการด้านสังคมและด้านจิตวิทยาโดยปกติแล้ว แรงจูงใจลำดับสองจะเริ่มมีความสำคัญได้ก็ต่อเมื่อแรงจูงใจที่เกี่ยวกับความต้องการลำดับแรกได้รับการตอบสนองให้เป็นที่พอใจแล้วเท่านั้น นั่นคือ แรงจูงใจลำดับสองจะเป็นแรงจูงใจที่ต่อเนื่องมาจากแรงจูงใจลำดับแรก ได้มีการกล่าวว่า แรงจูงใจลำดับแรกเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งที่ต้องการพื้นฐานด้านร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ซึ่งเป็นแรงจูงใจด้านร่างกาย ส่วนแรงจูงใจลำดับสอง ก็เป็นแรงจูงใจที่มาจากแรงจูงใจด้านจิตวิทยา เช่น ความภาคภูมิใจ การต่อสู้เพื่อดำรงชีพ ความรัก เป็นต้น

แรงจูงใจที่รู้สึกตัวกับแรงจูงใจที่ไม่รู้สึกตัว เป็นการจำแนกแรงจูงใจวิธีหนึ่งที่คำนึงถึงสถานะของความรู้สึกตัวในการกระทำการซื้อหรือไม่ บุคคลส่วนน้อยที่จะรู้สึกตัวถึงแรงจูงใจในการซื้อของตน ทำให้การวิจัยการจูงใจของผู้บริโภคเป็นเรื่องที่ทำได้ยากด้วย โดยทั่วไปความต้องการที่มีอยู่ของบุคคลมักจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจหลายชนิด และผู้บริโภคอาจจะรู้ถึงแรงจูงใจดังกล่าวเพียง 1 – 2 อย่างเท่านั้นในขณะที่เวลาใดเวลาหนึ่ง นอกจากนี้ บุคคลก็อาจไม่รู้ถึงแรงจูงใจที่แท้จริงของเขาเองได้

แรงจูงใจดังกล่าวข้างต้น ถึงแม้จะมีความยากในการจำแนกแยกแยะออกเป็นประเภทให้ชัดเจน แต่ในมนุษย์ทุกคนจะมีแรงจูงใจภายในที่สามารถสนองตอบสิ่งจูงใจต่างๆ ที่เข้ามากระทบประสาทสัมผัสได้

แนวคิดการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว

การจัดทำแบบการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว จะต้องมีการมีขั้นตอนและกระบวนการดังต่อไปนี้ (สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, 2548, หน้า 84-86)

การทำความเข้าใจทรัพยากรท่องเที่ยว ได้แก่

1. ประเภทของทรัพยากร มีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภท ทั้งทรัพยากรหลัก ซึ่งเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว และทรัพยากรสนับสนุน คือ ทรัพยากรที่เป็นทรัพยากรสนับสนุนทรัพยากรหลักในการดึงดูดนักท่องเที่ยว

2. ชนิดของทรัพยากร แบ่งได้ 5 ชนิด คือ ทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบด้วย พืช สัตว์ ภูมิทัศน์ ภูมิอากาศ น้ำ ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย ศาสนา มรดกวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ ทรัพยากรเหตุการณ์สำคัญ ประกอบไปด้วย งานมหกรรม การแข่งขัน ธุรกิจ โซร์ต่างๆ ทรัพยากรกิจกรรม ประกอบไปด้วย นันทนาการ สิ่งอำนวยความสะดวก และทรัพยากรบริการ ประกอบไปด้วย การขนส่ง ที่พัก การต้อนรับ อาหาร และบริการ

การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว

1. เขียนรายงานทรัพยากรที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

รายการทรัพยากรที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ควรพิจารณาดังนี้ มีสิ่งที่น่าสนใจให้นักท่องเที่ยวเยี่ยมชมบนพื้นที่ และมีสิ่งดึงดูดรูปแบบอะไรบ้าง การบริการให้กับนักท่องเที่ยว กิจกรรมที่จัดให้บริการให้กับนักท่องเที่ยว ประเภทของที่พักที่ให้บริการกับนักท่องเที่ยว

รายการทรัพยากรธรรมชาติ ควรพิจารณาดังนี้ ทรัพยากรนั้นมีความโดดเด่นอะไรภายในพื้นที่ และมีความสำคัญอะไรที่แตกต่างจากแหล่งอื่น ประการสำคัญทรัพยากรนั้นมีความสำคัญเพียงพอเพื่อดึงดูดในปัจจุบันหรือในอนาคต

รายการทรัพยากรวัฒนธรรม ควรพิจารณาดังนี้ แหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นอะไรภายในด้านทรัพยากรวัฒนธรรม และมีสิ่งดึงดูดอะไรที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมสังคม ตลอดจนมีอำนาจในการดึงดูดนักท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด ส่วนด้านวิธีการเก็บข้อมูล ทรัพยากรวัฒนธรรมนั้น จะต้องเก็บดังนี้ ชื่อ ที่ตั้ง การเข้าถึงภายในแหล่งท่องเที่ยว การจัดการ ความเป็นเจ้าของ การติดต่อประชาสัมพันธ์ สถิตินักท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทางของนักท่องเที่ยว ค่าธรรมเนียมภายในแหล่งท่องเที่ยว

รายการทรัพยากรเหตุการณ์สำคัญ ควรพิจารณาดังนี้ เหตุการณ์ในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่น และมีความดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวอย่างไร อีกทั้งเหตุการณ์นั้นเป็นเหตุการณ์ที่เสริมหรือเป็นคู่แข่งกับเหตุการณ์ในท้องถิ่นหรือไม่ และมีกี่ครั้งในรอบหนึ่งปี ส่วนการเก็บข้อมูลเหตุการณ์สำคัญมีขั้นตอนดังนี้ ชื่อ และที่ตั้งของเหตุการณ์สำคัญ (Events) จาก

ศูนย์กลาง ช่วงเวลา ฤดูกาล และระยะเวลายาวนาน การจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน ผู้เข้าชมทั้งนักท่องเที่ยว และประชาชนท้องถิ่น กิจกรรมที่จัดให้บริการกับนักท่องเที่ยวภายใน เหตุการณ์นั้น ตลอดจนค่าธรรมเนียมในการเข้าชม เป็นต้น

รายการทรัพยากรกิจกรรม ควรพิจารณาดังนี้ กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยววันนี้ มีความโดดเด่น และมีความสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ร่วมกิจกรรมนั้น ส่วนการเก็บข้อมูล ทรัพยากรกิจกรรม ประกอบไปด้วย ชื่อที่ตั้ง จากศูนย์กลางภายในจังหวัด ลักษณะการเดินทางของ นักท่องเที่ยว รวมทั้งค่าธรรมเนียมในการเข้าชม เป็นต้น

รายการทรัพยากรบริการ ควรพิจารณาดังนี้ ชื่อและที่อยู่ของผู้ให้บริการ การติดต่อ หน่วยงานที่ให้บริการ ลักษณะของการบริการ ด้านการเก็บข้อมูลบริการด้านที่พักแรม ประกอบไป ด้วย ชื่อและที่ตั้งของสิ่งอำนวยความสะดวก ประเภทและอันดับของการบริการ ลักษณะของ การบริการ ระยะเวลาที่เปิดบริการ การเข้าถึงแหล่งบริการ การจัดการของแหล่งบริการ มาตรฐาน ของการบริการ รวมทั้งอัตราค่าบริการ ส่วนการเก็บข้อมูลบริการด้านอาหาร ประกอบไปด้วย ชื่อและที่ตั้ง ประเภทและอันดับของการบริการอาหาร ลักษณะการจัดการด้านการบริการอาหาร สถานที่ขนาดการเปิดปิดบริการ ประเภทผู้ใช้บริการ ตลอดจนราคามาตรฐานของอาหารที่ให้บริการ ด้านสุดท้ายคือ การเก็บข้อมูลด้านบริการต้อนรับ ประกอบด้วย ชื่อและที่ตั้ง บริการข้อมูล เวลาที่ เปิดทำการ

2. การประเมินทรัพยากร

คุณภาพทรัพยากร ควรพิจารณาดังนี้ ทรัพยากรนั้นมีความแตกต่างจากทรัพยากรอื่น อย่างไร รวมทั้งมีจุดอ่อนตรงไหนที่ต้องปรับปรุง การบริการมีคุณภาพสม่ำเสมอเพียงใด ตลอดจน อุปสรรคต่อการพัฒนาทรัพยากรในเรื่องใดบ้าง

ความโดดเด่นของทรัพยากร ควรพิจารณาดังนี้ สิ่งใดที่ทำให้ทรัพยากรนั้นมีความโดดเด่น กว่าทรัพยากรอื่นๆ และมีความแตกต่างกันในเรื่องใด ตลอดจนทรัพยากรดังกล่าว สะท้อนให้คิดถึง ความภาคภูมิใจในสถานที่นั้นๆ

อำนาจในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ควรพิจารณาดังนี้ สิ่งนี้มีบทบาทอะไรในกิจกรรม ปัจจุบันของนักท่องเที่ยว มีการวัดระดับการใช้ ประเมินการใช้อย่างไร ทำอย่างไรให้แหล่งท่องเที่ยว มีเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยว เป็นต้น

ฐานข้อมูลของทรัพยากรท่องเที่ยว ควรพิจารณาดังนี้ ทรัพยากรนั้นมีประโยชน์ต่อแหล่ง ท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง ตลอดจนปัจจุบันการท่องเที่ยวประเภทใดเหมาะสมและสามารถดึงดูด

นักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวในอนาคตได้ และทรัพยากรท่องเที่ยวที่เกี่ยวเนื่องกัน เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาท่องเที่ยวในอนาคต เป็นต้น

แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว

การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว มีความหมายว่า “การป้องกันการปรับปรุงแก้ไข การบำรุงรักษาและพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว อันเป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวอันมีค่าและน่าหวงแหน ให้อยู่ในสภาพดี คงความสวยงาม และคงความมีคุณค่าต่อท้องถิ่นและประเทศชาติตลอดไป อัน เป็นการใช้สิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่อย่างฉลาด อย่างถูกต้อง และให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อคนหมู่มาก และในระยะยาว โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบหรือมีน้อยที่สุด” โดยมี รายละเอียด ดังนี้ (วิมล จิโรจน์พันธ์ และคณะ, 2548, หน้า 216)

สิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว หรือสถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีลักษณะที่เด่น สวยงาม แปลกตา และมีคุณค่า ในการที่จะเข้าไปท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือศึกษาหาความรู้ เช่น ป่าไม้ ภูเขา น้ำตก ถ้ำ เกาะ ชายหาด ทะเล เป็นต้น

แนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่

1. การดูแลรักษาความสะอาด
2. การปฏิบัติตามกฎระเบียบ
3. การจัดทำคู่มือเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว
4. การป้องกันความเสียหายหรือการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยว
5. ความรู้สึกตระหนักถึงคุณค่าและหวงแหนสถานที่ท่องเที่ยว
6. การจัดเจ้าหน้าที่ให้เป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวและควบคุมดูแลให้นักท่องเที่ยว ปฏิบัติ

ตามกฎข้อบังคับของสถานที่ท่องเที่ยว

7. การไม่สร้างสิ่งก่อสร้างในสถานที่ท่องเที่ยวโดยไม่จำเป็น

สิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

สิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สิ่งก่อสร้างทางประวัติศาสตร์ต่างๆ โบราณสถาน ปราสาทราชวัง วัด เป็นต้น ซึ่งมักเสื่อมสลายไปตามกาลเวลา แต่มนุษย์สามารถช่วยทำลายให้อายุของสถานที่เหล่านี้เสื่อมสลายลงเร็วขึ้น จึงต้องการการอนุรักษ์ที่ เหมาะสม โดยแนวทางในการอนุรักษ์ได้แก่

1. การให้การศึกษาศึกษาและความรู้ที่ถูกต้องกับนักท่องเที่ยวและผู้สนใจทั่วไป
2. การจัดหาเงินทุนหรืองบประมาณเพื่อการดูแลรักษาและบูรณะซ่อมแซม
3. การจัดเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาประจำสถานที่
4. การจัดเก็บโบราณวัตถุและสิ่งมีค่าทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ไว้ในที่ที่ปลอดภัย
5. การบูรณะและซ่อมแซมโดยผู้เชี่ยวชาญโบราณสถาน โบราณวัตถุ
6. การออกกฎหมายควบคุมรักษาสถานที่ท่องเที่ยว

แนวคิดการตลาดการท่องเที่ยว

ความหมายของการตลาดการท่องเที่ยว

การตลาดท่องเที่ยว (Marketing of Tourism) ได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้ต่างๆ กัน ดังนี้
 ธรรมบุญ ประจวบเหมาะ (2529, หน้า 4-5) กล่าวถึงความหมายของการตลาดการท่องเที่ยวว่า “การศึกษาองค์ประกอบ (การผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการ) ทางการท่องเที่ยวเพื่อใช้กำหนดสู่ทางในการพัฒนาสินค้าทางการท่องเที่ยวและส่งเสริมให้เกิด demand) และอุปทานทางการท่องเที่ยว (Tourism Supply)”

วินิจ วีระยางกูร (2532, หน้า 83) ได้ให้ความหมายการตลาดการท่องเที่ยวว่า “ปรัชญาทางการจัดการที่มุ่งเน้นไปสู่ความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยอาศัยการวิจัยตลาด การพยากรณ์ การคัดเลือกทรัพยากรการท่องเที่ยวที่กำลังอยู่ในความต้องการเพื่อให้ธุรกิจได้รับประโยชน์สูงสุดในการเสนอบริการแก่นักท่องเที่ยวตามเป้าหมายที่กำหนดไว้”

องค์การการท่องเที่ยวแห่งโลก (World Tourism Organization, 1988 อ้างอิงใน Coltman, 1989, หน้า 11) ได้ให้ความหมายการตลาดการท่องเที่ยวว่า “เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับผู้ผลิตและผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวด้วยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ผลิต”

บทบาทการตลาดต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2548, หน้า 5) การรู้ถึงความต้องการและพฤติกรรมการซื้อของนักท่องเที่ยวทุกประเภท (Market Demand) มีความสำคัญต่อการจัดหาสินค้าและบริการ(Product Supply) ให้ตรงกับความต้องการนั้นๆ มากที่สุด การจัดกิจกรรมทางการตลาดโดยใช้ ส่วนประสมทางการตลาด 4Ps หรือมากกว่าจึงมุ่งเน้นไปที่ผู้บริโภคเป็นสำคัญถ้านักท่องเที่ยวเดินทางมาส่วนตัว (FIT) อาจได้รับอิทธิพลจากการตลาดน้อยเพราะนักท่องเที่ยวตัดสินใจและวางแผนการเดินทางเองแต่นักท่องเที่ยวที่ซื้อทัวร์เหมา (Package tour) จะต้องเดินทางท่องเที่ยวตามรายการ

และเวลาที่ผู้ประกอบการธุรกิจจัดนำเที่ยว (Tour Operator) เป็นผู้กำหนดตั้งแต่การใช้ที่พัก ยานพาหนะ การมาชมให้สถานที่และบริโศคกิจกรรมการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจ จัดหาสินค้าและบริการตามรายการจำเป็นต้องใช้ส่วนประสมของการตลาดมาเป็นอิทธิพลทางการตลาด (Marketing influences) ที่ทำให้อุปสงค์และอุปทานสอดคล้องกันกระตุ้นและดึงดูดให้นักท่องเที่ยว มีความต้องการเดินทางมามากขึ้น ทั้งนี้สำนักงานการท่องเที่ยวของรัฐ (National Tourist Offices) ก็มีบทบาทสำคัญในการวางแผน กำหนดนโยบายและกลยุทธ์การตลาดทั้งตลาดต่างประเทศ และ ตลาดในประเทศ

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า การตลาดเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวใช้ในการจัดอุปทานและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากที่สุด นอกเหนือจากการใช้กลยุทธ์ 4Ps แล้ว การวิจัยตลาด และการพยากรณ์ยังช่วยให้ทราบ ความต้องการและแนวโน้มในการบริโภคของนักท่องเที่ยว แนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจ และความ สมบูรณ์ของข้อมูลที่เป็นต้องให้แก่นักท่องเที่ยวจึงนับว่างานการตลาดเป็นเครื่องมือสำคัญที่ สร้างแรงจูงใจให้คนอยากเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น จนทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเจริญเติบโต มากกว่าอุตสาหกรรมใดๆ ในปัจจุบัน

ลักษณะของการตลาดการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของตลาดท่องเที่ยวมีลักษณะเฉพาะดังนี้ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2548, หน้า 15-18)

ผู้ซื้อ ได้แก่ นักท่องเที่ยว นักทัศนอาจร ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ความต้องการเดินทางท่องเที่ยว และบริโศคสินค้าการท่องเที่ยวที่มีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลง สูงมากเนื่องมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ราคาท่องเที่ยว ฤดูกาล สมัยนิยม รสนิยม ทัศนคติ ประสิทธิภาพส่วนตัวของนักท่องเที่ยว และเหตุการณ์สำคัญอื่นๆ ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน ซึ่งเป็น ปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ แต่อาจสามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่าจะมีผลกระทบอะไรบ้างต่อตลาดการ ท่องเที่ยว และทำให้การวางแผนการตลาดมีความลำบากมากขึ้น

ผู้ขาย ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจจัดหาบริการการท่องเที่ยว (Travel Supplier) ผลิตภัณฑ์ใน ลักษณะการแปรรูปสินค้าและบริการ เช่น ที่พักในโรงแรม การเดินทางโดยเครื่องบินบริการ อาหารและเครื่องดื่ม การเข้าชมการแสดงในสถานที่และแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และสินค้าและ บริการอื่นๆ ในสายของสินค้าเดียวกัน

สินค้าและบริการ สินค้าในการตลาดท่องเที่ยว แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. สินค้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่างๆ เช่น น้ำตก ภูเขา ทะเล เขตรักษาพันธุ์พืช และสัตว์ป่า ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ฯลฯ

2. สินค้าที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งออกเป็นหลายชนิด ได้แก่

2.1 สิ่งก่อสร้างที่สำคัญ เช่น อนุสาวรีย์ทางประวัติศาสตร์ วัด โบสถ์ สถานที่สำคัญทางศาสนา ศิลปะ สถาปัตยกรรม พิพิธภัณฑสถาน สวนสาธารณะ สวนสนุก ท่าเรือ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกทางการคมนาคมขนส่ง ฯลฯ สิ่งดึงดูดทางด้านวัฒนธรรมและสังคม ทั้งรูปธรรมและนามธรรม เช่น ศาสนา ภาษา เทศกาล ประเพณี ศิลปะทัศนกรรม สิ่งบันเทิงต่างๆ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม อาหาร การแต่งกาย ทัศนคติ ความเชื่อ ฯลฯ

2.2 สินค้าและบริการที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ สายการบิน และขนส่ง ที่พักแรม อาหารและเครื่องดื่ม การจําหน่ายเที่ยว สินค้าและของที่ระลึก กิจกรรมท่องเที่ยว บ้านเทิง และพักผ่อน ฯลฯ

ลักษณะเฉพาะของสินค้าการท่องเที่ยว แตกต่างจากสินค้าทั่วไปดังนี้

1. สินค้ามีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถจับต้องหรือสัมผัสก่อนการตัดสินใจซื้อได้ เช่น การเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ลูกค้าจะซื้อจากอารมณ์ ความรู้สึกส่วนตัว
2. สินค้ามีเอกลักษณ์ มีเฉพาะแบบเดียวไม่เหมือนใคร ไม่ว่าจะเป็สิ่งดึงดูดใจทางธรรมชาติ (Natural Attraction) หรือสิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man – Made Attraction)
3. การผลิตและบริโภคสินค้าที่เกิดขึ้นในเวลาและสถานที่เดียวกัน เช่น การเดินทางโดยเครื่องบิน การเข้าพัคในโรงแรม ลูกค้าจะสามารถบริโภคได้ในเวลาและสถานที่ที่กำหนดเท่านั้น
4. กระบวนการซื้อขายสินค้าและบริการไม่สามารถแยกออกจากกันได้
5. สินค้ามีลักษณะเน่าเสีย ถ้าลูกค้าไม่มาบริโภคภายในเวลาที่กำหนด
6. สินค้าการท่องเที่ยวจะขายได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับฤดูกาล สภาพภูมิอากาศ เวลาของการบริโภค
7. การซื้อขายสินค้าการท่องเที่ยวมักเป็นการซื้อขายร่วมกันในคราวเดียวกัน ถึงแม้จะต่างเจ้าของกัน จึงต้องการความร่วมมือทางธุรกิจสูง

อุปสงค์การท่องเที่ยว

(ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2548, หน้า 19-20) อุปสงค์การท่องเที่ยว (Tourism Demand) หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปซื้อสินค้าและบริการ หรือ บริโภคผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของตน โดยนักท่องเที่ยวจะต้องมีความต้องการ มีอำนาจซื้อและมีความเต็มใจที่จะจ่ายสินค้าและบริการที่กำหนดในเวลานั้นๆ ปริมาณสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ย่อมหมายถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอุปสงค์การท่องเที่ยวด้วย

อุปสงค์การท่องเที่ยวเป็นตัวผลักดันสำคัญที่ทำให้เกิดการซื้อขายสินค้าทั่วไป และสินค้าทางการท่องเที่ยวอื่นๆ โดยเฉพาะ และสินค้าการท่องเที่ยวอย่างอื่นๆ โดยเฉพาะในธุรกิจย่อยที่เป็น

องค์ประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่จะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีการขยายตัวมากขึ้น

ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว ได้แก่

1. ปัจจัยหลักต้น ได้แก่ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การมีรายได้และระดับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อาชีพและการมีเวลาว่าง พัฒนาการทางด้านการคมนาคมการสื่อสาร
2. ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความพร้อมของอุทยานการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว ราคา กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการท่องเที่ยวความปลอดภัย สื่อมวลชน

ภาพ 6 แสดงอุปสงค์การท่องเที่ยว

องค์ประกอบทางการตลาดในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

องค์ประกอบทางการตลาดในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไว้ ดังนี้ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2548, หน้า 59-60)

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) สินค้าและบริการที่ผู้ประกอบการเสนอขาย
2. ราคา (Price) ของสินค้าและบริการ รวมทั้งการกำหนดราคาสินค้าทางการท่องเที่ยว
3. ช่องทางการจำหน่าย (Place) เป็นกระบวนการหรือช่องทางการจำหน่ายสินค้าและบริการไปยังลูกค้า นักท่องเที่ยว
4. การส่งเสริมการตลาด (Product) คือการกระตุ้นให้ลูกค้าต้องการซื้อสินค้าและบริการ
5. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical environment) หมายถึง บรรยากาศขณะซื้อขายสินค้าและบริการและขณะที่ลูกค้าบริโภคสินค้า ซึ่งจะสามารถสร้างความพอใจหรือไม่พอใจได้
6. กระบวนการซื้อ (Purchasing Process) เป็นการศึกษาข้อมูลการตลาดเพื่อให้ทราบถึงกระบวนการซื้อของนักท่องเที่ยว การเลือกผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยว
7. การจัดการรวมผลิตภัณฑ์ (Packaging) คือ การจัดรวมสินค้าและบริการการท่องเที่ยวหลายๆ อย่างที่เหมาะสมเข้าด้วยกัน เพื่อตอบสนองของกลุ่มตลาดเป้าหมาย
8. ความร่วมมือทางธุรกิจ (Partnership/ Participation) หมายถึง การประสานความร่วมมือกันทางธุรกิจ ในการเสนอขายสินค้าและบริการการท่องเที่ยว

ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวและการเสนอขายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวดังนี้ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2546, หน้า 60-62)

1. มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ผสม
2. ส่วนผสมของผลิตภัณฑ์บางส่วนเป็นนามธรรม ไม่สามารถจับต้องหรือทดลองใช้ก่อนได้ เช่น การบริการ ความสะดวกสบาย นักท่องเที่ยวต้องใช้ความรู้สึกส่วนตัว
3. อายุของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับฤดูกาล ลูกค้าต้องการบริโภคเมื่อต้องการเดินทางหรือหยุดพักผ่อนในสุดสัปดาห์
4. ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวมีช่องทางการจำหน่าย
5. ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวถูกลอกเลียนได้ง่าย ทั้งในส่วนของทรัพยากรการท่องเที่ยวและการบริการ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติเป็นสินมรดกของประเทศ ไม่มีคิดขึ้นจากถูกลอกเลียนแบบได้ง่ายเมื่อเห็นว่าสามารถสร้างความพอใจให้ลูกค้ามาแล้ว

การเสนอขายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ประกอบด้วย

1. ผลิตภัณฑ์หลัก (Core Product) หมายถึง สินค้าและบริการหลักที่สร้างความพอใจและตอบสนองความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด
2. ผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง (Expected Product) หมายถึง สินค้าและบริการที่ลูกค้าคาดว่าจะได้รับเมื่อมาซื้อสินค้าและบริการ
3. ผลิตภัณฑ์ควบ (Augmented Product) หมายถึง สินค้าและบริการเสริมที่ลูกค้าจะได้รับเพิ่มเติมควบคู่ไปกับการซื้อสินค้า
4. ศักยภาพผลิตภัณฑ์ (Potential Product) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ควบเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในอนาคต รูปแบบของการบริการใหม่ๆ ที่ลูกค้าไม่คาดหวังว่าจะได้รับความพอใจ แปลกใจ ตื่นเต้นประทับใจให้แก่ลูกค้าที่มาใช้บริการ

การวางแผนและพัฒนากการตลาดการท่องเที่ยว

(ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2548, หน้า 122) การวางแผนและพัฒนากการตลาดท่องเที่ยวว่าเป็นการบริหารแนวความคิดด้านส่วนประสมการตลาด ได้แก่ การจัดการผลิตภัณฑ์การตั้งราคา การจัดจำหน่ายสินค้าและบริการ การส่งเสริมการตลาดตลอดจนส่วนประสมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการซื้อขายสินค้าอย่างรวดเร็ว เพิ่มขึ้นและต่อเนื่องตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า โดยมีลักษณะการบริหารเป็นกระบวนการวางแผนทางการตลาด (Marketing Planning Process) ตั้งแต่ การวิเคราะห์และวิจัยตลาด การเลือกตลาดเป้าหมาย การออกแบบกลยุทธ์การตลาด การวางแผนกิจกรรมเกาะตลาด การจัดองค์การ การปฏิบัติการ การควบคุมความพยายามทางการตลาด ซึ่งในขั้นตอนการวางแผนการตลาด (Marketing Plan) เป็นการกำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ กลยุทธ์โปรแกรมแผนงาน กิจกรรมการตลาด และการใช้ความพยายามทางการตลาดอื่นๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การวางแผนการตลาดจึงประกอบไปด้วย

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ทางการตลาด (Marketing objective) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อเป็นเครื่องชี้ทางและกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด
2. การกำหนดกลยุทธ์และกิจกรรมการตลาด (Marketing strategies and activities) การกำหนดกลยุทธ์และกิจกรรมการตลาดท่องเที่ยว เป็นการกำหนดกลยุทธ์และใช้ส่วนประสมทางการตลาดของธุรกิจ (4Ps-8Ps) มาวางแผน พัฒนาและใช้ความพยายาม รายได้ สภาวะการแข่งขัน สภาพแวดล้อมและโอกาสทางการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด

การกำหนดกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ (product strategies) เพื่อผลิตและพัฒนาสินค้าและบริการการท่องเที่ยวตามความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการสร้างความแตกต่างระหว่างการแข่งขัน โดยการสร้างความแตกต่างในด้านผลิตภัณฑ์ (Product differentiation) การบริการ (Service differentiation) บุคลากร (Personnel differentiation) และภาพลักษณ์ (Image differentiation) ให้ลูกค้าจดจำสัญลักษณ์ ยี่ห้อ ตราสินค้า และชื่อเสียงของบริษัทได้ สถานที่ตั้งการโฆษณา ประชาสัมพันธ์

การวางแผนการตลาดการท่องเที่ยวปี 2551

แผนการตลาดการท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในปี 2551 ดำเนินการภายใต้กรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. กรอบนโยบายรัฐบาล ซึ่งต้องการขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือมุ่งเน้นพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ เน้นการนำเสนอเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และธรรมชาติ

2. กรอบนโยบายของคณะกรรมการ ททท. ซึ่งได้ให้ความสำคัญต่อบทบาทของการท่องเที่ยว เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนทั่วทุกภูมิภาค เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย โดยส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเติบโตอย่างยั่งยืนภายใต้ความเข้มแข็งของ Brand ประเทศไทย และจะต้องสร้างสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม ภายใต้จิตสำนึกของการรักษาสิ่งแวดล้อม และความภูมิใจในชาติ

3. กรอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระยะ 5 ปี ของ ททท. คือ มุ่งเน้นพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ เน้นการนำเสนอเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และธรรมชาติ เพื่อให้การท่องเที่ยวสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน และสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

เป้าหมายตำแหน่งทางการตลาด

ให้ประเทศไทยเป็น “แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพที่หลากหลาย ให้ประสบการณ์ที่ทรงคุณค่าและประทับใจ” โดยนำเสนอจุดแข็งด้านการท่องเที่ยวของไทย ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยว

เป้าหมายทางการตลาด

เน้นการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ มุ่งเน้นรายได้มากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยว

1. ตลาดในประเทศ มีรายได้หมุนเวียนภายในประเทศ 385,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2

2. ตลาดต่างประเทศ รายได้จำนวน 600,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10

กลุ่มเป้าหมาย

ตลาดต่างประเทศ เน้นนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคหลัก ๆ เช่น ภูมิภาคยุโรป ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออก (Key Markets) และตะวันออกกลางเป็นหลัก โดยดำเนินการรักษาฐานตลาดเดิม ประมาณ 21 ตลาด และบุกตลาดใหม่ (Emerging Markets) คือ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย รัสเซียและ CIS กลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก ตะวันออกกลาง (สหรัฐอเมริกา เวียดนาม และ ราชอาณาจักรไทย) ซึ่งแม้ว่าตลาดเหล่านี้จะมีฐานตลาดขนาดเล็ก แต่มีแนวโน้มการเติบโตสูงมาก

สินค้าทางการท่องเที่ยว

เพื่อสนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งให้กับ Brand “Amazing Thailand” ที่ ททท. ต้องการจะต่อยอดและสร้างความแตกต่างที่เหนือกว่าคู่แข่ง การนำเสนอสินค้าและบริการท่องเที่ยวสู่ตลาดโลก ในปีนี้ จึงนำเสนอในลักษณะรวมกลุ่มของสินค้า และสร้าง Theme ให้กับแต่ละกลุ่ม เพื่อสื่อถึงประสบการณ์ต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวจะได้รับ และเกิดความ “Amazing” ต่อประเทศไทย จากจุดแข็งของสินค้าที่มีอย่างหลากหลาย โดย ททท. จะนำเสนอจุดแข็งของสินค้าประเทศไทยเป็น 7 กลุ่ม หรือ 7 แนวทางที่จะสร้างความสุขให้กับนักท่องเที่ยวในปี 2551

7 Amazing Products 7 แนวทางสร้างความสุข

1. วิถีไทย “หัวใจแผ่นดิน” (The World’s Friendliness Culture) สื่อถึงความเป็นตัวตนของคนไทย วิถีชีวิตที่เป็นรากเหง้า ที่มีความเรียบง่าย สงบ เป็นเสน่ห์ของไทย และทำให้ประเทศไทยมีความต่างที่เหนือชั้นกว่าคู่แข่งอื่นๆ กลุ่มของสินค้าที่ ททท. จะนำเสนอเพื่อสะท้อนแนวคิด ก็ เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อาหารไทย เทศกาลประเพณี และแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตต่างๆ เช่น รำไทย มวยไทย แกะสลักผัก ผลไม้ ดำนา ทำนา

2. มรดกแห่งแผ่นดิน (Land of Heritage and History) นำเสนอกิจกรรมสินค้าด้านวัฒนธรรมไทย ที่สร้างความภูมิใจในความเป็นชาติและพร้อมที่จะอวดสู่สายตาชาวโลก กลุ่มสินค้าเหล่านี้ เช่น สถานที่ซึ่งเป็นมรดกโลก แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนา รวมไปถึงพิพิธภัณฑ์ต่างๆ

3. หลากหลายทะเลไทย (Sun Surf and Serenity) ความแตกต่างที่หลากหลายของทะเลไทย สามารถสร้างความสุข และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ทุกรูปแบบ เช่น พักผ่อน หัวหิน ภูเก็ต กระบี่ สมุย

4. ชีวิตร่วมสมัย ความสุขใจที่แตกต่าง (Your Senses with Unique Trends) นำเสนอกิจกรรมสินค้าบริการที่สอดคล้องตามกระแสนิยม หรือ In Trend ซึ่งเป็นจุดขายด้วยรูปแบบที่ทันสมัย แปลกตาในแนว Chic, Hip, Modern ทั้งร้านอาหาร แหล่งช้อปปิ้ง บูติกไฮเต็ล เช่น อินดิโก้เฟอร์ล พาวริลเลียนสมุย ซีร็อคโค เวอร์ติโก้ ฯลฯ

5. รักษ์ ห่วงใย ใส่ใจธรรมชาติ (The Beauty of Natural Wonders) สร้างความตระหนักในคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ด้วยรูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ Green Tourism การท่องเที่ยวแบบประหยัดพลังงาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวยอมรับประเทศไทยในฐานะผู้ที่ห่วงใยธรรมชาติ และเกิดความเข้าใจคุณค่าของการเป็นผู้ห่วงใยสิ่งแวดล้อม เช่น เชื้อนภูมิพล จักรยานเสือภูเขานานาชาติ ดำน้ำเก็บขยะ ปลูกปะการังใต้น้ำ พังงาสวยด้วยมือเรา ผจญภัยหัวใจสีเขียวเยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6. สุขภาพนิยม (The Beauty of Wellness and Wellbeing) ให้ความสำคัญต่อสุขภาพทางกายและทางใจ เช่น สปา สมาธิ การแพทย์ที่ทันสมัย

7. เทศกาลความสุข สีสันหรรษา (The Land of Year Round Festivities) กิจกรรมท่องเที่ยวที่ควบคู่ไปกับความสนุกสนาน รื่นเริง และความบันเทิง โดยนำเอางานเทศกาลระดับโลกและระดับนานาชาติต่างๆ เป็นตัวดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว และสื่อมวลชนต่างชาติเช่น กอล์ฟจอห์นนี่ วอล์คเกอร์ คลาสสิก กอล์ฟฟรอยด์ ไทโรพี ภูเก็ตรีกัตต้า เป็นต้น

กลยุทธ์การส่งเสริมตลาดต่างประเทศ

1. สร้างความเข้มแข็งให้แบรนด์ “ประเทศไทย”
2. ขยายตลาดกลุ่มคุณภาพ
3. รักษาส่วนแบ่งทางการตลาด (โดยรักษาสถานตลาด Leisure และส่งเสริมการเดินทางซ้ำ)
4. เสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน

แนวทางการดำเนินงานตลาดต่างประเทศ

เน้น “การส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ มุ่งเน้นรายได้มากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยว” โดยประยุกต์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ร่วมสมัยในการทำตลาด E-Marketing ควบคู่ไปกับการทำตลาดในลักษณะดั้งเดิม (Traditional) ในการสร้างการรับรู้ประเทศไทย ขยายตลาดไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่มีคุณภาพ และรักษาสถานตลาดเดิม ผ่านเครือข่ายพันธมิตรที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเก่า ในลักษณะของ Word of Mouth การทำ Tactical Campaign และทำแพคเกจพิเศษเสนอขายผ่านร้านอาหาร สายการบิน บริษัทนำเที่ยว ฯลฯ รวมถึงการเข้าร่วมงาน TradeShow และ Road Show

กลยุทธ์การส่งเสริมตลาดในประเทศ

1. รณรงค์ให้เกิดการรู้จัก รักษาแหล่งท่องเที่ยว
2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในมิติของการเรียนรู้
3. สร้างกระแสให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

4. สร้างการรับรู้ความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่
5. ส่งเสริมการเดินทางเชื่อมโยงในภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค

แนวทางดำเนินงานด้านตลาดในประเทศ

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและพฤติกรรมของผู้บริโภค ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการน้อมรับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินงานด้านตลาดในประเทศ ปี 2551

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วง พ.ศ. 2551-2553 เทศบาลเมืองแสนสุข

แผนพัฒนาสามปี เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักคิดที่ว่าภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่งๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่งๆ จะมีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนา และวิสัยทัศน์ในที่สุด

แผนพัฒนาสามปี ได้วางยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี โดยนำหลักการและแนวคิดมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ซึ่งกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาประเทศเพื่อนำไปสู่ “สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน (Green Society)” โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลในการพัฒนาให้เกิดขึ้นในทุกมิติทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งนี้เพื่อนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย และเกิดการพัฒนายั่งยืนตลอดไป

ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

1. เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ
2. ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน
3. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด

แนวคิดพื้นฐาน

“คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งต่อเนืองมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. การดำเนินการในทางสายกลาง
2. ความสมดุลและความยั่งยืน
3. ความพอประมาณอย่างมีเหตุผล
4. การมีภูมิคุ้มกันและรู้เท่าทันโลก
5. การเสริมสร้างคุณภาพคน

ทิศทางการพัฒนาประเทศ

การกำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศ จำเป็นต้องวางยุทธศาสตร์ให้คนและสังคมไทยสามารถปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆที่เกิดขึ้นอย่างรู้เท่าทัน ภายใต้หลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยให้ความสำคัญกับการพึ่งตนเอง การมีภูมิคุ้มกัน และการสร้างสมดุลของการพัฒนาให้เกิดขึ้นในทุกมิติ ควบคู่ไปกับการนำทุนที่มีอยู่ในสังคมไทยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และเสริมสร้างให้เข้มแข็ง โดยวางแนวทางและเสริมสร้างทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และระดับประเทศ เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วย

1. ทุนทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ทุนทางกายภาพ ทุนหรือสินทรัพย์ทางการเงิน สินทรัพย์ที่ไม่สามารถจับต้องได้ทางกายภาพแต่สามารถอ้างสิทธิประโยชน์ได้ในอนาคต และแรงงาน/ทรัพยากรมนุษย์

2. ทุนทางสังคม เกิดจากการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานของความไว้เนื้อเชื่อใจ สายใยความผูกพันและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย ผ่านระบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักที่ได้แก่ คน สถาบัน วัฒนธรรม และองค์ความรู้ ซึ่งมีบทบาทและยึดโยงให้เกิดทุนทางสังคม

3. ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน ปรับเปลี่ยนแผนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ใช้ตลาดเป็นตัวชี้นำ มาสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพและความเป็นไปได้ของระบบนิเวศโดยมีการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

นอกจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว รัฐบาลยังมีนโยบายที่จะให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข โดยปรับปรุงจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเดิม สำหรับหลักการของแผนยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขของรัฐบาลนั้น ประกอบด้วย 5 ด้านหลัก ได้แก่

1. ด้านการสงเคราะห์ เน้นการให้การสงเคราะห์แก่ผู้ด้อยโอกาส หรือครอบครัวยากจน ที่ต่ำกว่าระดับมาตรฐานในชุมชนนั้น ในด้านการจัดให้ทุนการศึกษา และการสงเคราะห์ด้านการพัฒนาอาชีพระยะสั้นที่เห็นผลทันตา และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งนี้ ในมิติที่

กล่าวถึงกันมานานในระบบการสงเคราะห์ เช่น กองทุน การสงเคราะห์ต่าง ๆ ต้องมีการจัดการ คือช่วยเหลือคนที่ควรได้รับการช่วยเหลือ ให้คนมีปัญหาได้รับการช่วยเหลืออย่างเพียงพอ กล่าวคือแผนงานของจังหวัดต้องมีการสงเคราะห์คน มิฉะนั้น แม้จะมีการพัฒนาอย่างไรก็จะมีประเด็นคนถูกทอดทิ้ง คนไม่ได้รับการดูแลเสมอ ซึ่งหากเป็นอย่างนี้แล้วเราจะมี GDP ทำไม หากดูแลเรื่องง่าย ๆ ไม่ได้

2. ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการพัฒนาการเกษตรให้เป็นไปตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ สำหรับเกษตรกรที่ยากจน แล้วยังอยากอยู่ในภาคการเกษตร และเกษตรบนพื้นที่สูง ทั้งนี้ เมื่อประชาชนมีความสามารถในการพึ่งพิงตนเอง ก็จะไม่มีการเดินขบวนขอให้ยกเลิกหนี้สิน ตัวอย่างที่เคยเห็นเช่น ผู้นำชุมชนทางภาคเหนือที่พ้นความยากจน พ้นจากหนี้สิน เพราะน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นบทบาทชุมชนในการบริหารจัดการ ในส่วนนี้จะต่างกับการเป็นผู้รับ เพราะการช่วยตัวเอง ดูแลตนเอง จะทำให้ประชาชนจะรู้สึกว่าเป็นผู้คุมชะตาชีวิต ซึ่งเป็นวิธีการที่ถูกต้อง การให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งคนที่พึ่งตนเองต้องรู้ว่าตัวเองจะพึ่งตนเองอย่างไร อาจกำหนดอยู่ในแผนชาวบ้านหรือแผนชุมชนก็ได้ กล่าวคือ ชุมชนเป็นผู้กำหนดแผนงาน สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ขึ้นเอง ส่วนที่ยากเกินไปก็อาจไปถามส่วนราชการว่ามีใครที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวบ้าง “ไม่มีชุมชนใดดูแลตนเองโดยการทำลายตนเอง ในเรื่องทรัพยากรธรรมชาตินี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นแบบอย่างแก่พสกนิกร เนื่องจากทรงพากเพียรพยายามรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้ดีขึ้น เช่น โครงการตามแนวพระราชดำริเขาหินซ้อน ดังนั้น เหตุใดเราจึงไม่นำตัวอย่างการพัฒนาของพระองค์ท่านมาใช้ ทั้งนี้ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติต้องมีความต่อเนื่อง ต้องใช้ความพากเพียร เพราะหากชุมชนมีความเสื่อมโทรม ก็เป็นหนทางไปสู่ความตาย ไม่ใช่ความเจริญ”

4. ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนเน้นการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในตลาด โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนขนาดย่อม และชุมชนที่มีความสามารถให้มีความสามารถในการแข่งขันสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ ไม่ใช่ว่าทุกชุมชนต้องมี แต่จะเป็นการเชื่อมโยงตลาดและเอกลักษณ์ท้องถิ่นชาวบ้านไม่ต้องกังวลว่าผลิตแล้วไม่มีคนซื้อ บางคนเข้าใจผิดว่าผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นการลงทุน ความจริงไม่ใช่การลงทุนแต่เป็นการเชื่อมโยงการตลาด วิชาการ การลงทุน และผลผลิตเข้าด้วยกัน

5. ด้านการบริการประชาชนเน้นการพัฒนาบริการประชาชนทั้งที่จังหวัด/อำเภอ/หน่วยปกครองท้องถิ่น ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เช่น การจัดตั้งศูนย์บริการของรัฐ การจัดตั้งศูนย์บริการร่วมอำเภอ ซึ่งเป็นตัวแบบที่สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับกรมการปกครองดำเนินการ และการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม

วิสัยทัศน์การพัฒนา

“เทศบาลเมืองแสนสุข เป็นเมืองน่าอยู่ควบคู่กับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยว สะอาด สวยงาม เป็นที่รู้จักในระดับสากล เศรษฐกิจและสังคมเจริญรุ่งเรืองประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา และ แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ในช่วงสามปี

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การบริหารจัดการที่ดี

2. แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ

แนวทางที่ 1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้หลากหลายรูปแบบ

แนวทางที่ 2 ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานให้สมบูรณ์และเพียงพอ

แนวทางที่ 3 ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน

แนวทางที่ 4 ส่งเสริมการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น ให้ได้มาตรฐานและสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

แนวทางที่ 5 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม คุ่มค่า และไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 3 ดูแลเฝ้าระวังและบำบัดฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้และนำไปใช้ประโยชน์

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมให้องค์กรและประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ร่วมป้องกันอุบัติเหตุ อาชญากรรม และยาเสพติด

แนวทางที่ 3 อนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

แนวทางที่ 4 ส่งเสริมสุขภาพ พลานามัย ของประชาชนให้ดีถ้วนหน้า

แนวทางที่ 5 พัฒนาระบบการสาธารณสุขให้เป็นมาตรฐานและบริการอย่างทั่วถึง

แนวทางที่ 6 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพื่อเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การบริหารจัดการที่ดี

แนวทางที่ 1 พัฒนาคูคลองให้มีคุณภาพ คุณธรรมและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

แนวทางที่ 2 พัฒนาระบบการทำงานเพื่อสนับสนุนการบริการประชาชนให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และทันสมัย

แนวทางที่ 3 สร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและจัดการทุจริตประพฤติมิชอบ

แนวทางที่ 4 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานภาครัฐ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา และ แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัด

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

ยกระดับคุณภาพบริการ บูรณาการการเกษตร เขตท่องเที่ยว เมืองน่าอยู่ อุตสาหกรรมล้ำหน้า ท่าเรือทันสมัย ทดแทนพลังงาน สู่มาตรฐานสากล

2. เป้าประสงค์ (Goals)

- 2.1 ส่งเสริมเป็นเมืองท่าของการส่งออกสินค้าชั้นนำ
- 2.2 ส่งเสริมเป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและพลังงาน
- 2.3 เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติครบวงจร
- 2.4 การผลิตสินค้าเกษตรได้มาตรฐาน
- 2.5 ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี

3. ประเด็นยุทธศาสตร์

ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

- 3.1 ส่งเสริมให้ท่าเรือแหลมฉบังเป็นเมืองท่าชั้นนำในลำดับที่ 16 ของโลก
- 3.2 ส่งเสริมเป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและพลังงาน
- 3.3 เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติครบวงจรที่ได้คุณภาพมีมาตรฐาน
- 3.4 ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนควบคู่ไปกับอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

- 3.5 พัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี
- 3.6 นโยบายเศรษฐกิจพอเพียง และสงเคราะห์ประชาชน

ด้านการให้บริการ

- 3.7 พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนแบบครบวงจรที่มีคุณภาพมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

1. วิสัยทัศน์จังหวัดชลบุรี

เป็นเมืองท่าการส่งออกชั้นนำของโลก ศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติครบวงจร ผู้นำการลงทุนด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรมก้าวหน้า พัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่

2. ประเด็นยุทธศาสตร์

- 2.1 เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของจังหวัดและของประเทศ

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ส่งเสริมให้ท่าเรือแหลมฉบังเป็นเมืองท่าชั้นนำในลำดับที่ 16
2. ส่งเสริมเป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและพลังงาน
3. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติครบวงจรที่ได้คุณภาพมีมาตรฐาน
4. ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

- 2.2 ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนควบคู่กับการฟื้นฟูอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาจังหวัด

เป้าประสงค์ (Goals)

1. พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี

- 2.3 พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนแบบครบวงจรที่มีคุณภาพมาตรฐาน

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน และผู้รับบริการพึงพอใจ
- 2.4 เสริมสร้างความมั่นคงภายในจังหวัด ภายใต้การบูรณาการขององค์กรภาครัฐและภาคประชาชน

เป้าประสงค์ (Goals)

1. พื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่งต่างๆมีความมั่นคงบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และพื้นที่ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและยั่งยืน

นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารท้องถิ่น

1. นโยบายการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

- 1.1 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ตลอดจนสงเคราะห์ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส
- 1.2 จัดหาที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อย
- 1.3 ขยายฐานการศึกษาขั้นปฐมวัยให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น
- 1.4 ส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต
- 1.5 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอุบัติเหตุ อาชญากรรม และยาเสพติด
- 1.6 อนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย
- 1.7 สร้างเสริมสุขภาพ พลานามัย ของประชาชนให้ดีขึ้น
- 1.8 จัดหาสถานที่ออกกำลังกายและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ แก่ประชาชนเพิ่มขึ้น
- 1.9 พัฒนาระบบการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานและบริการอย่างทั่วถึง

2. นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ

- 2.1 ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน
- 2.2 ส่งเสริมการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

3. นโยบายพัฒนาการท่องเที่ยว

- 3.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้หลากหลายรูปแบบ
- 3.2 ปรับปรุงและพัฒนากระบวนโครงสร้างพื้นฐานให้สมบูรณ์และเพียงพอ
- 3.3 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น

3.4 เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว

4. นโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมคุ้มค่า และไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

4.2 ดูแล ฝังระวาง และบำบัดฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

4.3 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

5.1 พัฒนानุคลากรให้มีความรู้ คู่คุณธรรม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

5.2 พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนแบบครบวงจรที่มีคุณภาพมาตรฐาน

5.3 สร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของภาคราชการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของภาคราชการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549, ออนไลน์) คณะรัฐมนตรีรับทราบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล สรุปได้ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

2. พันธกิจ

เพื่อให้การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันภายใต้แนวปฏิบัติของ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เห็นควรกำหนดพันธกิจของการพัฒนาประเทศ ดังนี้

- 2.1 พัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรมนำความรอบรู้อย่างเท่าทัน
- 2.2 เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม
- 2.3 ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- 2.4 พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ที่ขับเคลื่อนด้วยการเชื่อมโยงบทบาทครอบครัว สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา เสริมสร้างบริการสุขภาพอย่างสมดุลระหว่างการส่งเสริม การป้องกัน การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ และสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 3.2 เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย เป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต และอนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้นโยบายชนบททรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน นำไปสู่การพึ่งตนเองและลดปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ
- 3.3 เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิต เพื่อให้มูลค่าการผลิตสูงขึ้น
- 3.4 เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน และระบบบริหารความเสี่ยงให้กับภาคการเงิน การคลัง พลังงาน ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดแรงงาน และการลงทุน
- 3.5 เพื่อสร้างระบบการแข่งขันด้านการค้าและการลงทุนให้เป็นธรรม และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งสร้างกลไกในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ประชาชนในทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม
- 3.6 เพื่อเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ควบคู่กับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ และการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งสร้างกลไกในการรักษาผลประโยชน์ของชาติอย่างเป็นธรรมและอย่างยั่งยืน

3.7 เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศสู่ภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน และขยายบทบาทขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคู่กับการเสริมสร้างกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตย ให้เกิดผลในทางปฏิบัติต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

4. เป้าหมาย

เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชน

การพัฒนาคน

4.1 คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม อารมณ์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

4.2 เพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเป็น 10 ปี พัฒนากำลังแรงงาน ระดับกลางที่มีคุณภาพเพิ่มเป็นร้อยละ 60 ของกำลังแรงงานทั้งหมด และเพิ่มสัดส่วนบุคลากร ด้านการวิจัยและพัฒนาเป็น 10 คนต่อประชากร 10,000 คน

4.3 อายุคาดหมายเฉลี่ยของคนไทยสูงขึ้นเป็น 80 ปี ควบคู่กับการลดอัตราเพิ่ม ของการเจ็บป่วยด้วยโรคป้องกันได้ใน 5 อันดับแรก คือ หัวใจ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน หลอด เลือดสมองและมะเร็ง นำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน และลดรายจ่ายด้านสุขภาพของบุคคลลงในระยะยาว

การพัฒนาชุมชนและแก้ปัญหาความยากจน ทุกชุมชนมีแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำแผนชุมชนไปใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณเพิ่มกิจกรรม สร้างสรรค์สังคมและบรรเทาปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด และขยายโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และลดสัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลงเหลือร้อยละ 4 ภายในปี 2554

เป้าหมายด้านเศรษฐกิจ

1. โครงสร้างเศรษฐกิจ สัดส่วนภาคเศรษฐกิจในประเทศต่อภาคการค้าระหว่างประเทศ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75 ภายในปี 2554 และสัดส่วนภาคการผลิตเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15 ภายในปี 2554

2. เสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยร้อยละ 3.0 – 3.5 ต่อปี สัดส่วนหนี้ สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่เกินร้อยละ 50 และความยืดหยุ่นการใช้พลังงาน เฉลี่ยไม่เกิน 1:1 ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

3. ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สัดส่วนรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้สูงสุด ร้อยละ 20 แรกต่อรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ 20 ไม่เกิน 10 เท่าภายในปี 2554 และสัดส่วนผลผลิตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

เป้าหมายการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

1. รักษาความสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ให้มีพื้นที่ป่าไม้ไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 33 และต้องเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 18 ของพื้นที่ประเทศ รวมทั้งรักษาพื้นที่ทำการเกษตรในเขตชลประทานไว้ไม่น้อยกว่า 30,000,000 ไร่

2. รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อการดำรงคุณภาพชีวิตที่ดีและไม่เป็นภัยคุกคามต่อระบบนิเวศ ตลอดจนคุณภาพชีวิตของคนไทย

เป้าหมายด้านธรรมาภิบาล

1. มุ่งให้ธรรมาภิบาลของประเทศดีขึ้น มีคะแนนภาพลักษณ์ของความโปร่งใสอยู่ที่ 5.0 ภายในปี 2554 ระบบราชการมีขนาดที่เหมาะสม และมีการดำเนินงานที่คุ้มค่าเพิ่มขึ้น ลดกำลังคนภาครัฐการให้ได้รับร้อยละ 10 ภายในปี 2554 ธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจเอกชนเพิ่มขึ้น ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดการเก็บรายได้และมีอิสระ ในการพึ่งพาตนเองมากขึ้น ภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง รู้สิทธิ หน้าที่ และมีส่วนร่วมมากขึ้นในการตัดสินใจและรับผิดชอบในการบริหารจัดการประเทศ

2. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลในบริบทไทย ให้มีการศึกษาวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ในด้านวัฒนธรรมประชาธิปไตย วัฒนธรรมธรรมาภิบาล และวัฒนธรรมสันติวิธี เพิ่มขึ้นในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสม ดังนี้

5.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับ

5.1.1 การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน

5.1.2 การเสริมสร้างสุขภาพของคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ มีความสัมพันธ์ทางสังคมและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่

5.1.3 การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

5.2 ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ให้ความสำคัญกับ

5.2.1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

5.2.2 การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน

5.2.3 การสร้างศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูล

5.3 ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับ

5.3.1 การปรับโครงสร้างการผลิต เพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย

5.3.2 การสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ

5.3.3 การสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม

5.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับ

5.4.1 การรักษารูขี้อย่างยั่งยืนและสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์

5.4.2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน

5.4.3 การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.5 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศให้มีความสำคัญ

5.5.1 การเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย

5.5.2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชน ให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ

5.5.3 สร้างภาคราชการที่มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล เน้นการบริการแทนการกำกับควบคุม และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา

5.5.4 การกระจายอำนาจบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

5.5.5 ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริต และมีธรรมาภิบาล

5.5.6 การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบและขั้นตอน กระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา

5.5.7 การรักษาและเสริมสร้างความมั่นคง เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่คุณภาพและความยั่งยืน

6. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สู่การปฏิบัติ ต้องให้ภาคีพัฒนาทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน โดยนำเอาแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของแผนมาแปลงไปสู่แผนปฏิบัติการในระดับต่างๆ ควบคู่ไปกับการปรับระบบการจัดสรรทรัพยากร การปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ การสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

6.1 เสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีพัฒนา จัดทำแผนปฏิบัติการในระดับต่างๆ ที่บูรณาการเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.2 กำหนดแนวทางการลงทุนที่สำคัญตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

6.3 เร่งปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.4 ศึกษาวิจัยสร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ เพื่อหนุนเสริมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สู่การปฏิบัติ

6.5 พัฒนาระบบการติดตามประเมินผล และสร้างดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาในทุกระดับ

6.6 สนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลในทุกระดับและการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานกลางระดับนโยบาย ตลอดจนระดับพื้นที่และท้องถิ่น

แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปี 2547 – 2551

(กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2546)

วิสัยทัศน์/พันธกิจ

“พัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและกีฬาของเอเชีย เพื่อร่วมพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย ให้มีความสุขอย่างยั่งยืน” ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาให้ยั่งยืนอย่างเป็นระบบ ด้วยการบริหารจัดการสร้างเครือข่ายที่บูรณาการเพื่อสร้างคน สร้างรายได้ และสร้างชาติให้เป็นผู้นำทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

ภารกิจและอำนาจหน้าที่

การส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวการกีฬา การศึกษาด้านกีฬานันทนาการและราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 หมวด 5 มาตรา 14)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น
2. เพื่อเป็นเครื่องมือในการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นไปตามเป้าหมาย
3. เพื่อดำเนินการตลาดเชิงรุกที่เกิดผลได้ในระยะเวลารวดเร็วและเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม

เศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม

โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Share) ในภูมิภาคเอเชียมากกว่าร้อยละ 10 ในสิ้นปี 2551 ประกอบได้ด้วยกลยุทธ์ดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน ตลาดเชิงรุก ทั้งในและต่างประเทศ
2. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น Gateway ในภูมิภาคเอเชีย
3. พัฒนาระบบสารสนเทศ
4. ส่งเสริม World Event Marketing

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นกลไกหลักในการกระจายรายได้และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน
2. เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเป้าหมายทางการตลาดและเป็น Magnet ดึงดูดนักท่องเที่ยว
3. เพื่อให้สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว มีมาตรฐานสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว
4. เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจในมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายคือ
  - 4.1 มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเป้าหมายทางการตลาด และเป็น Magnet เพียงพอที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 10 ต่อปี
  - 4.2 รายได้ของประชาชนในพื้นที่เป้าหมายที่มาจากสาขาการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ต่อปี
  - 4.3 มีแหล่งท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชุมชนดูแลอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ดังนี้
    - 4.3.1 สร้าง พัฒนา ฟื้นฟู และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว
    - 4.3.2 ยกกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ
    - 4.3.3 เพิ่มมาตรฐานการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว
    - 4.3.4 พัฒนามาตรฐานการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีระบบการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
3. เพื่อให้การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ นโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์การพัฒนา 19 กลุ่มจังหวัด โดยมีเป้าหมาย คือ
  - 3.1 องค์กรที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีจำนวนเพิ่มขึ้น

3.2 เพิ่มจำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการที่ดี

3.3 มีการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการแบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ดังนี้

3.3.1 เพิ่มขีดความสามารถของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อให้เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

3.3.2 ส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการในทุกกระดับ ทั้งภาครัฐ เอกชนและชุมชนในประเทศและต่างประเทศ

3.3.3 การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว
นโยบายด้านการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา

1. เร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ไทยเป็นประตูทางผ่านหลักของการท่องเที่ยวในภูมิภาคทั้งด้านการตลาด การขนส่ง การลงทุน การบริหารจัดการ รวมถึงการจัดปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว

2. บริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ และยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุม การสัมมนา และการแสดงสินค้าของภูมิภาคเอเชีย

3. เร่งพัฒนา บุคลากร ฟื้นฟูมรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยจะส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

4. เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

5. เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัยและป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

ลักษณะของพื้นที่ศึกษา

สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชายหาดบางแสน

ชายหาดบางแสน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร ดังแสดงในภาพที่ 1 ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (ช่วงชลบุรี - อำเภอศรีราชา) ตรงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 104 และแยกขวามือเข้าไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลอ่างศิลา
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลเหมือง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลเสม็ดและตำบลห้วยกะปิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอไทย

หาดบางแสนเป็นชายหาดที่มีความกว้างเล็กน้อย มีความยาวประมาณ 2.5 กิโลเมตร ขนานไปกับชายฝั่งทะเลอ่าวไทย

ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศหลังชายหาดเป็นที่ราบแนวสันทราย มีความลาดเอียงเข้าหาชายฝั่งทะเลจากทางด้านทิศตะวันออกไปสู่ด้านตะวันตก สันทรายบริเวณนี้เป็นสันหาดทรายเก่าหรือสันทรายน้ำทะเลเก่า (Old Beach Ridge or Old Marine Dunc) เกิดจากการทับถมของตะกอน (ทราย) ซึ่งสลายตัวและถูกพัดพามาจากเขาหินแกรนิต ควอทซ์ไซต์ บริเวณด้านหลังพื้นที่

ชายหาดบางแสนเป็นชายหาดส่วนหนึ่งของอ่าวศรีราชา ที่ความลาดชันของพื้นที่ผิวทะเลไม่ค่อยมีระเบียบ เนื่องจากเกาะต่างๆ ทำให้ลักษณะของผิวพื้นทะเลที่ห่างออกไปมีลักษณะขรุขระ มีความลาดชันโดยเฉลี่ย 1:1,200 พื้นผิวท้องทะเลเป็นโคลน ทราย และเปลือกหอย อันเนื่องจากการสะสมตัวของตะกอนจากแม่น้ำบางปะกง เป็นสำคัญ

ภูมิอากาศ

จากสถิติภูมิอากาศในรอบ 30 ปี (พ.ศ.2549 - 2523) ของสถานีตรวจอากาศจังหวัดชลบุรี พอดีจะสรุปลักษณะของภูมิอากาศหาดบางแสน ได้ดังต่อไปนี้

1. ฤดูกาล ภูมิอากาศของจังหวัดชลบุรีจะแบ่งออกเป็น 2 ฤดูกาล คือ ฤดูฝนและฤดูร้อน โดยฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่ประมาณเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ส่วนฤดูร้อนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน
2. ปริมาณฝน ในรอบหนึ่งปี จะมีฝนตกตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม โดยที่มีปริมาณฝนถึงร้อยละ 83.39 ของปริมาณฝนที่ตกทั้งปี และจำนวนวันที่ฝนตกโดยเฉลี่ยทั้งปีมี

ประมาณ 127.8 วัน ช่วงเวลาที่ฝนตกมากระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม ฝนตกเฉลี่ย ประมาณ 17.1 วันต่อเดือน เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากถึง 20.1 วันต่อเดือน

คุณภาพน้ำทะเล ชายหาดบางแสน เป็นชายหาดที่มีชุมชนตั้งถิ่นฐานอยู่โดยรอบอย่างหนาแน่น นอกจากนี้ยังเป็นชายหาดที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในวันเสาร์ - อาทิตย์ จะมีนักท่องเที่ยวหนาแน่นมาก ดังนั้นความสกปรกของน้ำทะเลส่วนใหญ่จะมาจากนักท่องเที่ยว และอาคารบ้านเรือน ร้านค้า โรงแรม ตลอดจนการพัฒนาความสกปรกจากแม่น้ำเจ้าพระยาและบางปะกง

วัฒนธรรม ประเพณีของหาดบางแสน สำหรับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นของหาดบางแสนที่มีคุณค่า คือ ประเพณีก่อพระทราย - วันไหล เป็นประเพณีการล้างบาป ลอยบาป โดยต่อแพหยวก แล้วเอาทรายก่ขึ้นบนแพหยวก ทรายนี้สมมติว่าเป็นบาปที่ได้ทำไว้ตลอดปี แล้วไปป้อนเป็นพระให้เป็นการทำบุญแล้วปักราชวัติฉัตรตรงบูชาด้วยข้าวบิณฑิ แล้วเอาพระทรายนั้นไปลอยน้ำ กำหนดให้ลอยในเวลาน้ำขึ้นอายุจะยืน ถ้าลอยในเวลาน้ำลงอายุจะสั้น ประเพณีพระทรายน้ำไหล หรือพระทรายวันไหล ตลอดจนพระทรายน้ำเซาะนี้ เป็นประเพณีทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าของท้องถิ่นหรือหาดบางแสนที่สมควรจะฟื้นฟูและรักษาไว้ ควบคู่กับหาดบางแสน

ภาพ 7 แสดงแผนที่ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

จำนวนประชากร

ณ สิ้นเดือน เมษายน 2550 เทศบาลเมืองแสนสุข มีประชากรรวมทั้งสิ้น 42,124 คน แบ่งเป็นชาย 19,437 คน หญิง 22,687 คน จำนวนบ้าน 21,667 หลัง จำนวนครอบครัว 8,677 ครอบครัว ความหนาแน่นของประชากรภายในเขตเทศบาลเฉลี่ย 2,078 คนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณชายฝั่งทะเลตั้งแต่ปากคลองบางโปร้งจนถึงหาดบางแสนล่าง และสองข้างเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (ถนนสุขุมวิท) บริเวณตลาด หนองมนและทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3137 ซึ่งแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 เข้าสู่ชายหาดบางแสน

ภาพ 8 แสดงแผนที่แสดงกายภาพชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

โครงสร้างพื้นฐาน

1. การคมนาคมและขนส่ง

1.1 โครงข่ายการคมนาคม

การคมนาคมสามารถติดต่อกับพื้นที่อื่นภายนอกเขตเทศบาลได้ทั้งทางบกและทางน้ำ แต่การคมนาคมทางบกจะมีความสะดวกและรวดเร็วกว่า ประชาชนส่วนใหญ่จึงนิยมเดินทางโดยรถยนต์ สภาพพื้นที่ของเทศบาลมีลักษณะคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าวางตัวในแนวทิศเหนือ - ใต้ โดยพื้นที่ทางด้านตะวันตกถูกขนาบด้วยอ่าวไทย จึงทำให้แนวถนนสายสำคัญส่วนใหญ่วางแนวในทาง ทิศเหนือ - ใต้ และเมื่อพิจารณาโครงข่ายถนนในปัจจุบันสามารถจำแนกหน้าที่และความสำคัญได้ ดังนี้

1.1.1 ถนนสายประธาน ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (ถนนสุขุมวิท) เป็นเส้นทาง ที่มีจุดเริ่มต้นจากกรุงเทพมหานคร เชื่อมและผ่านตัวเมืองสำคัญ ๆ ทางภาคตะวันออก เช่น สมุทรปราการ บางปะกง ชลบุรี เทศบาลเมืองแสนสุข (หนองมน) ศรีราชา พัทยา ระยอง จันทบุรี และตราด จึงเป็นเส้นทางที่มีความสำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของภาคตะวันออก

1.1.2 ถนนสายหลัก ได้แก่ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3134, 3137 ถนนบางแสนสาย 1 และถนนบางแสนสาย 2 โดยถนนบางแสนสาย 1 เป็นถนนเลียบชายหาดที่มีปริมาณการจราจรหนาแน่น ประชาชนและนักท่องเที่ยวนิยมใช้เส้นทางนี้เป็นจำนวนมาก มีขนาดเขตทางกว้าง 30 เมตร ส่วนถนน บางแสนสาย 2 เป็นถนนสายในขนานกับถนนเลียบชายหาดและเป็นถนนเพื่อการท่องเที่ยวที่สำคัญ รองรับการจราจรที่จะเข้า - ออก จากพื้นที่ชายหาดบางแสน รวมถึงการจราจรประเภทผ่านเมืองที่มีความเร็วสูงปะปนกับจราจรภายในชุมชนซึ่งมีความเร็วต่ำ ขนาดเขตทางกว้าง 30 เมตร มีเกาะกลางถนนพร้อมทางเท้าและปลูกต้นไม้ทั้งสองข้างทาง

1.1.3 ถนนสายรอง ได้แก่ โครงการถนนตัดสายใหม่สาย ค7 และ ข13 ตามผังเมือง รวมเมืองชลบุรี ทำหน้าที่รองรับการจราจรจากถนนสายหลัก ถนนสายประธาน และสามารถพัฒนาให้เป็นถนนที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวและการคมนาคมติดต่อภายในท้องถิ่นได้

1.1.4 ถนนสายย่อย ได้แก่ ถนนที่เชื่อมต่อระหว่างถนนบางแสนสาย 1 กับถนน บางแสนสาย 2 และถนนตัดใหม่เชื่อมต่อจากถนนบางแสนสาย 1 ขัอมแหลมแทนไปบรรจบกับถนนบางแสน สาย 2 และถนนรอบเขาสามมุขเป็นถนนที่เชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนเข้าด้วยกันเป็นโครงข่าย นอกเหนือจากเส้นทางคมนาคมดังกล่าวข้างต้น ยังมี

เส้นทางที่สามารถใช้ติดต่อกันในพื้นที่ได้ คือ ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) 104 สาย ถนนลาดยาง 14 สาย และถนนลูกรัง 16 สาย

1.2 ทางเดินเท้าและทางจักรยานทางเดินเท้าจะกำหนดควบคู่ไปกับถนนสายต่างๆ โดยกระจายอยู่อย่างทั่วถึงทางเดินเท้าที่มีความสำคัญสูง ได้แก่ ทางเดินเท้าริมถนนบริเวณชายหาดบางแสนและทางเดินเท้าพิเศษบริเวณด้านในชายหาด (ห้ามรถยนต์ และรถจักรยานยนต์)

1.3 การจัดการขนส่งมวลชนการจัดการขนส่งมวลชนภายในเขตเทศบาล ประกอบด้วย รถโดยสารประจำทางและรถรับจ้างขนาดเล็กอื่น ๆ

1.4 การจราจรสภาพการจราจรในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ในช่วงวันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ จะมีปริมาณรถหนาแน่นมาก เนื่องจากมีประชาชนและนักท่องเที่ยวเดินทางมาซื้อสินค้าที่ตลาดหนองมนและพักผ่อนตามชายหาดบางแสน แหลมแท่น เขาสามสุข ฯลฯ เป็นจำนวนมาก ส่วนในวันปกติปริมาณรถจะเบาบาง การจราจรคล่องตัว

2. การประปา

สำนักงานประปาชลบุรี ให้บริการน้ำประปาในเขตเทศบาล โดยอาศัยแหล่งน้ำดิบผลิตน้ำประปาจากแหล่งน้ำดิบ 2 แห่ง คือ อ่างเก็บน้ำบางพระ อ่างเก็บน้ำหนองค้อ และซื้อน้ำจากบริษัท East Water จำกัด จำนวน 24,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ปริมาณน้ำที่ผลิตได้ 112,800 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน จ่ายในเขตเทศบาล 16,720 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

3. การไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคบางแสน ให้บริการไฟฟ้าในเขตเทศบาล โดยมีผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย 12,318 ราย (ข้อมูลเดือน ธันวาคม 2549) ใช้กระแสไฟ 2,840,490 หน่วย/เดือน และให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ 74 แห่ง ใช้กระแสไฟ 100,118 หน่วย/เดือน ใช้กระแสไฟรวม 391,182.13 หน่วย/เดือน สำหรับไฟฟ้าส่องสว่างมีจำนวน 264 แห่ง ครอบคลุมถนน 330 สาย

4. การสื่อสาร

4.1 โทรศัพท์

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ให้บริการโทรศัพท์ในเขตเทศบาลโดยมีชุมสาย 4 แห่ง ได้แก่ ชุมสายบางแสน ชุมสายหนองมน ชุมสายมณีแก้ว และชุมสายแสนสุข สามารถให้บริการโทรศัพท์ได้ 13,617 เลขหมาย มีผู้ใช้บริการโทรศัพท์บ้าน 12,770 เลขหมาย จำนวนบ้านที่มีโทรศัพท์(ประมาณ) 11,000 หลัง โทรศัพท์สาธารณะ 546 แห่ง เสาสัญญาณโทรศัพท์ 4 แห่ง

4.2 ไปรษณีย์

ไปรษณีย์ในเขตเทศบาล มี 2 แห่ง ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยบูรพา และบริเวณถนน สุขุมวิท (หน้าตลาดหนองมน)

5. การใช้ที่ดิน

พื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุข อยู่ในเขตผังเมืองรวมชลบุรี ซึ่งดำเนินการและจัดวางโดย กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ 86 (พ.ศ.2533) ใช้บังคับเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2533 ปัจจุบันหมดอายุการบังคับใช้แล้ว ขณะนี้ กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย กำลังดำเนินการปรับปรุงผังเมืองรวมชลบุรีใหม่ โดยมีการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตเทศบาลไว้ 10 ประเภท ได้แก่ ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ที่ดินประเภทอนุรักษ์สภาพแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา ที่ดินประเภทสถานที่ราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และที่ดินประเภทโครงข่ายคมนาคมขนส่ง

ปัจจุบันในเขตเทศบาลมีลักษณะการใช้ที่ดินสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้คือ พื้นที่พักอาศัย 7,405 - 2 - 05 ไร่ พื้นที่พาณิชยกรรม 656 - 1 - 00 ไร่ พื้นที่ตัวหน่วยงานของรัฐ 107 - 2 - 00 ไร่ สวนสาธารณะ/นันทนาการ 163 - 3 - 00 ไร่ พื้นที่เกษตรกรรม 3,490 - 0 - 00 ไร่ พื้นที่ตั้งสถานศึกษา 741 - 1 - 00 ไร่ และพื้นที่ว่าง 103 - 2 - 95 ไร่

ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

1. ภูมิอากาศ

1.1 อุณหภูมิสูงสุด 36.50 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด 17.50 องศาเซลเซียส

1.1.1 อุณหภูมิเฉลี่ยเดือน มีนาคม - มิถุนายน

- สูงสุดเฉลี่ย 34.00 องศาเซลเซียส ต่ำสุดเฉลี่ย 26.27

องศาเซลเซียส

1.1.2 อุณหภูมิเฉลี่ยเดือน กรกฎาคม - ตุลาคม

- สูงสุดเฉลี่ย 32.95 องศาเซลเซียส ต่ำสุดเฉลี่ย 25.97

องศาเซลเซียส

1.1.3 อุณหภูมิเฉลี่ยเดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์

- สูงสุดเฉลี่ย 33.37 องศาเซลเซียส ต่ำสุดเฉลี่ย 23.80

องศาเซลเซียส

1.2 ปริมาณน้ำฝนสูงสุด 62.10 มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนต่ำสุด 13.60 มิลลิเมตร

2. แหล่งน้ำ

2.1 บ่อน้ำ 3 แห่ง ได้แก่ บ่อน้ำวัดเก่าโบราณ บ่อน้ำในมหาวิทยาลัยบูรพา และ
 สุสานสว่างผลหนองมน

2.2 คลอง 3 แห่ง ได้แก่ คลองบางโปร้ง คลองน้ำหมื่น และคลองสุดเขตเทศบาล

3. น้ำเสีย

3.1 ปริมาณน้ำเสียที่รองรับได้ 23,000 ลบ.ม./วัน

3.2 ระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้คือ คลองวนเวียน (OXIDATION DITCH) รวม 2 แห่ง

3.3 น้ำเสียที่บำบัดได้ จำนวน 23,000 ลบ.ม./วัน

3.4 ค่า BOD. น้ำบริเวณชายหาดบางแสน เท่ากับ 3.2 มก./ลิตร

4. ขยะ

4.1 รถยนต์ที่ใช้จัดเก็บขยะ จำนวน 23 คัน

4.2 รถบรรทุกขยะ จำนวน 15 คัน แยกเป็น

4.2.1 รถบรรทุกขยะชนิดอัดท้าย จำนวน 14 คัน

4.2.2 รถบรรทุกขยะชนิดเปิดข้างเทท้าย จำนวน 1 คัน

4.3 รถบรรทุกสิ่งของ จำนวน 4 คัน แยกเป็น

4.3.1 รถบรรทุกหกล้ออัดข้างเทท้าย จำนวน 1 คัน

4.3.2 รถบรรทุกหกล้อ จำนวน 2 คัน

4.3.3 รถบรรทุกสิบล้อ จำนวน 1 คัน

4.4 ปริมาณขยะในเขตเทศบาล จำนวน 60 ตัน/วัน

4.5 ขยะที่เก็บขนได้ จำนวน 60 ตัน/วัน

4.6 ขยะที่กำจัดได้ โดยวิธีฝังกลบอย่างถูกสุขลักษณะ จำนวน 60 ตัน/วัน

4.7 ที่ดินสำหรับกำจัดขยะที่กำลังใช้ จำนวน 172 ไร่ 98 ตารางวา ตั้งอยู่ที่ตำบล

บางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

4.7.1 ห่างจากเขตท้องถื่น เป็นระยะทาง 20 กม.

4.7.2 ที่ดินสำหรับกำจัดขยะที่ใช้ไปแล้ว จำนวน 53.4 ไร่

4.7.3 ที่ดินสำหรับกำจัดขยะที่ยังไม่ได้ใช้ จำนวน 63.6 ไร่

4.7.4 ที่ดินส่วนเหลือ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงานและบ่อน้ำบำบัดน้ำเสีย

จำนวน 35.245 ไร่

4.8 สภาพการเป็นเจ้าของที่ดินสำหรับกำจัดขยะ

4.8.1 ที่ดินจัดซื้อเองเมื่อ พ.ศ.2540 ราคา 94 ล้านบาท

ด้านเศรษฐกิจ

1. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ/รายได้ประชากร

เทศบาลเมืองแสนสุข เป็นชุมชนทางการศึกษา การท่องเที่ยว และที่พักอาศัย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย เศรษฐกิจโดยรวมจึงขึ้นอยู่กับการพาณิชย์ยกรรม กิจกรรมด้านการค้า ตั้งอยู่หนาแน่นบริเวณตลาดหนองมนและชายหาดบางแสน นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาบางแสน ประมาณปีละ 1,100,000 คน จะใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณ 1,300 บาทต่อคน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อ้างอิงใน เทศบาลเมืองแสนสุข, 2550) จึงทำให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีอาชีพอื่น ๆ ที่เสริมสร้างเศรษฐกิจของชุมชน ได้แก่ อาชีพประมง ทำสวนมะพร้าว ฟาร์มกุ้ง รับจ้าง และรวมถึงกิจการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการบริการด้านการท่องเที่ยว

2. การเกษตรกรรม

ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข เดิมเป็นชุมชนเกษตรกรรม มีการเพาะปลูก เพาะเลี้ยงชายฝั่งและทำการประมงเป็นหลัก ปัจจุบันสภาพชุมชนเปลี่ยนไป ทำให้ภาคเกษตรกรรมลดความสำคัญลงไปมาก อาชีพที่ยังมีอยู่ในชุมชน ได้แก่ การประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง ซึ่งจะอยู่ในบริเวณ หาดบางแสนล่าง แหลมแทนต่อเนื่องไปจนถึงเขตเทศบาลตำบลอ่างศิลา นอกจากนี้ยังมีอาชีพทำสวนมะพร้าว ฟาร์มกุ้ง และ ปลูกสัตว์อื่น ๆ อีกเล็กน้อย ส่วนใหญ่เป็นการเสริมรายได้ในครัวเรือนมากกว่าเป็นอาชีพ

3. การพาณิชย์กรรมและการบริการ

3.1 สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม

3.1.1 สถานีบริการน้ำมัน 3 แห่ง

3.1.2 ห้างสรรพสินค้า 1 แห่ง

3.1.3 ตลาดสด 1 แห่ง

3.1.4 ร้านค้าทั่วไป 238 แห่ง

3.2 สถานประกอบการ

3.2.1 ท่าเทียบเรือ 2 แห่ง

3.2.2 โรงฆ่าสัตว์ 1 แห่ง

3.2.3 สถานธนาบาล 1 แห่ง

3.2.4 โรงภาพยนตร์ 4 แห่ง

3.2.5 ธนาคาร 9 แห่ง

3.2.6 สถานประกอบการร้านอาหารตาม พ.ร.บ.สาธารณสุข

- ร้านอาหาร 88 แห่ง
- ร้านค้าทั่วไป 53 แห่ง
- กิจการค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 188 ราย

3.3 สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว

3.3.1 โรงแรม/ที่พัก 12 แห่ง จำนวน 916 ห้อง

3.2.2 เกสต์เฮาส์ 31 แห่ง จำนวน 474 ห้อง

4. การอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในเขตเทศบาล มีจำนวน 65 แห่ง (สนง.อุตสาหกรรม จ.ชลบุรี, ไม่มีหน้า) ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร ขนาดใหญ่จนถึงขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่ว ๆ ไป เช่น โรงงานผลิตซีอิ๊ว โรงงานน้ำปลา โรงงานแป้งมัน โรงงานกึ่งแห้ง ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ตอบสนองอุปสงค์ในด้านการผลิตและบริโภคของชุมชน เช่น โรงน้ำแข็ง ตู้แช่มรด โรงงานทำของชำร่วย โรงงานผลิตคอนกรีตรวมถึงกิจการที่ดำเนินการโดยเทศบาลเมืองแสนสุข คือ โรงฆ่าสัตว์ 1 แห่ง และโรงงานปรับปรุงคุณภาพน้ำ 2 แห่ง เป็นต้น

5. การท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างมาก เนื่องจากทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้ สร้างงาน สร้างอาชีพ ตลอดจนช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น โรงแรม บ้านพักตากอากาศ ร้านอาหาร ฯลฯ

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป คือ

1. **สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล** ตั้งอยู่บริเวณมหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วยพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำประเภทต่าง ๆ สถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มเพื่อการศึกษาและวิจัย เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้ทุกวัน ยกเว้นวันจันทร์

2. **หาดบางแสน** เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมานานอยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร บริเวณชายหาดยาวประมาณ 5 กิโลเมตร มีถนนเลียบชายหาดที่สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ทั้งที่พัก บังกะโล ห้องอาบน้ำจืด ร้านอาหาร และอุปกรณ์กีฬาทางน้ำ เช่น เรือกล้วย สกู๊ตเตอร์ ห่วงยาง ฯลฯ ปัจจุบันชายหาดบางแสนได้รับการพัฒนาจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สะอาดสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยมาก เหมาะสำหรับการพักผ่อนและนันทนาการในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติอย่างแท้จริง

3. **แหลมแท่น** เป็นสถานที่ชมธรรมชาติที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ถัดจากชายหาดบางแสนไปทางทิศเหนือ ณ ที่แห่งนี้ มีประติมากรรมที่ชนะเลิศการประกวดซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของ

แหลมแท่นตั้งอยู่ นอกจากนี้ยังมีศาลาเฉลิมพระเกียรติฯ ที่งดามทอดยาวไปในทะเล เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินกับธรรมชาติและบรรยากาศที่สวยงาม

4. **เขาสามมุข** ตั้งอยู่ทางด้านเหนือของหาดบางแสน บริเวณหน้าผาริมทะเลเป็นที่ตั้งของศาลเจ้าแม่สามมุขซึ่งเป็นที่เคารพของคนทั่วไป สถานที่แห่งนี้เป็นที่มาแห่งความรักของหนุ่มสาว ที่จับชีวิตลงตามคำสาบานที่ได้ให้ไว้ต่อกัน และในบริเวณนี้มีสิ่งปลูกสร้างอยู่เป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวมักจะแวะมาให้อาหารลิงและสักการะเจ้าแม่สามมุข พร้อมทั้งรับประทานอาหารทะเลก่อนเดินทางกลับ

5. **ตลาดหนองมน** ตั้งอยู่บริเวณริมถนนสุขุมวิทใกล้ทางแยกเข้าชายหาดบางแสนเป็นตลาดจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของฝากที่ขึ้นชื่อและรู้จักกันดี ได้แก่ ข้าวหลาม ห่อหมกทะเล หอยจ๊อ ขนมหวาน และอาหารทะเลแห้งต่าง ๆ ฯลฯ

6. **วัด** เป็นสถานที่ที่มีประชาชนและนักท่องเที่ยวให้ความสนใจเข้าไปเยี่ยมชมอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นศูนย์รวมศิลปกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่น วัดในเขตเทศบาลส่วนใหญ่จะเป็นวัดเก่าแก่มียุกว่า 100 ปี ซึ่งประชาชนและนักท่องเที่ยว รู้จักกันดี ได้แก่ วัดตาลล้อม วัดบางเป้ง วัดราษฎร์ศรัทธา (วัดท้ายดอน) วัดแจ้งเจริญดอน(วัดกลางดอน) และวัดไทรมุขชยาราม

วัฒนธรรม/เทศกาล

ประเพณีท้องถิ่นและเทศกาลที่สำคัญ

ตาราง 2 แสดงช่วงเวลางานประเพณีท้องถิ่นและเทศกาลที่สำคัญ

งาน	ลักษณะกิจกรรม	ช่วงเวลาจัดงาน
1. เทศกาลทำบุญวันขึ้นปีใหม่	- ตักบาตรข้าวสาร อาหารแห้ง	มกราคมของทุกปี
2. ประเพณีก่อบพระทรายวันไหล	- ทำบุญ รดน้ำผู้ใหญ่ ก่อบพระทราย	16 – 17 เมษายน ของทุกปี
3. ประเพณีแห่เทียนพรรษา	- จัดขบวนแห่เทียนไปถวายวัด	กรกฎาคม
4. เทศกาลจัดงานมนต์เสน่ห์แหลมแท่นแสนมหัศจรรย์อาหารทะเล	- จัดเวทีการแสดง จำหน่ายอาหารทะเลและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น	สิงหาคม

ตาราง 2 (ต่อ)

งาน	ลักษณะกิจกรรม	ช่วงเวลาที่จัดงาน
5. ประเพณีทอดกฐิน	- ร่วมกับเจ้าภาพจัดขบวนแห่องค์กฐินไปยัง วัดแจ้งเจริญคอน	ตุลาคม
6. เทศกาลลอยกระทง	- ลอยกระทงบริเวณชายหาดบางแสน	พฤศจิกายน
7. เทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปี ใหม่	- จัดเวทีกิจกรรมบันเทิงต่างๆ และให้ ประชาชนเข้าร่วมนับเวลาถอยหลังส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่	31 ธันวาคม ของทุกปี

ศาสนา

- 1.1 ผู้นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 90 ของจำนวนประชากรทั้งหมด มีวัด 6 วัด
- 1.2 ผู้นับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 10 ของจำนวนประชากรทั้งหมด มีโบสถ์ 1 แห่ง

ชุมชน

ชุมชนในเขตเทศบาล มี 15 ชุมชน ได้แก่

1.1 ชุมชนหมู่บ้านโชคดี	1.2 ชุมชนบ้านเหมือง
1.3 ชุมชนบ้านแหลมแท่น	1.4 ชุมชนท้ายตลาด
1.5 ชุมชนหาดวอนนภา	1.6 ชุมชนเขาสามมุข
1.7 ชุมชนร่วมใจพัฒนา	1.8 ชุมชนมุขแสนเจริญ
1.9 ชุมชนตาลล้อม	1.10 ชุมชนบางเป้ง
1.11 ชุมชนดอนบน	1.12 ชุมชนสมใจนึก
1.13 ชุมชนแสนสุข	1.14 ชุมชนวัดกลางดอน
1.15 ชุมชนมาบมะยม	

กีฬาและนันทนาการ

1.1 ลานกีฬาอเนกประสงค์ 5 แห่ง	1.2 สนามบาสเก็ตบอล 6 แห่ง
1.3 ลานอเนกประสงค์ขนาดเล็ก 3 แห่ง	1.4 สนามเด็กเล่น 9 แห่ง
1.5 ลานอเนกประสงค์ขนาดใหญ่ 1 แห่ง	1.6 สนามตระกร้อ 6 แห่ง
1.7 สนามฟุตบอลมาตรฐาน 4 แห่ง	1.8 สนามเปตอง 1 แห่ง
1.9 สระว่ายน้ำ ขนาด 25X50 ม. 1 แห่ง	1.10 สนามเทนนิส 1 แห่ง
1.11 สนามวอลเลย์บอล 4 แห่ง	1.12 โรงยิมเนเซียม 3 แห่ง
1.13 สวนสาธารณะ 3 แห่ง	

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1. สถิติเพลิงไหม้ในรอบปี (ม.ค-ธ.ค) จำนวน 142 ครั้ง (ส่วนใหญ่เป็นไฟไหม้หญ้า 140 ครั้ง)
2. รถดับเพลิง จำนวน 1 คัน
  - 2.1 คันที่ 1 จุน้ำได้ 4,000 ลิตร
3. รถบรรทุกน้ำ จำนวน 3 คัน
  - 3.1 คันที่ 1 จุน้ำได้ 15,000 ลิตร
  - 3.2 คันที่ 2 จุน้ำได้ 12,000 ลิตร
  - 3.3 คันที่ 3 จุน้ำได้ 12,000 ลิตร
4. เครื่องดับเพลิงชนิดหาลาม จำนวน 1 เครื่อง
5. พนักงานดับเพลิง จำนวน 21 คน
6. อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 50 คน
7. การฝึกซ้อมบรรเทาสาธารณภัยปีที่ผ่านมา จำนวน 48 ครั้ง

ด้านการเมืองการบริหาร

1. โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานของเทศบาล

สภาเทศบาล

ประกอบด้วย สมาชิกที่ประชาชนในเขตเทศบาลเลือกตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติและตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ให้เป็นไปตามนโยบาย แผนพัฒนาเทศบาล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของราชการ

นายกเทศมนตรี

เป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในเขตเทศบาลโดยตรงมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ทำหน้าที่และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย มีรองนายกเทศมนตรี จำนวน 3 คน ทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของนายกเทศมนตรีตามที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ยังมีเลขานุการ 1 คน และที่ปรึกษา 1 คน

นอกจากสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี (ฝ่ายการเมือง) ยังมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาล ลูกจ้าง พนักงานจ้าง และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาล ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย หรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย

สำหรับโครงสร้างการบริหารงานของเทศบาล ได้กำหนดตามปริมาณของงานเป็น 9 ส่วน ดังนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล

มีหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลของเทศบาล งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง การให้บริการประชาชนทางด้านงานทะเบียนราษฎร นอกจากนี้ยังควบคุม ดูแล งานสารบรรณของเทศบาล จัดการประชุมสภาเทศบาลและพนักงานเทศบาล จัดเตรียมให้บริการด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การติดต่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ งานการเลือกตั้ง และงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2. กองวิชาการและแผนงาน

มีหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์นโยบายและแผนงานวิจัยและประเมินผล งานนิติการ งานประชาสัมพันธ์ งานงบประมาณ และงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

3. กองคลัง

มีหน้าที่ควบคุม ดูแล และรับผิดชอบการปฏิบัติงานในด้านการพัฒนารายได้ งานการเงินและบัญชี งานผลประโยชน์ การจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ งานเร่งรัดรายได้ งานสถิติ การคลัง รวมทั้งงานบริการข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน การจัดซื้อ-จัดจ้าง การประกวดราคา และงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

4. กองช่าง

มีหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการปฏิบัติงานในด้านการควบคุมอาคารและงานขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร การควบคุมผังเมืองและการจัดทำผังเมือง งานวิศวกรรมโยธา งานสถาปัตยกรรม งานบำรุงรักษาทางและสะพาน งานบำรุงรักษาสาธารณูปการ งานติดตั้งไฟฟ้า งานสวนสาธารณะ และงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

5. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

มีหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบงานด้านการบริการทางการแพทย์ งานวิชาการและแผนงานด้านสาธารณสุข งานทันตสาธารณสุข งานเวชกรรมสังคม งานศูนย์บริการสาธารณสุข งานรักษาความสะอาด งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ และงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

6. กองช่างสุขาภิบาล

มีหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการปฏิบัติงานด้านกำจัดขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูล งานควบคุมและตรวจสอบการบำบัดน้ำเสีย งานที่เกี่ยวกับการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม งานวิเคราะห์คุณภาพน้ำ และงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

7. กองการศึกษา

มีหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการปฏิบัติงานด้านงานบริหารและวิชาการทางการศึกษา งานโรงเรียน งานนิตศการศึกษา งานกิจกรรมนักเรียน งานเผยแพร่และ แนะแนวการศึกษา งานการศึกษานอกโรงเรียน และงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

8. กองสวัสดิการสังคม

มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสังคมสงเคราะห์ งานสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน งานพัฒนาชุมชน และงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

9. หน่วยงานตรวจสอบภายใน

มีหน้าที่ตรวจสอบ กลั่นกรอง ให้ความเห็นและเสนอแนะแก่ปลัดเทศบาลเกี่ยวกับงานการเงินของเทศบาล และควบคุมตรวจสอบด้านอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

การดำเนินกิจการพาณิชย์

เพื่อป้องกันการเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบการต่อนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริการ ราคาสินค้า เทศบาลฯ จึงได้จัดตั้งกลุ่มผู้ประกอบการขึ้นจำนวน 11 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหาบเร่ กลุ่มห่วยยาง กลุ่มเรือสปีดเตอร์ กลุ่มเก้าอี้ผ้าใบ กลุ่มแผงลอยอาหาร กลุ่มล้อเลื่อน กลุ่มช่างภาพ กลุ่มไถ่ย่าง กลุ่มแผงลอยถนนสุขุมวิทฝั่งตะวันตก กลุ่มแผงลอยถนนสุขุมวิทฝั่งตะวันออก และกลุ่มตลาดหนองมนโดยในแต่ละกลุ่มฯ จะมีตัวแทนเข้าร่วมเป็นกรรมการ และในรอบ 1 ปี จะมีการประชุม 1 ครั้ง เพื่อซักซ้อมความเข้าใจและกำหนดแนวทางในการให้บริการสินค้าต่อนักท่องเที่ยว

การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

พื้นที่เขตเทศบาลมีสถานีตำรวจ 1 แห่ง นอกจากนี้ยังมีงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คอยดูแลและรับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยทั้งในและนอกเขตเทศบาล(กรณีร้องขอ) โดยจัดเตรียมความพร้อมเพื่ออำนวยความสะดวกในการป้องกันและระงับสาธารณภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการให้ความรู้และฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยแก่ประชาชนให้รู้จักป้องกันและระงับภัย เบื้องต้นในพื้นที่อาศัย และเตรียมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน

พื้นที่ชายหาดจนกระทั่งถึงแนวสันทรายแรก (แนวถนน) ถือเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ รัฐมีอำนาจหน้าที่พัฒนาหรือวางแผนการจัดการอนุรักษ์ ทั้งนี้หาดบางแสนเป็นหาดหน้ากว้างที่มีพื้นที่ด้านหลังเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีทัศนียภาพผสมผสานระหว่างทัศนียภาพบนบกและทะเลอย่างงดงาม ยาวประมาณ 25 กิโลเมตร สิ่งแวดล้อมบริเวณหลังชายหาดได้มีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน เช่น การคมนาคม สถานที่พักผ่อน การบริการต่างๆ เพื่อสร้างความสนุกสนาน และความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว มีถนน 2 สาย ต่อขนานชายหาดและมีถนนเชื่อมระหว่างถนน 2 สาย ขนานเป็นระยะๆ โดยตลอด มีโรงแรมขนาดใหญ่ บังกะโล ร้านอาหาร อยู่เป็นระยะตลอดเส้นทาง ส่วนบริเวณด้านหน้าชายหาดนั้นเป็นหาดทรายละเอียด ปนโคลนบ้างเล็กน้อยมีความลาดชันเล็กน้อย น้ำทะเลใสมากน้อยตามฤดูกาล พื้นที่สันทรายกั้นชายหาดและถนนมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างดี เป็นทางเดินเท้าระหว่างแนวต้นไม้พุ่มใหม่ 2 แนว ด้านนอกใช้เป็นที่ตั้งของสินค้า หาบเร่ ด้านในเป็นซุ้มผ้าใบ ใช้เป็นที่นั่งพักผ่อนรับประทานอาหาร บนพื้นที่ชายหาดมีกิจกรรม นันทนาการต่างๆ เป็นจำนวนมาก เช่น การให้เช่าห่วงยาง สกู๊ตเตอร์ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์สำหรับ กิจกรรมต่างๆ ข้างต้นประมาณ 122,050 ตารางเมตร พอจะแบ่งเป็น

ชายหาดด้านบนจำนวน 88,875 ตารางเมตร เป็นชายหาดที่ค่อนข้างเห็นชัดว่ามีความคงที่น้ำทะเลท่วมไม่ถึง หรือท่วมถึงกันนานๆ ครั้ง มีแนวต้นไม้ยืนต้นและมีสิ่งก่อสร้างกั้นถาวร

ชายหาดด้านล่างจำนวน 32,175 ตารางเมตร เป็นชายหาดที่น้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำวันและ/หรือ ช่วงน้ำมาก บริเวณนี้ใช้เป็นที่เล่นกีฬา นอนอาบแดด

การกำหนดเขตสิ่งแวดล้อม (Environment Zone)

เนื่องจากชายหาดบางแสนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม จึงมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากในแต่ละปี เป็นสาเหตุให้เกิดกิจกรรมบริการนักท่องเที่ยวหนาแน่นขึ้น เมื่อพิจารณาในด้านสภาพแวดล้อม มีความเสี่ยงสูงต่อการที่สภาพแวดล้อมชายหาดจะถูกทำลายไปมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น จึงมีการกำหนดเขตสิ่งแวดล้อมขึ้น เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างไม่กระทบกระเทือนต่อสภาพแวดล้อมชายหาด (มหาวิทยาลัยมหิดล, หน้า 64) ในส่วนที่ผู้ประกอบการสามารถดำเนินกิจการได้จะเป็นในเขตพัฒนา และกิจการบางอย่างในเขตอนุรักษ์ เท่านั้น การกำหนดเขตต่างๆ มีดังนี้

1. เขตสงวน (Preservation Zone) พื้นที่ชายหาดด้านล่างที่น้ำทะเลขึ้นถึงเป็นประจำ และระยะของมวลน้ำทะเลที่อยู่ห่างจากชายฝั่งออกไป 200 เมตร เป็นพื้นที่เป้าหมายที่จะรักษาธรรมชาติและเอกลักษณ์ให้คงอยู่ต่อไป เป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางด้านวิชาการ มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงหรือถูกทำลายได้ง่าย (Un-stabilized Physiography) เป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าแก่

สาธารณชนในด้านเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีคุณค่าทางนิเวศวิทยาส่วนรวม เป็นพื้นที่หวงห้ามมิให้กระทำการใดๆ ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติโดยเด็ดขาด

2. เขตอนุรักษ์ (Conservative Zone) เป็นพื้นที่ชายหาดด้านบนจนถึงแนวถนน 3037 อันเป็นพื้นที่เกี่ยวพันทั้งทางตรงและทางอ้อม พื้นที่นี้หากถูกพัฒนาหรือกำหนดกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องเหมาะสม จะมีการคงอยู่ของแหล่งธรรมชาติหรือชายหาดบางเส้น บริเวณพื้นที่อนุรักษ์นี้จะเป็นบริเวณที่ยินยอมให้ทำกิจกรรมได้บางประการ ที่ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่มากนักและให้พื้นที่บริเวณนี้เป็นเขตกันชนระหว่างเขตสงวนและเขตพัฒนา

3. เขตพัฒนา (Development Zone) เป็นพื้นที่ถัดจากแนวถนน 3037 บางเส้นสาย 1 เข้ามาบนพื้นดิน พื้นที่บริเวณนี้จะมีความเกี่ยวพันกับความเป็นไปของระบบนิเวศน์ชายหาดบางเส้นค่อนข้างน้อย เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนา โดยเฉพาะด้านกิจการบริการการท่องเที่ยวซึ่งมีความจำเป็นต่อแหล่งธรรมชาติชายหาดบางเส้น ในพื้นที่บริเวณนี้จะยินยอมให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ได้บ้าง โดยมีการควบคุมที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการทำลายคุณค่าของแหล่งธรรมชาติบางเส้น

คุณค่าและความสำคัญควรแก่การอนุรักษ์ของชายหาดบางเส้น คณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ศึกษาเพื่อจัดทำรายงานการจัดทำแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ บริเวณชายหาดบางเส้น พบว่าพื้นที่บริเวณชายหาดบางเส้น จังหวัดชลบุรี มีคุณค่าและความสำคัญควรแก่การจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ (คณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2536, หน้า 1 - 2) สรุปได้ดังนี้

คุณค่าและความสำคัญทางธรรมชาติวิทยา หาดบางเส้น จังหวัดชลบุรี เป็นหาดทรายยาวประมาณ 2.5 กิโลเมตร หาดทรายมีความกว้างประมาณ 50 เมตร เมื่อน้ำทะเลขึ้นสูงสุด และประมาณ 200 เมตร เมื่อน้ำทะเลลงต่ำสุดทรายมีลักษณะหยาบ ถัดจากทรายหาดเป็นเนินทรายธรรมชาติ มีความกว้างประมาณ 500 เมตร ขนานไปกับชายฝั่ง ด้านหลังถัดไปเป็นที่ลุ่ม ที่นาที่มีระดับต่ำจากเนินทรายประมาณ 1 เมตร เกิดจากตะกอนของดินเหนียวปนทรายในส่วนที่เป็นชายฝั่งเก่าถัดจากที่ลุ่มไปทางตะวันออกเป็นหาดทรายเก่า มีความลาดชันเล็กน้อยขึ้นไปยังถนนสุขุมวิท ลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะทางธรรมชาติวิทยาเกี่ยวกับกระบวนการกำเนิดของหาดทรายชายฝั่งทะเล โครงสร้างชายฝั่งทะเลการทำงานของกระแสน้ำ กระแสนลม และคลื่นการพัดพาของตะกอน การเกิดเป็นที่ราบอกพอกพูนหาดทรายใหม่ หาดทรายเก่า ที่ลุ่มหลังหาดเนินทรายและระบบนิเวศน์ชายหาด นอกจากนั้นหาดบางเส้นยังตั้งอยู่บนชายฝั่งซึ่งมีความผสมผสานระหว่างภูมิทัศน์บนบกและทะเล คือ ทางตอนเหนือบริเวณเขาสามมุข และแหลมแท่นเป็นเนินเขา

ซึ่งลาดลงตามแนวชายฝั่งไปจนถึงบริเวณวงเวียนชายหาดบางแสนด้านใต้ มีมุมมองสู่ท้องทะเลที่กว้าง และเปลี่ยนระดับความลาดเอียงของชายฝั่งเรื่อยลงไป เป็นลักษณะธรรมชาติซึ่งมีคุณค่าทางการศึกษา

คุณค่าและความสำคัญทางสันตนาการ หาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมานาน อยู่ห่างจากชลบุรีประมาณ 10 กิโลเมตร เป็นสถานที่ตากอากาศชายที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ การคมนาคมจากกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงไปสู่ชายหาดนี้มีความสะดวก บริเวณชายหาดมีความยาวประมาณ 2.5 กิโลเมตร มีถนนเลียบริมทะเล ซึ่งได้รับการปรับปรุงใหม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสันตนาการครบถ้วน ทั้งสถานที่พักผ่อน บังกะโล ห้องอาบน้ำจืด ร้านค้า ร้านอาหาร และกิจการท่องเที่ยวมากมาย จึงเป็นสถานที่ตากอากาศที่ประชาชนจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางนิยมเดินทางมาพักผ่อนหย่อนใจ และในวันหยุดราชการจะมีนักท่องเที่ยวชาวไทยมาพักผ่อนจำนวนมาก

จากที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้เกิดกิจกรรมท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เกิดความแออัด ขาดความปลอดภัย สภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติถูกทำลายทรุดโทรมเสียหาย การพัฒนาปรับปรุงหรือการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการบำรุงรักษา สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติให้ได้ระดับมาตรฐาน มีคุณค่าแก่การท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็นรีบด่วน

คุณค่าและความสำคัญทางประวัติศาสตร์ บริเวณเทศบาลเมืองแสนสุข ที่ตั้งหาดบางแสนนี้ ชาวประมงและชาวบ้านเก่าแก่เรียกกันว่า “แสนสุข” เดิมเป็นชายทะเลกว้างเปล่า และเป็นชายทะเลเล็กๆ ซึ่งไม่มีความเจริญมากนัก เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2486 จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ให้กำเนิดสถานที่ตากอากาศ โดยมีมติคณะรัฐมนตรีจัดตั้งสถานตากอากาศขึ้นที่ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในเนื้อที่ชายหาดจำนวน 556 ไร่ 3 งาน 69 ตารางวา ต่อมาวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติโอนสถานที่ตากอากาศมาใช้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการและเปลี่ยนชื่อเป็นสถานตากอากาศบางแสน ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2507 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลโอนกิจการของสถานตากอากาศบางส่วนให้องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยดำเนินการต่อ โดยประกอบด้วยบ้านพักตากอากาศบนเขาสามมุข จำนวน 10 หลัง บาร์เขาสามมุข 1,2 โรงรถบริเวณเชิงเขาสามมุข และบาร์แหลมแท่น ต่อเนื่องจากการดำเนินงานที่ประสบการขาดทุนมาตลอด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงได้ให้เอกชนเข้ากิจการโรงแรมบางแสนในระหว่างปี พ.ศ. 2526 - 2541 ทั้งนี้ไม่รวมพื้นที่ระหว่างแนวถนนภายในโรงแรมบางแสนระหว่างถนนที่ขนานชายหาดและถนนสายใน และบ้านพักพนักงานโรงแรมบางแสน

จากความเป็นมาดังกล่าว จะเห็นว่าหาดบางแสนเป็นสถานที่ตากอากาศที่รัฐ มีความมุ่งหมายในการจัดตั้งขึ้น เพื่อจะให้เป็นที่ตากอากาศสำหรับประชาชนทั่วไปที่มีรายได้น้อยถึงปานกลาง ให้สามารถพักผ่อนหย่อนใจได้อย่างกว้างขวาง ประกอบกับการเกิดขึ้นของโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกในบริเวณใกล้เคียง จำเป็นที่รัฐจะต้องจัดหาพื้นที่พักผ่อนให้กับแรงงานระดับกลางและต่ำที่จะเข้ามาเพิ่มมากขึ้น หาดบางแสนจึงอาจกล่าวได้ว่ารูปแบบการดำเนินการจัดการด้านสวัสดิการสังคม ซึ่งถือกำเนิดโดยรัฐ มีคุณค่าทางการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ นันทนาการ และวิวัฒนาการของรูปแบบองค์กรเพื่อการจัดการบริหารแหล่งธรรมชาติ

คุณค่าและความสำคัญทางวัฒนธรรม แม้ว่าพื้นที่ชายหาดบางแสนเอง จะได้รับการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปจนเหลือสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมท้องถิ่นไทยเดิมและชุมชนประมงน้อยมาก แต่พื้นที่ใกล้เคียงทางทิศเหนือ ได้แก่ เขาสามมุก เป็นที่ตั้งศาลเจ้าแม่สามมุก อันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งชาวชลบุรีตลอดจนประชาชนทั่วไปนิยมที่เดินทางมาบริเวณนี้เชื่อว่าสามารถให้ความคุ้มครองแก่ผู้เคารพกราบไหว้ให้พ้นจากภัยอันตรายต่างๆ ได้ โดยเฉพาะการออกไปประกอบอาชีพจับปลาในท้องทะเล นอกจากนี้บริเวณชายฝั่งทะเลแห่งนี้ตรงหน้าผาริมทะเล ยังมีตำนานแห่งความรักของหนุ่มสาว ที่จับชีวิตตามกันจากที่ได้สาบานรักกันไว้ เป็นเรื่องเล่าขานต่อกันมานานสำหรับภูเขาริมทะเลบริเวณทิศเหนือของหาดบางแสน หรือเขาสามมุกนี้ เป็นสัญลักษณ์ของท้องถื่นปรากฏบนตราประจำจังหวัดชลบุรีด้วย นอกจากนี้ประเพณีก่อกองทรายวันไหลถือเป็นประเพณีความเชื่อว่าเป็นการล้างบาป ปล่อยบาปช่วงสงกรานต์ ถือเป็นประเพณีดั้งเดิมของชาวแสนสุข ที่น่าสนใจและสงวนรักษาไว้จวบจนปัจจุบัน

ด้วยคุณค่าและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับปัจจุบันมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเกิดการต่อตั้งชุมชน การก่อสร้างอาคาร ร้านค้า สถานที่พัก และกิจกรรมบริการต่างๆ มากมายในปริมาณที่ไม่เหมาะสม การปรับปรุงและดูแลรักษาที่ดีขึ้น โดยมีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่อไปอีกในอนาคต อันจะก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการใช้ที่ดิน และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของชายหาดบางแสน จึงสมควรจัดทำแผนการจัดการ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติบริเวณชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี และจะเห็นได้ว่า พื้นที่ของเทศบาลเมืองแสนสุขนั้น เป็นเมืองที่เติบโตขึ้นมา เนื่องจากธุรกิจท่องเที่ยว ดังนั้นภาระหน้าที่ของเทศบาลเมืองแสนสุข นอกจากจะต้องดูแลทุกข์สุขของราษฎรและพัฒนาพื้นที่ให้เจริญก้าวหน้าแล้วยังต้องดูแลและอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวอีกเป็นจำนวนมากที่เข้ามาในพื้นที่

นอกจากนี้ยังต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ชายหาดบางแสนให้คงสภาพเดิม

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ทรัพยากรชายฝั่ง หมายถึง “สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ตามบริเวณชายฝั่งทะเล ปากอ่าว” ได้แก่ ป่าชายเลน ป่าชายหาด ป่าพรุ หญ้าทะเล แนวปะการัง (ชัยศรี ธาราสวัสดิ์พิพัฒน์ และพิมพ์นัส วิมุกตายน, 2548, หน้า 4)

ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 2,614 กิโลเมตร แบ่งเป็นชายฝั่งด้านอ่าวไทย 1,875 กิโลเมตร และชายฝั่งทะเลอันดามัน 740 กิโลเมตร ทรัพยากรชายฝั่งมีประโยชน์ในการท่องเที่ยว การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง พื้นที่ป่าชายเลนเป็นแหล่งอนุบาลตัวอ่อนของสัตว์น้ำ ป้องกันความแรงของลมพายุ ทรัพยากรชายฝั่งทะเลที่สำคัญ ประกอบด้วย ชายหาด ชายฝั่ง สัตว์น้ำ ปะการัง หญ้าทะเล และป่าชายเลน

แหล่งปะการังที่สำคัญด้านทะเลอ่าวไทยอยู่ที่ บริเวณเกาะเต่า และกลุ่มเกาะช้าง ส่วนด้านทะเลอันดามันได้แก่ บริเวณหมู่เกาะสุรินทร์ สิมิลัง หมู่เกาะพีพี เกาะต่าง ๆ ในจังหวัดตรัง จังหวัดกระบี่ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา หญ้าทะเลเป็นแหล่งอาหารของสัตว์ทะเล โดยเฉพาะพะยูน

1. ความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีความสำคัญดังนี้

- 1.1 เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์
- 1.2 เป็นแหล่งประมง
- 1.3 มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ
- 1.4 ป่าชายเลนช่วยป้องกันลมพายุ เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ
- 1.5 เป็นแหล่งนันทนาการ สถานที่ท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจ
- 1.6 ปะการังมีความสำคัญทางการแพทย์

2. ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่ง

ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่ง ได้แก่

- 2.1 ปัญหาการกัดเซาะพื้นที่ชายฝั่งทะเล
- 2.2 ปัญหาการบุกรุกป่าชายเลน ส่งผลต่อการวางไข่ และอนุบาลตัวอ่อนของสัตว์

ทะเล

- 2.3 ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ชายหาด เพื่อการท่องเที่ยว

2.4 ปัญหาการลดลงของปะการัง ส่งผลต่อการอาศัยของสัตว์ทะเลชนิดต่างๆ จากในอ่าวไทยมีแหล่งปะการังที่เสื่อมโทรมอยู่ร้อยละ 23.8 ของปะการังทั้งหมด และในทะเลอันดามันมีแหล่งปะการังที่เสื่อมโทรมอยู่ร้อยละ 49.8 ของปะการังทั้งหมด โดยสาเหตุที่สำคัญมาจากกิจกรรมดำน้ำ การทิ้งสมอเรือ เครื่องมือประมง การระเบิดปลา ขยะใต้ทะเล เป็นต้น

2.5 ปัญหาการลดลงของหญ้าทะเล อันเป็นแหล่งอาหารของสัตว์น้ำที่สำคัญ คือพะยูน ส่งผลให้จำนวนของพะยูนในบริเวณชายฝั่งของไทยลดจำนวนลงไปด้วย

2.6 ปัญหาการลดลงของทรัพยากรทางทะเลที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ปลา กุ้ง เป็นต้น

2.7 ปัญหาการปนเปื้อนของคราบน้ำมัน สารเคมีในทะเลและชายฝั่ง

3. สาเหตุความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่ง

สาเหตุความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่ง สรุปได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยทางธรรมชาติ เช่น คลื่น ลม น้ำขึ้นน้ำลง ทำให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง การเกิดสึนามิ เป็นต้น

3.2 การขยายตัวของการท่องเที่ยว เช่น การดำน้ำชมปะการัง การท่องเที่ยวทางทะเล เป็นต้น

3.3 การทำการประมงทางทะเลเกินศักยภาพการผลิตของทะเล

3.4 การใช้เครื่องมือทำการประมงผิดประเภท เช่น การจับสัตว์น้ำที่มีขนาดเล็กทำให้ไม่มีสัตว์ในวัยเจริญพันธุ์สามารถขยายพันธุ์ได้ การใช้ระเบิดในการจับปลา เป็นต้น

3.5 การทำการประมงในฤดูวางไข่ หรือฤดูผสมพันธุ์

3.6 การขยายตัวของชุมชนบริเวณชายฝั่ง ทำให้มีการบุกรุกพื้นที่ชายหาด และชายฝั่ง เพื่อก่อสร้างสถานที่พักอาศัย และกิจกรรมท่องเที่ยว

3.7 การปล่อยน้ำเสียจากชุมชนและอุตสาหกรรมที่อยู่บริเวณใกล้ชายฝั่ง

3.8 การปนเปื้อนของคราบน้ำมันบนชายหาด และการรั่วไหลของน้ำมันจากเรือบริเวณชายฝั่ง

3.9 การทิ้งสมอเรือและถอนสมอเรือในแนวปะการัง ทำให้เกิดการทำลายแนวปะการัง

3.10 การบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลนเพื่อการเลี้ยงกุ้ง การทำนาเกลือ การสร้างโรงงาน

3.11 การก่อสร้างท่าเรือน้ำลึก ท่าเรือประมง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นในพื้นที่ชายฝั่งทะเล

3.12 กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพและการบังคับใช้กฎหมายที่เอาจริงเอาจัง

3.13 อุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น โรงงานปลาป่น โรงงานอาหารสัตว์ ทำให้มีการนำทรัพยากรมาใช้มากเกินไป

4. ผลกระทบจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่ง

ผลกระทบจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่งทะเล สรุปได้ดังนี้

4.1 ปริมาณทรัพยากรประมงชายฝั่งและประมงทะเลลดลง ทั้งปริมาณและขนาดที่ลดลง

4.2 การลดลงของป่าชายเลน มีผลต่อความสมดุลของระบบนิเวศป่าชายเลน แหล่งอาหาร แหล่งที่อยู่อาศัย แหล่งอนุบาลตัวอ่อนของสัตว์น้ำลดลง ส่งผลถึงการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลตามมา

4.3 การลดลงของปริมาณหญ้าทะเลส่งผลโดยตรงต่อแหล่งอาหารของพะยูน เต่าทะเล และปลาหลายชนิด ทำให้สิ่งมีชีวิตเหล่านี้ลดปริมาณลงไปด้วย

มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว

4.4 การที่มีขยะ มีน้ำมันปนเปื้อนชายฝั่ง ทำให้ทัศนวิสัยวิสัยไม่สวยงาม

4.5 สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิต และระบบนิเวศป่าชายเลน

4.6 ความเสื่อมโทรมของแนวปะการัง จนไม่สามารถฟื้นตัวได้ตามธรรมชาติ

5. แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สรุปได้ดังนี้

5.1 การจำกัดการเข้าถึงการใช้ประโยชน์และการครอบครองทรัพยากรลดปริมาณการทำประมง

5.2 ลดการปล่อยน้ำเสีย

5.3 บังคับใช้กฎหมายให้เคร่งครัด

5.4 การฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่ง เช่น การปลูกป่าชายเลน การปล่อยสัตว์น้ำ ลดการทิ้งขยะ เป็นต้น

5.5 ลดการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างบริเวณชายฝั่งและในทะเล

ระบบนิเวศชายฝั่งทะเล

ชายฝั่งทะเลนั้น เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของมนุษย์ เนื่องจากเป็นบริเวณที่มนุษย์ได้มีส่วนร่วมสัมพันธ์ใกล้ชิดกับธรรมชาติมากที่สุด และบทบาทสำคัญต่อมนุษย์ในด้านต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

เมื่อเดินทางมาถึงชายฝั่งทะเล ได้พบกับทัศนียภาพที่สวยงาม ดึงดูดให้กลับมาเยือนอีกครั้ง สิ่งเหล่านี้ คือ ชายฝั่งทะเลเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในบริเวณนั้น สิ่งที่มีมองเห็นชาวประมงกำลังจับสัตว์ทะเล แสดงให้เห็นว่าชายฝั่งทะเลเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญ และเมื่อมองลึกลงไปแล้วนั้น ทราบและเห็นก็เป็นแหล่งอาศัยของสิ่งมีชีวิต องค์ประกอบทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตเหล่านั้น เมื่อรวมกันเข้าก็เป็นระบบนิเวศชายฝั่งทะเล

ขอบเขตของระบบนิเวศชายฝั่งทะเลนั้น ไม่สามารถระบุได้ชัดเจน เนื่องจากลักษณะของชายฝั่งแต่ละแห่งอาจจะแตกต่างกันออกไป แต่ในที่นี้ ชายฝั่งทะเล หมายถึง ชายหาดที่ติดกับทะเลไปจนถึงบริเวณไหล่ทวีป (continental shelf) ซึ่งบริเวณเหล่านี้ นับว่ามีส่วนสัมพันธ์กับมนุษย์อย่างลึกซึ้งมากที่สุด

ระบบนิเวศที่สำคัญในบริเวณบางแสน ประกอบด้วย

1. ระบบนิเวศหาดทราย บริเวณบางแสน มีลักษณะหาดเป็นหาดทราย
2. ระบบนิเวศหาดหิน บริเวณแหลมแท่นของหาดบางแสน มีก้อนหินใหญ่น้อยอยู่เต็ม

ชายหาด

3. ระบบนิเวศหาดโคลน บริเวณเมืองใหม่ ชลบุรี มีชายหาดที่เป็นโคลน

ทั้งสามระบบนิเวศนี้จะอยู่ในเขตที่เรียกว่า เขตน้ำขึ้นน้ำลง ในบริเวณปากแม่น้ำที่มีน้ำจืดจากแผ่นดินไหลลงมาบรรจบกับน้ำทะเล ทำให้น้ำในบริเวณนั้นกลายเป็นน้ำกร่อย และมีความอุดมสมบูรณ์ด้วยแร่ธาตุ สารอาหารต่างๆ รวมทั้งเกิดการสะสมตัวของหินตะกอนที่ชะล้างมาจากแผ่นดิน มีพรรณไม้นานาชนิดที่ชอบน้ำกร่อย จึงกลายเป็นระบบนิเวศปากแม่น้ำหรือระบบนิเวศป่าชายเลนขึ้นมา ชายฝั่งทะเลบางแห่งมีหญ้าทะเลขึ้นอยู่มากมาย จึงเรียกว่า “ระบบนิเวศแหล่งหญ้าทะเล” ตามเกาะต่างๆ ที่มีปะการังเจริญขึ้นอยู่ จึงเรียกว่า “ระบบนิเวศแนวปะการัง” จึงเห็นได้ว่าการที่จะเรียกระบบนิเวศต่างๆ นี้ จะต้องดูองค์ประกอบหลักที่มีบทบาทสำคัญในระบบนิเวศนั้นๆ ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต

ระบบนิเวศหาดทราย (Sandy Beach)

หาดทรายนับว่าเป็นระบบนิเวศที่รู้จักกันดีและพบได้ทั่วโลก และมนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากหาดทรายเพื่อกิจกรรมต่างๆ มากมาย เช่น การประมง การท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ได้แก่ การกระทำของคลื่นและลม ซึ่งมีบทบาทความสำคัญมากที่สุดต่อสิ่งมีชีวิตในหาดทราย และมีผลต่อขนาดของดินตะกอน ลักษณะของพื้นทะเล ความคงที่อยู่ตัวของหาด ปริมาณออกซิเจนและปริมาณอินทรีย์สาร หาดทรายจะมีขนาดของเม็ดทรายแตกต่างกันตามสถานที่ลักษณะทางภูมิศาสตร์ และฤดูกาล สิ่งมีชีวิตที่พบในหาดทราย เราไม่ค่อยพบพืชขนาดใหญ่ แต่จะพบไดอะตอมที่อาศัยอยู่บนผิวดินหรืออยู่ตามเม็ดทราย สัตว์ที่อาศัยอยู่ตามหาดทรายจะ

มีความสามารถพิเศษในการฝังตัว เช่น ปูหนุมาน มีขาที่แบนเป็นใบพาย ช่วยในการว่ายน้ำและพยุงทรายฝังตัวเอง ไล้เดือนทะเล มีการสร้างหินปูน หรือพวกที่มีลำตัวอ่อนนุ่มจะมีอวัยวะช่วยในการขุดรู หอยเสียบจะมีเท้าขนาดใหญ่ช่วยในการฝังตัว หอยตลับจะมีเปลือกหอยหนาแข็งแรง และจะยื่นท่อหน้าเข้าน้ำออกเหนือพื้นทรายในช่วงเวลาน้ำขึ้น เป็นต้น

ภาพ 9 แสดงระบบนิเวศหาดทราย

ระบบนิเวศหาดหิน (Rocky Shore)

หาดหินเป็นลักษณะชายหาดที่ประกอบไปด้วยหินต่างๆ ในบริเวณเขตน้ำขึ้นน้ำลง เรามักจะพบหาดหินตามเกาะต่างๆ หรือตามชายฝั่งทะเลที่เชื่อมติดต่อกับภูเขา จากการผุพังหรือการกัดเซาะของน้ำทะเล ทำให้เกิดซอกเล็กซอกน้อยอยู่มากมาย ทำให้หาดหินค่อนข้างที่จะพบสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่มากมาย รวมทั้งยังเป็นแหล่งหลบภัยของสัตว์น้ำวัยอ่อนได้เป็นอย่างดี ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในบริเวณหาดหิน ได้แก่ อิทธิพลของคลื่นลม น้ำขึ้นน้ำลง ความร้อน ความแห้งแล้ง ส่งผลทำให้สิ่งมีชีวิตที่มาอาศัยอยู่ต้องมีการปรับตัวเอง ทั้งทางด้านรูปร่างและการยึดเกาะกับพื้นหินให้แน่น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดพัดพาไปจากการซัดของคลื่น ตัวอย่างเช่น เปรียงหินและหอยนางรม จะยึดติดอยู่กับหินตลอดชีวิต และมีเปลือกหนาปิดได้สนิท เพื่อป้องกันการสูญเสียน้ำในร่างกายเมื่อเวลาน้ำลง พวกที่มีเส้นใยช่วยในการยึดเกาะ เช่น หอยแมลงภู่ ปูใบ้และปูหิน ซึ่งมีเปลือกหอยแข็งและหนา สาหร่ายเห็ดหูหนูและสาหร่ายบางชนิดต้องมีส่วนที่ยึดเกาะกับก้อนหิน ปู

แมงมุมมีการพรางตัวให้มีลักษณะคล้ายกับก้อนหิน รวมทั้งมีขาเรียวยาวเพื่อเกาะกับก้อนหินได้มั่นคงภายในหาดหินเมื่อเวลาน้ำลง ทำให้มีน้ำค้างอยู่ตามแอ่งหรือซอกต่างๆ เราเรียกแอ่งน้ำนี้ว่า “แอ่งน้ำขึ้นน้ำลง (tide pool)” พืชและสัตว์ทะเลที่อาศัยอยู่ในแอ่งน้ำนี้ จะต้องมีการปรับตัวได้ดีมากต่ออุณหภูมิที่สูงขึ้น ออกซิเจนที่ลดน้อยลง และความเค็มที่เพิ่มขึ้น สัตว์ที่พบในแอ่งนี้ ได้แก่ ดอกไม้ทะเล หอยทะเล จำพวกหอยขี้กิ้ง สาหร่ายบางชนิด เพรียงหิน เหล่านี้เป็นต้น สิ่งหนึ่งที่ควรระวังเมื่อเราไปศึกษาธรรมชาติในเขตของหาดหิน เมื่อพลิกก้อนหินขึ้นศึกษา และเมื่อศึกษาเสร็จแล้ว ต้องพลิกกลับลงไปเช่นเดิม เพราะว่าสิ่งมีชีวิตที่อยู่ใต้ก้อนหิน จะไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และจะทำให้มันตายได้ จึงต้องการทำให้มันกลับไปในสิ่งแวดล้อมที่มันเคยอาศัยอยู่

ภาพ 10 แสดงระบบนิเวศหาดหิน

ระบบนิเวศหาดโคลน (Muddy shore)

หาดโคลนเป็นบริเวณที่มีขนาดดินตะกอนเล็กมาก เนื่องจากคลื่นไม่รุนแรง ทำให้ดินตะกอนขนาดเล็กมากๆ ตกตะกอน (เป็นโคลน) เช่น บริเวณปากแม่น้ำ อ่าวที่มีกำแพง อ่าวปิด ทะเลสาบ (lagoon) เป็นต้น

หาดโคลนเป็นหาดที่มีความชันน้อย หรือค่อนข้างราบมากกว่าหาดทราย เนื่องจากหาดโคลนมีดินตะกอนขนาดเล็กมาก รวมกับลักษณะของหาดไม่ชัน ทำให้น้ำในดินไหลไปยังบริเวณอื่นได้ยาก และถูกเก็บกักไว้ภายในดิน ตลอดจนมีแบคทีเรียอาศัยอยู่มาก ทำให้ปริมาณออกซิเจนในดินลดลง ทำให้บริเวณนี้ขาดออกซิเจน (anaerobic condition) ในบริเวณหาดโคลนยังมีอินทรีย์สารสูง ทำให้สิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ โดยมันต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เช่น ฟังตัวลงไปโคลนหรือสร้างท่อ และอยู่ในที่นั้น และปรับตัวทางด้านสรีระวิทยาต่อสภาพการขาดออกซิเจน โดยมีตัวจับออกซิเจนเพิ่มขึ้น เช่น ฮีโมโกลบิน

สิ่งมีชีวิตที่พบในหาดโคลนมีไดอะตอมมาอาศัยอยู่มากตามผิวดิน (benthic diatom) ซึ่งพวกนี้จะทำให้น้ำมีสีน้ำตาลอมเหลือง และอาจมีสาหร่ายขนาดใหญ่บ้าง เช่น สาหร่ายสีเขียว (Gracilaria) สาหร่ายสีเขียว (Ulva และ Enteromorpha) โดยพวกนี้มักขึ้นตามฤดูกาล และในบริเวณน้ำลงต่ำสุด

ภาพ 11 แสดงระบบนิเวศหาดโคลน

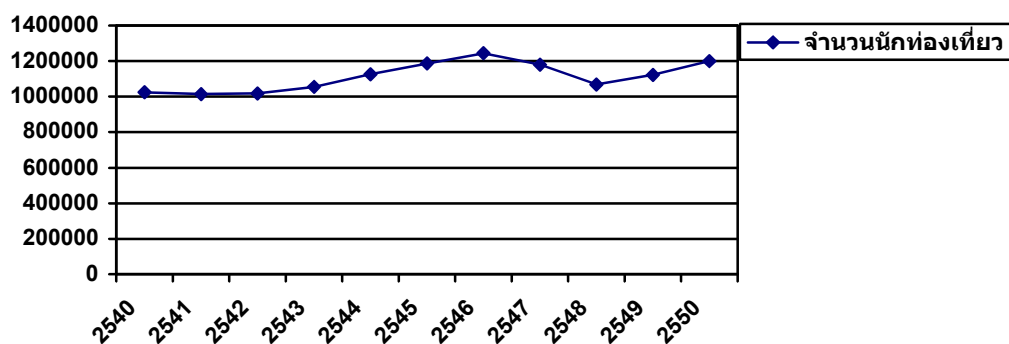
ในประเทศไทยมีความหลากหลายทางระบบนิเวศชายฝั่งทะเลอยู่มากมาย แต่ละระบบจะทำหน้าที่ตามบทบาทของมัน และมีการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันตลอดเวลา การทำลายหรือทำให้ระบบนิเวศใดระบบนิเวศหนึ่งเสื่อมโทรมลง ย่อมที่จะกระทบกระเทือนกับอีกระบบนิเวศไม่มากนัก

น้อย จึงควรศึกษาและเข้าใจธรรมชาติให้ลึกซึ้งละเอียดถี่ถ้วน เพื่อที่จะได้ช่วยป้องกันรักษาระบบนิเวศเหล่านี้ให้ดำรงคงอยู่ตลอดไปชั่วลูกชั่วหลาน

**ตาราง 3 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ช่วงปี
พ.ศ. 2540 - 2550**

ปี	จำนวน (คน)
2540	1,024,840
2541	1,016,081
2542	1,018,958
2543	1,056,278
2544	1,127,772
2545	1,185,674
2546	1,243,670
2547	1,179,080
2548	1,069,676
2549	1,121,757
2550	1,201,883

ที่มา : (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550)

ภาพ 12 แสดงกราฟจำนวนนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ประจำปี พ.ศ. 2540-2550

ที่มา : (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550)

เมื่อพิจารณาจากตารางและแผนภูมิ แสดงถึงจำนวนนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ประจำปี พ.ศ. 2540-2550 ที่แสดงถึงจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่มาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2546 มีจำนวนมากที่สุดถึงจำนวน 1,243,670 คน คิดเป็น 10.16% รองลงมาคือ ปี พ.ศ. 2550 คิดเป็น 9.81%

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(ปาริชาติ ห่วงศรี, 2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอายุของนักท่องเที่ยวระหว่าง 15-25 ปี การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนในระดับปานกลางขึ้นไป และกลุ่มอายุมากกว่า 55 ปี อยู่ในวัยผู้ใหญ่จึงมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมค่อนข้างสูง เป็นต้น

(สมบัติ อารงธัญวงศ์, 2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน การพัฒนานุเคราะห์และการพัฒนาระบบบริหารเมืองท่องเที่ยว มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดี

(นงนุช วรฤดี, 2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ นักท่องเที่ยวมีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสนในภาพรวม โดยด้านการ

พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ในเรื่องการดูแลชายหาด น้ำทะเลและสถานที่รอบๆ ควรปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณชายหาดบางแสน และการจัดทำตาข่ายเพื่อป้องกันขยะรองลงมาคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าควรปรับปรุงเรื่องการจัดหน่วยกู้ภัย เมื่อเกิดอุบัติเหตุทางน้ำ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว สำหรับด้านเศรษฐกิจและสังคม นักท่องเที่ยวเห็นด้วยที่ต้องมีการพัฒนาในเรื่องสินค้าที่จำหน่ายควรมีคุณภาพและควรมีการจัดงานเทศกาลต่างๆ เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย

(กิตติ วิชัยดิษฐ, 2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหมู่เกาะลันตา อำเภอลันตา จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ปัจจัยซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบด้วยปัจจัย 3 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านสภาพพื้นที่ ประกอบด้วย ที่ตั้งสัมพันธ์ สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยว
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย การคมนาคมขนส่ง ด้านสาธารณูปโภค ที่พักแรม อาหาร และผู้นำเที่ยว
3. ด้านนโยบายของรัฐและท้องถิ่น ประกอบด้วย นโยบายระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่

(อติรัตน์ จันทร์แสงทอง, 2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย : กรณีศึกษา เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวกับครอบครัว โดยทางรถยนต์ส่วนตัว มีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อนในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับเรื่องโครงสร้างพื้นฐานภายในเกาะเสม็ดทางด้านสาธารณูปโภคและการคมนาคมภายในเกาะ เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง และให้มีการสร้างมาตรฐานของสถานที่พัก ร้านอาหาร ในระดับสากล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การเลือกพื้นที่ศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ศึกษา คือ บริเวณชายหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เนื่องจากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะชาวไทยนิยมเดินทางมาพักผ่อนหย่อนใจ

2. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่มคือ

1. ภาครัฐ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองแสนสุข ปลัดเทศบาลเมืองแสนสุข เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรตำบลแสนสุข นายกองดีการบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพัทยา เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรตำบลแสนสุข
2. ภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการบริการการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน เช่น ธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท บังกะโล เกสเฮ้าส์ ร้านอาหาร รถเช่า เป็นต้น
3. ประชาชนในพื้นที่ ได้แก่ ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จำนวน 42,124 คน (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2550)
4. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวภายในชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จากสถิติ 1,200,000 คนต่อปี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยเกณฑ์แต่ละกลุ่มต่อไปนี้

1. ภาครัฐ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทำการสุ่มเจาะจง ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองแสนสุข ปลัดเทศบาลเมืองแสนสุข เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรตำบลแสนสุข นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพัทยา เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรตำบลแสนสุข จำนวน 100 คน
2. ภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการบริการการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน เช่น ธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท บังกะโล เกสเฮ้าส์ ร้านอาหาร รถเช่า เป็นต้น จำนวน 100 คน
3. ประชาชนในพื้นที่ ได้แก่ ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จำนวน 100 คน
4. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวภายในชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำนวน 100 คน

ทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดขนาดของกลุ่มโดยใช้สูตรของยามานะ (Taro Yamane, 1973) ซึ่งใช้ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่ยอมรับในการเป็นตัวอย่างประชากรได้ มีสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดย n = จำนวนประชากรตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดว่าจะให้มีระดับนัยสำคัญเป็น 0.1

โดยเมื่อแทนสูตรข้างต้นจะได้ ระดับความเชื่อมั่น 90% ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 100 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการสุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ สำหรับประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวชาวไทยผู้วิจัยได้เลือกทำการสุ่มตัวอย่าง (มนสิข สิทธิสมบุญ, ม.ป.ป., หน้า 69) โดยไม่ใช่หลักทฤษฎีความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) แต่ใช้แบบสะดวก (Convenience Sampling) โดย

การใช้วิจารณ์ของผู้นับถือการเก็บข้อมูล หรือการให้ความร่วมมือของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้เหมาะสมกับขอบเขตและจุดมุ่งหมายของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากแนวคิด เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และปรึกษาขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ชุดดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว

เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบัน และปัญหาที่เกิดขึ้นของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมทั้งขอบเขตการวิจัยนำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package for the Social Sciences for Window) ผลปรากฏว่าได้รับค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

โดยแบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังนี้ คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 6 ข้อ
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ด้านวัตถุประสงค์ เหตุผลและความคิดเห็น ด้านการเดินทาง และระยะเวลา ด้านค่าใช้จ่าย และด้านการกลับมาเที่ยวซ้ำ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 11 ข้อ
- ตอนที่ 3 แรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ด้านสภาพพื้นที่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านความปลอดภัย ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ
- ตอนที่ 4 การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ ด้านธรรมชาติ ด้านวัฒนธรรม ด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล ด้านกิจกรรม และด้านบริการ ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 5 ระดับ จำนวน 33 ข้อ

- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทางด้านสภาพพื้นที่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านความปลอดภัย ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ

- ตอนที่ 6 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ความใฝ่ฝันอยากให้ชายหาดบางแสนพัฒนาไปในทิศทางใด ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 5 ระดับ จำนวน 51 ข้อ

- ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีในประเด็นอื่น ๆ ลักษณะคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

2. แบบสอบถามสำหรับสำหรับภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมทั้งขอบเขตการวิจัยนำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package for the Social Sciences for Window) ผลปรากฏว่าได้รับค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้ คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

- ตอนที่ 2 การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ ด้านธรรมชาติ ด้านวัฒนธรรม ด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล ด้านกิจกรรม และด้านบริการ ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 5 ระดับ จำนวน 33 ข้อ

- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทางด้านสภาพพื้นที่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านความปลอดภัย ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ

- ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ความใฝ่ฝันอยากให้ชายหาดบางแสนพัฒนาไปในทิศทางใด ลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 5 ระดับ จำนวน 51 ข้อ
- ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีในประเด็นอื่น ๆ ลักษณะคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

การให้ค่าคะแนนมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดสิ่งที่เป็นนามธรรมด้วยการแปลงปริมาณในเชิงเปรียบเทียบนิยมใช้วัดพฤติกรรมหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขได้ (กลุ่มตัวอย่าง) ตอบด้วยการประเมิน (evaluate) และเลือกตอบเพียงข้อเดียว โดยมีการแปลความหมายระดับตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญธรรม, 2531, หน้า 69)

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เห็นมาก	ให้	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

หลังจากทำการประมวลผลข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างแล้วหาค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นดังนี้ (บุญธรรม, 2531, หน้า 69)

ช่วงค่าเฉลี่ย		ระดับคะแนน
4.50 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นแรก ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามนั้น

ขั้นที่สอง นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา โดยวิธีการคำนวณของครอนบัค (Cronbach) มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์มากกว่า 0.80 ขึ้นไป จึงเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) การเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ภาครัฐ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัด ภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการบริการการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน ประชาชนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวภายในชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2551 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2552 จำนวน 400 คน

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำรา เอกสาร บทความ นิตยสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารเชิงวิชาการทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนข้อมูลที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากภาคสนามมาวิเคราะห์ และประมวลผลแต่ละประเภท ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผู้วิจัยต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. วิเคราะห์ และประมวลผล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลที่ได้ในรูปแบบตาราง และแผนภูมิ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติแบบบรรยาย (Descriptive Statistic) ได้แก่

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

- เมื่อ
- P คือ ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
  - f คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
  - N คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. การหาค่ากลางเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย " $\bar{x}$ "

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ คือ ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 N คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N}}$$

เมื่อ SD คือ ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x คือ ค่าเฉลี่ย
 N คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสำหรับภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยวต่อแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 รายงานการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

รายงานการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ

หาดบางแสน

ที่ตั้ง : หาดบางแสน อำเภอเมือง จ.ชลบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร มีบริเวณหาดทรายยาวประมาณ 2.5 กิโลเมตร กว้าง 50 – 200 เมตร

ภาพ 13 แสดงหาดบางแสน จ.ชลบุรี

การเข้าถึง : สามารถเดินทางได้ด้วยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เส้นทางถนนบางนา-ตราด (สายภาคตะวันออกของประเทศไทย) จากกรุงเทพฯ เข้าเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มุ่งตรงเข้าสู่ถนนสุขุมวิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3) ห่างตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงสามแยกบางแสนเลี้ยวขวาเข้าถนนหมายเลข 3137 (ถนนลงหาดบางแสน)

ความเป็นมา : เดิมเป็นชายหาดกร้าง เมื่อปี 2486 จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้ริเริ่มให้มีการสร้างบังกาโลและโรงแรมขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานตากอากาศ ดำเนินงานโดย บริษัท แสนสำราญ จำกัด มีชื่อเรียกว่า สถานตากอากาศแสนสำราญ แต่ประสบภาวะการขาดทุน ในปี 2503 สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้เข้าไปรับช่วงดำเนินการต่อ และเปลี่ยนชื่อเป็น สถานตากอากาศบางแสน ตั้งแต่ครั้งนั้นเป็นต้นมา

ความสำคัญ : เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยว เพราะเป็นแหล่งตากอากาศทางทะเลที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ มีประชากรมาท่องเที่ยว กว่า 10 ล้านคน

ลักษณะเด่น : หาดบางแสนมีความยาว 2.5 กิโลเมตร และมีหาดที่มีความกว้างมาก 50-200 เมตร จึงเหมาะสำหรับทำกิจกรรมบริเวณริมหาด นักท่องเที่ยวที่มีเวลาน้อยที่ต้องการพาครอบครัวไปพักผ่อน เล่นน้ำทะเลโดยเดินทางไปกลับ ภายในวันเดียว เนื่องจากอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯและตัวเมืองชลบุรีเท่าใดนัก บริเวณชายหาดมีเครื่องเล่นกีฬาทางน้ำให้เช่าหลายชนิดรวมทั้งเรือใบให้เช่า มีห้องอาบน้ำจืด ร้านอาหาร และบังกะโลที่พักบริการ สำหรับนักท่องเที่ยว

สภาพปัจจุบัน : เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา ชาติความเป็นธรรมชาติดั้งเดิม โดยพื้นที่ที่กั้นหนึ่งถูกรบกวนหรือดัดแปลงจากการกระทำของมนุษย์ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวแบบไปเช้า เย็นกลับ

ปัญหา : เกิดสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมถูกทำลายมากขึ้นเนื่องจากปริมาณนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษา โดยไม่มีการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ โดยเฉพาะในช่วงสุดสัปดาห์

ข้อจำกัดในการพัฒนา : หาดบางแสนได้รับการพัฒนาเป็นเวลายาวนาน แต่เป็นการพัฒนาที่ไม่ได้มุ่งไปสู่ความยั่งยืน จึงเป็นการใช้พื้นที่โดยขาดแผนยุทธศาสตร์

แนวโน้มในอนาคต : หาดบางแสนควรเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพ เพื่อขึ้นสู่ระดับมาตรฐานสากล และยกระดับขึ้นเป็นสถานที่ตากอากาศทางทะเลที่เป็นศูนย์นันทนาการแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากบางแสนอยู่ใกล้กับสนามบินสุวรรณภูมิ

หาดวอนนภา

ภาพ 14 แสดงหาดวอนนภา

ที่ตั้ง : ต่อเนื่องกับหาดบางแสนด้านทิศใต้ จากบริเวณวงเวียนบางแสนไปทางด้านซ้ายมือ

การเข้าถึง : สามารถเดินทางได้ด้วยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เส้นทางถนนบางนา-ตราด (สายภาคตะวันออกของประเทศไทย) จากกรุงเทพฯ เข้าเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มุ่งตรงเข้าสู่ถนนสุขุมวิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3) ห่างตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงสามแยกบางแสนเลี้ยวซ้าย เข้าสู่หาดวอนนภา

ความเป็นมา : แต่เดิม ชายทะเลแถบนี้เป็นป่าเสม เมื่อประมาณ 60-70 ปีที่ผ่านมา มีเพียง 4-5 หลังคาเรือน ชาวชุมชนเป็นคนไทย และคนไทยเชื้อสายจีน ดำเนินชีวิตด้วยการออกทะเลหาปลาด้วยเรือเล็ก ใช้เครื่องมือง่ายๆ บ้านเรือนมีลักษณะเป็นบ้านเล็ก หลังคามุงจาก ฝาขัดแตะ ได้ทุนโปร่ง ต่อมาเมื่อรายได้จากการประมงมากขึ้น จึงมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการประมงที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีเรือยนต์ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ใช้ สามารถออกจับปลาได้ไกลๆ ได้ปลาครวละมากๆ นำไปขายที่สะพานปลา ทั้งที่แหลมแท่น, สามมุข, อ่างศิลา และศรีราชา บ้านเรือนและชุมชนขยายใหญ่ขึ้น คนจากพื้นที่ตอนบนของหนองมนก็อพยพมาอยู่ ชาวกรุงเทพฯ นิยมมาซื้อที่ปลูกบ้านพักตากอากาศชายทะเลกันมากขึ้น ชุมชนหาดวอนนภาเอง ก็ขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วง 10-20 ปีที่ผ่านมาเอง นอกจากอาชีพประมงแล้ว ยังมีอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่อง เป็นผลผลิตที่เกิดจากการประมง เช่น ทำน้ำปลา, ผลอาหารแห้ง สร้างรายได้แก่ชุมชนเป็นอย่างดี

ความสำคัญ : ความเป็นธรรมชาติมีมากกว่าหาดบางแสน จำนวนนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ยังไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับ ควรพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีฐานระดับขึ้น

ลักษณะเด่น : นอกจากธรรมชาติที่สวยงาม และมีความเงียบสงบมากกว่าชายหาดบางแสนแล้วหาดวอนนภายังมีจุดเด่นคือจุดชมวิวิทิวทัศน์ชายทะเลและสะพานปลา

สภาพปัจจุบัน : เป็นแหล่งธรรมชาติที่ยังคงสภาพในระดับปานกลาง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสงบและไม่พลุกพล่าน ยังมีสวนมะพร้าวที่ร่มรื่น

ปัญหา : มีการก่อสร้างรีสอร์ทมากขึ้นโดยขาดการวางแผนที่ยั่งยืน

ข้อจำกัดในการพัฒนา : มีการพัฒนาท่องเที่ยวจนเกือบจะเต็มพื้นที่และเริ่มรुक้าเข้าไปยังหมู่บ้านประมง ซึ่งอาจจะทำให้รบกวนวิถีชีวิตพื้นบ้านในอนาคต

แนวโน้มในอนาคต : ควรมีการวางแผนพัฒนาหาดวอนนภาที่แตกต่างจากหาดบางแสน โดยเน้นการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กึ่งวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น

แหลมแท่น

ภาพ 15 แสดงแหลมแท่น

ที่ตั้ง : อยู่บริเวณริมสุดของชายหาดบางแสนทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเขาสามมุก

การเข้าถึง : สามารถเดินทางได้ด้วยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เส้นทางถนนบางนา-ตราด (สายภาคตะวันออกของประเทศไทย) จากกรุงเทพฯ เข้าเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มุ่งตรงเข้าสู่ถนนสุขุมวิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3) ห่างตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงสามแยกบางแสนเลี้ยวขวาเข้าถนนหมายเลข 3137 (ถนนลงหาดบางแสน)

ความเป็นมา : แหลมแท่น เป็นชุมชนหมู่บ้านประมงที่มีอยู่มาตั้งแต่สมัยก่อตั้งรัตนโกสินทร์ ต่อมา มีผู้เล่าว่าเป็นชื่อที่ได้มาจากเจ้าदारาร์คมี พระราชชายาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จมาประทับรักษาพระองค์อยู่ที่ค่ายหลวงอ่างศิลา ในปี พ.ศ.2449 ได้

เสด็จมาประพาสที่นี่ ได้พระราชทานนามสถานที่แห่งนี้ว่า แหลมแท่น เนื่องจากเห็นว่าบริเวณหัวแหลม และริมทะเลมีแท่งหินใหญ่ตั้งอยู่ที่ชายฝั่งทั้งสองด้าน ชาวแหลมแท่นมีอาชีพด้วยการทำประมงและทอผ้า ผ้าที่ทอมีทั้งผ้าฝ้ายทอเป็นผ้าถุงผ้าขาวม้าและผ้ายกดอก ทอใช้เองในครัวเรือน ในสมัยหลัง ๆ มีการนำไปขายในเมืองชลบุรีและกรุงเทพฯ ฯ

ภาพ 16 แสดงบรรยากาศแหลมแท่น

ความสำคัญ : มีสภาพภูมิศาสตร์ที่โดดเด่น คือ มีลักษณะเป็นชายหาดที่เป็นหิน และมีความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนหาดหิน ได้แก่ การเลี้ยงหอยนางรม หอยแมลงภูและเพรียง จึงเหมาะสำหรับการท่องเที่ยวชมฉลาม เพื่อเป็นตามโขดหินและการถ่ายภาพวิวิธทัศน์

ลักษณะเด่น : มีการท่องเที่ยวที่เน้นด้านอาหารทะเล ช่วงค่ำจะมีผู้คนจากที่ต่างๆ ในจังหวัด และที่อื่นๆเข้ามาพักผ่อนกันมาก มีร้านขายอาหารทั้ง ส้มตำ, อาหารทะเล และเครื่องดื่มชนิดต่างๆ

สภาพปัจจุบัน : จุดชมวิวที่เป็นลานกว้าง ได้รับการจัดแต่งสวยงาม มีการดูแลความสะอาดที่ดี และได้รับความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวในการช่วยกันรักษาความสะอาด ทำให้แหลม

แทนเป็นทั้งจุดตกปลา และจุดชมวิวยอดเยี่ยมแห่งหนึ่งเลยทีเดียว นักท่องเที่ยวสามารถมองจากที่นี่ขึ้นไปยังเขาสามมุขได้ โดยจะเห็นเขาทั้งลูกตั้งตระหง่านเลยอยู่เบื้องหน้าเลยก็เลย ส่วนทางด้านหาดบางแสนก็จะสามารถมองเห็นแนวหาดบางแสนเป็นแนวยาวสุดสายตา

ปัญหา : การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในบริเวณจุดชมวิวมากเกินไป ทำให้สูญเสียลักษณะเด่นทางภูมิศาสตร์

ข้อจำกัดในการพัฒนา : เป็นพื้นที่แคบๆ ที่มีการพัฒนาเต็มพื้นที่แล้ว

แนวโน้มในอนาคต : พัฒนาเป็นสถานที่ที่มีอากาศบริสุทธิ์ล้อมรอบด้วยทะเลและคลื่นลม โดยพยายามลดการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัยและเพิ่มพื้นที่สีเขียวและคืนความเป็นธรรมชาติให้แหลมแทน

เขาสามมุข

ภาพ 17 แสดงเขาสามมุข

ที่ตั้ง : เขาสามมุขเป็นเนินเขาเตี้ยๆ อยู่กึ่งกลางระหว่างบ้านอ่างศิลา และบางแสน ไปตามถนนเรียบริมหาดจากอ่างศิลา เป็นทางลาดชันเขา

การเข้าถึง : ไปตามเส้นทางถนนเรียบริมหาดจากอ่างศิลาหรือตามชายหาดบางแสน จะเป็นทางลาดชันไป

ความเป็นมา : แต่เดิมเขาสามมุขมีชื่อว่า "สมมุข" และได้เปลี่ยนมาเป็น "สามมุข" ตั้งแต่เมื่อใดไม่สามารถหาหลักฐานได้แน่นอน ที่มาเรียกกันว่าสามมุข เนื่องจากเหตุที่ภูเขาลูกนี้มีแหลมยื่นเป็นกระพุ้งออกไปในทะเล

เขาสามมุขในสมัยก่อนปี พ.ศ. 2486 มีลักษณะคล้ายเกาะริมฝั่งทะเล ตอนกลางเขาเป็นป่าดงดิบเชิงเขาเป็นป่าเสม ป่าโกงกาง ชายฝั่งทะเลมีลิง และงูชุกชุมมาก ตรงหัวเขาด้านตะวันตกมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านใกล้เคียงนับถือคือ "เจ้าแม่สามมุข" บริเวณเขาสามมุขหนาแน่น และเจริญ

ขึ้นเมื่อ จอมพล ป.พิบูลสงคราม มาสร้างบ้านพักตากอากาศขึ้นทางด้านตะวันตกของเขา ประมาณปี พ.ศ.2486-2488 นอกจากนั้นยังสร้างบ้านรับรองของรัฐบาล เพื่อใช้รับรองบุคคลสำคัญ และอาคันตุกะจากต่างประเทศ ตลอดจนที่ประชุมคณะรัฐมนตรี รวมทั้งสร้างบ้านพักสำหรับข้าราชการอีก 13 หลัง และตัดถนนเชื่อม จากบางแสนไปเขาสามมุขโดยรอบ และได้เวนคืนที่ดิน ส่วนหนึ่งจากชาวบ้าน รวมพื้นที่จับจอง และเวนคืนทั้งสิ้น 113 ไร่ หลังสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2501) เขาสามมุขไม่คึกคักดังแต่ก่อน ปีพ.ศ.2503 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้สร้างบ้านรับรองของรัฐบาลขึ้นใหม่ที่แหลมแท่น ด้านตะวันตกเฉียงใต้ของเขาสามมุข) บุคคลสำคัญของรัฐบาล ก็ย้ายไปประชุมและพักผ่อนกันที่บ้านรับรองแหลมแท่น บ้านรับรองของรัฐบาลที่เขาสามมุขก็ถูกละเลย และทรุดโทรมลงตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2536 เทศบาลฯ ได้จัดทำโครงการนำร่องในการพัฒนาเขาสามมุข ให้เป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญ และได้พัฒนาต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน และจะยังคงดำเนินต่อไปในอนาคต

ความสำคัญ : เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางด้านธรรมชาติและวัฒนธรรม ผสมกลมกลืนอย่างเรียบง่าย เพราะเขาสามมุขเป็นที่ตั้งศาลเจ้าแม่สามมุขอันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งชาวชลบุรีตลอดจนประชาชนทั่วไปนิยมที่เดินทางมาบริวารนี้เชื่อว่าสามารถให้ความคุ้มครองแก่ผู้เคารพกราบไหว้ให้พ้นจากภยันตรายต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะการออกไปประกอบอาชีพจับปลาในท้องทะเล สำหรับภูเขาริมทะเลบริเวณทิศเหนือของหาดบางแสน หรือเขาสามมุขนี้ เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่น ปრაการภูมิตราประจำจังหวัดชลบุรีด้วย

ลักษณะเด่น : เป็นจุดท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงควบคู่กับหาดบางแสน เป็นทั้งที่ตั้งของศาลเจ้าแม่สามมุขอันศักดิ์สิทธิ์ และเป็นจุดชมวิวยอดเขาสูง ที่มีฝูงลิงอาศัยอยู่จำนวนมาก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ไปเล่นน้ำที่หาดบางแสน ก่อนกลับบ้านมักจะแวะเที่ยวที่นี่ อีกทั้งยังเป็นบริเวณที่มีร้านอาหารทะเลอร่อยๆ อยู่หลายร้าน

สภาพปัจจุบัน : มีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและยังคงความเป็นธรรมชาติอย่างสวยงาม

ปัญหา : การสร้างที่พักอาศัยในบริเวณเขาสามมุขยังขาดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น การบำบัดน้ำ การดักไขมัน ตลอดจนการทำลายภูมิทัศน์ ทางธรรมชาติ

ข้อจำกัดในการพัฒนา : ควรหยุดการพัฒนาในบริเวณนี้ และไม่ควรสร้างถนนไปยังพื้นที่ที่มีความลาดเอียง มีความชันมากแต่ควรสงวนพื้นที่ไว้สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบผจญภัย เนื่องจากระยะทางเป็นถนนลาดชันและมีลักษณะเป็นภูเขาทำให้ยากต่อการพัฒนาทางด้านถนนหนทาง

แนวโน้มในอนาคต : พัฒนาเขาสามมุข เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ดูนก ศึกษาพืชพันธุ์สมุนไพรพื้นบ้าน และศึกษาดำเนินเจ้าแม่สามมุข ตลอดจนประเพณีวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่นเขาสามมุข นอกจากนี้ยังควรเป็นแหล่งอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของป่าชายเลนโดยเฉพาะแหล่งที่อยู่อาศัยของลิงแสมในบริเวณนี้ โดยให้ลิงแสมสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยธรรมชาติ

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม

วัดแสนสุข

ภาพ 18 แสดงวัดแสนสุข

ที่ตั้ง : อยู่ห่างจากชายหาดบางแสนประมาณ 1 กม. บริเวณถนนสาย 2 เยื้องสถาบันฝึกอบรบวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว (สรท.)

การเข้าถึง : ตามเส้นทางถนนเลียบหาดบางแสน เลี้ยวเข้าถนนบางแสนสาย 2 วัดแสนสุขจะตั้งอยู่ซอย 14 ปากทางเข้าจะมีบ้านบอกทางตลอด

ความเป็นมา : วัดแสนสุข หรือมีอีกชื่อว่า “วังแสนสุข” จัดสร้างโดยมูลนิธิหลวงพ่อดเณรน้อยโพธิสัตว์โต

ความสำคัญ : เป็นศาสนสถานที่สำคัญ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข และยังให้ข้อคิดในเชิงผลกรรมของการทำความดีความชั่ว

ลักษณะเด่น : มีประติมากรรมปูนปั้นขนาดใหญ่ของสัตว์นรก เปรต อสุรกาย ยมพบาล เทพ พรหม ที่น่าตื่นตาตื่นใจ บางชิ้นแฝงไว้ด้วยอารมณ์ขัน เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจให้คนตั้งมั่นในศีลธรรม และความดีงาม พื้นที่แบ่งเป็นส่วนต่างๆ เช่น แดนนรก, เมืองสวรรค์, สวนพุทธ

สภาพปัจจุบัน : พื้นที่ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการพัฒนาและขาดความเป็นธรรมชาติ

ปัญหา : วัดสูญเสียบรรยากาศความสงบของวัด เพราะมีการท่องเที่ยว

แนวโน้มในอนาคต : หากมีการประชาสัมพันธ์ และจัดการวางแผนการท่องเที่ยวที่ดี จะมีโอกาสพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงได้

วัดตาลล้อม

ภาพ 19 แสดงวัดตาลล้อม

ที่ตั้ง : หมู่ที่ 1 ซอยสาย 22 ตำบลเหมือง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โทรศัพท์ 0-3838-2515

การเข้าถึง : มุ่งหน้าเข้าสู่ถนนสุขุมวิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3) ห่างตัวเมืองชลบุรีประมาณ 15 กิโลเมตร เลี้ยวแยกสัญญาณจราจรหน้าปากทางเข้าจะมีประตูวัดตั้งบอกทาง

ความเป็นมา : สร้างเมื่อ พ.ศ.2385 โดยท่านขุนณรงค์ จอมสุวรรณ กำนันตำบลบางพระ มีนายบัก และนางอึ้ง บริจาคที่ดินจำนวน 31 ไร่ 1 งานเศษ เมื่อสร้างขึ้นเรียกว่า วัดณรงค์ ต่อมาเรียกใหม่ว่า วัดใหม่ตาลล้อม เพราะแยกมาจากวัดเก่า (สมัยนั้นไม่ทราบชื่อสันนิษฐานว่าเป็นวัดหลวง) และบริเวณที่สร้างอยู่กลางดงตาล จึงเรียกชื่อว่าวัดตาลล้อม

ความสำคัญ : เป็นศาสนสถานที่สำคัญ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข

ลักษณะเด่น : อุโบสถหลังเก่าได้รับการจดทะเบียนเป็นโบราณสถาน ภาพจิตรกรรมฝาผนังเป็นภาพที่เขียนด้วยสีน้ำมัน เรื่องพุทธประวัติ และอื่นๆ แต่ปัจจุบันผนังที่เขียนผู้พังตามกาลเวลา เป็นวัดที่ประชาชนให้ความเคารพศรัทธาเจ้าอาวาสในอดีตที่มรณภาพไปแล้วองค์หนึ่ง

แต่ประชาชนยังคงให้ความเลื่อมใสศรัทธาและไปนมัสการกราบไหว้อยู่เป็นประจำคือ หลวงพ่อพูล ซึ่งจากคำบอกเล่าของคนเก่าแกในท้องถิ่นว่า ท่านจะชำนาญในเรื่อง การรักษาโรค โดยเฉพาะคนเสียชีวิต(คนบ้า) เป็นเกจิอาจารย์ดัง ท่านได้ศึกษาพระธรรมจนได้มหาเปรียญ 7 และได้รับแต่งตั้งสมณศักดิ์เป็นเจ้าคณะตำบลแสนสุข

สภาพปัจจุบัน : ทрудโทรมตามกาลเวลา สามารถเปิดเข้าชมได้ทุกวัน และไม่เสียค่าบริการ

ปัญหา : ยังไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ทำให้นักท่องเที่ยวบางกลุ่มยังไม่รู้จัก

แนวโน้มในอนาคต : หากมีการประชาสัมพันธ์ และจัดการวางแผนการท่องเที่ยวที่ดี จะมีโอกาสพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงได้

วัดบางเป้ง

ภาพ 20 แสดงวัดบางเป้ง

ที่ตั้ง : ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ถนนมิตรสัมพันธ์ ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โทรศัพท์ 0-3838-2993

การเข้าถึง : อยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีเพียง 10 กิโลเมตร แยกขวาจาก ถนนสุขุมวิทตรงหลักกิโลเมตรที่ 104 ทางเข้าบางแสน ตรงแยกกาแลคซี่ เลี้ยวขวาให้ชิดขวา แล้วเข้าซอยทางขวาทันที ไปอีก 200 เมตร

ความเป็นมา : จากการบอกเล่าความเป็นมาคือ นางกล้า ชาวหนองมนได้มอบที่ดินถวาย เพื่อสร้างวัด จำนวน 24 ไร่ 1 งาน 20 ตารางวา ภายในวัดบางเป้ง เป็นที่ประดิษฐานของรูป

หล่อหลวงพ่อกุหลาบ และมีพระอุโบสถหลังเก่าที่ทางกรมศิลปากร ได้ทำการขึ้นทะเบียนและบูรณะเรียบร้อยแล้ว เป็นสถาปัตยกรรมรูปทรงโบราณ

ความสำคัญ : เป็นวัดที่ได้รับการอนุรักษ์ดูแลจากอดีตท่านเจ้าอาวาส ที่มีนามเดิมว่า “กุหลาบ” ได้อนุรักษ์โบสถ์ หอระฆัง และสิ่งโบราณสถานต่างๆ ที่มีอายุมานานให้คงอยู่ในสภาพที่ดี ควรค่าในการศึกษาประวัติศาสตร์

ลักษณะเด่น : มีกุฏิเก่าสร้างปี พ.ศ.๒๔๘๒ (อายุได้๖๖ปีแล้ว) ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ภาพ 21 แสดงกุฏิวัดบางเป้ง

สภาพปัจจุบัน : เป็นสถานที่ที่พระอุโบสถ ได้รับการขึ้นทะเบียนโบราณสถาน จากกรมศิลปากร และมีสภาพสิ่งปลูกสร้างที่มีอายุมายาวนาน

ปัญหา : โบราณสถานที่ได้รับการขึ้นทะเบียน และสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ยังไม่ได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ดีเพียงพอ มีปัญหาสายไฟฟ้า ตัดผ่านหน้าอุโบสถ เป็นต้น

แนวโน้มในอนาคต : หากมีการประชาสัมพันธ์ และจัดการวางแผนการท่องเที่ยวที่ดี จะมีโอกาสพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงได้

ศาลเจ้าแม่สามमुख

ภาพ 22 แสดงศาลเจ้าแม่สามमुख

ที่ตั้ง : อยู่กึ่งกลางของทางหลวงหมายเลข 3134 อ่างศิลา-บางแสน

การเข้าถึง : อยู่บริเวณแหลมสามमुख จากอ่างศิลาไปตามทางหลวงหมายเลข 3134 อีกราว 3 กิโลเมตร พบป้ายบอกทางไปเขาสามमुख เลี้ยวขวาไปตามป้ายอีก 1 กิโลเมตร จนถึงศาลเจ้าแม่สามमुख หรือถ้ามาจากหาดบางแสน ใช้ถนนเส้นเลียบบหาดมุ่งตรงสู่แหลมแท่น จะมีป้ายบอกทางไปตลอดห่างจากบางแสนราวๆ 2 กิโลเมตร

ความเป็นมา : เกิดจากความเชื่อที่เล่าต่อกันมาเป็นเวลานานเกี่ยวกับปัญหาชีวิตรักของหนุ่มสาวคู่หนึ่งที่อยู่ต่างเขตกันและถูกกีดกันของผู้เป็นพ่อ จึงทำให้ทั้งสองต้องมาลงเอยด้วยการกระโดดเขาฆ่าตัวตายตามที่ได้สาบานต่อกันไว้ที่หน้าเขาแห่งนี้ หลังจากที่ถูกสิ่งทุกอย่างจบลง กำนันบ้ายได้ถูกชาวบ้านต่อว่า จึงสำนึกผิดที่ได้ทำต่อบุคคลที่ตนรักยิ่ง ด้วยความอาดูดยังไม่มีการบาดหมางซึ่งกันและกัน เพื่อความรักของผู้เป็นลูก ชาวบ้านจึงตั้งชื่อว่า บางแสน หรือ ตำบลแสนสุข นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

สิ่งที่ทำให้ชาวบ้านเชื่อว่า ความรักของบุคคลทั้งสองนั้นศักดิ์สิทธิ์ คือ เวลาออกหาปลา กลางทะเลนั้น ชาวบ้านจะนำปะทัดมาจุด เพื่อขอให้ช่วยในการทำมาหากินและแคล้วคลาดจากภัย ทั้งปวง โดยเฉพาะลมพายุ ที่ชาวบ้านมักจะโดนบ่อยๆ แม้กระทั่งท่านสุนทรภู่ ได้เขียนนิราศ พรรณนาถึงความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าแม่เขาสามมุข ไว้ในหนังสือภาษาไทยมัธยมปลาย เมื่อคราว เสด็จไปเมืองแกลง

ต่อมาสมัยจอมพล ป.พิบูล สงคราม ได้มีโครงการระเบิดหน้าผา เขาสามมุข แห่งนี้เพื่อทำ ถนนรอบเขา เพื่อให้สัญจร ง่ายรอบไหว้ได้ จึงทำให้เขาสามมุขแห่งนี้ได้ตั้งลงกว่าเดิมและหินได้หล่น ลงมาทับปิดปากถ้ำพร้อมศาลที่มีอยู่เดิม พังเสียหาย หลังจากนั้นไม่นานเหล่าคนงานสร้างถนนก็ เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ต้องล้มป่วยกันเป็นแถว จนไม่สามารถทำงานต่อได้ จนเดือดร้อนต้องรีบทำ การแก้บนขอขมาต่อศาลเจ้าแม่เขาสามมุข และได้สร้างศาลให้ใหม่ หลังจากนั้นจึงทำงานต่อไปได้ จนแล้วเสร็จ จนมีนักท่องเที่ยว ที่รู้ประวัติต่างมาเที่ยวชม และขอพรจากเจ้าแม่เขาสามมุขกลับไป เมื่อสัมฤทธิ์ผล ก็ให้นำสิ่งของมากราบไหว้ โดยเฉพาะสิ่งที่ชาวบ้านนำมาถวายนั้น จะเป็นมะพร้าว อ่อน ขนมครก ว่าวและผลไม้ พวงมาลัย จนมาในยุคหลังได้นำภาพยนตร์กลางแปลงมาฉายแก้บน หรือลิเก ส่วนหนึ่งที่อยู่คู่กับเขาแห่งนี้มาโดยตลอดก็คือ บริเวณ ของเจ้าแม่เขาสามมุขแห่งนี้ก็คือสิ่ง ที่จะอาศัยอยู่รอบๆเขา

ต่อมาได้มีการสร้างศาลเจ้าแม่สามมุขขึ้นอีกแห่งหนึ่ง ทางด้านตะวันออกของเขาสามมุข ผู้คนมักจะเรียกศาลใหม่ว่า ศาลเจ้าแม่สามมุขจีน และเรียกศาลเจ้าแม่สามมุขเดิมว่า ศาลไทย

ความสำคัญ : เป็นที่สักการะของชาวจังหวัดชลบุรี และประชาชนทั่วไป อีกทั้งยังเป็น สถานที่ที่ชมทัศนียภาพ พระอาทิตย์ตกที่งดงามและยังเป็นโบราณสถานที่เชิดหน้าชูตาของชาว จังหวัดชลบุรี

ลักษณะเด่น : เป็นศาลเจ้าจีนที่ตั้งอยู่ภายใต้หีบผาหิน บริเวณเชิงเขาสามมุขด้านทิศ เหนือหันหน้าออกสู่ทะเลโดยย้ายมาจากบริเวณด้านตะวันตกของเขาสามมุข ศาลแห่งนี้มักมีผู้คน แวะมากราบไหว้ขอพรและบนบานกันอยู่เสมอ โดยผู้ที่ได้รับผลสำเร็จตามคำขอจะแก้บนโดยการ จุดประทัด และซื้อสร้อยมุขมาถวายแต่รูปปั้นเจ้าแม่ นับเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชาวจีน ฮองกง และได้วัน นิยมปฏิบัติกันมาก

สภาพปัจจุบัน : เปิดให้เข้าชมทุกวัน

ปัญหา : ไม่มีปัญหาเนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมานาน

ข้อจำกัดในการพัฒนา : เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา

แนวโน้มในอนาคต : มีโอกาสพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ
ได้

สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล

ที่ตั้ง : สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี
20131 โทร. 038 - 391671-3 ตั้งอยู่ภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ทางเข้าหาดบางแสน

ภาพ 23 แสดงสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล

การเข้าถึง : สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ใกล้กับหาดบางแสน (ห่างกันประมาณ 1 กิโลเมตร) หากเดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้ถนนสายบางนา - ตราด มุ่งหน้าสู่จังหวัดชลบุรี และจากตัวเมืองชลบุรี มุ่งหน้าสู่หาดบางแสน (หลักกิโลเมตรที่ 104 ท่านจะถึงแยกขวามือเข้า หาดบางแสน) จากนั้นให้ท่านเลี้ยวขวามือ มุ่งหน้าสู่หาดบางแสน ขับตรงไปประมาณ 1.4 กิโลเมตร ก็จะถึงสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล ซึ่งอยู่ทางด้านซ้ายมือ

ความเป็นมา : สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล เดิมเป็นพิพิธภัณฑ์สัตว์ และสถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2512 ต่อมาในปี พ.ศ.2523 ได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น จำนวน 230 ล้านบาท จึงขยายขอบเขตงานให้กว้างขวางขึ้น และได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเลในอีก 5 ปีต่อมา ทางสถาบันฯจัดสวนที่ให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้ คือสถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม และสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล

ความสำคัญ : นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัส ความรู้สึกว่าได้อยู่ใต้ท้องทะเล ร่วมกับปลาหลากหลายชนิด ซึ่งบางชนิดมีรูปร่างที่แปลกประหลาด ที่นักท่องเที่ยวบางท่านอาจจะไม่เคยพบที่

ไหนดมาก่อน นักศึกษาจากหลายสถาบันเข้ามาศึกษาหาความรู้กันตลอดปี ซึ่งสัตว์น้ำบางชนิดที่ปรากฏอยู่ในพิพิธภัณฑ์ เหลืออยู่น้อยเต็มทีในธรรมชาติ หรือบางชนิดสูญพันธุ์ไปแล้วแต่ทางพิพิธภัณฑ์ได้มีการรักษาซากไว้เป็นอย่างดี ผู้ปกครองที่พานุตรหลานมาเยี่ยมชมมีโอกาสนี้ช่วยกันสอนเด็กๆ ให้ได้เรียนรู้ว่าจะรักษาพันธุ์สัตว์เหล่านี้กันได้อย่างไร คุณค่าของสัตว์เหล่านี้มีมากมายเพียงใด

ลักษณะเด่น : มีสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล และสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำเค็มที่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชม มีการจัดเก็บรวบรวมและจัดแสดงสรรพสิ่งมีชีวิตในท้องทะเล โดยแยกประเภทสัตว์น้ำตามสภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ของสัตว์แต่ละชนิด

สภาพปัจจุบัน : มีการพัฒนาจัดสร้างอาคาร “โครงการโลกใต้ทะเล” โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ภาพ 24 แสดงการจำลองโครงการโลกใต้ทะเล

ปัญหา : ไม่มีปัญหาเนื่องจากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง

ข้อจำกัดในการพัฒนา : อยู่ในการดูแลของมหาวิทยาลัยบูรพา

แนวโน้มในอนาคต : มีโอกาสพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับประเทศได้

ตลาดหนองมน

ที่ตั้ง : อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่สองฟากฝั่งถนนสุขุมวิท เลี้ยวแยกทางเข้าไปหาดบางแสนเพียง 60 เมตร

ภาพ 25 แสดงตลาดหนองมน

การเข้าถึง : อยู่ห่างจากทางแยกเข้าหาดบางแสนประมาณ 1 กิโลเมตรเศษ

ความเป็นมา : ตำบลหนองมนมีชื่อเดิมว่า "หนองน้ำมนต์" คนโบราณได้เล่ากันต่อมาว่า แต่เดิมที่ตำบลนี้มีหนองน้ำอยู่แห่งหนึ่งอยู่ใกล้หมู่บ้าน ต่อมาเมื่อพระภิกษุรูปหนึ่งธุดงค์ มาพักที่หนองน้ำแห่งนั้น ขณะที่ชาวบ้านในละแวกนั้นเกิดเจ็บไข้กันบ่อยๆ ล้มตายไปเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านวิตกกังวล และพากันเดือดร้อนเกี่ยวกับการเจ็บไข้ได้ป่วยเสมอ ซึ่งแผ่ขยายออกไปเป็น ที่น่าวิตกที่จะเป็นบ้านร้าง หมอกกลางบ้านที่มีอยู่ก็ไม่สามารถจะช่วยเหลือเยียวยาให้ชาวบ้านคลายความเดือดร้อนได้ ชาวบ้านจึงพากันอพยพกันมาหาพระภิกษุที่ปักกลดบำเพ็ญเพียรที่ริมหนองน้ำ นิมนต์ให้โปรดสัตว์ ขอให้ช่วยรักษาโรคที่กำลังระบาดให้ด้วย พระภิกษุรูปนั้นจึงทำการปลุกเสกทำน้ำมนต์ให้แก่ชาวบ้านที่มาขอ เมื่อชาวบ้านได้รับน้ำมนต์นั้นก็พากันเอาไปดื่ม, อาบ, ลูบได้ตามบริเวณที่เจ็บป่วย โรคภัยต่างๆก็หายไปราวปาฏิหาริย์ ด้วยความศรัทธาดีลึกลับของน้ำมนต์ของพระธุดงค์ ด้วยเหตุนี้กิตติศัพท์ในการรักษาโรคภัยด้วยน้ำมนต์ของพระภิกษุรูปนั้นจึงเลื่องลือไปทั่วหมู่บ้าน ในที่สุดชาวบ้านได้แห่กันมาขอน้ำมนต์จนพระธุดงค์ไม่สามารถทำน้ำมนต์ให้ทันเพื่อแจกจ่ายชาวบ้านได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น ชาวบ้านจึงพร้อมใจกันขุดพื้นดินตรงที่พักของพระธุดงค์ขึ้นเป็นบ่อน้ำขนาดใหญ่ เมื่อมีบ่อน้ำแล้วเพื่อให้พบกับความต้องการของชาวบ้านพระธุดงค์จึงนั่งบริกรรมปลุกเสกคาถาอาคมพร้อมกับจุดเทียน และหยดน้ำลงในบ่อน้ำ เพื่อเป็นน้ำมนต์ให้แก่ชาวบ้าน

นำไปรักษาโรคภัย ชาวบ้านที่ป่วยก็พากันหายป่วย และก็พากันไปยังบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์แห่งนั้นด้วยความศรัทธาในความศักดิ์สิทธิ์ เมื่อพระพุทธรูปองค์นั้นจากหมู่บ้านเดินทางเพื่อจะแสวงบุญต่อไป บ่อน้ำนั้นก็ยังคงเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์อยู่ ชาวบ้านจึงอพยพมาอยู่ใกล้ๆ โดยรอบปลูกรบ้านเป็นหลักแหล่งทำมาหากินรอบ ๆ บ่อน้ำนั้นจนกลายเป็นหมู่บ้าน และเจริญขึ้นเป็นลำดับ บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์แห่งนั้น เมื่อเวลาผ่านไปนานเข้าก็แผ่ขยายกลายเป็นหนองน้ำใหญ่ขึ้นไปเรื่อย ชาวบ้านจึงพากันตั้งชื่อว่า "หนองน้ำมนต์" ปัจจุบันหนองน้ำมนต์ เป็นทุ่งไปหมดแล้วกลายเป็นชื่อ "หนองมน" และหมู่บ้านแห่งนั้นก็คือ หมู่บ้าน "หนองมน" ในปัจจุบัน

ความสำคัญ : เป็นตลาดขายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก มีทั้ง ประเภทอาหารการกิน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อาหารแห้งจำพวก กุ้ง ปลาหมึก หอยหลอด ปลาจิว กะปิ น้ำปลา ข้าวหลาม ผลไม้กวนและแช่อิ่ม ขนมและอาหารสำเร็จรูปต่างๆ รวมทั้งเครื่องใช้ เช่น ครกอ่างศิลา เครื่องจักสานไม้ไผ่จาก พนัสนิคม เป็นต้น

ลักษณะเด่น : เป็นตลาดขายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก มีทั้งของกินและเครื่องใช้ ผลไม้กวนและแช่อิ่ม และอาหารสำเร็จรูปให้เลือกซื้อมากมาย สินค้าที่ขึ้นชื่อคือ "ข้าวหลาม "

สภาพปัจจุบัน : จะมีการเปิดตลาดตั้งแต่ช่วงเช้า จะถึงค่ำ

ปัญหา : ปัญหาของการแข่งราคาจากร้านค้าต่างๆ ที่ตัดราคากันเพื่อให้ได้ลูกค้ามากที่สุด จากการที่มีร้านขายของฝากชนิดเดียวกันในพื้นที่ การฉวยโอกาสโก่งราคาสินค้าในร้านในวันหยุดพิเศษ และการเอาสินค้าที่มีคุณภาพต่ำมาขาย

ข้อจำกัดในการพัฒนา : ยากที่จะควบคุมเนื่องจากมีจำนวนร้านค้าเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง

แนวโน้มในอนาคต : หากมีนโยบายในการพัฒนาและเปิดตลาดที่ดี เป็นตลาดขายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ

ตลาดอ่างศิลา

ภาพ 26 แสดงตลาดอ่างศิลา

การเข้าถึง : ห่างจากตัวเมืองชลบุรี 5 กิโลเมตร

ความเป็นมา : อ่างศิลา เดิมชื่อว่า อ่างหิน ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 ต่อมาให้เปลี่ยนแปลงเป็น อ่างศิลา ซึ่งมีหลักฐานยืนยันได้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 และมีพระตำหนักมหาราชและพระตำหนักราชินีเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์อีกอย่างหนึ่ง สัญลักษณ์ของอ่างศิลา คือ จะมีโครงสร้างทางธรณีวิทยาที่เป็นหินอัคนีประเภทหินแกรนิตและหินทราย ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการทำครกหิน เป็นที่รู้จักกันดีของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ความสำคัญ : บริเวณตลาดมีร้านขนมโบราณ ร้านก๋วยเตี๋ยวเก่า ร้านเต้าฮวยและร้านขายของฝาก หรือสินค้า OTOP ประจำตำบล และยังมีสินค้าอย่างหนึ่งที่ปัจจุบันค่อนข้างหายากและไม่ค่อยเป็นที่รู้จักแต่มีคุณค่า คือ ผ้าทออ่างศิลา

ลักษณะเด่น : เป็นหมู่บ้านชาวประมงริมทะเล มีชื่อเสียงในการทำครกหิน การแกะสลักหินเป็นรูป สัตว์ต่างๆ เช่น ช้าง เสือ ฯลฯ ซึ่งทำกันเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อม ครก หิน อ่างศิลาเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ และมีชื่อเสียง เหมาะแก่การซื้อหาไว้ เป็นของใช้ประจำบ้าน

สภาพปัจจุบัน : จะมีการเปิดตลาดตั้งแต่ช่วงเช้า จะถึงค่ำ

ปัญหา : เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและการเปิดตัวของห้างค้าปลีกชนิดใหญ่ ทำให้ไม่สามารถค้าขายคึกคักได้เหมือนเดิม

ข้อจำกัดในการพัฒนา : ขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจและขาดการประชาสัมพันธ์

แนวโน้มในอนาคต : ตลาดอ่างศิลาเป็นสัญลักษณ์หนึ่งของจังหวัดชลบุรี ที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งพาณิชย์ของจังหวัด

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล
งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด

ภาพ 27 แสดงงานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด

ที่ตั้ง : ถนนเลียบชายหาดบางแสน จ.ชลบุรี

การเข้าถึง : สามารถเดินทางได้ความสะดวกด้วยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เส้นทางถนนบางนา - ตราด (สายภาคตะวันออกของประเทศไทย) จากกรุงเทพฯ เข้าเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี มุ่งตรงเข้าสู่ถนนสุขุมวิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3) ห่างตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงสามแยกบางแสนเลียบชายหาดเข้าถนนหมายเลข 3137 (ถนนลงหาดบางแสน)

ความเป็นมา : เมืองแสนสุข หรือ ชายหาดบางแสน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคนไทย รวมถึงชาวต่างชาติ แวะเวียนกันไปพักผ่อน รวมถึงความมีชื่อเสียงยาวนานกว่า 50 ปี ซึ่งกาลเวลาได้เปลี่ยนแปลงชายหาดบางแสน ไปตามภาวะเศรษฐกิจ ที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วของ ตำบลแสนสุข หน้าตา ของหาดบางแสนที่สวยงามขึ้น การเจริญเติบโตในมุมมองของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสง่างาม ทั้งถนนเลียบชายหาด และตัวชายหาดเอง รวมถึงการปรับปรุงภูมิทัศน์ของแหลมแท่น หรือแม้แต่ถนนที่ลาดเลาะริมฝั่งทะเลมุ่งขึ้นสู่ “เขาสามมุข” เอกลักษณ์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของบางแสน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสถานที่ ที่มีศักยภาพ เพียงพร้อมในทุกๆ ด้าน โดยรวมถึงการสนับสนุน จากหน่วยงานราชการต่างๆ ที่มุ่งหวังเพื่อจะสร้างกีฬามอเตอร์สปอร์ตให้

พัฒนาขึ้น เป็นระดับอาชีพจึงทำให้ปี 2007 นี้ ทางเมืองแสนสุข ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจาก พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าพิระพงศ์ ภาณุเดช ที่ทรงทุ่มเทร่างกายแรงใจ พิสูจน์ให้ชาวโลกเห็นถึง ศักยภาพของคนไทย ในแวดวงมอเตอร์สปอร์ต ที่เทียบเท่านานาชาติ

ด้วยเหตุนี้เองผู้บริหารเมืองแสนสุขจึงได้คิดริเริ่มที่จะจัดการแข่งขันรถยนต์ในรูปแบบของ สนามเฉพาะกิจแบบปิดเมือง ด้วยศักยภาพของตำนานแห่งเมืองท่องเที่ยวชาวไทยกับความพร้อมของถนนที่มาประกอบกันเป็นสนามแข่งที่มีความยาวที่สุดในประเทศไทย ถึง 3.7 กิโลเมตร เพื่อเป็นการพัฒนาที่ดีให้กับกีฬามอเตอร์สปอร์ตของไทยให้ก้าวต่อไปในระดับสากล โดยมีมาตรฐานความปลอดภัย ในระดับนานาชาติเป็นพื้นฐานของการจัดการแข่งขันด้วยงบการดำเนินการก่อสร้างที่สูงถึงกว่า 50 ล้านบาท เพื่อให้ BANGSAEN THAILAND SPEED FESTIVAL เป็นการสานต่อความฝันของคนไทยและผู้ที่อยู่ในวงการมอเตอร์สปอร์ตในบ้านเรา ที่จะได้มีการแข่งขันรถยนต์ทางเรียบที่ยิ่งใหญ่

ความสำคัญ : เป็นการจัดการแข่งขันรถยนต์ทางเรียบครั้งแรกในประวัติศาสตร์กีฬา มอเตอร์สปอร์ตของไทย ด้วยความสมบูรณ์ในทุกรูปแบบของสนามแข่งขันเฉพาะกิจแบบปิดเมือง ที่ได้มาตรฐานสากลแห่งแรกของเมืองไทย ซึ่งจะมีการจัดการแข่งขันปีละครั้ง

ภาพ 28 แสดงเส้นทางแข่งรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด

ลักษณะเด่น : เนรมิตชายหาดบางแสนแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย ให้กลายเป็นสนามแข่งขันรถยนต์ทางเรียบที่มีมาตรฐานความปลอดภัยระดับสากล และตัวสนามที่ยาวที่สุดในประเทศไทยถึง 3.7 กม.

สภาพปัจจุบัน : เทศบาลเมืองแสนสุข มีการประชาสัมพันธ์และจัดงานนี้ขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

ปัญหา : การจราจรติดขัดเพราะเป็นรายการแข่งปิดถนน อีกทั้งเนื่องจากชายหาดบางแสนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การแข่งขันรถยนต์ทางเรียบก็จะเป็นการเพิ่มมลภาวะทั้งทางเสียง ทางอากาศ และยังเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

ข้อจำกัดในการพัฒนา : ไม่มีข้อจำกัดในการพัฒนาเพราะเป็นการจัดงานที่ได้รับความร่วมมือระดับประเทศ

แนวโน้มในอนาคต : เป็นงานเทศกาลที่มีชื่อเสียงระดับประเทศและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก

ประเพณีก่อพระทรายวันไหล

ที่ตั้ง : บริเวณชายหาดบางแสน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

การเข้าถึง : สามารถเดินทาง ได้รับความสะดวก ด้วยรถยนต์ส่วนตัวใช้เส้นทางถนนบางนา – ตราด (สายภาคตะวันออกของประเทศไทย) จากกรุงเทพฯ เข้าเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มุ่งตรงเข้าสู่ถนนสุขุมวิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3) ห่างตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงสามแยกบางแสนเลี้ยวขวาเข้าถนนหมายเลข 3137 (ถนนลงหาดบางแสน)

ความเป็นมา : งานประเพณีก่อพระทรายวันไหล บางแสน เป็นงานประเพณีที่ชาวตำบลแสนสุขได้ถือปฏิบัติติดต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ เดิมเรียกว่า “งานทำบุญวันไหล” เนื่องจากเดือนเมษายนเป็นช่วงเวลาอากาศร้อนที่สุดของปี คนโบราณจึงคิดกุศโลบายให้มีการสาดน้ำกัน และยังถือเป็นวันปีใหม่ของไทยอีกด้วย

สมัยอดีตในแถบนี้ ชาวบ้านจะช่วยกันขุดลอกทรายที่ฝนพัดมาสะสมอยู่ตามห้วยหนองคลองบึง นำไปก่อเป็นองค์เจดีย์ทรายเพื่อเป็นพุทธรูชา ทั้งยังได้ประโยชน์จากการขุดลอกทรายคือช่วยให้หน้าท่าไหลได้สะดวกในฤดูฝนที่กำลังจะมาถึง จึงเรียกว่า “งานประเพณีวันไหล” ด้วยเหตุนี้เอง แต่เมื่อเวลาผันผ่านไป กิจกรรมการลอกห้วยหนองบึงได้สูญหายเหลือไว้เพียงประเพณีก่อกองทรายที่ยังสืบทอดกันมาถึงทุกวันนี้

ในงานนี้ประชาชนจากหมู่บ้านต่างๆ จะมาทำบุญร่วมกันเนื่องในเทศกาลวันสงกรานต์หรือวันขึ้นปีใหม่ไทย โดยการนิมนต์พระทุกวัดในเขตตำบลแสนสุขมาประกอบพิธีสงฆ์ มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ หลังจากนั้นจึงเป็นกิจกรรมก่อพระเจดีย์ทราย เล่นสาดน้ำ มีการแสดงการละเล่น และกีฬาพื้นบ้านต่างๆ มีการแสดงการละเล่น และกีฬาพื้นบ้านต่างๆ

ภาพ 29 แสดงประเพณีก่อพระทรายวันไหล

ความสำคัญ : งานประเพณีก่อพระทรายวันไหล เป็นงานที่ทางเทศบาลเมืองแสนสุข จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในช่วงวันที่ 16-17 เมษายนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริม วัฒนธรรมประเพณี และการละเล่นพื้นบ้าน อันดีงามของชาวบางแสน ให้คงอยู่ และเป็นที่รู้จักแพร่หลายตลอดไป

ลักษณะเด่น : การทำบุญตักบาตรโดยนิมนต์พระทั้งหมดจากวัดทุกวัดในเขตเทศบาลแสนสุขมาบิณฑบาตบริเวณชายหาดบางแสน ประกวดการก่อพระทราย ณ บริเวณชายหาดบางแสน มากกว่า 100 กอง การประกวดขวัญใจวันไหลบางแสน การละเล่น และการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน เช่น วิ่งกระสอบ แคะหอยนางรม ชักคะเย่อ มวยทะเล วิ่งเปี้ยว

สภาพปัจจุบัน : เทศบาลเมืองแสนสุข มีการประชาสัมพันธ์และจัดงานนี้ขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

ปัญหา : การจราจรติดขัดอย่างหนาแน่น อีกทั้งปริมาณขยะยังเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก และยังขาดการจัดระเบียบอีกหลายจุด

ข้อจำกัดในการพัฒนา : ไม่มีข้อจำกัดในการพัฒนาเพราะเป็นการจัดงานที่ได้รับความร่วมมือระดับประเทศ

แนวโน้มในอนาคต : เป็นงานเทศกาลที่มีชื่อเสียงระดับประเทศและเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก

เทศกาลอาหารทะเล

ที่ตั้ง : บริเวณแหลมแท่น ตำบลแสนสุข

ภาพ 30 แสดงเทศกาลอาหารทะเล

การเข้าถึง : สามารถเดินทาง ได้ความสะดวก ด้วยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เส้นทางถนน บางนา-ตราด (สายภาคตะวันออกของประเทศไทย) จากกรุงเทพฯ เข้าเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มุ่งตรงเข้าสู่ถนนสุขุมวิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3) ห่างตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงสามแยกบางแสนเลี้ยวขวาเข้าถนนหมายเลข 3137 (ถนนลงหาดบางแสน)

ความเป็นมา : พื้นที่บริเวณแหลมแท่นสมัยก่อนเป็นสะพานปลา ชาวบ้านในพื้นที่ได้ สืบทอดอาชีพประมงต่อๆ กันมา และพัฒนามาสู่การทำร้านอาหารทะเลเน้นความสดใหม่ให้ นักท่องเที่ยวได้เดินทางมาลิ้มรสกันจนเลื่องชื่อ และ เนื่องจากบริเวณแหลมแท่นในช่วงเย็นจะมี นักท่องเที่ยวหรือผู้ที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงนิยมเดินทางมารับประทานอาหารและชมความงามของพระ อาทิตย์ตกดิน โดยเฉพาะช่วงวันศุกร์-เสาร์ ก็จะมีร้านอาหารทะเลอร่อย สะอาด และราคาก็ มิตรภาพมากมายหลายร้านให้เลือก แหลมแท่นจึงขึ้นชื่อเรื่องอาหารทะเล

ด้วยเหตุนี้ทางสำนักเทศบาลเมืองแสนสุข จึงได้จัดงานเทศกาลมนต์เสน่ห์แหลมแท่น แสนมหัศจรรย์ อาหารทะเล ขึ้นเป็นงานประจำทุกๆ ปี

ความสำคัญ : เทศกาลอาหารทะเลที่แหลมแท่น บางแสน ถือเป็นเทศกาลที่ขึ้นชื่อของ เทศบาลเมืองแสนสุข และจังหวัดชลบุรี อีกเทศกาลหนึ่ง ที่จัดกันต่อเนื่องทุกปี โดยรูปแบบในการ จัดงานนั้นจะเน้นในการรวบรวมสุดยอดของผู้ประกอบการอาหารทะเลที่มากที่สุดในแถบภาค ตะวันออก จนกลายเป็นเทศกาลที่เป็นที่รู้จักของทุกคนเป็นอย่างดี และเป็นเทศกาลที่มีความ

เหมาะสมอย่างยิ่งที่ใช้เป็นจุดส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเสริมธุรกิจพื้นฐานของชาวแสนสุข และชาวจังหวัดชลบุรีและใกล้เคียง เป็นอย่างดี

ลักษณะเด่น : เน้นในเรื่องของเอกลักษณ์ของชุมชนบ้านแหลมแท่น ที่มีฝีมือเรื่องการทำอาหารทะเล มีการแข่งขันทำอาหารทะเล

สภาพปัจจุบัน : เทศบาลเมืองแสนสุข มีการประชาสัมพันธ์และจัดงานนี้ขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

ปัญหา : การจราจรติดขัดอย่างหนาแน่น อีกทั้งปริมาณขยะยังเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

ข้อจำกัดในการพัฒนา : ไม่มีข้อจำกัดในการพัฒนาเพราะเป็นการจัดงานที่ได้รับความร่วมมือระดับประเทศ

แนวโน้มในอนาคต : เป็นงานเทศกาลที่มีชื่อเสียงระดับประเทศและเป็นที่ยุ้จักไปทั่วโลก

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านกิจกรรม

ที่ตั้ง : บริเวณชายหาดบางแสน

ภาพ 31 แสดงกิจกรรมด้านเล่นน้ำทะเล

ภาพ 32 แสดงนอนพักผ่อนริมหาดบางแสน

ภาพ 33 แสดงขี่จักรยานริมหาด

ภาพ 34 แสดงเรือสกูตเตอร์

ภาพ 35 แสดงบานาน่าโบ๊ท

โรงแรมและรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน

เดอะ ไทด์ รีสอร์ท

ที่อยู่ : ถ.บางแสนสาย 1 (เลียบบชายหาดบางแสน) ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20130

โทรศัพท์ : 0-3839-9000, 0-3839-9222

เว็บไซต์ : <http://www.thetide-resort.com/>

เอส. เอส. บางแสนบีช

ที่อยู่ : เลขที่ 68 ถ.บางแสนสาย 1 ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20130

โทรศัพท์ : 0-3838-1670, 0-3838-1226, 0-3838-3575 - 6

แฟกซ์ : 0-3838-1963

อีเมลล์ : wongwat2518@yahoo.com wongwat2518@yahoo.com

ราคาห้องพัก :

1. ห้อง Deluxe (เตียงคู่/เตียงเดี่ยว)	ราคา 1,200 บาท
2. ห้อง Side view (เตียงคู่/เตียงเดี่ยว)	ราคา 1,400 บาท
3. ห้อง Sea view (เตียงคู่/เตียงเดี่ยว)	ราคา 1,500 บาท
4. ห้อง Suite (เตียงเดี่ยว)	ราคา 2,500 บาท
5. ห้อง Sea view (เตียงคู่/เตียงเดี่ยว)	ราคา 1,500 บาท

โรงแรม บางแสน รีสอร์ท

ที่อยู่ : เลขที่ 325 ถ.ลหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20130

โทรศัพท์ : 0-3838-1772, 0-3838-2534,0-3838-3221

แฟกซ์: 0-3838-1772

ราคาห้องพัก :

1. ห้อง Deluxe (เตียงคู่ /เตียงเดี่ยว)	ราคา 1,188 บาท
2. ห้อง Sea view (เตียงคู่ /เตียงเดี่ยว)	ราคา 1,488 บาท
3. บังกาโล (เตียงเดี่ยวใหญ่)	ราคา 1,488 บาท

บางแสน บีช รีสอร์ท

ที่อยู่ : เลขที่ 4-4/48 ซ.14 ถ.แสนสุข 2 ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20130

โทรศัพท์ : 0-3838-1675 - 7, 0-3838-1629, 0-3838-2959

แฟกซ์ : 0-3838-3239

อัตราค่าที่พัก :

1. ห้องพักรบนโรงแรม(เดี่ยว/คู่)	ราคา 700 บาท
2. บังกาโล แอร์ เล็ก (1ห้องนอน)	ราคา 800 บาท
3. บังกาโล แอร์ กลาง (1 ห้องนอน,1 ห้องนั่งเล่น)	ราคา 1,500 บาท
4. บังกาโล แอร์ ใหญ่ (2 ห้องนอน,1 ห้องนั่งเล่น)	ราคา 2,500 บาท
5. บังกาโล พัดลม เล็ก (1 ห้องนอน)	ราคา 500 บาท
6. บังกาโล พัดลม กลาง (1ห้องนอน,1 ห้องนั่งเล่น)	ราคา 700 บาท
7. บังกาโล พัดลม ใหญ่	ราคา 1,200 บาท

บางแสนวิลล่า

ที่อยู่ : เลขที่ 178 ถ.บางแสนสาย 1 ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20130

โทรศัพท์ : 0-3838-2088, 0-3838-2118, 0-3838-3331-2

แฟกซ์ : 0-3838-3333

ห้องประชุมสำหรับงานจัดเลี้ยง และสัมมนา (รับรองแขกได้ 100-200 ท่าน) พร้อมห้องต่างๆ ในบรรยากาศที่อบอุ่น อิมเมจกับอาหารรสชาติอร่อย และเพลิดเพลินกับดนตรีไพเราะ

แสนสุข รีสอร์ท (สถานตากอากาศแสนสุข)

ที่อยู่ : เลขที่ 2 ถ.บางแสนสาย 1 ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20130

โทรศัพท์ : 0-3838-1009, 0-3874-8569, 0-3874-8571 - 73

แฟกซ์ : 0-3874-8569

แจน แอนด์ เฟย์

ที่อยู่ : ซ.2 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 300-1,200 บาท

จำนวน : 12 ห้อง

บังกะโล เกสต์เฮ้าส์ และที่พัก**แจ้ว เกสต์เฮ้าส์**

ที่อยู่ : ซ.1 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 200-350 บาท

จำนวน : 8 ห้อง

ชาปีญา

ที่อยู่ : ซ.5 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 150-200 บาท

จำนวน : 10 ห้อง

ชินจิตต์

ที่อยู่ : เลขที่ 80/44 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 150-250 บาท

จำนวน : 20 ห้อง

ชินใจ

ที่อยู่ : เลขที่ 97/25 ถ.สุขุมวิท

อัตราค่าที่พัก : 100-150 บาท

จำนวน : 35 ห้อง

โดมอนด์ อินน์

ที่อยู่ : เลขที่ 245/33 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 300-400 บาท

จำนวน : 13 ห้อง

บางแสน เกสต์เฮ้าส์

ที่อยู่ : เลขที่ 151 ซ.3 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 600-1,500 บาท

จำนวน : 25 ห้อง

บางแสนคอนโดเทล แอนด์ รีสอร์ท

ที่อยู่ : เลขที่ 570 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 550-1,400 บาท

จำนวน : 90 ห้อง

บางแสน พาเลส

ที่อยู่ : เลขที่ 245/1 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 300-1,000 บาท

จำนวน : 11 ห้อง

บางแสน ไฮเต็ล

ที่อยู่ : ซ.3 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 450 บาท

ปิกนิก เกสต์เฮ้าส์

ที่อยู่ : เลขที่ 85/1-17 ถ.สุขุมวิท

อัตราค่าที่พัก : 200-300 บาท

จำนวน : 43 ห้อง

สองเรา เกสต์เฮาส์

ที่อยู่ : ซ.1 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 150-250 บาท

จำนวน : 4 ห้อง

สัญชัย

ที่อยู่ : เลขที่ 48/15 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 350-450 บาท

จำนวน : 8 ห้อง

มหานคร เกสต์เฮ้าส์

ที่อยู่ : ซ.4 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 500-600 บาท

จำนวน : 10 ห้อง

สุขไส

ที่อยู่ : เลขที่ 373/45 ซ.4 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 200-300 บาท

จำนวน : 40 ห้อง

อิม เกสต์เฮ้าส์

ที่อยู่ : ซ.4 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 200-300 บาท

จำนวน : 11 ห้อง

รุ่งอรุณ

ที่อยู่ : ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 250-350 บาท

จำนวน : 6 ห้อง

สุดใจ

ที่อยู่ : ซ.1 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 150 บาท

จำนวน : 6 ห้อง

แสนดี

ที่อยู่ : ซ.1 ถ.บางแสนสาย 1

อัตราค่าที่พัก : 100-400 บาท

จำนวน : 12 ห้อง

รถขนส่งจากหนองมนไปยังหาด

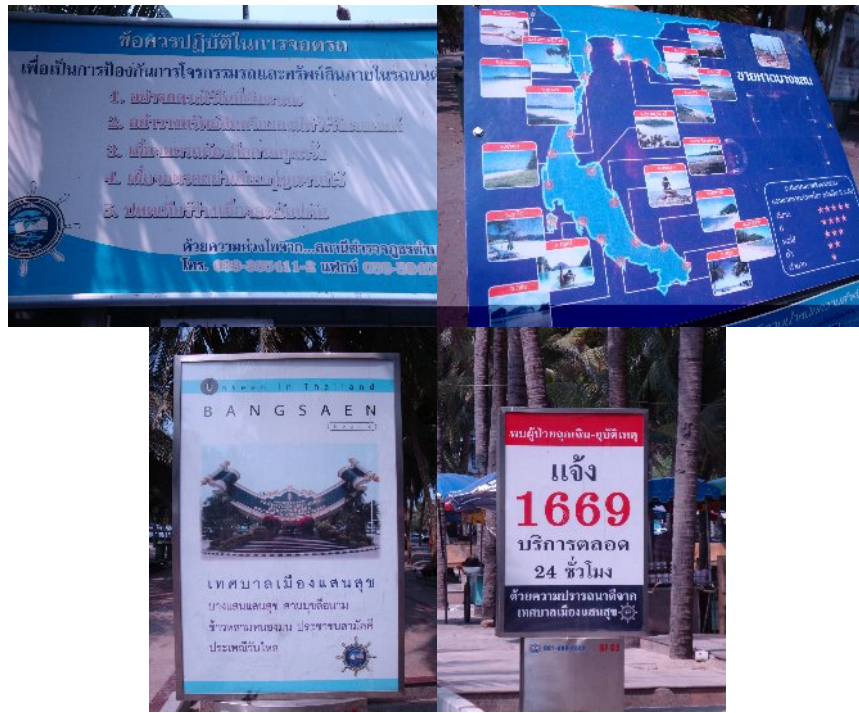
ภาพ 36 แสดงรถโดยสารหนองมน - บางแสน

ศูนย์ประชาสัมพันธ์ บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว

ภาพ 37 แสดงศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

บริการด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน

ภาพ 38 แสดงป้ายต่างๆ ในบริเวณชายหาดบางแสน

ห้องอาบน้ำและห้องสุขา

ภาพ 39 แสดงห้องอาบน้ำและห้องสุขา

เก้าอี้ผ้าใบ ห่วงยาง จักรยานให้เช่า

ภาพ 40 แสดงเก้าอี้ผ้าใบ ห่วงยาง จักรยานให้เช่า

หาบเร่ แผงลอย

ภาพ 41 แสดงหาบเร่ แผงลอย

บริการนวดและสปาบริเวณชายหาดบางแสน

ภาพ 42 แสดงนวดและสปาบริเวณชายหาดบางแสน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

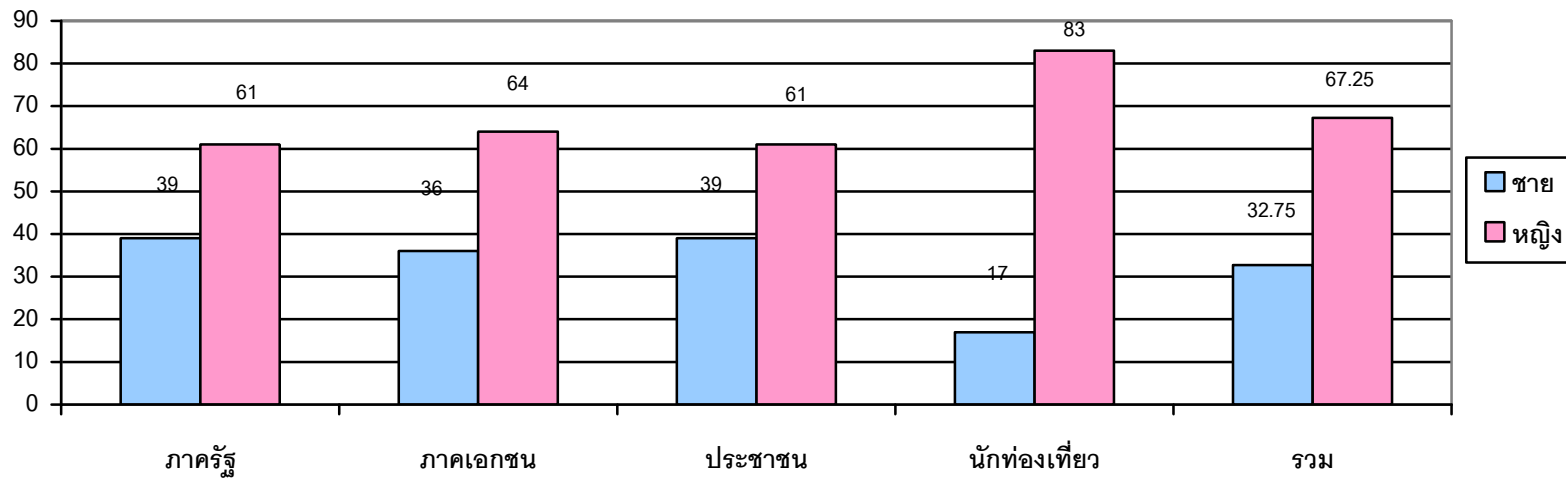
การศึกษาในครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน โดยแบ่งออกเป็นภาครัฐ จำนวนทั้งสิ้น 100 คน ภาคเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 100 คน ประชาชน จำนวนทั้งสิ้น 100 คน และนักท่องเที่ยว จำนวนทั้งสิ้น 100 คน โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความถี่และร้อยละ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกเพศ

เพศ	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ชาย	39	39.0	36	36.0	39	39.0	17	17.0	131	32.75
หญิง	61	61.0	64	64.0	61	61.0	83	83.0	269	67.25
รวม	100	100	100	100.0	100	100.0	100	100.0	400	100.0

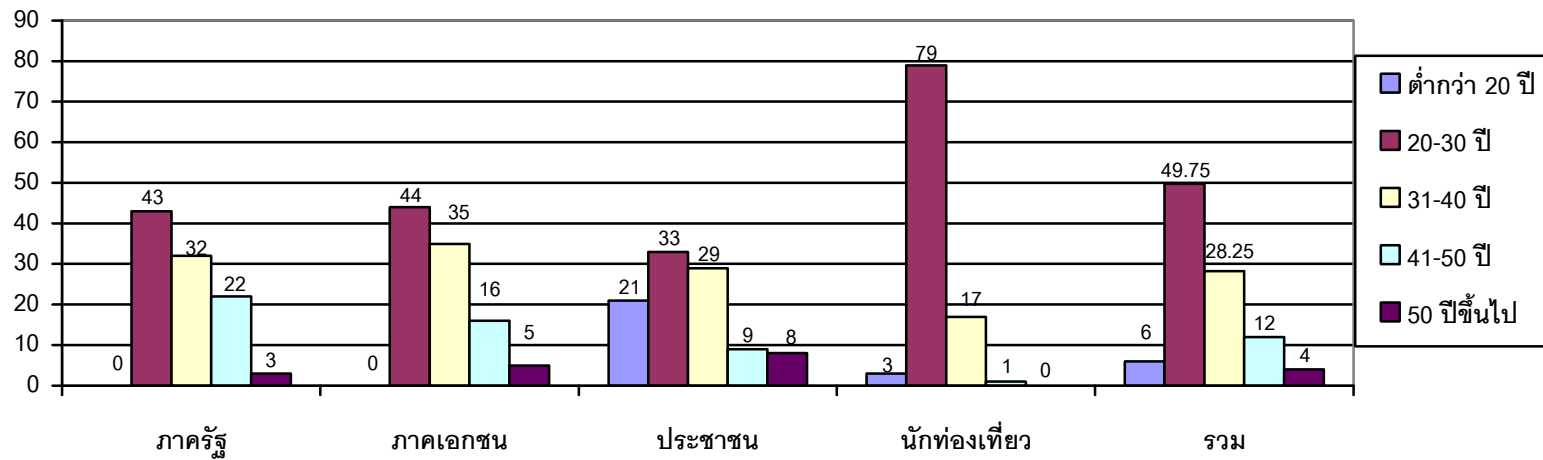
ภาพ 43 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกเพศ

จากตาราง 4 และ ภาพ 43 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเพศ ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ภาครัฐ พบว่าเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 61 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 39 ภาคเอกชน พบว่าเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 64 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 36.0 ประชาชน พบว่าเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 61 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 39.0 นักท่องเที่ยว พบว่าเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 83 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 17.0 สรุปโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 67.25

2. อายุ

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามช่วงอายุ

อายุ	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า 20 ปี	0	0	0	0	21	21.0	3	3.0	24	6.0
20-30 ปี	43	43.0	44	44.0	33	33.0	79	79.0	199	49.75
31-40 ปี	32	32.0	35	35.0	29	29.0	17	17.0	113	28.25
41-50 ปี	22	22.0	16	16.0	9	9.0	1	1.0	48	12.0
50 ปีขึ้นไป	3	3.0	5	5.0	8	8.0	0	0	16	4.0
รวม	100	100.0	100	100.0	100	100.0	100	100.0	400	100.0

ภาพ 44 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามช่วงอายุ

จากตาราง 5 และ ภาพ 44 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามช่วงอายุ ในการวิจัยครั้งนี้มีพบว่า ภาครัฐ พบว่า อันดับ 1 อายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 43 อันดับ 2 อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32 และอันดับ 3 อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.0

ภาคเอกชน พบว่า อันดับ 1 อายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 44 อันดับ 2 อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.0 และอันดับ 3 อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.0

ประชาชน พบว่า อันดับ 1 อายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 33 อันดับ 2 อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29 และอันดับ 3 อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.0

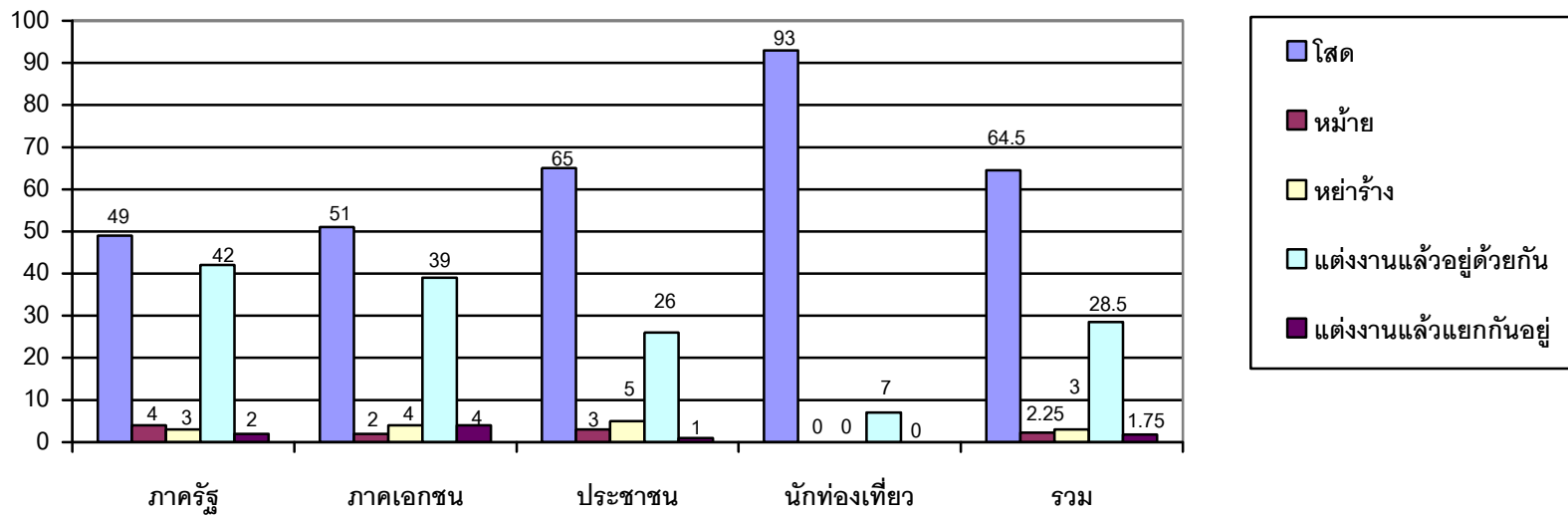
นักท่องเที่ยว พบว่า อันดับ 1 อายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 79 อันดับ 2 อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.0 และอันดับ 3 อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.0

สรุปโดยภาพรวมจะเห็นว่า อันดับ 1 ของกลุ่มตัวอย่างโดยมากจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.75 อันดับ 2 อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.25 และอันดับ 3 ช่วงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.0

3. สถานภาพสมรส

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
โสด	49	49.0	51	51.0	65	65.0	93	93.0	258	64.5
หม้าย	4	4.0	2	2.0	3	3.0	0	0	9	2.25
หย่าร้าง	3	3.0	4	4.0	5	5.0	0	0	12	3.0
แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน	42	42.0	39	39.0	26	26.0	7	7.0	114	28.5
แต่งงานแล้วแยกกันอยู่	2	2.0	4	4.0	1	1.0	0	0	7	1.75
รวม	100	100.0	100	100.0	100	100.0	100	100.0	400	100.0

ภาพ 45 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามสถานภาพ

จากตาราง 6 และ ภาพ 45 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามสถานภาพ ในการวิจัยครั้งนี้มีพบว่า ภาครัฐ พบว่า อันดับ 1 สถานภาพพอใจ คิดเป็นร้อยละ 49.0 อันดับ 2 แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 42.0 และอันดับ 3 แต่งงานแล้วแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 2.0

ภาคเอกชน พบว่า อันดับ 1 สถานภาพพอใจ คิดเป็นร้อยละ 51.0 อันดับ 2 แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 39.0 และอันดับ 3 ไม่พอใจ คิดเป็นร้อยละ 2.0

ประชาชนชน พบว่า อันดับ 1 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 65.0 อันดับ 2 แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 26.0 และอันดับ 3 หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 1.0

นักท่องเที่ยว พบว่า อันดับ 1 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 93.0 อันดับ 2 แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 7.0

สรุปโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 สถานภาพ คิดเป็นร้อยละ 64.5 อันดับ 2 แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 28.5 และอันดับ 3 หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 3.0

4. ระดับการศึกษา

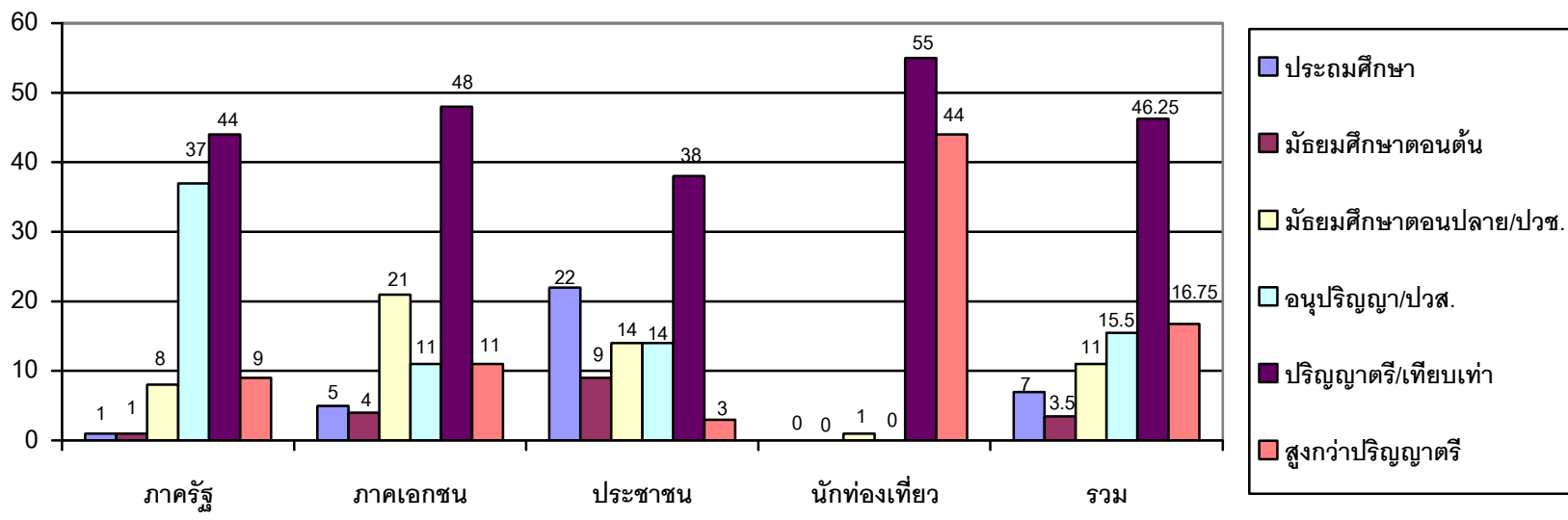
ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ประถมศึกษา	1	1.0	5	5.0	22	22.0	0	0	28	7.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	1	1.0	4	4.0	9	9.0	0	0	14	3.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	8	8.0	21	21.0	14	14.0	1	1.0	44	11.0
อนุปริญญา/ปวส.	37	37.0	11	11.0	14	14.0	0	0	62	15.5

ตาราง 7 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ปริญญาตรี/ เทียบเท่า	44	44.0	48	48.0	38	38.0	55	55.0	185	46.25
สูงกว่าปริญญาตรี	9	9.0	11	11.0	3	3.0	44	44.0	67	16.75
รวม	100	100.0	100	100.0	100	100.0	100	100.0	400	100.0

ภาพ 46 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกระดับการศึกษา

จากตาราง 7 และ ภาพ 46 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกระดับการศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้มีพบว่า ภาครัฐ พบว่า อันดับ 1 ระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 44.0 อันดับ 2 อนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 37.0 และอันดับ 3 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 9.0

ภาคเอกชน พบว่า อันดับ 1 ระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 48.0 อันดับ 2 คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 21.0 และอันดับ 3 อนุปริญญา/ปวส. และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 11.0

ประชาชน พบว่า อันดับ 1 ระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 38.0 อันดับ 2 ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.0 และอันดับ 3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และอนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 14.0

นักท่องเที่ยวน พบว่า อันดับ 1 ระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 55 อันดับ 2 คือ สูงกว่าปริญญาตรี โดยคิดเป็นร้อยละ 44 และอันดับ 3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 1.0

สรุปโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 ระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 46.25 อันดับ 2 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 16.75 และอันดับ 3 อนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 15.5

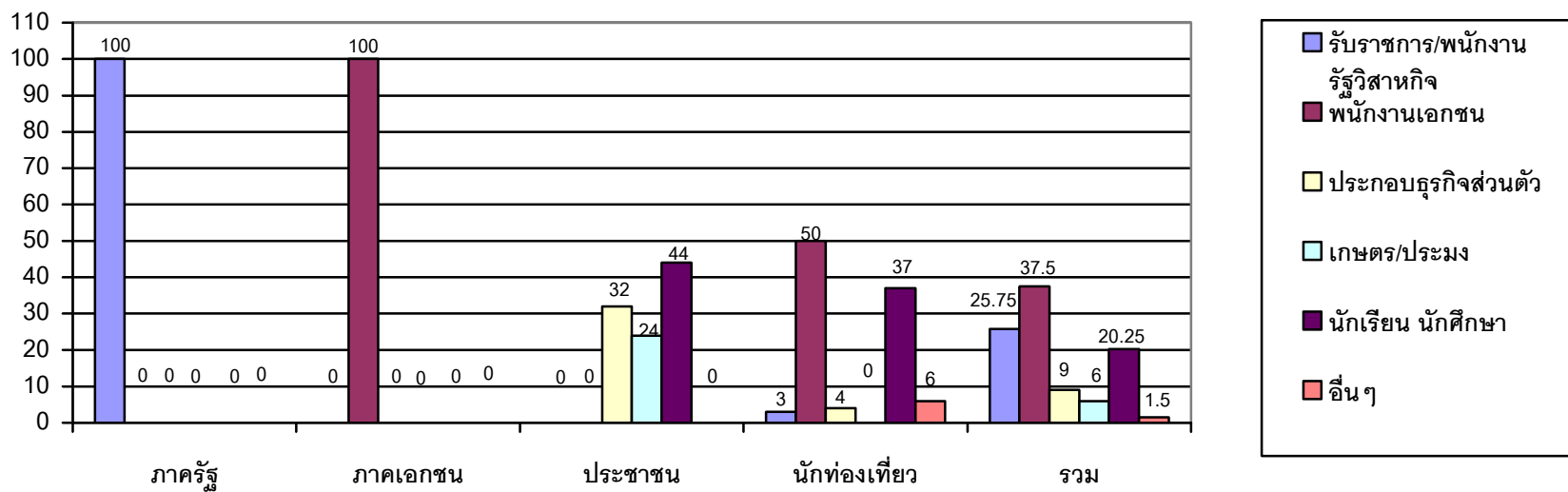
5. อาชีพ

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกอาชีพ

อาชีพ	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
รับราชการ/ พนักงาน	100	100.0	0	0	0	0	3	3.0	103	25.75
รัฐวิสาหกิจ										
พนักงานภาคเอกชน	0	0	100	100.0	0	0	50	50.0	150	37.5

ตาราง 8 (ต่อ)

อาชีพ	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	0	0	0	0	32	32.0	4	4.0	36	9.0
เกษตร/ประมง	0	0	0	0	24	24.0	0	0	24	6.0
นักเรียน นักศึกษา	0	0	0	0	44	44.0	37	37.0	81	20.25
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0	6	6.0	6	1.5
รวม	100	100.0	100	100.0	100	100.0	100	100.0	400	100.0

ภาพ 47 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกอาชีพ

จากตาราง 8 และ ภาพ 47 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกอาชีพ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า

ภาครัฐ มีรัฐบาล/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ภาคเอกชน มีพนักงานภาคเอกชน จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ประชาชน พบว่า อันดับ 1 มีนักเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.0 อันดับ 2 ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 32 และอันดับ 3 ประกอบอาชีพเกษตร/ประมง คิดเป็นร้อยละ 24.0

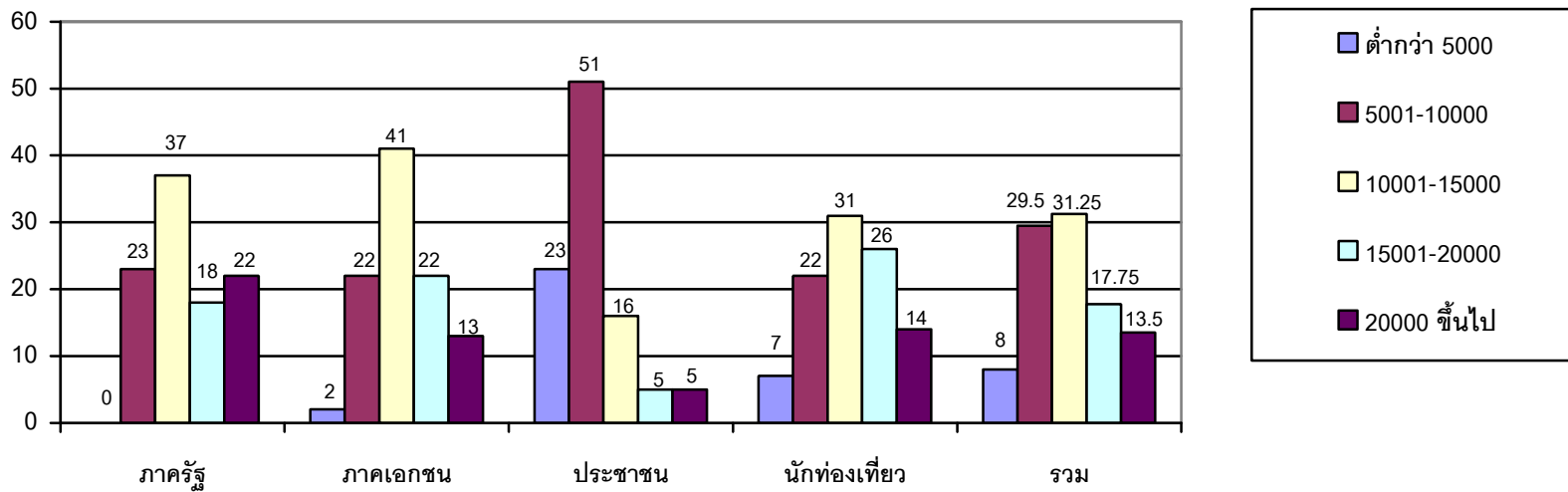
นักท่องเที่ยวนั้น พบว่า อันดับ 1 พนักงานภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 50.0 อันดับ 2 คือนักเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.0 และอันดับ 3 อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 6.0

สรุปโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 พนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 37.5 อันดับ 2 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 25.75 และอันดับ 3 นักเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.25

6. รายได้ต่อเดือน

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกรายได้ต่อเดือน

รายได้	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยวนั้น		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า 5000	0	0	2	2.0	23	23.0	7	7.0	32	8.0
5001-10,000	23	23.0	22	22.0	51	51.0	22	22.0	118	29.5
10,001-15,000	37	37.0	41	41.0	16	16.0	31	31.0	125	31.25
15,001-20,000	18	18.0	22	22.0	5	5.0	26	26.0	71	17.75
20,000 ขึ้นไป	22	22.0	13	13.0	5	5.0	14	14.0	54	13.5
รวม	100	100.0	100	100.0	100	100.0	100	100.0	400	100.0

ภาพ 48 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกรายได้ต่อเดือน

จากตาราง 9 และ ภาพ 48 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกรายได้ต่อเดือน ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ภาครัฐ อันดับ 1 ช่วง 10,000 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.0 อันดับ 2 ช่วง 5,001 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23 และอันดับ 3 ช่วง 20,000 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.0

ภาคเอกชน อันดับ 1 ช่วง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.0 อันดับ 2 มีรายได้อยู่ในช่วง 5,000 - 10,000 บาทและ 15,001-20,000 คิดเป็นร้อยละ 22 และอันดับ 3 มีรายได้ 20,000 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.0

ประชาชน อันดับ 1 ช่วง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.0 อันดับ 2 ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.0 และอันดับ 3 ช่วง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.0

นักท่องเที่ยว พบว่า อันดับ 1 ช่วง 10,000 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.0 อันดับ 2 ช่วง 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26 และอันดับ 3 ช่วง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.0

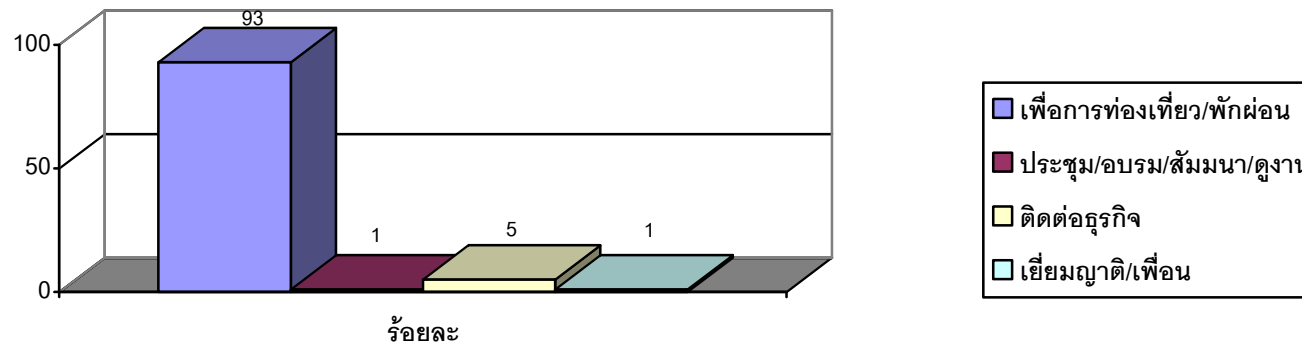
สรุปโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 ช่วง 10,000 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.25 อันดับ 2 ช่วง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.5 และอันดับ 3 ช่วง 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.75

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมของท่านในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

1. วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาชายหาดบางแสน

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก

วัตถุประสงค์หลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน	93	93.0
ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	1	1.0
ติดต่อธุรกิจ	5	5.0
เยี่ยมญาติ/เพื่อน	1	1.0
รวม	100	100.0

ภาพ 49 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก

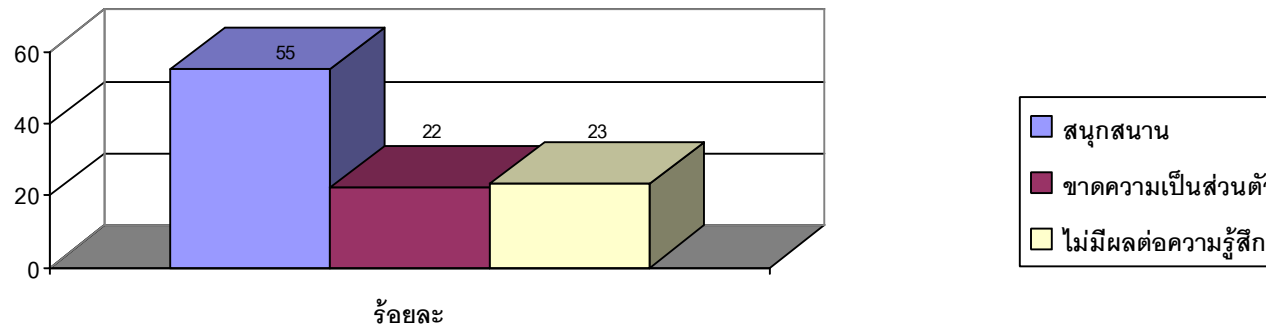
จากตาราง 10 และภาพ 49 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก โดยผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยว ที่เดินทางมายังชายหาดบางแสนมีวัตถุประสงค์หลักโดยมาก คือ อันดับ 1 เพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 93.0 อันดับ 2 เพื่อติดต่อธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 5.0 และอันดับ 3 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงานและ เยี่ยมญาติ/เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 1

2. ความรู้สึกกับการมาเที่ยวชายหาดบางแสน

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ตามความรู้สึกกับการมาเที่ยวชายหาดบางแสน

ความรู้สึก	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
สนุกสนาน	55	55.0
ขาดความเป็นส่วนตัว	22	22.0
ไม่มีผลต่อความรู้สึก	23	23.0
รวม	100	100.0

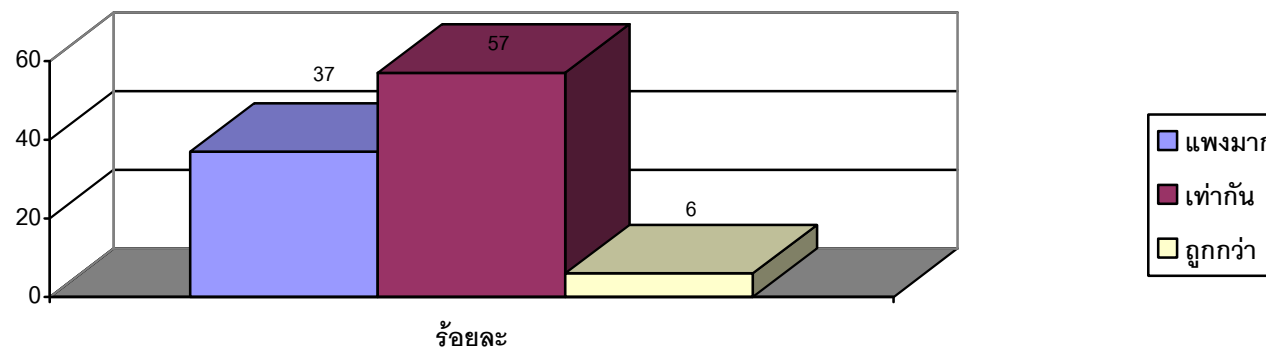
ภาพ 50 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ตามความรู้สึกกับการมาเที่ยวชายหาดบางแสน

จากตาราง 11 และภาพ 50 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน ตามความรู้สึกรับกับการมาเที่ยวชายหาดบางแสน โดยผลจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า อันดับ 1 มีความรู้สึกสนุกสนาน คิดเป็นร้อยละ 55 อันดับ 2 ไม่มีผลต่อความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 23 และอันดับ 3 ขาดความเป็นส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 22

3. การขายของของพ่อค้า แม่ค้า บริเวณชายหาดบางแสนเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการขายของของพ่อค้า แม่ค้าบริเวณชายหาดบางแสนเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง

เทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
แพงมาก	37	37.0
เท่ากัน	57	57.0
ถูกกว่า	6	6.0
รวม	100	100.0

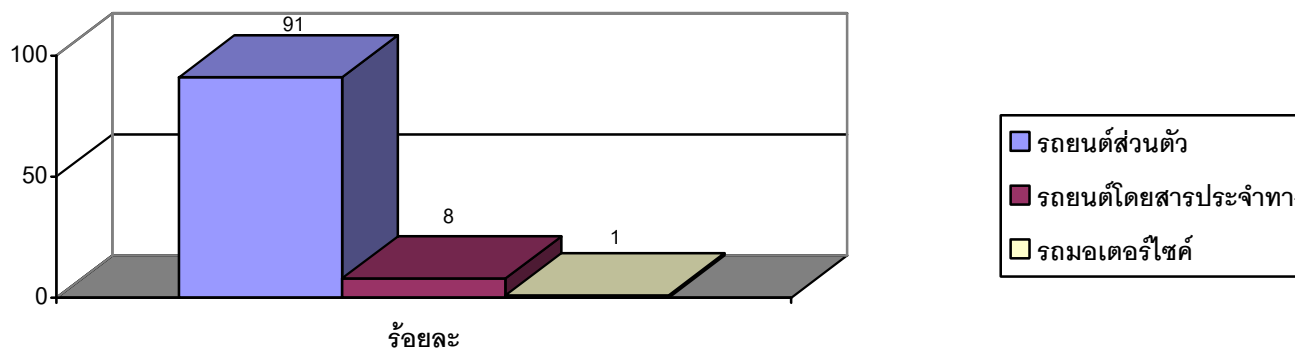
ภาพ 51 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการขยายของของพ่อค้า แม่ค้าบริเวณชายหาดบางแสนเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง

จากตาราง 12 และภาพ 50 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน ต่อการขยายของของพ่อค้า แม่ค้าบริเวณชายหาดบางแสน เมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง โดยผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า อันดับ 1 คิดว่าเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 57.0 อันดับ 2 คิดว่าแพงมาก คิดเป็นร้อยละ 37.0 และอันดับ 3 คิดว่าถูกกว่า คิดเป็นร้อยละ 6.0

4. การเดินทางมายังชายหาดบางแสน

ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะการเดินทางมายังชายหาดบางแสน

วิธีการเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
รถยนต์ส่วนตัว	91	91.0
รถยนต์โดยสารประจำทาง	8	8.0
รถมอเตอร์ไซด์	1	1.0
รวม	100	100.0

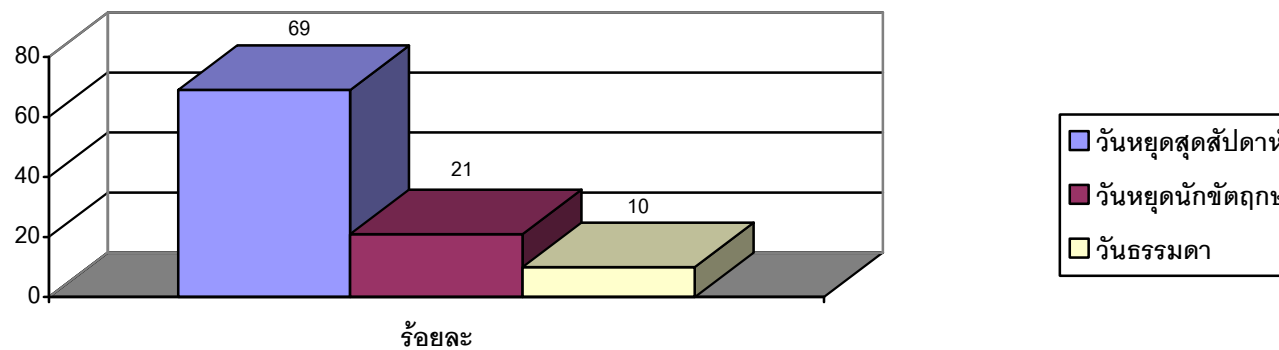
ภาพ 52 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะการเดินทางมายังชายหาดบางแสน

จากตาราง 13 และภาพ 51 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน ต่อลักษณะการเดินทางมายังชายหาดบางแสน โดยผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า อันดับ 1 เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 91.0 อันดับ 2 เดินทางด้วยรถยนต์โดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 8.0 และอันดับ 3 รถมอเตอร์ไซด์ คิดเป็นร้อยละ 1.0

5. วันเดินทางมายังชายหาดบางแสน

ตาราง 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามวันเดินทาง

วันเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
วันหยุดสุดสัปดาห์	69	69.0
วันหยุดนักขัตฤกษ์	21	21.0
วันธรรมดา	10	10.0
รวม	100	100.0

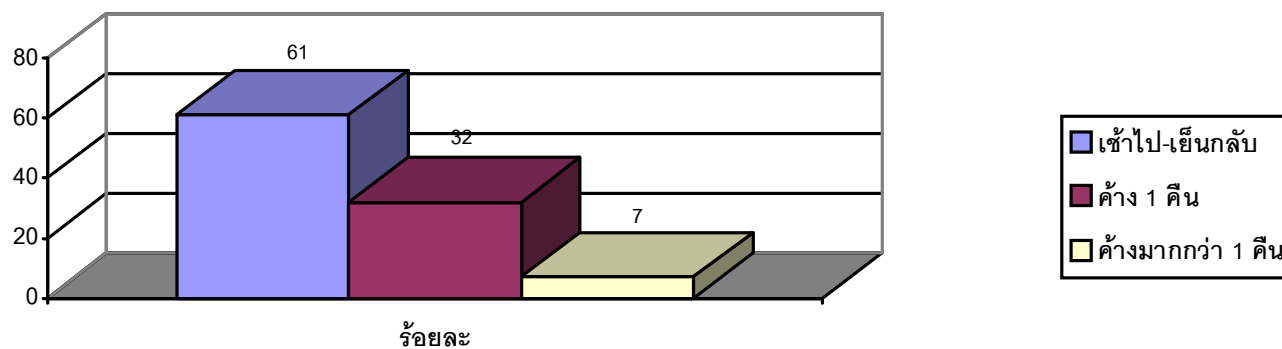
ภาพ 53 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามวันเดินทาง

จากตาราง 14 และภาพ 53 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน โดยจำแนกตามวันเดินทางมายังชายหาดบางแสน ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า อันดับ 1 เดินทางวันหยุดสุดสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 69.0 อันดับ 2 เดินทางในวันหยุดนักขัตฤกษ์ คิดเป็นร้อยละ 21.0 และอันดับ 3 เดินทางวันธรรมดา คิดเป็นร้อยละ 10.0

6. ลักษณะพฤติกรรมเดินทางมายังชายหาดบางแสน

ตาราง 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามลักษณะพฤติกรรมการเดินทาง

พฤติกรรมเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เข้าไป-เย็นกลับ	61	61.0
ค้าง 1 คืน	32	32.0
ค้างมากกว่า 1 คืน	7	7.0
รวม	100	100.0

ภาพ 54 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามลักษณะพฤติกรรมการเดินทาง

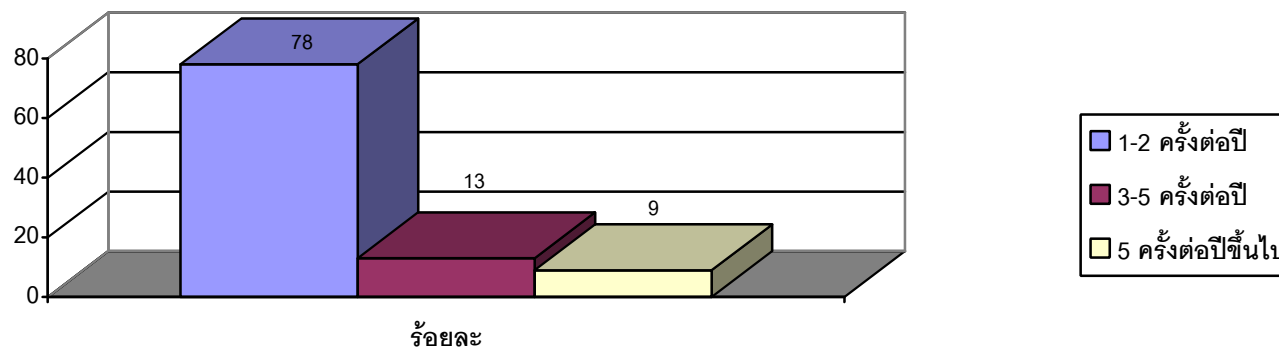
จากตาราง 15 และภาพ 54 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน โดยจำแนกตามลักษณะพฤติกรรม การเดินทางมายังชายหาดบางแสนของนักท่องเที่ยว ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า อันดับ 1 มีพฤติกรรมเดินทางเข้าไป-เย็นกลับ คิดเป็นร้อยละ 61.0 อันดับ 2 มีพฤติกรรมการเดินทางแบบค้าง 1 คืน คิดเป็นร้อยละ 32.0 และอันดับ 3 มีพฤติกรรมการเดินทางแบบค้างมากกว่า 1 คืน คิดเป็นร้อยละ 7.0

7. การเดินทางมายังชายหาดบางแสนโดยเฉลี่ย

ตาราง 16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะการเดินทางมายังชายหาดบางแสนโดยเฉลี่ย

การเดินทางมายังชายหาดบางแสนโดยเฉลี่ย	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1-2 ครั้งต่อปี	78	78.0
3-5 ครั้งต่อปี	13	13.0
5 ครั้งต่อปีขึ้นไป	9	9.0
รวม	100	100.0

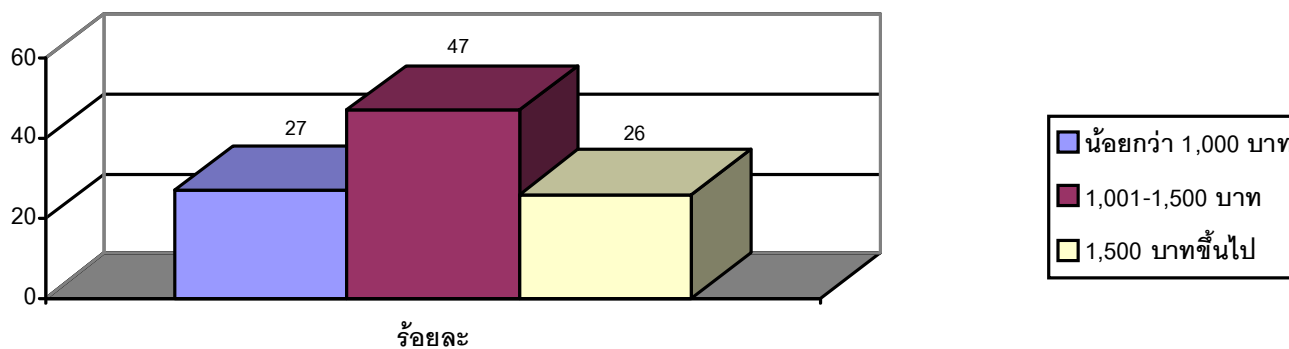
ภาพ 55 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะการเดินทางมายังชายหาดบางแสนโดยเฉลี่ย

จากตาราง 16 และภาพ 55 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน ต่อลักษณะการเดินทางมายังชายหาดบางแสนโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว โดยผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า อันดับ 1 โดยมากเดินทางมาบางแสน 1-2 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 78.0 อันดับ 2 เดินทางมายังหาดบางแสน 3-5 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 13.0 และอันดับ 3 เดินทางมายังบางแสน 5 ครั้งต่อปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 9.0

8. ค่าใช้จ่ายต่อวันในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน

ตาราง 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะค่าใช้จ่ายต่อวันในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน

ค่าใช้จ่ายต่อวัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
น้อยกว่า 1,000 บาท	27	27.0
1,001-1,500 บาท	47	47.0
1,500 บาทขึ้นไป	26	26.0
รวม	100	100.0

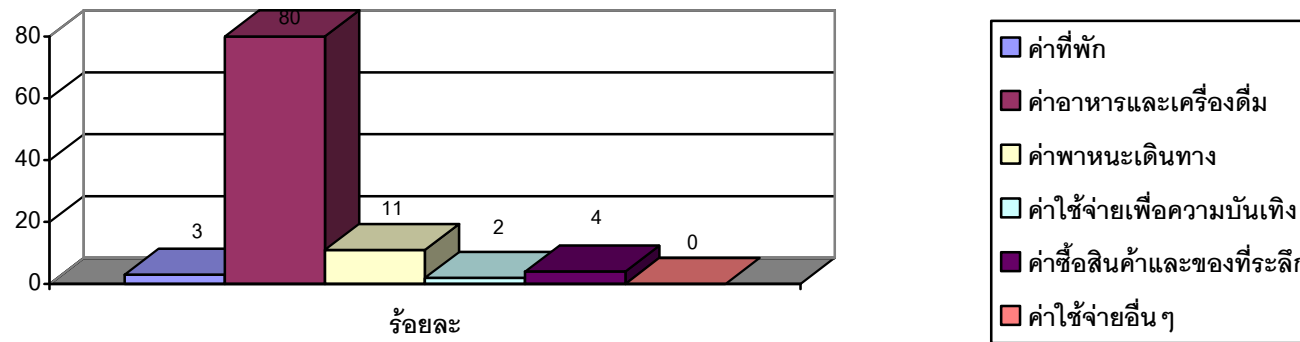
ภาพ 56 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ต่อลักษณะค่าใช้จ่ายต่อวันในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน

จากตาราง 17 และภาพ 55 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน ต่อลักษณะค่าใช้จ่ายต่อวันในการเดินทางมายังชายหาดบางแสนโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า อันดับ 1 โดยมากใช้จ่ายต่อวัน 1,001-1,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.0 อันดับ 2 ใช้จ่ายต่อวันน้อยกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.0 และอันดับ 3 ใช้จ่ายต่อวัน 1,500 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.0

9. หมวดค่าใช้จ่ายส่วนมาก

ตาราง 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกหมวดค่าใช้จ่ายส่วนมาก

หมวดค่าใช้จ่ายส่วนมาก	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ค่าที่พัก	3	3.0
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	80	80.0
ค่าพาหนะเดินทาง	11	11.0
ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	2	2.0
ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	4	4.0
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	0	0
รวม	100	100

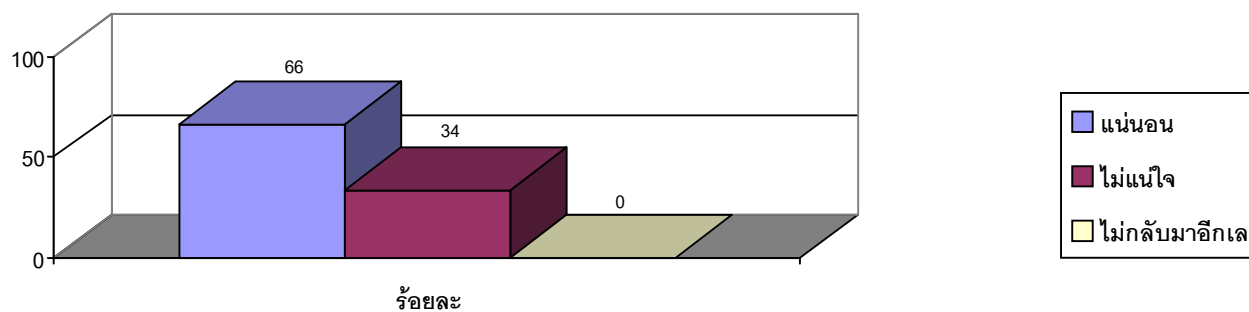
ภาพ 57 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกหมวดค่าใช้จ่ายส่วนมาก

จากตาราง 18 และภาพ 57 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน โดยจำแนกหมวดค่าใช้จ่ายส่วนมากของนักท่องเที่ยว อันดับ 1 ค่าอาหารและเครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 80.0 อันดับ 2 ค่าพาหนะเดินทาง คิดเป็นร้อยละ 11 และอันดับ 3 ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก คิดเป็นร้อยละ 4

10. การกลับมาเที่ยวซ้ำที่ชายหาดบางแสน

ตาราง 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามความรู้สึกต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำที่ชายหาดบางแสน

ความรู้สึกต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
แน่นอน	66	66.0
ไม่แน่ใจ	34	34.0
ไม่กลับมาอีกเลย	0	0
รวม	100	100

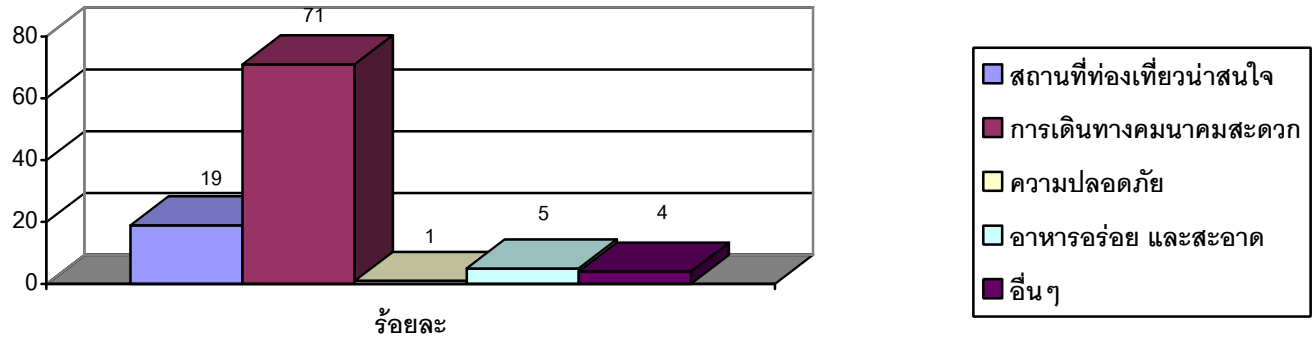
ภาพ 58 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามความรู้สึกต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำที่ชายหาดบางแสน

จากตาราง 19 และภาพ 58 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน โดยจำแนกตามความรู้สึกการกลับมาเที่ยวซ้ำที่ชายหาดบางแสน โดยผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า อันดับ 1 รู้สึกแน่นอนต่อการกลับมาเที่ยวชายหาดบางแสน คิดเป็นร้อยละ 66 และอันดับ 2 รู้สึกไม่แน่ใจต่อการกลับมาเที่ยวชายหาดบางแสน คิดเป็นร้อยละ 34.0

11. เหตุจูงใจที่จะกลับมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน

ตาราง 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเหตุจูงใจที่จะกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง

เหตุจูงใจที่จะกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ	19	19.0
การเดินทางคมนาคมสะดวก	71	71.0
ความปลอดภัย	1	1.0
อาหารอร่อย และสะอาด	5	5.0
อื่น ๆ	4	4.0
รวม	100	100

ภาพ 59 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเหตุผลใจที่จะกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง

จากตาราง 20 และภาพ 59 แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามเหตุผลใจที่จะกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง โดยผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า อันดับ 1 เหตุผลใจที่จะกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งโดยมากเพราะการเดินทางคมนาคมสะดวก คิดเป็นร้อยละ 71.0 อันดับ 2 คือสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 19.0 และอันดับ 3 อาหารอร่อย และสะอาด คิดเป็นร้อยละ 5.0

ส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

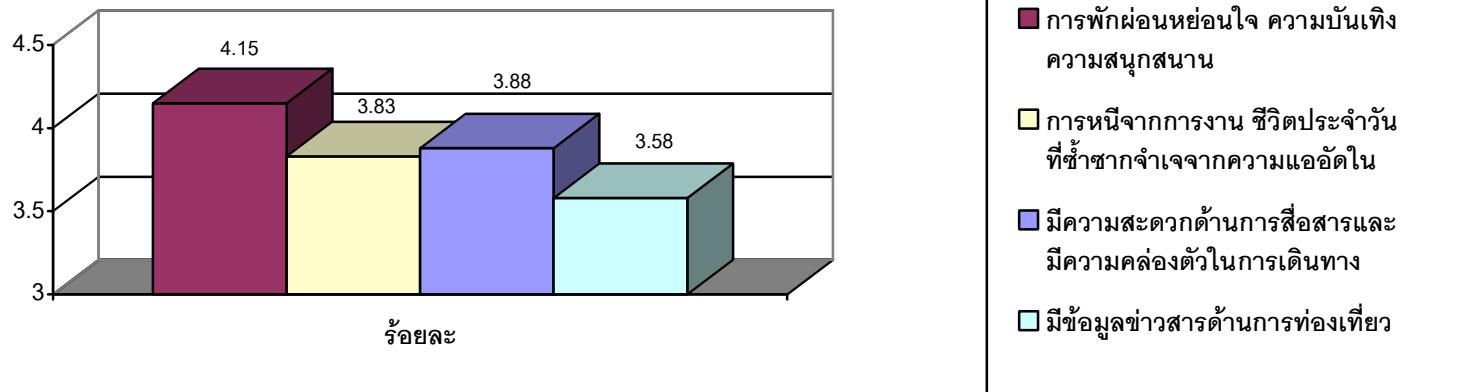
ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว

แรงจูงใจในการเดินทาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. ศึกษารวมชาติที่บริสุทธิ์ ชื่นชมทัศนียภาพ วิถีชีวิตที่ใหม่ทั้งดงาม อากาศบริสุทธิ์ ความสงบสุข	3.22	.733	ปานกลาง
2. การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตท้องถิ่น กิจกรรมด้านศาสนาและการพัฒนาจิตใจ เช่น การทำสมาธิ	2.76	.866	ปานกลาง
3. การพักผ่อนหย่อนใจ ความบันเทิง ความสนุกสนาน	4.15	.687	มาก
4. การออกกำลังกาย การผจญภัย ความเสี่ยง	3.04	.816	ปานกลาง
5. การหนีจากการงาน ชีวิตประจำวันที่ซ้ำซากจำเจจากความแออัดในเมือง	3.83	.652	มาก
6. ความคุ้มค่าของเงินที่ใช้ แพคเกจราคาเหมาะสม ค่าครองชีพ ค่าเดินทาง ค่าที่พักราคาถูก	3.40	.667	ปานกลาง
7. มีแหล่งช้อปปิ้งหลากหลาย สินค้าดี ราคาถูก คนขายอัธยาศัยดี	3.29	.715	ปานกลาง
8. มีอาหารท้องถิ่นและนานาชาติและหลากหลาย สะอาดและถูกสุขลักษณะ ราคาไม่แพง	3.33	.965	ปานกลาง
9. มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีเจ้าบ้านที่หวังดี มีความเป็นมิตรเป็นกันเอง	3.36	.746	ปานกลาง
10. มีความสะดวกด้านการสื่อสารและมีความคล่องตัวในการเดินทาง	3.88	.729	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

แรงจูงใจในการเดินทาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
11. มีข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว	3.58	.755	มาก
12. มีแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น	3.28	.753	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.43	.46951	ปานกลาง

ภาพ 60 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว

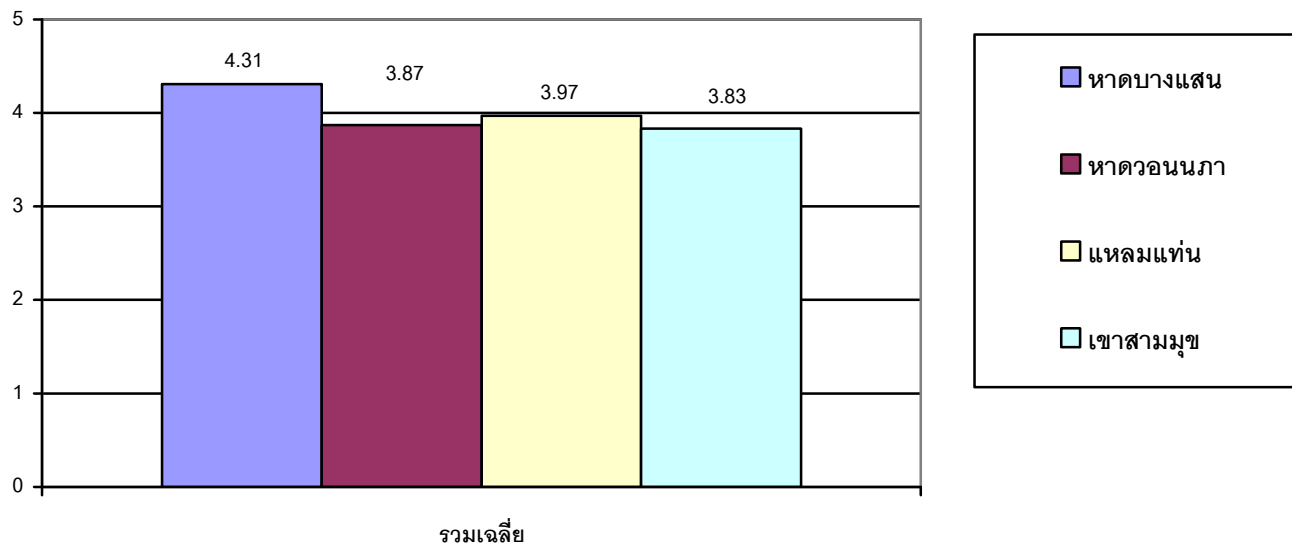
จากตาราง 21 และภาพ 60 คณะผู้วิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน พิจารณาแล้วพบว่าทัศนคติมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.43 จัดอยู่ในระดับปานกลาง แรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่มีค่ามากที่สุดคือ อันดับ 1 การพักผ่อนหย่อนใจ ความบันเทิง ความสนุกสนาน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.15 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 คือ มีความสะดวกด้านการสื่อสาร และมีความคล่องตัวในการเดินทาง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.88 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 การหนีจากภาระงาน ชีวิตประจำวันที่ซ้ำซากจำเจจากความแออัดในเมือง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.83 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 4 การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว

การศึกษาในครั้งนี้ โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบ แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งหมด 5 ด้านทรัพยากรท่องเที่ยว ประกอบด้วย ด้านธรรมชาติ ด้านวัฒนธรรม ด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล ด้านกิจกรรม และด้านบริการ

ตาราง 22 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ															
1. หาดบางแสน	4.55	.539	มากที่สุด	4.22	.938	มาก	4.65	.575	มากที่สุด	3.81	.861	มาก	4.31	0.728	มาก
2. หาดวอนนภา	4.18	.672	มาก	3.88	.913	มาก	4.31	.647	มาก	3.09	.753	ปานกลาง	3.87	0.746	มาก
3. แหลมแท่น	4.26	.525	มาก	3.95	.744	มาก	4.28	.683	มาก	3.40	.865	ปานกลาง	3.97	0.704	มาก
4. เขาสามมุก	3.89	.695	มาก	3.71	.671	มาก	3.95	.716	มาก	3.75	.687	มาก	3.83	0.692	มาก
เฉลี่ยรวม	4.22	.681	มาก	3.94	.871	มาก	4.30	.655	มาก	3.51	.792	มาก	3.99	0.718	มาก

ภาพ 61 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ

จากตาราง 22 และภาพ 61 คณะผู้วิจัยพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.22 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 หาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.55 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ 2 คือ แหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.26 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 หาดวอนนภา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.18 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.94 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 หาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.22 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 คือ แหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.95 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 หาดวอนนภา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.88 จัดอยู่ในระดับมาก

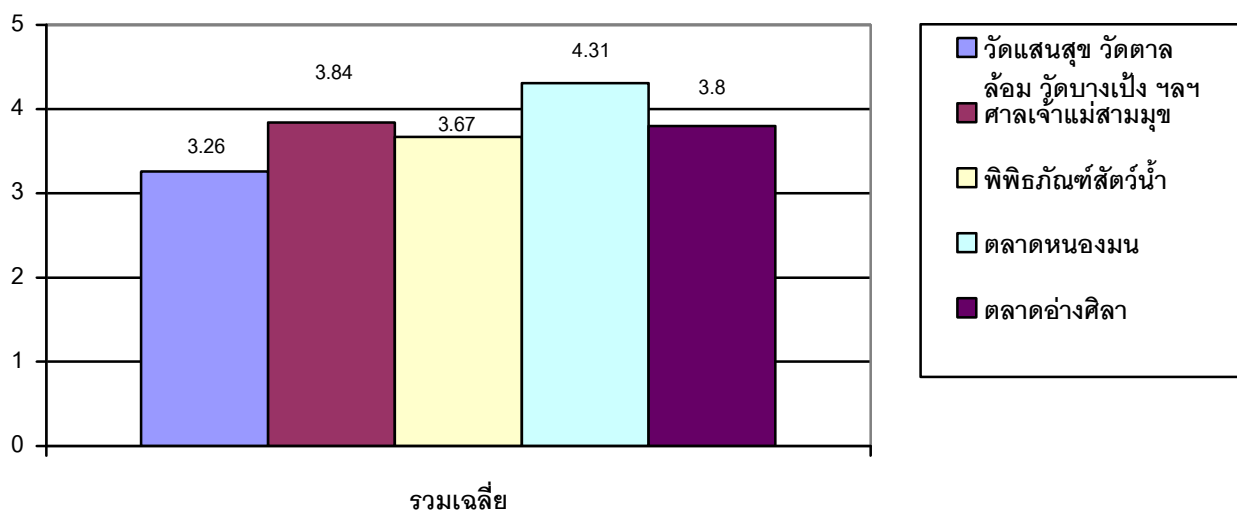
ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.30 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 หาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.65 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ 2 หาดวอนนภา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.31 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 แหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.28 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.51 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 หาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 เขาสามมุขค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.75 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 แหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.40 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.99 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 หาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.31 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 แหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.97 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 หาดวอนนภา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 23 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม															
1. วัดแสนสุข วัดตาล ล้อม วัดบางเป้ง ฯลฯ	3.22	.773	ปานกลาง	3.16	.907	ปานกลาง	3.24	.842	ปานกลาง	3.43	.891	ปานกลาง	3.26	0.853	ปานกลาง
2. ศาลเจ้าแม่สามมุข	3.92	.646	มาก	3.71	.715	มาก	3.88	.729	มาก	3.84	.735	มาก	3.84	0.706	มาก
3. พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ	3.57	.795	มาก	3.59	.854	มาก	3.67	.739	มาก	3.83	.652	มาก	3.67	0.760	มาก
4. ตลาดหนองมน	4.42	.589	มาก	4.36	.644	มาก	4.30	.659	มาก	4.16	.677	มาก	4.31	0.642	มาก
5. ตลาดอ่างศิลา	3.86	.829	มาก	3.73	.851	มาก	3.91	.698	มาก	3.69	.825	มาก	3.80	0.801	มาก
เฉลี่ยรวม	3.80	.726	มาก	3.71	.794	มาก	3.80	.733	มาก	3.79	.756	มาก	3.77	0.753	มาก

ภาพ 62 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม

จากตาราง 23 และภาพ 62 คณะผู้วิจัยพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.80 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 ตลาดหนองมน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.42 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ศาลเจ้าแม่สามมุข ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.92 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ตลาดอ่างศิลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.86 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.71 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 ตลาดหนองมน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.36 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ตลาดอ่างศิลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.73 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ศาลเจ้าแม่สามมุข ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.71 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.80 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 ตลาดหนองมน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.30 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ตลาดอ่างศิลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.91 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ศาลเจ้าแม่สามมุข ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.88 จัดอยู่ในระดับมาก

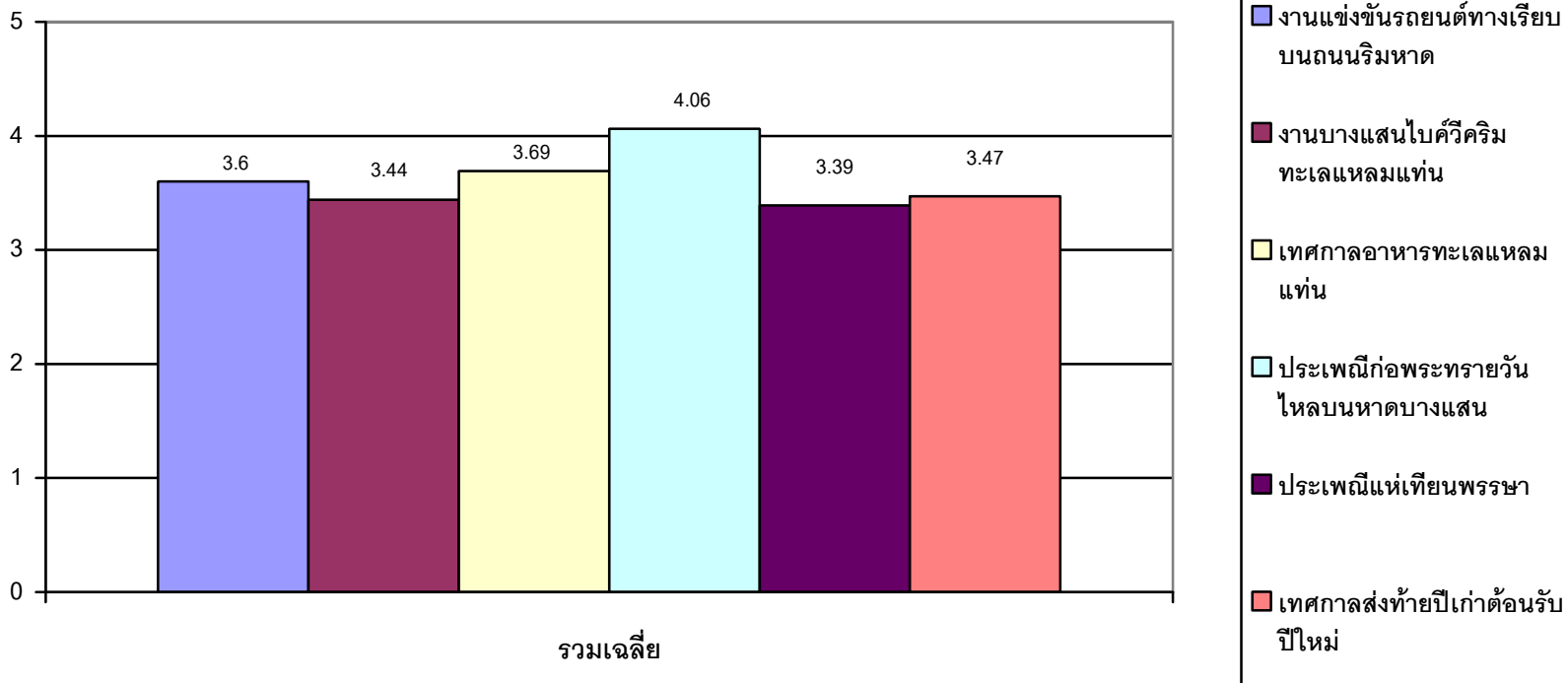
นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.79 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 ตลาดหนองมน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.16 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ศาลเจ้าแม่สามมุข ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.84 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.83 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 ตลาดหนองมน มีคุณภาพ ความโดดเด่น จุดดึงดูดและมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.31 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ศาลเจ้าแม่สามมุข ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.16 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ตลาดอ่างศิลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.80 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 24 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้าน ประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล															
1. งานแข่งขัน															
รถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด	3.46	.744	ปานกลาง	3.56	.946	มาก	3.90	.823	มาก	3.49	.904	ปานกลาง	3.60	0.854	มาก
2. งานบางแสนไปคั่วิค ริมทะเลแหลมแท่น															
3. เทศกาลอาหารทะเลแหลมแท่น	3.76	.712	มาก	3.56	.770	มาก	3.64	.927	มาก	3.79	.743	มาก	3.69	0.788	มาก
4. ประเพณีก่อกองพระ															
ทราวยวันไหลบนหาดบางแสน	4.43	.624	มาก	4.07	.879	มาก	4.35	.716	มาก	3.38	.663	ปานกลาง	4.06	0.721	มาก
5. ประเพณีแห่เทียนพรรษา															
6. เทศกาลสงฆ์ทำยปีเก่าต้อนรับปีใหม่	3.07	.685	ปานกลาง	3.37	.861	ปานกลาง	3.85	.989	มาก	3.25	.757	ปานกลาง	3.39	0.823	ปานกลาง
3.35	.770	ปานกลาง	3.52	.959	มาก	3.62	.993	มาก	3.39	.952	ปานกลาง	3.47	0.919	ปานกลาง	
เฉลี่ยรวม	3.56	.707	มาก	3.56	.585	มาก	3.79	.882	มาก	3.52	.798	มาก	3.61	0.811	มาก

ภาพ 63 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล

จากตาราง 24 และ ภาพ 63 คณะผู้วิจัยพบว่า ทรัพยากรท่องเที่ยวทางด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.56 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 ประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.43 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 เทศกาลอาหารทะเลแหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.76 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.46 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.56 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 ประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.07 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 เทศกาลอาหารทะเลแหลมแท่น และ งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.56 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 เทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.52 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.79 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 ประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.35 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.90 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ประเพณีแห่เทียนพรรษา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.85 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.52 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 งานบางแสนไบคี่วิค ริมทะเลแหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.83 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 เทศกาลอาหารทะเลแหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.79 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.49 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

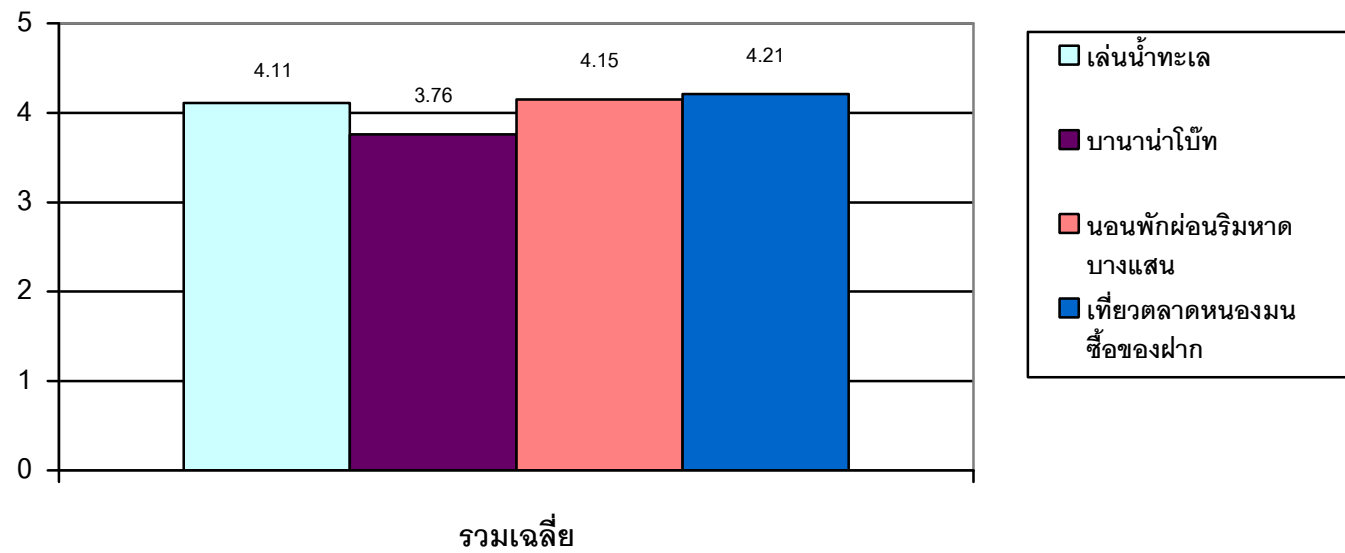
สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 ประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสน มีคุณภาพ ความโดดเด่น จุดดึงดูด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.06 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 เทศกาลอาหารทะเลแหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.69 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.60 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 25 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านกิจกรรม															
1. เล่นน้ำทะเล	4.25	.557	มาก	4.11	.984	มาก	4.13	.800	มาก	3.93	.902	มาก	4.11	0.811	มาก
2. วินเซิร์ฟ	2.79	.756	ปานกลาง	2.84	.907	ปานกลาง	3.35	.936	ปานกลาง	3.06	1.071	มาก	3.01	0.918	ปานกลาง
3. เจ็ตสกี	2.82	.730	ปานกลาง	2.70	.689	ปานกลาง	3.05	.925	ปานกลาง	3.08	.992	มาก	2.91	0.834	ปานกลาง
4. ขับเรือสปีดโบ๊ต	3.29	.743	ปานกลาง	2.90	.810	ปานกลาง	3.18	.881	ปานกลาง	3.13	1.051	มาก	3.13	0.871	ปานกลาง
5. บานาน่า โบ๊ต	3.76	.712	มาก	3.60	.865	มาก	3.98	.752	มาก	3.69	.961	มาก	3.76	0.823	มาก
6. นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน	4.16	.762	มาก	4.22	.786	มาก	4.30	.718	มาก	3.92	.907	มาก	4.15	0.793	มาก
7. ซักยานริมหาด	3.26	.747	ปานกลาง	3.22	.824	ปานกลาง	3.47	.926	ปานกลาง	3.72	.965	มาก	3.42	0.866	ปานกลาง
8. ซ้อมทะเลสดที่สะพานปลา	3.09	.698	ปานกลาง	2.95	.857	ปานกลาง	3.04	1.091	ปานกลาง	3.59	.793	มาก	3.17	0.860	ปานกลาง
9. เที่ยวตลาดหนองมน ซ้อมของฝาก	4.21	.701	มาก	4.21	.820	มาก	4.35	.702	มาก	4.07	.728	มาก	4.21	0.738	มาก
10. ชมสาธิตการทำครกที่อ่างศิลา	2.90	.659	ปานกลาง	2.88	.729	ปานกลาง	3.12	.956	ปานกลาง	3.32	.909	ปานกลาง	3.06	0.813	ปานกลาง

ตาราง 25 (ต่อ)

ทรัพยากรการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
11. ศึกษาพันธุ์ปลา น้ำเค็ม ที่พิพิธภัณฑ์ สัตว์น้ำ	2.99	.689	ปานกลาง	2.92	.800	ปานกลาง	3.11	1.024	ปานกลาง	3.57	.879	มาก	3.15	0.848	ปานกลาง
12. ไหว้พระ	3.19	.662	ปานกลาง	3.34	.728	ปานกลาง	3.37	.884	ปานกลาง	3.70	.893	มาก	3.40	0.792	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.39	.701	ปาน กลาง	3.32	.817	ปาน กลาง	3.54	.883	มาก	3.57	.921	มาก	3.45	0.830	ปานกลาง

ภาพ 64 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม

จากตาราง 25 และภาพ 64 คณะผู้วิจัยพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.39 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 เล่นน้ำทะเล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.25 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 เทียวตลาดหนองมน ซื้ของฝาก ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.21 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.16 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.32 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.22 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 เทียวตลาดหนองมน ซื้ของฝาก ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.21 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 เล่นน้ำทะเล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.11 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.54 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 เทียวตลาดหนองมน ซื้ของฝาก ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.35 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.30 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 เล่นน้ำทะเล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.13 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.57 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 เทียวตลาดหนองมน ซื้ของฝาก ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.07 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 เล่นน้ำทะเล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.92 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 เทียวตลาดหนองมน ซื้ของฝาก ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.21 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.15 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 เล่นน้ำทะเล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.11 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 26 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านบริการ

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านบริการ															
1. มีโรงแรมและรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน	3.37	.646	ปานกลาง	3.38	.663	ปานกลาง	3.66	.819	มาก	3.71	.640	มาก	3.53	0.692	มาก
2. มีบึงกะโล เกสต์เฮาส์ และที่พักราคาย่อมเยา	3.21	.656	ปานกลาง	3.33	.739	ปานกลาง	3.54	.771	มาก	3.70	.689	มาก	3.45	0.714	ปานกลาง
3. มีบริการขนส่งจากหนองมนไปยังหาด	3.15	.642	ปานกลาง	3.26	.691	ปานกลาง	3.60	.791	มาก	3.62	.776	มาก	3.41	0.725	ปานกลาง
4. มีศูนย์ประชาสัมพันธ์ บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ศูนย์แจ้งเหตุบริเวณชายหาดบางแสน	3.28	.668	ปานกลาง	3.18	.744	ปานกลาง	3.45	.770	ปานกลาง	3.93	.807	มาก	3.46	0.747	ปานกลาง

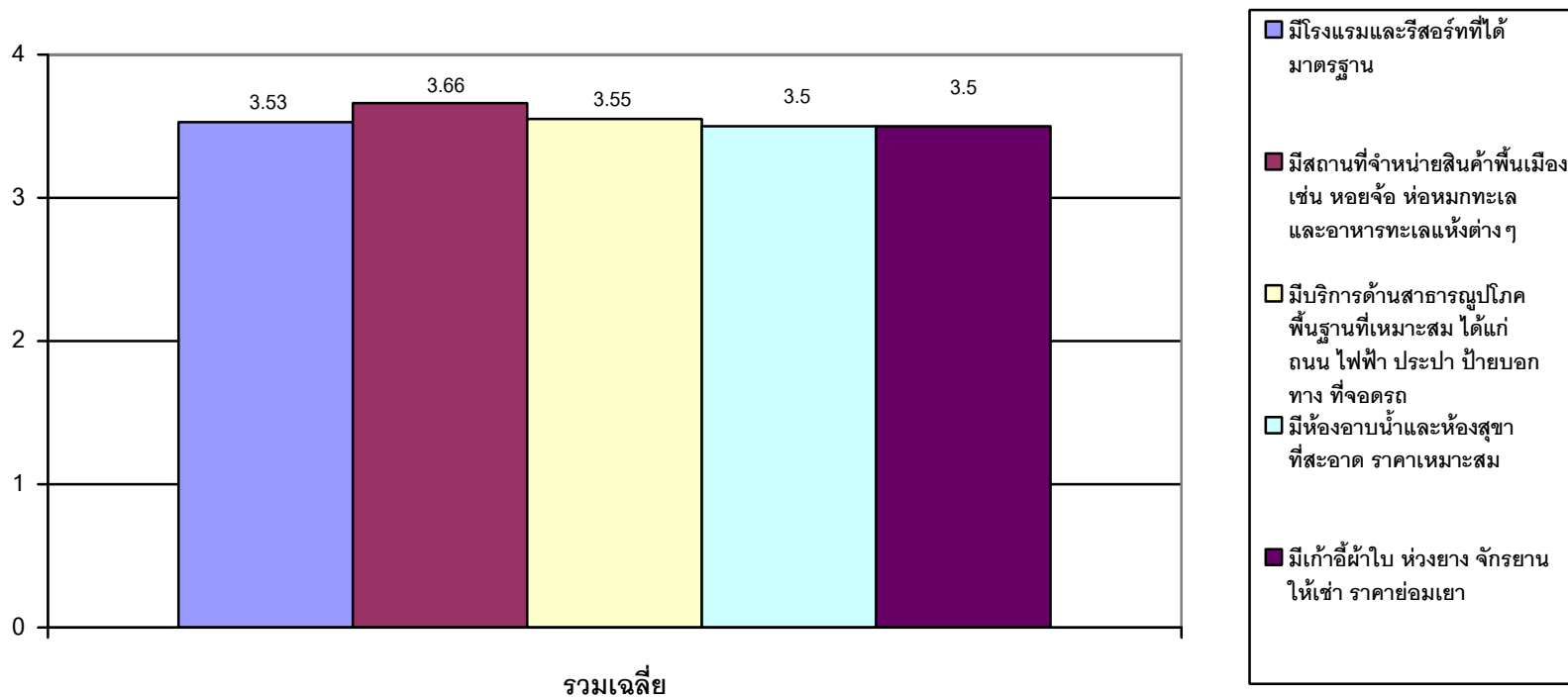

ตาราง 26 (ต่อ)

ทรัพยากรการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
5. มีสถานที่จำหน่าย สินค้าพื้นเมือง เช่น ข้าวหลาม หอยจ้อ ห่อหมกทะเล และ อาหารทะเลแห้งต่างๆ	3.40	.620	ปานกลาง	3.61	.665	มาก	3.63	.734	มาก	3.98	.853	มาก	3.66	0.718	มาก
6. มีบริการด้าน สาธารณูปโภค พื้นฐานที่เหมาะสม ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา ป้ายบอกทาง ที่จอดรถ	3.43	.555	ปานกลาง	3.31	.734	ปานกลาง	3.47	.745	ปานกลาง	3.97	.758	มาก	3.55	0.698	มาก
7. มีห้องอาบน้ำและ ห้องสุขาที่สะอาด ราคาเหมาะสม	3.46	.744	ปานกลาง	3.34	.913	ปานกลาง	3.64	.704	มาก	3.54	.892	มาก	3.50	0.813	มาก
8. มีแก้อื้อผ้าใบ ห่วง ยาง จักรยานให้เช่า ราคาย่อมเยา	3.27	.737	ปานกลาง	3.42	.755	ปานกลาง	3.67	.726	มาก	3.63	.917	มาก	3.50	0.784	มาก

ตาราง 26 (ต่อ)

ทรัพยากรการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
9. มีร้านอาหารและ ภัตตาคารที่ได้รับ มาตรฐาน	3.30	.611	ปานกลาง	3.44	.743	ปานกลาง	3.60	.791	มาก	3.63	.849	มาก	3.49	0.749	ปานกลาง
10. มีหาบเร่ แผง ลอยอาหารที่สะอาด และราคาย่อมเยา	3.20	.711	ปานกลาง	3.20	.804	ปานกลาง	3.45	.783	ปานกลาง	3.41	.944	ปานกลาง	3.32	0.811	ปานกลาง
11. มีบริการนวด และสปาในบริเวณ ชายหาดบางแสน	2.76	.698	ปานกลาง	2.86	.766	ปานกลาง	2.98	.932	ปานกลาง	3.34	.901	ปานกลาง	2.99	0.824	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.26	.663	ปานกลาง	3.30	.747	ปานกลาง	3.52	.779	มาก	3.68	.821	มาก	3.44	0.752	ปานกลาง

ภาพ 65 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านบริการ

จากตาราง 26 และภาพ 65 คณะผู้วิจัยพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านบริการ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.26 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 มีห้องอาบน้ำและห้องสุขาที่สะอาด ราคาเหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.46 จัดอยู่ในระดับปานกลาง อันดับ 2 มีบริการด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เหมาะสม ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา ป้ายบอกทาง ที่จอดรถ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.43 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เช่น ข้าวหลาม หอยจ้อ ห่อหมกทะเล และอาหารทะเล แห่งต่างๆ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.40 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

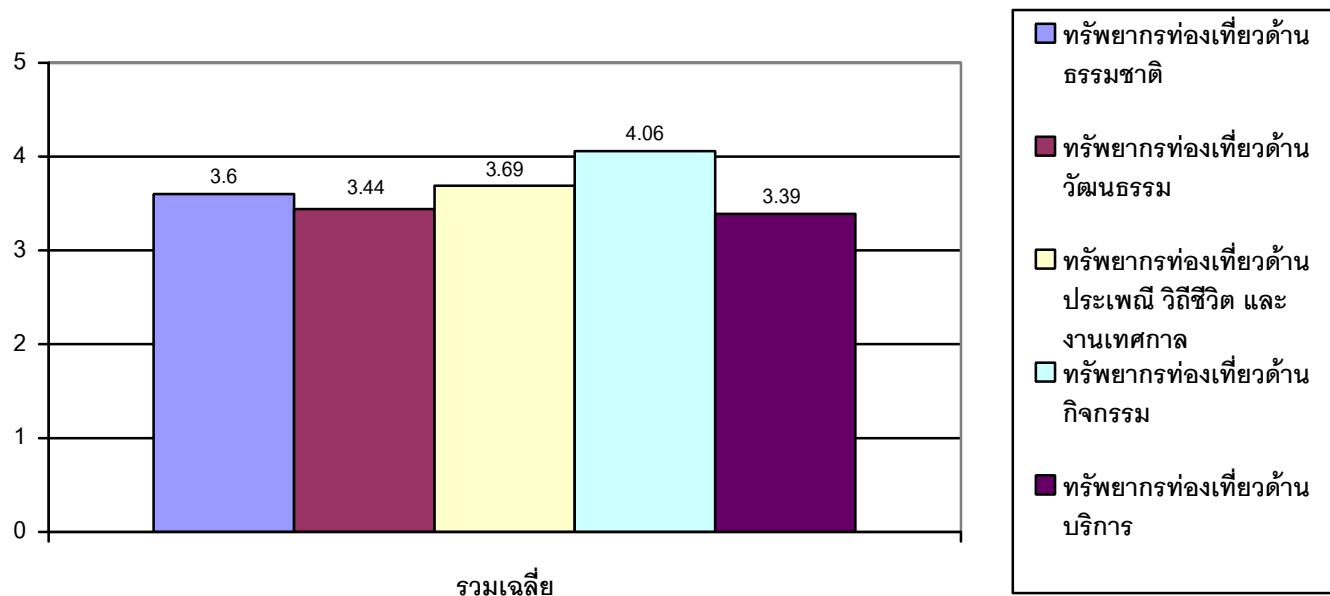
ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.30 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เช่น ข้าวหลาม หอยจ้อ ห่อหมกทะเล และอาหารทะเล แห่งต่างๆ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.61 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 มีร้านอาหารและภัตตาคารที่ได้รับมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.44 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 มีแก้อื้อผ้าใบ ห่วงยาง จักรยานให้เช่า ราคาขอมเยา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.42 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.52 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 มีแก้อื้อผ้าใบ ห่วงยาง จักรยานให้เช่า ราคาขอมเยา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.67 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 มีโรงแรมและรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.66 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เช่น ข้าวหลาม หอยจ้อ ห่อหมกทะเล และอาหารทะเล แห่งต่างๆ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.63 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.68 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เช่น ข้าวหลาม หอยจ้อ ห่อหมกทะเล และอาหารทะเล แห่งต่างๆ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.98 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 มีบริการด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เหมาะสม ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา ป้ายบอกทาง ที่จอดรถ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.97 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 มีศูนย์ประชาสัมพันธ์ บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ศูนย์แจ้งเหตุบริเวณชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เช่น ข้าวหลาม หอยจ้อ ห่อหมกทะเล และอาหารทะเล แห่งต่างๆ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.66 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 มีบริการด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เหมาะสม ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา ป้ายบอกทาง ที่จอดรถ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.55 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 มีโรงแรมและรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.53 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุป ผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4 กลุ่มตัวอย่าง

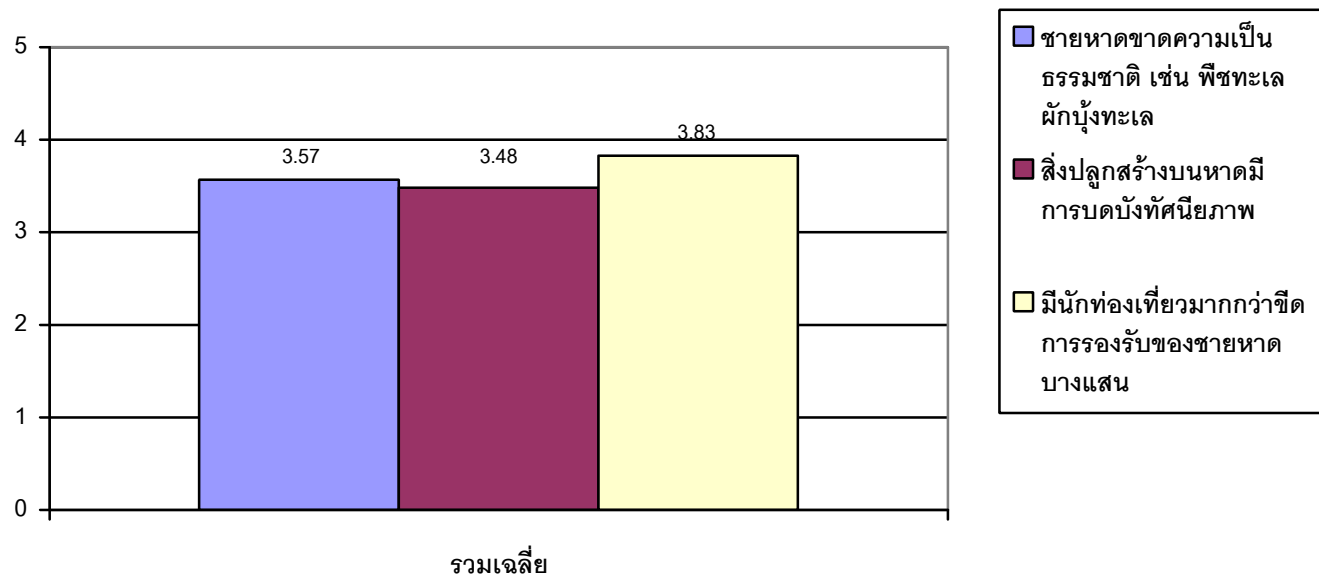
ภาพ 66 แสดงสรุปผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่มตัวอย่าง

จากภาพ 66 สรุปผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านกิจกรรม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.06 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิตและงานเทศกาล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.69 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.60 จัดอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

ตาราง 27 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านพื้นที่

ปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านสภาพพื้นที่															
1. ชายหาดขาดความเป็นธรรมชาติ เช่น พี่ชทะเล ผักนึ่งทะเล	3.20	.804	ปานกลาง	3.67	1.083	มาก	3.63	.917	มาก	3.78	.883	มาก	3.57	0.922	มาก
2. สิ่งปลูกสร้างบนหาดมีการรบกวนทัศนียภาพ	3.03	.717	ปานกลาง	3.64	.859	มาก	3.34	.867	ปานกลาง	3.90	.835	มาก	3.48	0.820	ปานกลาง
3. มีนักท่องเที่ยวมากกว่าขีดการรองรับของชายหาดบางแสน	3.71	.880	มาก	3.89	.815	มาก	3.78	.860	มาก	3.93	.844	มาก	3.83	0.850	มาก
เฉลี่ยรวม	3.31	.800	ปานกลาง	3.73	.919	มาก	3.58	.881	มาก	3.87	.854	มาก	3.63	0.864	มาก

ภาพ 67 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านพื้นที่

จากตาราง 27 และภาพ 67 คณะผู้วิจัยพบว่าปัญหาด้านพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.31 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 มีนักท่องเที่ยวมากกว่าขีดการรองรับของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.71 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ชายหาดขาดความเป็นธรรมชาติ เช่น พืชทะเล ผักบุ้งทะเล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.20 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 สิ่งปลูกสร้างบนหาดมีการบดบังทัศนียภาพ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.03 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.73 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 มีนักท่องเที่ยวมากกว่าชี้ดการรองรับของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.89 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ชายหาดขาดความเป็นธรรมชาติ เช่น พีชทะเล ผักนึ่งทะเล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.67 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 สิ่งปลูกสร้างบนหาดมีการบดบังทัศนียภาพ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.64 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.58 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 มีนักท่องเที่ยวมากกว่าชี้ดการรองรับของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.78 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ชายหาดขาดความเป็นธรรมชาติ เช่น พีชทะเล ผักนึ่งทะเล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.63 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 สิ่งปลูกสร้างบนหาดมีการบดบังทัศนียภาพ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.34 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 มีนักท่องเที่ยวมากกว่าชี้ดการรองรับของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 สิ่งปลูกสร้างบนหาดมีการบดบังทัศนียภาพ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.90 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ชายหาดขาดความเป็นธรรมชาติ เช่น พีชทะเล ผักนึ่งทะเล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.78 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 มีนักท่องเที่ยวมากกว่าชี้ดการรองรับของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.83 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ชายหาดขาดความเป็นธรรมชาติ เช่น พีชทะเล ผักนึ่งทะเล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.57 จัดอยู่ในระดับมาก

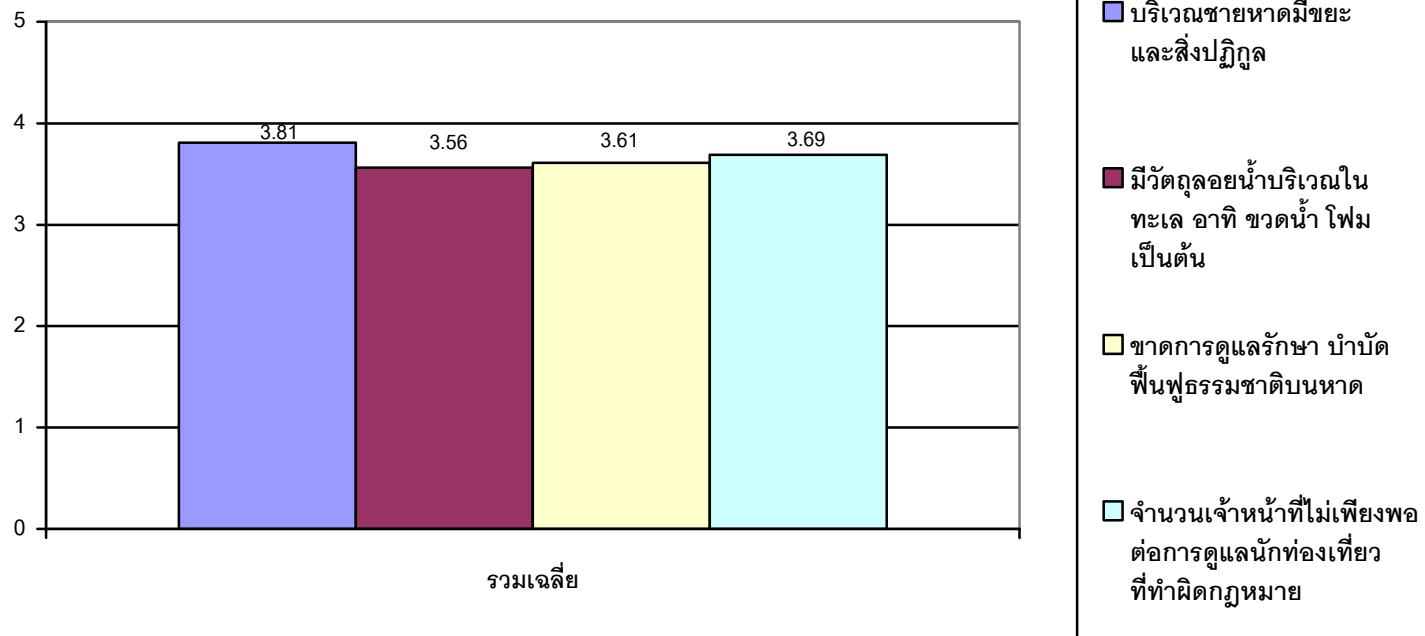

ตาราง 28 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัญหาที่เกิดขึ้นบน ชายหาดบางแสน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม															
1. บริเวณชายหาดมี ขยะและสิ่งปฏิกูล	3.57	.967	มาก	3.92	.884	มาก	3.75	1.009	มาก	4.01	.759	มาก	3.81	0.905	มาก
2. มีวัสดุขอยน้ำ บริเวณในทะเล อาทิ ขวดน้ำ โฟม เป็นต้น	3.28	.805	ปานกลาง	3.55	.880	มาก	3.54	.979	มาก	3.86	.853	มาก	3.56	0.879	มาก
3. ขาดระบบการ จัดเก็บขยะที่ เหมาะสม	3.06	.722	ปานกลาง	3.50	.810	มาก	3.41	1.006	ปานกลาง	3.89	.886	มาก	3.47	0.856	ปานกลาง
4. มีมลพิษของน้ำ ทะเล	3.01	.745	ปานกลาง	3.40	.876	ปานกลาง	3.32	.984	ปานกลาง	3.85	.880	มาก	3.40	0.871	ปานกลาง
5. มีมลพิษในอากาศ ฝุ่น คาร์บอนและกลิ่น รถยนต์	2.97	.771	ปานกลาง	3.40	.765	ปานกลาง	3.26	.917	ปานกลาง	3.89	.863	มาก	3.38	0.829	ปานกลาง

ตาราง 28 (ต่อ)

ปัญหาที่เกิดขึ้นบน ชายหาดบางแสน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
6. มีมลพิษด้านเสียง จากการจราจร กิจกรรมทางน้ำ ผู้คน เป็นต้น	3.03	.703	ปานกลาง	3.47	.731	ปานกลาง	3.14	.829	ปานกลาง	3.87	.917	มาก	3.38	0.795	ปานกลาง
7. ขาดการปลูก จิตสำนึกด้าน สิ่งแวดล้อมให้กับ ผู้ประกอบการ ชุมชน และนักท่องเที่ยว	2.96	.724	ปานกลาง	3.45	.809	ปานกลาง	3.38	.874	ปานกลาง	3.90	.785	มาก	3.42	0.798	ปานกลาง
8. ขาดการดูแล รักษา บำบัดฟื้นฟู ธรรมชาติบนหาด	3.25	.857	ปานกลาง	3.65	.914	มาก	3.65	.999	มาก	3.88	.856	มาก	3.61	0.907	มาก
9. จำนวนเจ้าหน้าที่ ไม่เพียงพอต่อการดูแล และนักท่องเที่ยวที่ทำ ผิดกฎหมาย	3.50	.969	มาก	3.61	.942	มาก	3.71	1.028	มาก	3.95	.809	มาก	3.69	0.937	มาก
เฉลี่ยรวม	3.18	.807	ปานกลาง	3.55	.846	มาก	3.46	.958	ปานกลาง	3.90	.845	มาก	3.52	0.864	มาก

ภาพ 68 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากตาราง 28 และภาพ 67 คณะผู้วิจัยพบว่า ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.18 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 บริเวณชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.57 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลและนักท่องเที่ยวที่ทำผิดกฎหมาย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.50 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 มีวัสดุขอย่น้ำบริเวณในทะเล อาทิ ขวดน้ำ โฟม เป็นต้น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.28 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.55 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 บริเวณชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.92 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ขาดการดูแล รักษา บำบัดฟื้นฟูธรรมชาติบนหาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.65 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลและนักท่องเที่ยวที่ทำผิดกฎหมาย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.61 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.46 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 บริเวณชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.75 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลและนักท่องเที่ยวที่ทำผิดกฎหมาย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.71 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ขาดการดูแล รักษา บำบัดฟื้นฟูธรรมชาติบนหาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.65 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.90 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 บริเวณชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.01 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลและนักท่องเที่ยวที่ทำผิดกฎหมาย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.95 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ขาดการปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ประกอบการ ชุมชนและนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.90 จัดอยู่ในระดับมาก

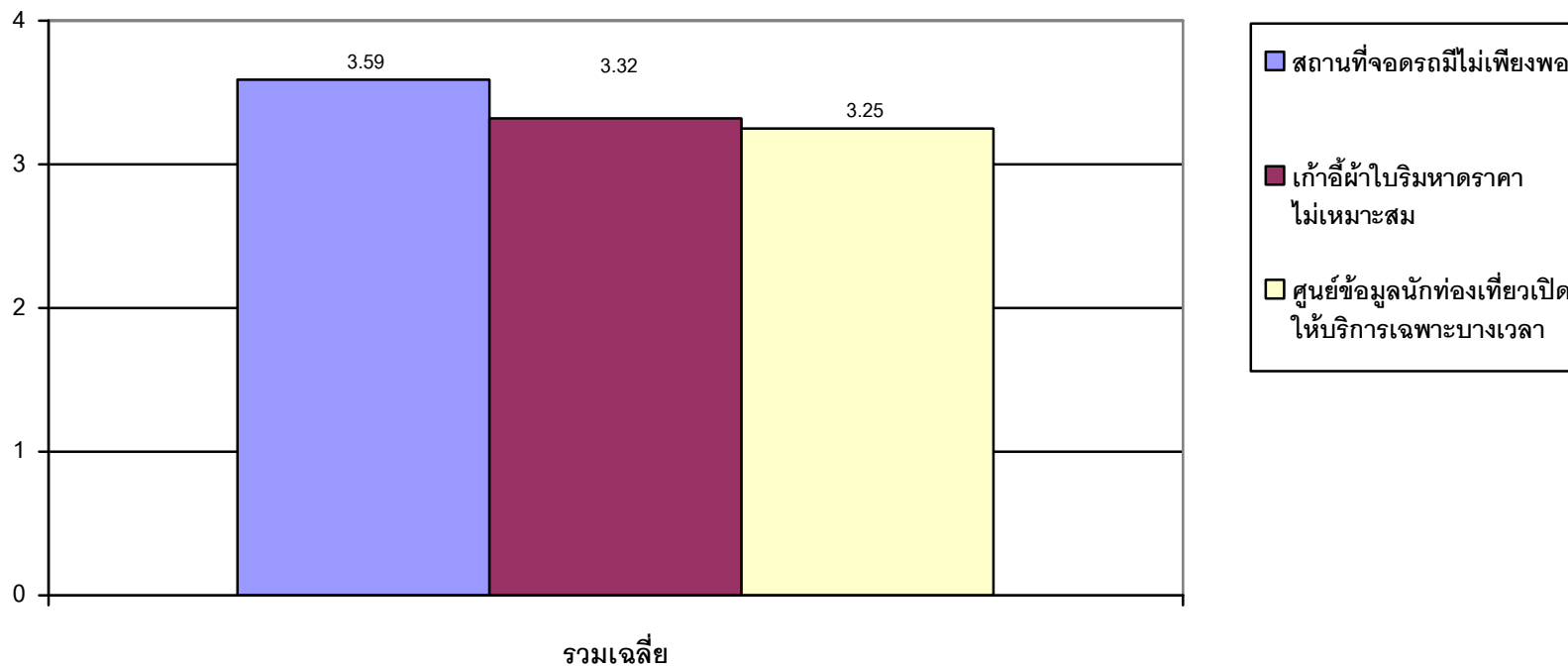
สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 บริเวณชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก เป็นปัญหาด้านศักยภาพที่ควรปรับปรุงด้านด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันดับ 2 จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลและนักท่องเที่ยวที่ทำผิดกฎหมาย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.69 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ขาดการดูแลรักษา บำบัด ฟื้นฟูธรรมชาติบนหาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.61 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 29 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
สะตวก

ปัญหาที่เกิดขึ้นบน ชายหาดบางแสน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
ด้านสิ่งแวดล้อมสะตวก															
1. สถานที่จอดรถมี ไม่เพียงพอ	3.41	.842	ปานกลาง	3.50	.870	มาก	3.50	.916	มาก	3.93	.728	มาก	3.59	0.839	มาก
2. ป้ายจราจรและ ป้ายแหล่งท่องเที่ยว ทรุดโทรม ขาด มาตรฐาน	2.88	.715	ปานกลาง	2.86	.739	ปานกลาง	2.83	.853	ปานกลาง	3.67	.779	มาก	3.06	0.772	ปานกลาง
3. ห้องอาบน้ำและ ห้องสุขา ไม่เพียงพอ	2.41	.944	ปานกลาง	2.94	.814	ปานกลาง	2.74	.991	ปานกลาง	3.78	.883	มาก	2.97	0.908	ปานกลาง
4. ร้านอาหารขาด มาตรฐานและไม่ เพียงพอ	2.91	.653	ปานกลาง	2.93	.782	ปานกลาง	2.84	.801	ปานกลาง	3.74	.799	มาก	3.11	0.759	ปานกลาง
5. แก้วผ้าใบปริมาณ ราคาไม่เหมาะสม	3.23	.777	ปานกลาง	3.21	.729	ปานกลาง	3.06	.814	ปานกลาง	3.79	.935	มาก	3.32	0.814	ปานกลาง

ตาราง 29 (ต่อ)

ปัญหาที่เกิดขึ้นบน ชายหาดบางแสน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
6. ศูนย์ข้อมูล นักท่องเที่ยวเปิด ให้บริการเฉพาะบาง เวลา	3.10	.823	ปานกลาง	3.09	.712	ปานกลาง	3.14	.766	ปานกลาง	3.66	.831	มาก	3.25	0.783	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.99	.236	ปาน กลาง	3.09	.589	ปาน กลาง	3.02	.857	ปาน กลาง	3.76	.826	มาก	3.21	0.812	ปานกลาง

ภาพ 69 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

จากตาราง 29 และภาพ 69 คณะผู้วิจัยพบว่า ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 2.99 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.41 จัดอยู่ในระดับปานกลาง อันดับ 2 แก้วน้ำใบรีมหาดราคาไม่เหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.23 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวเปิดให้บริการเฉพาะบางเวลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.10 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.09 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.50 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 แก้วน้ำใบรีมหาดราคาไม่เหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.21 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวเปิดให้บริการเฉพาะบางเวลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.09 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.02 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.50 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวเปิดให้บริการเฉพาะบางเวลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.14 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 แก้วน้ำใบรีมหาดราคาไม่เหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.06 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.76 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 แก้วน้ำใบรีมหาดราคาไม่เหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.79 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ห้องอาบน้ำและห้องสุขาไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.78 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.59 จัดอยู่ในระดับมาก เป็นปัญหาด้านศักยภาพที่ควรปรับปรุงของด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อันดับ 2 คือ แก้วน้ำใบรีมหาดราคาไม่เหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.32 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวเปิดให้บริการเฉพาะบางเวลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.25 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

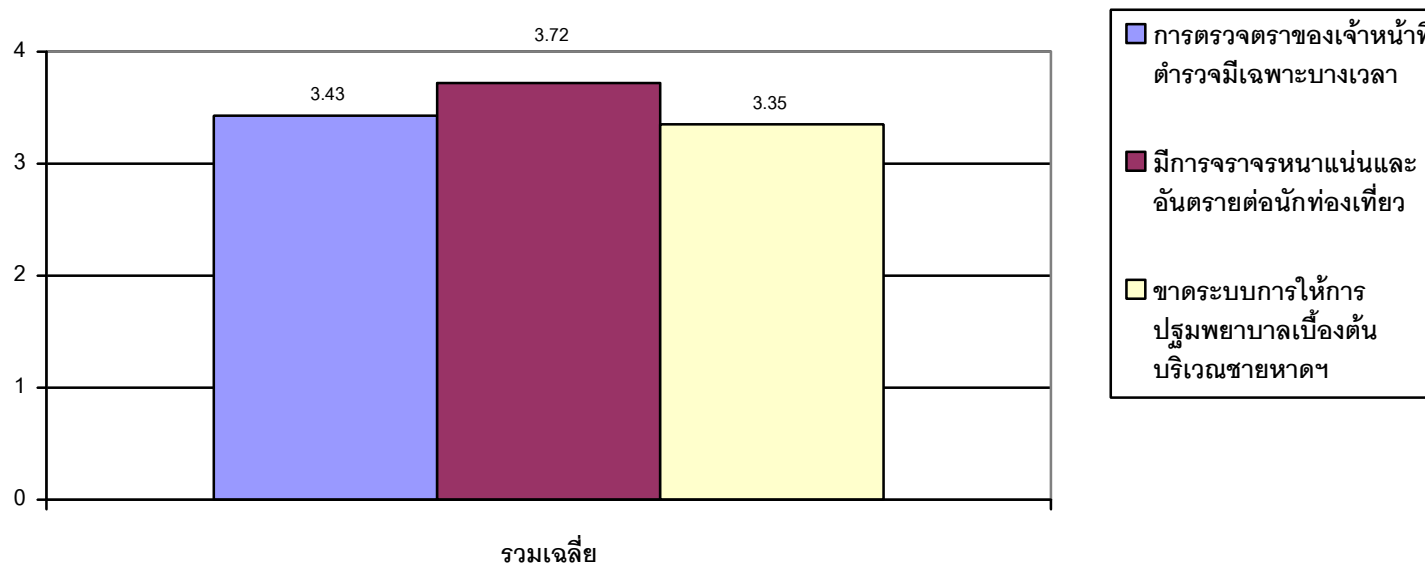

ตาราง 30 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านความปลอดภัย

ปัญหาที่เกิดขึ้นบน ชายหาดบางแสน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
ด้านความปลอดภัย															
1. การตรวจตราของ เจ้าหน้าที่ตำรวจมี เฉพาะบางเวลา	3.40	.804	ปานกลาง	3.34	.714	ปานกลาง	3.19	.775	ปานกลาง	3.77	.839	มาก	3.43	0.783	ปานกลาง
2. มีการจราจร หนาแน่นและอันตราย ต่อนักท่องเที่ยว	3.71	1.038	มาก	3.73	.851	มาก	3.66	.987	มาก	3.78	.871	มาก	3.72	0.937	มาก
3. ขาดป้ายเตือน และหุ่นแยกเขต สำหรับว่ายน้ำจาก เขตกีฬาทางน้ำ	3.07	.946	ปานกลาง	3.25	.914	ปานกลาง	3.16	1.051	ปานกลาง	3.64	.798	มาก	3.28	0.927	ปานกลาง
4. ขาดการให้ข้อมูล เรื่องความปลอดภัย สำหรับนักท่องเที่ยว	3.01	.904	ปานกลาง	3.20	.841	ปานกลาง	3.01	.823	ปานกลาง	3.67	.766	มาก	3.22	0.834	ปานกลาง

ตาราง 30 (ต่อ)

ปัญหาที่เกิดขึ้นบน ชายหาดบางแสน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
5. ขาดระบบการให้ การปฐมพยาบาล เบื้องต้น บริเวณ ชายหาดฯ	3.17	.888	ปานกลาง	3.35	.770	ปานกลาง	3.14	.829	ปานกลาง	3.72	.805	มาก	3.35	0.823	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.27	.916	ปาน กลาง	3.37	.818	ปาน กลาง	3.23	.893	ปาน กลาง	3.72	.816	มาก	3.40	0.861	ปานกลาง

ภาพ 70 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามปัญหาด้านความปลอดภัย

จากตาราง 30 และภาพ 70 คณะผู้วิจัยพบว่า ปัญหาด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.27 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 มีการจรรยาบรรณแน่นและอันตรายนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.71 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 การตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเฉพาะบางเวลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.40 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 ขาดระบบการให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นบริเวณชายหาดฯ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.17 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

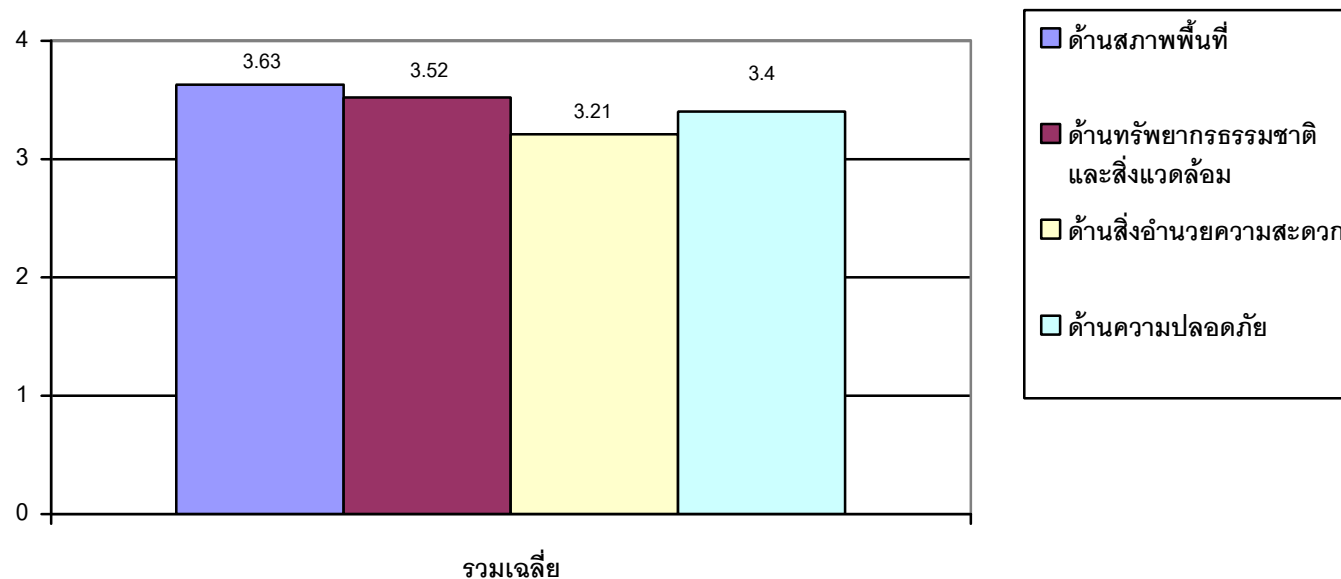
ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.37 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 มีการจรรยาบรรณแน่นและอันตรายต่อนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.73 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ขาดระบบการให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นบริเวณชายหาดฯ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.35 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 การตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเฉพาะบางเวลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.34 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.23 จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยอันดับ 1 มีการจรรยาบรรณแน่นและอันตรายต่อนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.66 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 การตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเฉพาะบางเวลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.19 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 ขาดป้ายเตือนและหุ่นแยกเขตสำหรับว่ายน้ำจากเขตกีฬาทางน้ำ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.16 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.72 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 มีการจรรยาบรรณแน่นและอันตรายต่อนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.78 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 การตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเฉพาะบางเวลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.77 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ขาดระบบการให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นบริเวณชายหาดฯ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.72 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อันดับ 1 มีการจรรยาบรรณแน่นและอันตรายต่อนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.72 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นปัญหาด้านความปลอดภัยที่ควรปรับปรุงอย่างเร่งด่วน อันดับ 2 คือ การตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเฉพาะบางเวลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.43 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับ 3 ขาดระบบการให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นบริเวณชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.35 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

สรุป ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

ภาพ 71 แสดงสรุปความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

จากภาพ 71 สรุปความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า อันดับ 1 ด้านสภาพพื้นที่ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.63 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.52 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ด้านความปลอดภัย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.40 จัดอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 6 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

การศึกษาในครั้งนี้ ในด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีการพัฒนา 4 การพัฒนา คือ

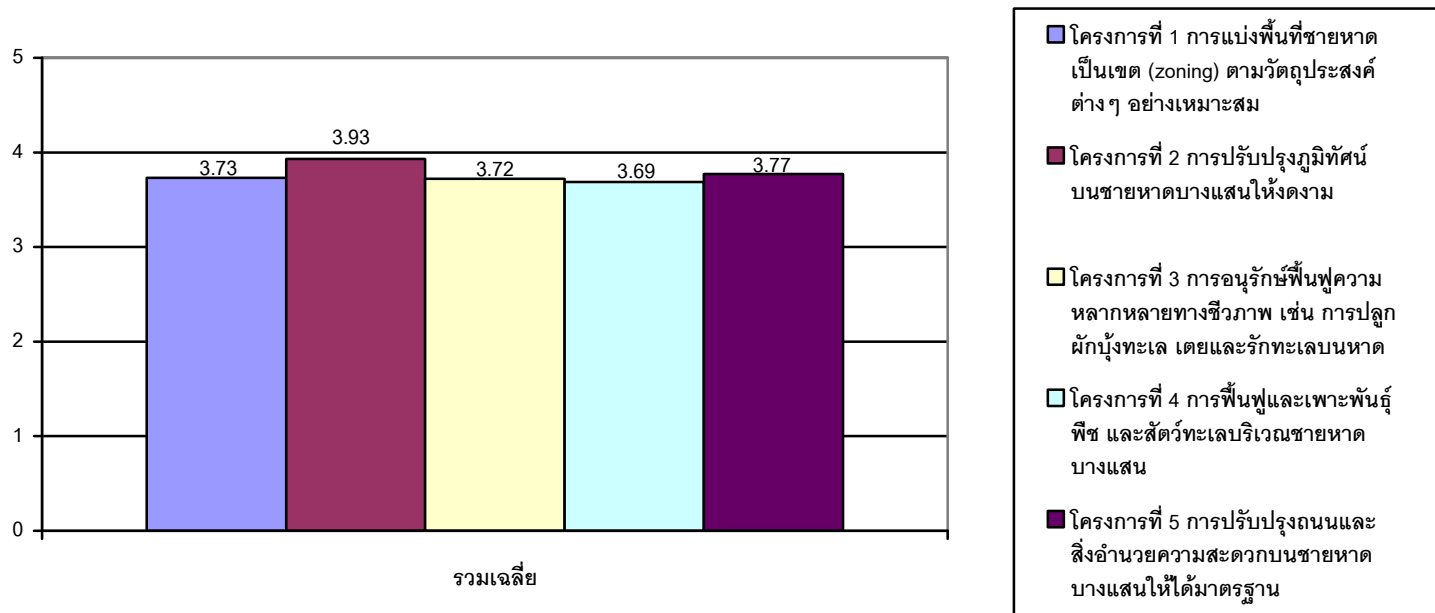
การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ตาราง 31 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
แนวทางการที่ 1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน															
โครงการที่ 1 การแบ่งพื้นที่ชายหาด															
เป็นเขต (zoning) ตามวัตถุประสงค์ต่างๆ อย่างเหมาะสม	3.52	.659	มาก	3.89	.665	มาก	3.73	.750	มาก	3.78	.786	มาก	3.73	0.715	มาก
โครงการที่ 2 การปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนให้งดงาม															
	3.82	.642	มาก	3.92	.800	มาก	4.04	.602	มาก	3.92	.849	มาก	3.93	0.723	มาก

ตาราง 31 (ต่อ)

แนวทางการ พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
โครงการที่ 3 การ อนุรักษ์ฟื้นฟูความ หลากหลายทาง ชีวภาพ เช่น การปลูก ผักบุ้งทะเล เตยและ รักทะเลบนหาด	3.49	.718	ปาน กลาง	3.80	.953	มาก	3.73	.802	มาก	3.87	.861	มาก	3.72	0.834	มาก
โครงการที่ 4 การ ฟื้นฟูและเพาะพันธุ์ พืช และสัตว์ทะเล บริเวณ ชายหาด บางแสน	3.59	.726	มาก	3.72	.944	มาก	3.58	.855	มาก	3.88	.902	มาก	3.69	0.857	มาก
โครงการที่ 5 การ ปรับปรุงถนนและสิ่ง อำนวยความสะดวก บน ชายหาดบาง แสนให้ได้มาตรฐาน	3.73	.815	มาก	3.66	.831	มาก	3.71	.820	มาก	3.96	.840	มาก	3.77	0.827	มาก
เฉลี่ยรวม	3.63	.712	มาก	3.80	.838	มาก	3.76	.765	มาก	3.88	.847	มาก	3.77	0.791	มาก

ภาพ 72 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน

จากตาราง 31 และภาพ 72 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 1 ตามแนวทางที่ 1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.63 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนให้งดงาม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.82 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 5 การปรับปรุงถนนและสิ่งอำนวยความสะดวกบน ชายหาดบางแสนให้ได้มาตรฐาน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.73 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 4 การฟื้นฟูและเพาะพันธุ์พืช และสัตว์ทะเลบริเวณ ชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.59 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.80 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนให้งดงาม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.92 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การแบ่งพื้นที่ชายหาดเป็นเขต (zoning) ตามวัตถุประสงค์ต่างๆ อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.89 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 การอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกผักนึ่งทะเลเตยและรักษาทะเลบนหาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.80 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.76 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนให้งดงาม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.04 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การแบ่งพื้นที่ชายหาดเป็นเขต (zoning) ตามวัตถุประสงค์ต่างๆ อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.73 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 การอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกผักนึ่งทะเลเตยและรักษาทะเลบนหาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.73 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.88 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 5 การปรับปรุงถนนและสิ่งอำนวยความสะดวกบน ชายหาดบางแสนให้ได้มาตรฐาน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.96 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 การปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนให้งดงาม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.92 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 4 การฟื้นฟูและเพาะพันธุ์พืช และสัตว์ทะเลบริเวณ ชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.88 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.77 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนให้งดงาม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมด้านกับแนวทางการพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาด

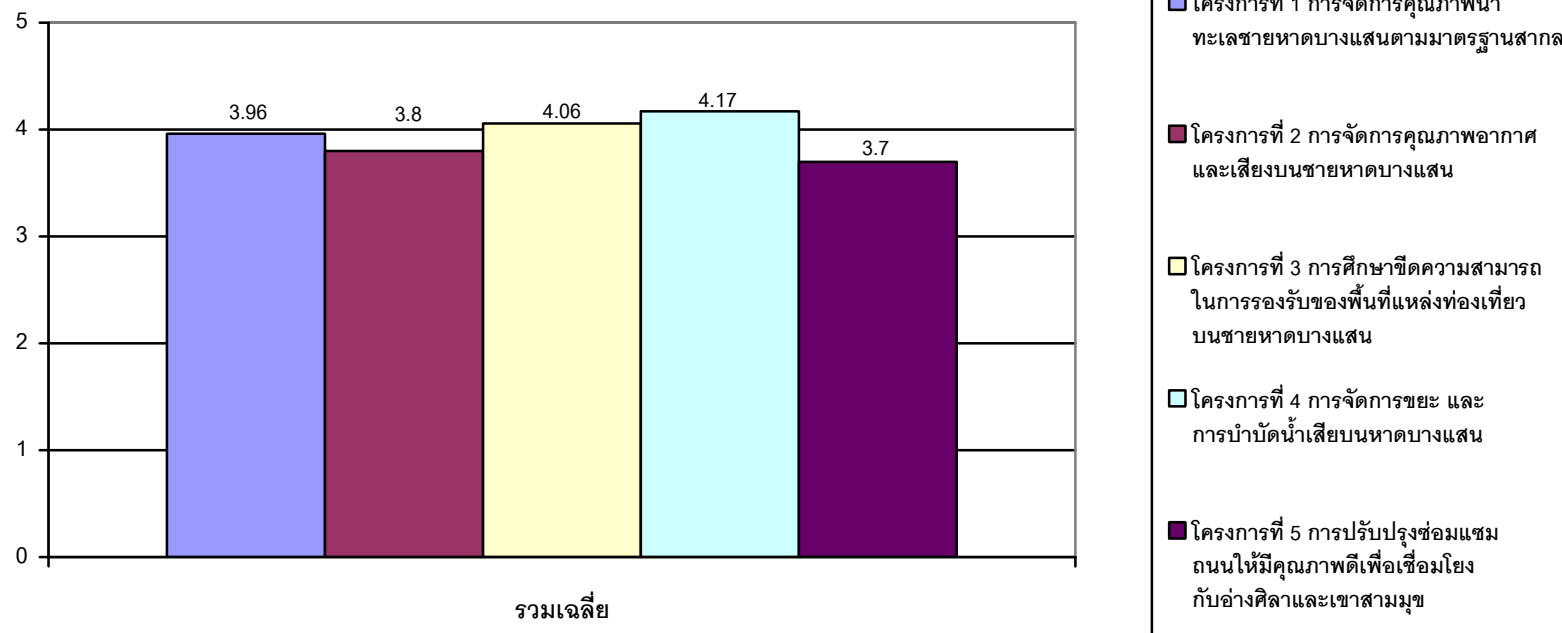
บางแสน จังหวัดชลบุรี ตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน อันดับ 2 เป็นโครงการที่ 5 การปรับปรุงถนนและสิ่งอำนวยความสะดวกบนชายหาดบางแสนให้ได้มาตรฐาน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.77 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การแบ่งพื้นที่ชายหาดเป็นเขต (Zoning) ตามวัตถุประสงค์ต่างๆ อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.73 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 32 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
แนวทางที่ 2 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม															
โครงการที่ 1 การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล															
โครงการที่ 1 การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล	3.87	.895	มาก	4.10	.969	มาก	3.88	.956	มาก	3.98	.804	มาก	3.96	0.906	มาก
โครงการที่ 2 การจัดการคุณภาพอากาศและเสียงบนชายหาดบางแสน															
โครงการที่ 2 การจัดการคุณภาพอากาศและเสียงบนชายหาดบางแสน	3.64	.746	มาก	3.92	.918	มาก	3.85	.869	มาก	3.80	.816	มาก	3.80	0.837	มาก

ตาราง 32 (ต่อ)

แนวทางการ พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
โครงการที่ 3 การศึกษาศี ความสามารถในการ รองรับของพื้นที่แหล่ง ท่องเที่ยวบนชายหาด บางแสน	3.96	.828	มาก	4.13	.872	มาก	4.30	.785	มาก	3.86	.829	มาก	4.06	0.829	มาก
โครงการที่ 4 การ จัดการขยะ และการ บำบัดน้ำเสียบนหาด บางแสน	4.17	.877	มาก	4.27	.920	มาก	4.25	.809	มาก	4.00	.888	มาก	4.17	0.874	มาก
โครงการที่ 5 การ ปรับปรุงซ่อมแซม ถนนให้มีคุณภาพดี เพื่อเชื่อมโยงกับอ่าง ศิลาและเขาสามมุข	3.58	.713	มาก	3.61	.790	มาก	3.72	.766	มาก	3.87	.861	มาก	3.70	0.783	มาก
เฉลี่ยรวม	3.84	.812	มาก	4.01	.894	มาก	4.00	.837	มาก	3.97	.840	มาก	3.94	0.846	มาก

ภาพ 73 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากตาราง 32 และภาพ 73 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 1 ตามแนวทางที่ 2 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยระดับ ทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.84 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 4 การจัดการขยะ และการบำบัดน้ำเสียบนหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.17 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 3 การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.96 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.01 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 4 การจัดการขยะ และการบำบัดน้ำเสียบนหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.27 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 3 การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.13 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.10 จัดอยู่ในระดับมาก

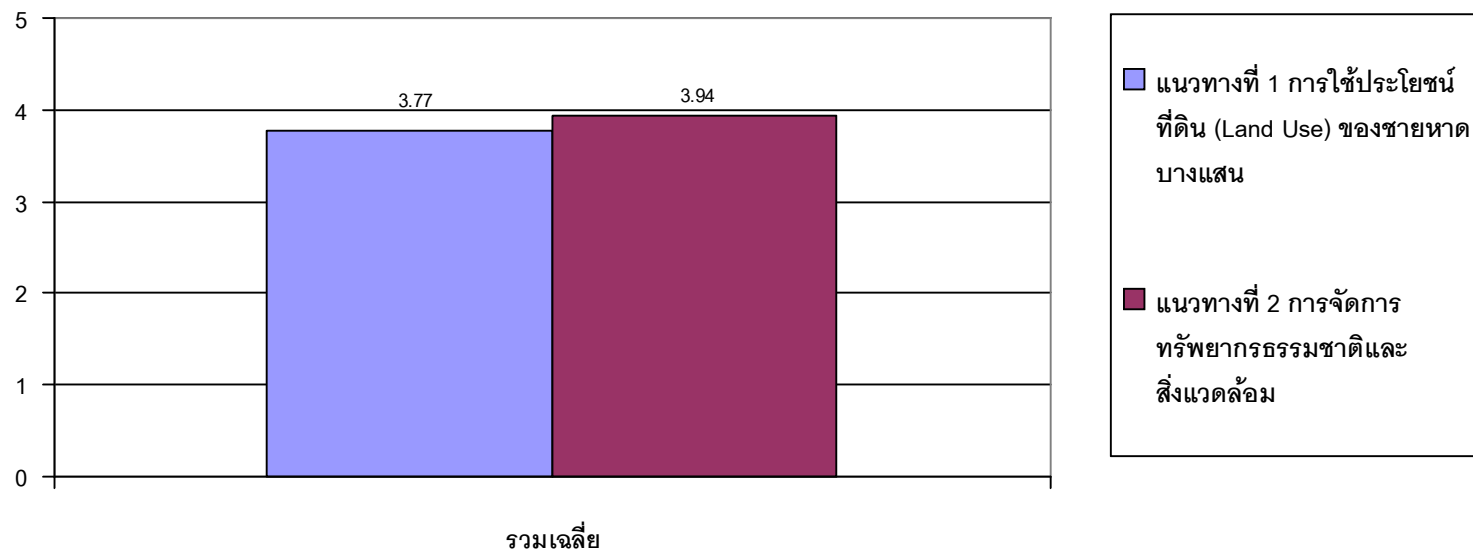
ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.00 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.30 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 4 การจัดการขยะ และการบำบัดน้ำเสียบนหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.25 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.88 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.97 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 4 การจัดการขยะ และการบำบัดน้ำเสียบนหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.00 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.98 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 5 การปรับปรุงซ่อมแซมถนนให้มีคุณภาพดีเพื่อเชื่อมโยงกับ อ่างศิลาและเขาสามมุขค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.94 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 4 การจัดการขยะ และการบำบัดน้ำเสียบนหาดบางแสน ระดับทัศนคติ 4.17 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมด้านกับแนวทางการพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน

จังหวัดชลบุรี การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันดับ 2 โครงการที่ 3 การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบน ชายหาดบางแสน ระดับทัศนคติ 4.17 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล ระดับ ทัศนคติ 3.96 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปการพัฒหน้าที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ภาพ 74 แสดงสรุปการพัฒหน้าที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

จากภาพ 74 สรุปการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี พบว่า อันดับ 1 แนวทางที่ 1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Use) ของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.94 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 2 แนวทางที่ 2 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.77 จัดอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี

ตาราง 33 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการจัดการด้านการตลาด

พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
แนวทางที่ 1 การจัดการด้านการตลาด															
โครงการที่ 1 การ															
วางแผนด้านการ															
การตลาดแบบครบ															
วงจร															
	3.50	.577	มาก	3.82	.770	มาก	3.89	.737	มาก	3.78	.719	มาก	3.75	0.701	มาก
โครงการที่ 2 การ															
สร้างภาพลักษณ์															
และแบรนด์ของ															
ชายหาดบางแสนให้															
เป็นแหล่งท่องเที่ยว															
ระดับชาติ															
	3.82	.642	มาก	4.04	.764	มาก	4.11	.680	มาก	3.85	.880	มาก	3.96	0.742	มาก

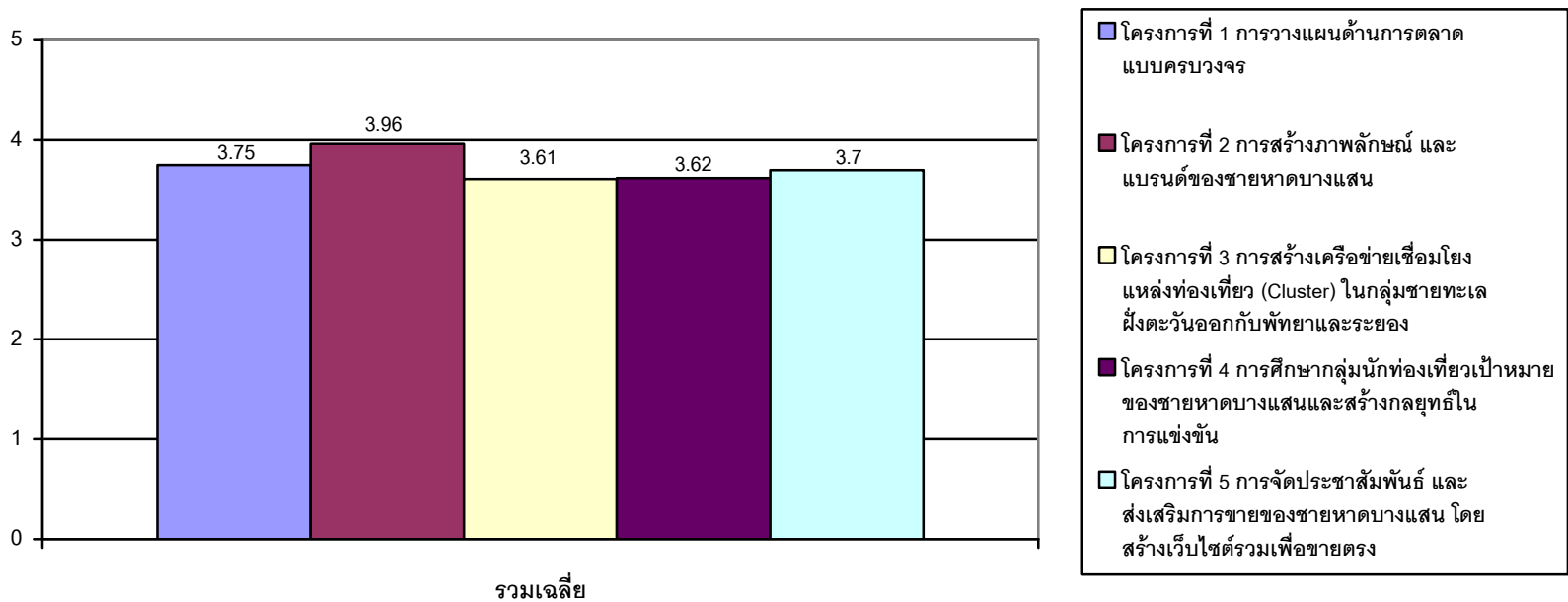
ตาราง 33 (ต่อ)

พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
โครงการที่ 3 การ สร้างเครือข่าย เชื่อมโยงแหล่ง ท่องเที่ยว (Cluster) ในกลุ่มชายทะเลฝั่ง ตะวันออกกับพัทยา และระยอง	3.34	.670	ปาน กลาง	3.56	.833	มาก	3.66	.819	มาก	3.87	.706	มาก	3.61	0.757	มาก
โครงการที่ 4 การศึกษากลุ่ม นักท่องเที่ยว เป้าหมายของ ชายหาดบางแสนและ สร้างกลยุทธ์ในการ แข่งขัน	3.56	.671	มาก	3.55	.657	มาก	3.78	.705	มาก	3.59	.753	มาก	3.62	0.697	มาก

ตาราง 33 (ต่อ)

พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
โครงการที่ 5 การจัด ประชาสัมพันธ์ และ ส่งเสริมการขายของ ชายหาดบางแสน โดยสร้างเว็บไซต์รวม เพื่อขายตรง	3.61	.751	มาก	3.63	.800	มาก	3.78	.786	มาก	3.78	.836	มาก	3.70	0.793	มาก
เฉลี่ยรวม	3.56	.662	มาก	3.72	.764	มาก	3.84	.745	มาก	3.77	.774	มาก	3.73	0.738	มาก

ภาพ 75 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการจัดการด้านการตลาด

จากตาราง 33 และภาพ 75 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 2 ตามแนวทางที่ 1 การจัดการด้านการตลาด มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.56 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์ และแบรนด์ของชายหาดบางแสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.82 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 5 การจัดประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายของ

ชายหาดบางแสน โดยสร้างเว็บไซต์รวมเพื่อขายตรง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.61 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 4 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยว เป้าหมายของชายหาดบางแสนและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขัน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.56 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.72 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์ และแบรนด์ของชายหาดบางแสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.04 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การวางแผนด้านการตลาดแบบครบวงจร ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.82 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 5 การจัดประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายของชายหาดบางแสน โดยสร้างเว็บไซต์รวมเพื่อขายตรง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.63 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.84 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์ และแบรนด์ของชายหาดบางแสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.11 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การวางแผนด้านการตลาดแบบครบวงจร ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.89 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 5 การจัดประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายของชายหาดบางแสน โดยสร้างเว็บไซต์รวมเพื่อขายตรง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.78 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.77 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว (Cluster) ในกลุ่มชายทะเลฝั่งตะวันออกกับพัทยาและระยอง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์ และแบรนด์ของชายหาดบางแสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.85 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การวางแผนด้านการตลาดแบบครบวงจร ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.78 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.73 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์ และแบรนด์ของชายหาดบางแสน ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.96 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี การจัดการด้านการตลาด อันดับ 2 โครงการที่ 1 การ

วางแผนด้านการตลาดแบบครบวงจร ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.75 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 5 การจัดประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายของชายหาดบางแสน โดยสร้างเว็บไซต์รวมเพื่อขายตรง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.70 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 34 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว

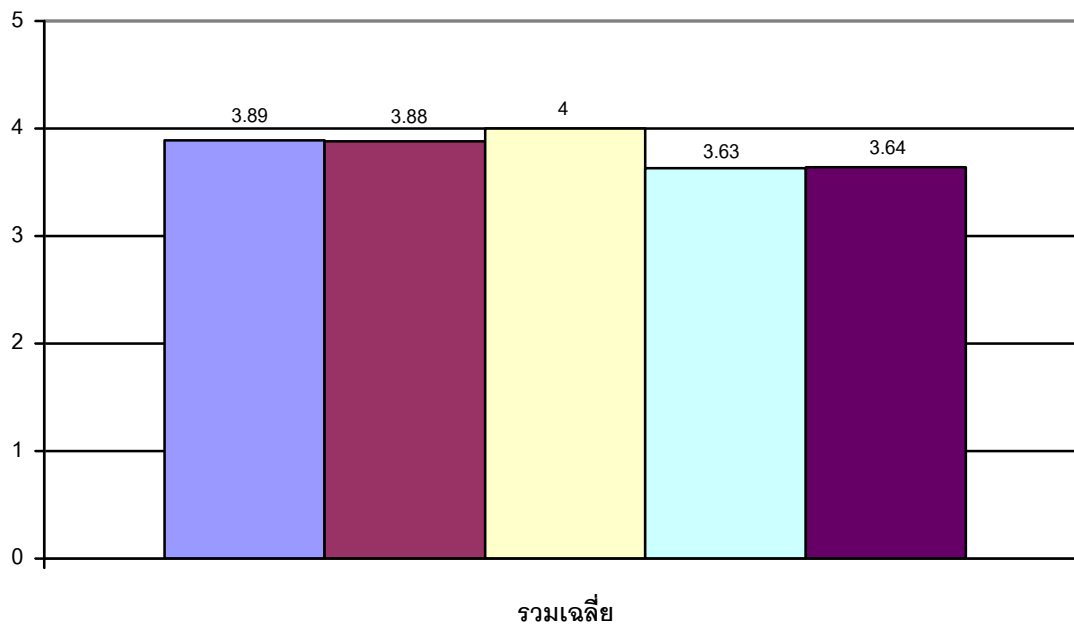
พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
แนวทางที่ 2 การพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว															
โครงการที่ 1 การ															
สร้างมาตรฐานที่พัก แรม และร้านอาหาร ของชายหาดบางแสน	3.71	.701	มาก	3.80	.791	มาก	4.01	.810	มาก	4.05	.821	มาก	3.89	0.781	มาก
โครงการที่ 2 การ															
สร้างมาตรฐานด้าน ความปลอดภัยของ กิจกรรมการท่องเที่ยว ของชายหาดบางแสน	3.73	.679	มาก	3.88	.782	มาก	3.91	.877	มาก	3.98	.710	มาก	3.88	0.762	มาก

ตาราง 34 (ต่อ)

พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
โครงการที่ 3 การ สร้างมาตรฐานแหล่ง ท่องเที่ยวของ ชายหาดบางแสน อ่างศิลา และเขาสาม มุข	4.13	.720	มาก	3.98	.710	มาก	4.15	.672	มาก	3.75	.657	มาก	4.00	0.690	มาก
โครงการที่ 4 การ สร้างมาตรฐานด้าน การบริการอื่นๆ เช่น โรง พ ย า บ า ล ปั้มน้ำมัน และร้าน สะดวกซื้อบน ชายหาดบางแสน	3.29	.671	มาก	3.54	.918	มาก	3.81	.849	มาก	3.87	.691	มาก	3.63	0.782	มาก

ตาราง 34 (ต่อ)

พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
โครงการที่ 5 การ สร้างมาตรฐานด้าน ห้องสุขาของชายหาด บางแสน	3.37	.630	มาก	3.72	.877	มาก	3.66	.890	มาก	3.79	.935	มาก	3.64	0.833	มาก
เฉลี่ยรวม	3.65	.680	มาก	3.78	.861	มาก	3.91	.820	มาก	3.89	.763	มาก	3.81	0.77	มาก

- โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานที่พักแรม และร้านอาหารของชายหาดบางแสน
- โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน
- โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน อ่างศิลา และเขาสามมูข
- โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานด้านการบริการอื่นๆ เช่น โรงพยาบาล บิมน้ำมัน และร้านสะดวกซื้อบนชายหาดบางแสน
- โครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านห้องสุขาของชายหาดบางแสน

ภาพ 76 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว

จากตาราง 34 และภาพ 76 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 2 ตามแนวทางที่ 2 การพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.65 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน อ่างศิลา และเขาสามมุขค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.13 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.73 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานที่พักแรม และร้านอาหารของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.71 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.78 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน อ่างศิลา และเขาสามมุขค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.98 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.88 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานที่พักแรม และร้านอาหารของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.80 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.91 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน อ่างศิลา และเขาสามมุขค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.15 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานที่พักแรม และร้านอาหารของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.01 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.91 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.89 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานที่พักแรม และร้านอาหารของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.05 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.98 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานด้านการบริการอื่นๆ เช่น โรงพยาบาล ปั้มน้ำมัน และร้านสะดวกซื้อบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน อ่างศิลา และเขาสามมุข ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.00 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมด้านแนวทางการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ถึงการพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว อันดับ 2 โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานที่พักแรม และร้านอาหารของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.889 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.88 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 35 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

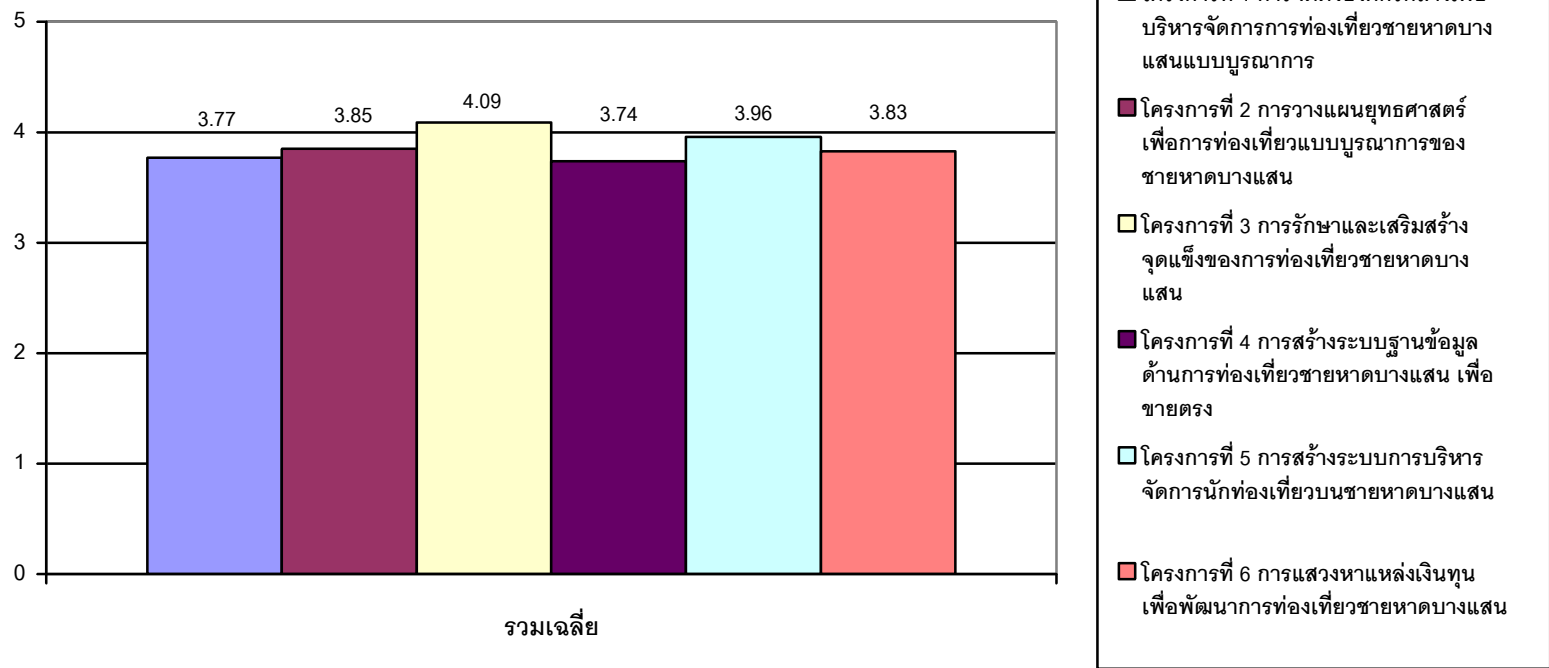
พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
แนวทางที่ 3 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว															
โครงการที่ 1 การ จัดตั้งองค์กรกลาง เพื่อบริหารจัดการการ ท่องเที่ยวชายหาด บางแสนแบบบูรณา การ	3.66	.699	มาก	3.69	.813	มาก	3.93	.728	มาก	3.81	.800	มาก	3.77	0.760	มาก
โครงการที่ 2 การ วางแผนยุทธศาสตร์ เพื่อการท่องเที่ยว แบบ บูรณาการ ของชายหาดบางแสน	3.79	.656	มาก	3.78	.811	มาก	3.96	.650	มาก	3.87	.800	มาก	3.85	0.729	มาก

ตาราง 35 (ต่อ)

พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
โครงการที่ 3 การ รักษาและเสริมสร้าง จุดแข็งของการ ท่องเที่ยวชายหาด บางแสน	4.12	.769	มาก	4.09	.805	มาก	4.33	.697	มาก	3.80	.853	มาก	4.09	0.781	มาก
โครงการที่ 4 การ สร้างระบบฐานข้อมูล ด้านการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน เพื่อขยายตรง	3.75	.783	มาก	3.79	.820	มาก	3.74	.836	มาก	3.67	.805	มาก	3.74	0.811	มาก
โครงการที่ 5 การ สร้างระบบการบริหาร จัดการนักท่องเที่ยว บนชายหาดบางแสน	3.93	.769	มาก	4.02	.841	มาก	4.15	.716	มาก	3.73	.827	มาก	3.96	0.788	มาก

ตาราง 35 (ต่อ)

พัฒนาการ ท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
โครงการที่ 6 การ แสวงหาแหล่งเงินทุน เพื่อพัฒนาการ ท่องเที่ยวชายหาด บางแสน	3.75	.757	มาก	3.82	.845	มาก	4.04	.840	มาก	3.70	.759	มาก	3.83	0.800	มาก
เฉลี่ยรวม	3.83	.739	มาก	3.87	.823	มาก	4.03	.745	มาก	3.76	.807	มาก	3.87	0.778	มาก

ภาพ 77 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

จากตาราง 35 และภาพ 77 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 2 ตามแนวทางที่ 3 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.83 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การศึกษาและเสริมสร้างจุดแข็งของการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.12 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 5 การสร้างระบบการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.79 จัดอยู่ในระดับมาก

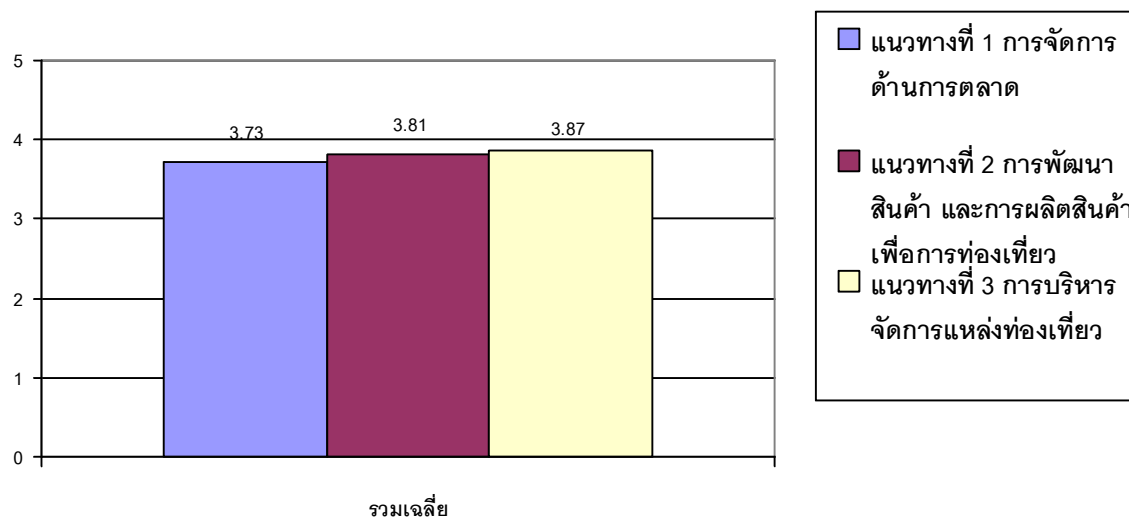
ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การศึกษาและเสริมสร้างจุดแข็งของการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.09 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 5 การสร้างระบบการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.02 จัดอยู่ในระดับมาก และ โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.82 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.03 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การศึกษาและเสริมสร้างจุดแข็งของการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.33 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 5 การสร้างระบบการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.15 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.04 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.76 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การจัดตั้งองค์กรกลางเพื่อบริหารจัดการการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนแบบบูรณาการ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก และ โครงการที่ 3 การศึกษาและเสริมสร้างจุดแข็งของการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.80 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การรักษาและเสริมสร้างจุดแข็งของการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.09 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว อันดับ 2 โครงการที่ 5 การสร้างระบบการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.96 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.85 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุป การพัฒนาที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี

ภาพ 78 แสดงสรุปการพัฒนาที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี

จากภาพ 78 สรุปการพัฒนาที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี พบว่า อันดับ 1 แนวทางที่ 3 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 แนวทางที่ 2 การพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 แนวทางที่ 1 การจัดการด้านการตลาด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.73 จัดอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

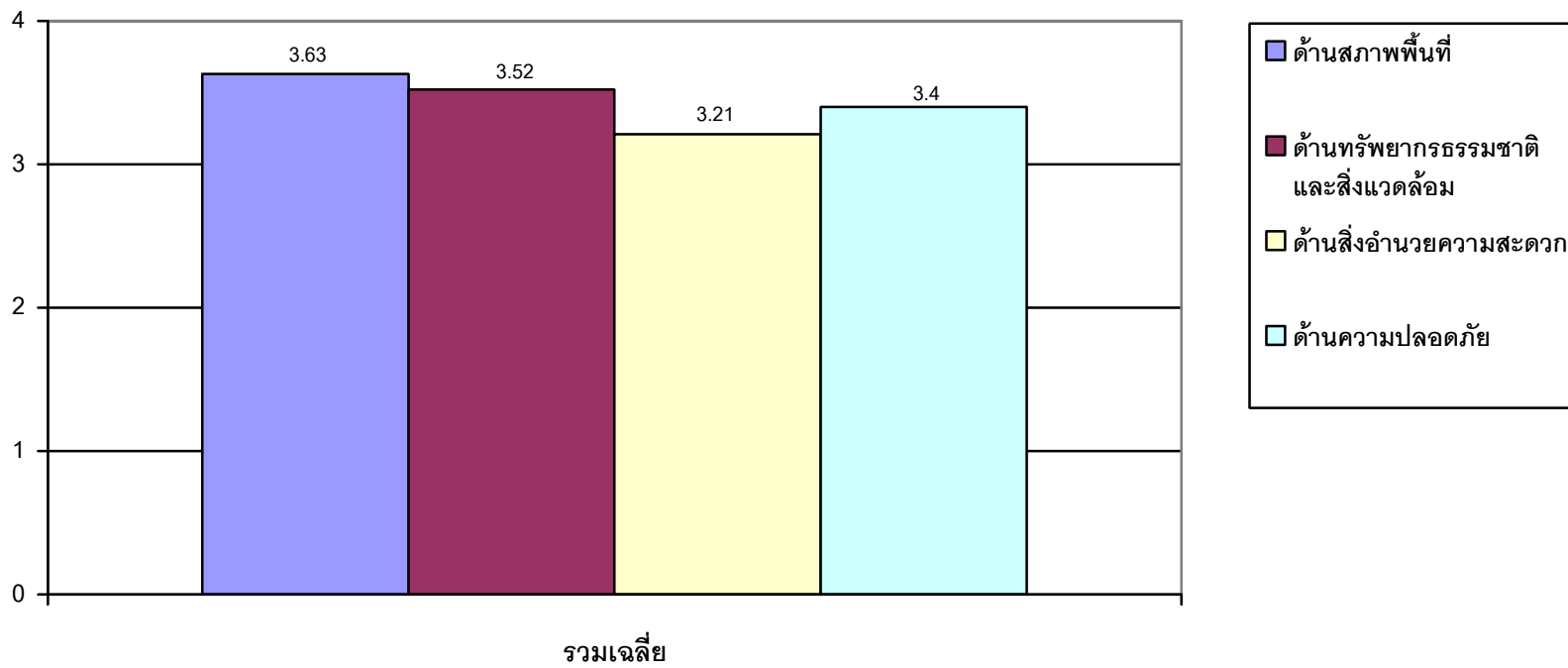
ตาราง 36 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

พัฒนาการชุมชน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
แนวทางที่ 1 การสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน															
โครงการที่ 1 การ															
รวมกลุ่มผู้มีส่วน															
เกี่ยวข้องในการ															
จัดการการท่องเที่ยว															
บางแสน															

ตาราง 36 (ต่อ)

พัฒนาการชุมชน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
โครงการที่ 2 การ อบรมเพื่อพัฒนา ทักษะด้านการจัดการ ท่องเที่ยวแบบบูรณา การของชุมชนบาง แสน	3.91	.793	มาก	3.78	.811	มาก	4.23	.815	มาก	3.77	.897	มาก	3.96	0.863	มาก
โครงการที่ 3 การ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน	4.20	.791	มาก	4.09	.805	มาก	4.28	.740	มาก	3.93	.832	มาก	4.10	0.801	มาก
โครงการที่ 4 การ รักษาความ หลากหลายทาง วัฒนธรรมของชุมชน บนชายหาดบางแสน	3.96	.724	มาก	3.79	.820	มาก	4.19	.677	มาก	3.84	.825	มาก	3.99	0.778	มาก
เฉลี่ยรวม	4.06	.782	มาก	4.00	.885	มาก	4.27	.732	มาก	3.84	.835	มาก	4.04	0.809	มาก

ภาพ 79 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

จากตาราง 36 และภาพ 79 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 3 ตามแนวทางที่ 1 การสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.06 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.20 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การรวมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.15 จัดอยู่ในระดับมาก และ โครงการที่ 4 การรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.96 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.00 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.09 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 4 การรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.79 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 4 โครงการที่ 2 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชุมชนบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.78 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.27 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การรวมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.39 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.28 จัดอยู่ในระดับมาก และ โครงการที่ 2 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชุมชนบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.23 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.84 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 4 การรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.84 จัดอยู่ในระดับมาก และ โครงการที่ 1 การรวมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.04 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การรวมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.12 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว อันดับ 2 โครงการที่ 3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.10 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 4 การรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนบนชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.99 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 37 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น

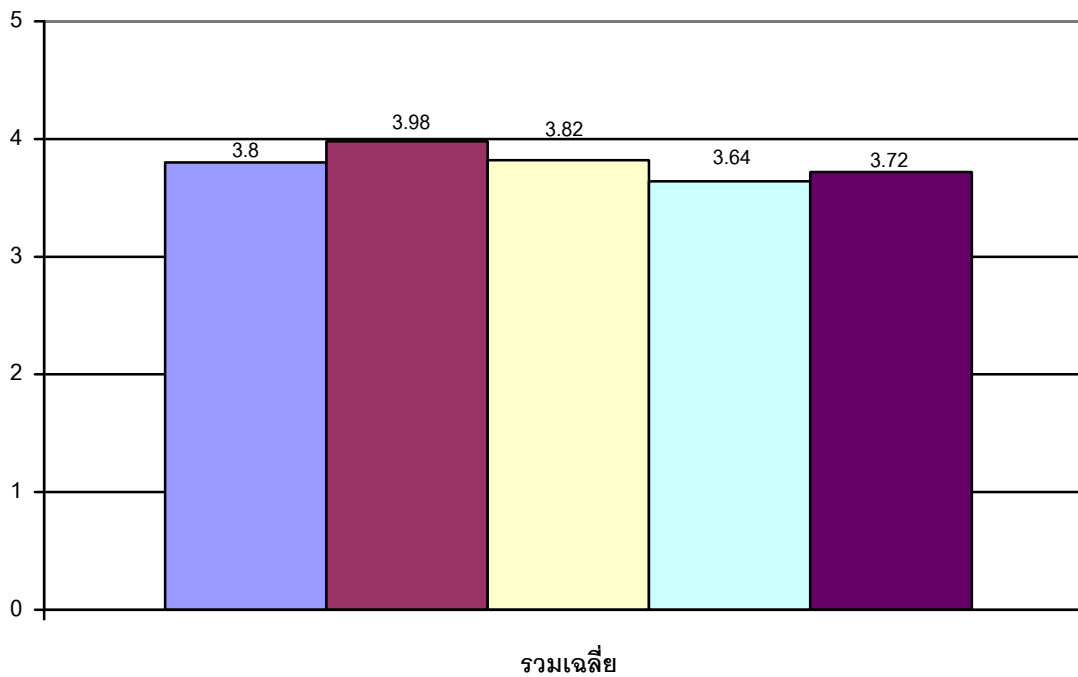
พัฒนาการชุมชน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
แนวทางที่ 2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น															
โครงการที่ 1 การ															
จัดตั้งธุรกิจขนาด															
กลางและขนาดย่อม															
ด้านการท่องเที่ยว															
(SME) ของชายหาด															
บางแสน															
	3.61	.815	มาก	3.75	.809	มาก	3.97	.797	มาก	3.86	.711	มาก	3.80	0.783	มาก

ตาราง 37 (ต่อ)

พัฒนาการชุมชน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
โครงการที่ 2 การสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ	3.94	.886	มาก	3.97	.810	มาก	4.17	.766	มาก	3.85	.716	มาก	3.98	0.795	มาก
โครงการที่ 3 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการนักท่องเที่ยว	3.70	.759	มาก	3.76	.806	มาก	3.95	.809	มาก	3.86	.792	มาก	3.82	0.792	มาก
โครงการที่ 4 อบรมมัคคุเทศก์การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน	3.58	.741	มาก	3.51	.916	มาก	3.64	.785	มาก	3.81	.895	มาก	3.64	0.834	มาก

ตาราง 37 (ต่อ)

พัฒนาการชุมชน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
โครงการที่ 5 การ อบรมด้านการจัดการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น การนวดแผน โบราณ	3.68	.851	มาก	3.57	.977	มาก	3.86	.853	มาก	3.76	.793	มาก	3.72	0.869	มาก
เฉลี่ยรวม	3.70	.810	มาก	3.71	.864	มาก	3.92	.802	มาก	3.83	.781	มาก	3.79	0.814	มาก

- โครงการที่ 1 การจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว (SME) ของชายหาดบางแสน
- โครงการที่ 2 การสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ
- โครงการที่ 3 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการการท่องเที่ยว
- โครงการที่ 4 อบรมมัคคุเทศก์การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน
- โครงการที่ 5 การอบรมด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น การนวดแผนโบราณ

ภาพ 80 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น

จากตาราง 37 และภาพ 80 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 3 ตามแนวทางที่ 2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.70 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.94 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 3 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.70 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 5 การอบรมด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น การนวดแผนโบราณ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.68 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.71 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.97 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 3 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.76 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว (SME) ของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.75 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.92 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.17 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว (SME) ของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.97 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.95 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.83 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว (SME) ของชายหาดบางแสน และ โครงการที่ 3 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.86 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 การสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ

ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.85 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 4 อบรมมัคคุเทศก์การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.79 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.98 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว อันดับ 2 โครงการที่ 3 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.82 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว (SME) ของชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.80 จัดอยู่ในระดับมาก

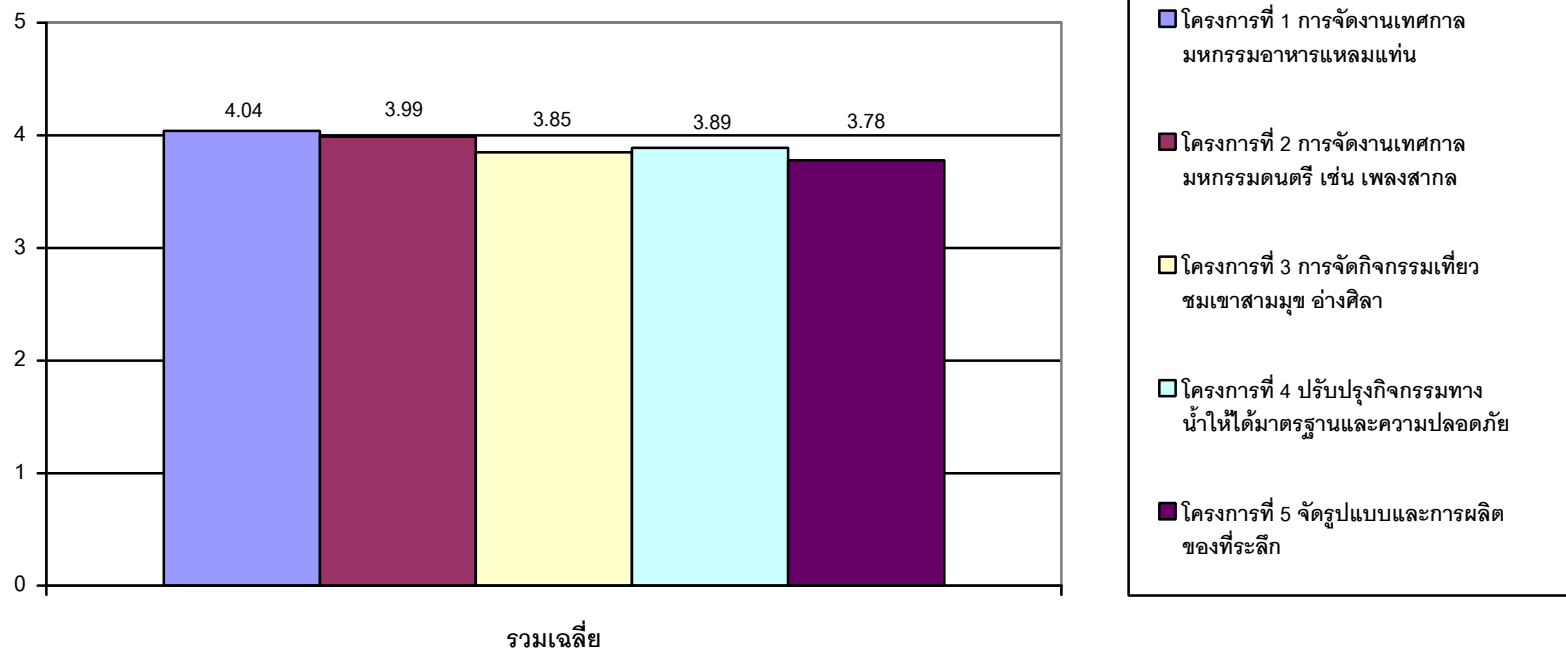
ตาราง 38 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว

พัฒนาการชุมชน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
แนวทางที่ 3 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว															
โครงการที่ 1 การจัด															
งานเทศกาลมหกรรม	4.14	.752	มาก	3.98	.876	มาก	4.08	.787	มาก	3.94	.827	มาก	4.04	0.811	มาก
อาหารแหลมแท่น															

ตาราง 38 (ต่อ)

พัฒนาการชุมชน	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
โครงการที่ 2 การจัด งานเทศกาลมหกรรม ดนตรี เช่น เพลง สากล เพลงไทย	3.95	.845	มาก	3.86	.910	มาก	4.29	.729	มาก	3.86	.779	มาก	3.99	0.816	มาก
โครงการที่ 3 การจัด กิจกรรมเที่ยวชมเขา สามมูข อ่างศิลา	3.71	.880	มาก	3.79	.832	มาก	4.08	.787	มาก	3.81	.787	มาก	3.85	0.822	มาก
โครงการที่ 4 ปรับปรุงกิจกรรมทาง น้ำให้ได้มาตรฐาน และความปลอดภัย	3.77	.763	มาก	3.87	.825	มาก	4.09	.712	มาก	3.84	.748	มาก	3.89	0.762	มาก
โครงการที่ 5 จัดรูปแบบและการ ผลิตของที่ระลึก	3.65	.770	มาก	3.68	.875	มาก	3.90	.732	มาก	3.89	.852	มาก	3.78	0.807	มาก
เฉลี่ยรวม	3.84	.802	มาก	3.84	.864	มาก	4.09	.749	มาก	3.87	.799	มาก	3.91	0.643	มาก

ภาพ 81 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว

จากตาราง 38 และภาพ 81 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 3 ตามแนวทางที่ 3 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.84 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การจัดงานเทศกาลมหกรรมอาหารแหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.14 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 การจัดงานเทศกาลมหกรรมดนตรี เช่น เพลงสากล เพลงไทย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.95 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 4 ปรับปรุงกิจกรรมทางน้ำให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.77 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.84 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การจัดงานเทศกาลมหกรรมอาหารแหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.98 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 4 ปรับปรุงกิจกรรมทางน้ำให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 การจัดงานเทศกาลมหกรรมดนตรี เช่น เพลงสากล เพลงไทย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.86 จัดอยู่ในระดับมาก

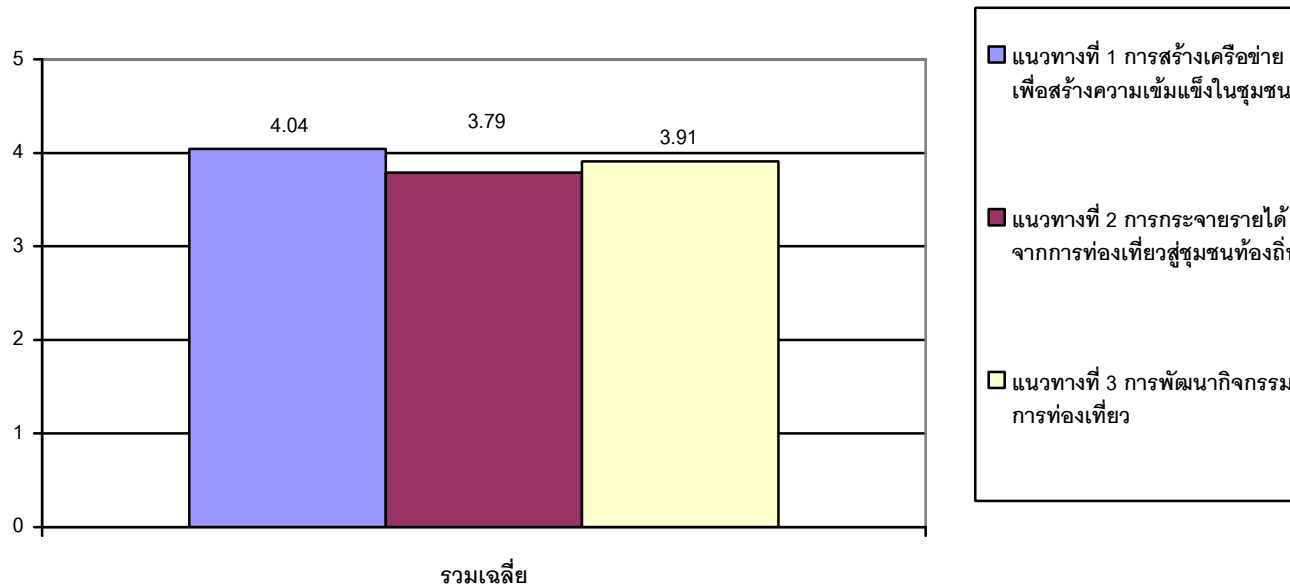
ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.09 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การจัดงานเทศกาลมหกรรมดนตรี เช่น เพลงสากล เพลงไทย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.29 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 4 ปรับปรุงกิจกรรมทางน้ำให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.09 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การจัดงานเทศกาลมหกรรมอาหารแหลมแท่นและโครงการที่ 3 การจัดกิจกรรมเที่ยวชมเขาสามมุข อ่างศิลา ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.08 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การจัดงานเทศกาลมหกรรมอาหารแหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.94 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 5 จัดรูปแบบและการผลิตของที่ระลึก ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.89 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 การจัดงานเทศกาลมหกรรมดนตรี เช่น เพลงสากล เพลงไทย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.86 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.91 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การจัดงานเทศกาลมหกรรมอาหารแหลมแท่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.99 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ในการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว อันดับ 2 โครงการที่ 2 การจัดงานเทศกาลมหกรรมดนตรี เช่น เพลงสากล

เพลงไทย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.99 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 4 ปรับปรุงกิจกรรมทางน้ำให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.89 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุป การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

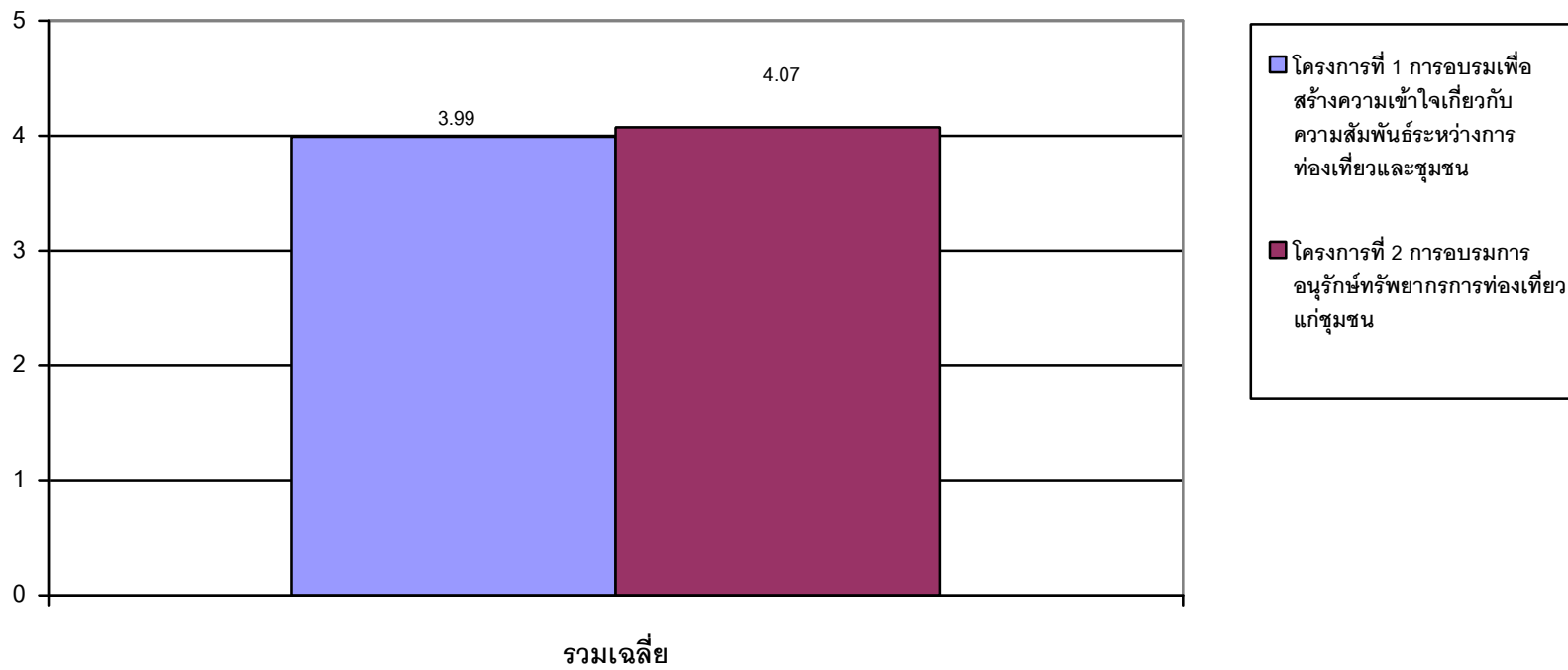
ภาพ 82 แสดงสรุปการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

จากภาพ 82 สรุปการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า อันดับ 1 แนวทางที่ 1 การสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.04 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 แนวทางที่ 3 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.91 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 แนวทางที่ 2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.79 จัดอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาที่ 4 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตาราง 39 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการปลูกจิตสำนึก

การปลูกจิตสำนึก	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
แนวทางที่ 1 การปลูกจิตสำนึก															
โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและชุมชน	3.84	.748	มาก	3.94	.897	มาก	4.18	.657	มาก	3.98	.765	มาก	3.99	0.767	มาก
โครงการที่ 2 การอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ชุมชน	3.97	.797	มาก	4.04	.898	มาก	4.30	.659	มาก	3.95	.757	มาก	4.07	0.778	มาก
เฉลี่ยรวม	3.91	.773	มาก	3.99	.898	มาก	4.24	.658	มาก	3.97	.761	มาก	4.03	0.772	มาก

ภาพ 83 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการปลูกจิตสำนึก

จากตาราง 39 และภาพ 83 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 4 ตามแนวทางที่ 1 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.91 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.97 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 2 โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.84 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.99 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.04 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 2 โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.94 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.24 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.30 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 2 โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.18 จัดอยู่ในระดับมาก

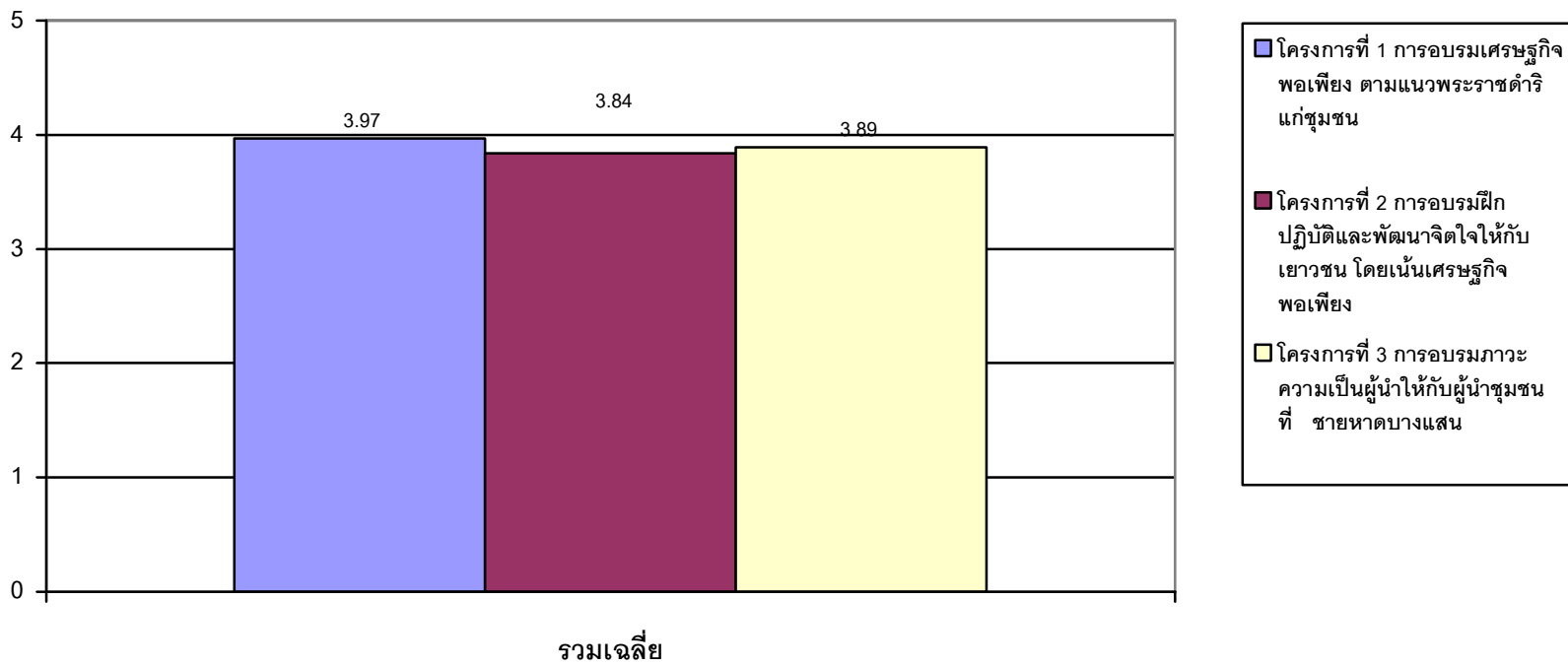
นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.97 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.98 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 2 โครงการที่ 2 การอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.95 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.03 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.07 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมการปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน การปลูกจิตสำนึก และอันดับ 2 โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.99 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 40 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนาจิตใจ

การปลูกจิตสำนึก	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
แนวทางที่ 2 การพัฒนาจิตใจ															
โครงการที่ 1 การ															
อบรมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริแก่ชุมชน	3.78	.690	มาก	4.00	.791	มาก	4.13	.747	มาก	3.96	.710	มาก	3.97	0.735	มาก
โครงการที่ 2 การ															
อบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจให้กับเยาวชน โดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง	3.76	.780	มาก	3.87	.812	มาก	3.93	.769	มาก	3.81	.813	มาก	3.84	0.794	มาก
โครงการที่ 3 การ															
อบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับผู้นำชุมชนที่ ชายหาดบางแสน	3.88	.756	มาก	3.81	.884	มาก	4.09	.793	มาก	3.76	.818	มาก	3.89	0.813	มาก
เฉลี่ยรวม	3.81	.756	มาก	3.89	.829	มาก	4.09	.770	มาก	3.76	.780	มาก	3.90	0.780	มาก

ภาพ 84 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการพัฒนาจิตใจ

จากตาราง 40 และภาพ 84 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 4 ตามแนวทางที่ 2 การพัฒนาจิตใจ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับผู้นำชุมชนที่ชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.88 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริแก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.78 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจให้กับเยาวชน โดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.76 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชนมีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.89 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริแก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.00 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจให้กับเยาวชน โดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.87 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับผู้นำชุมชนที่ชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.09 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริแก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.13 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับผู้นำชุมชนที่ชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.09 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจให้กับเยาวชน โดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.76 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริแก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.96 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจให้กับเยาวชน โดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับผู้นำชุมชนที่ชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.76 จัดอยู่ในระดับมาก

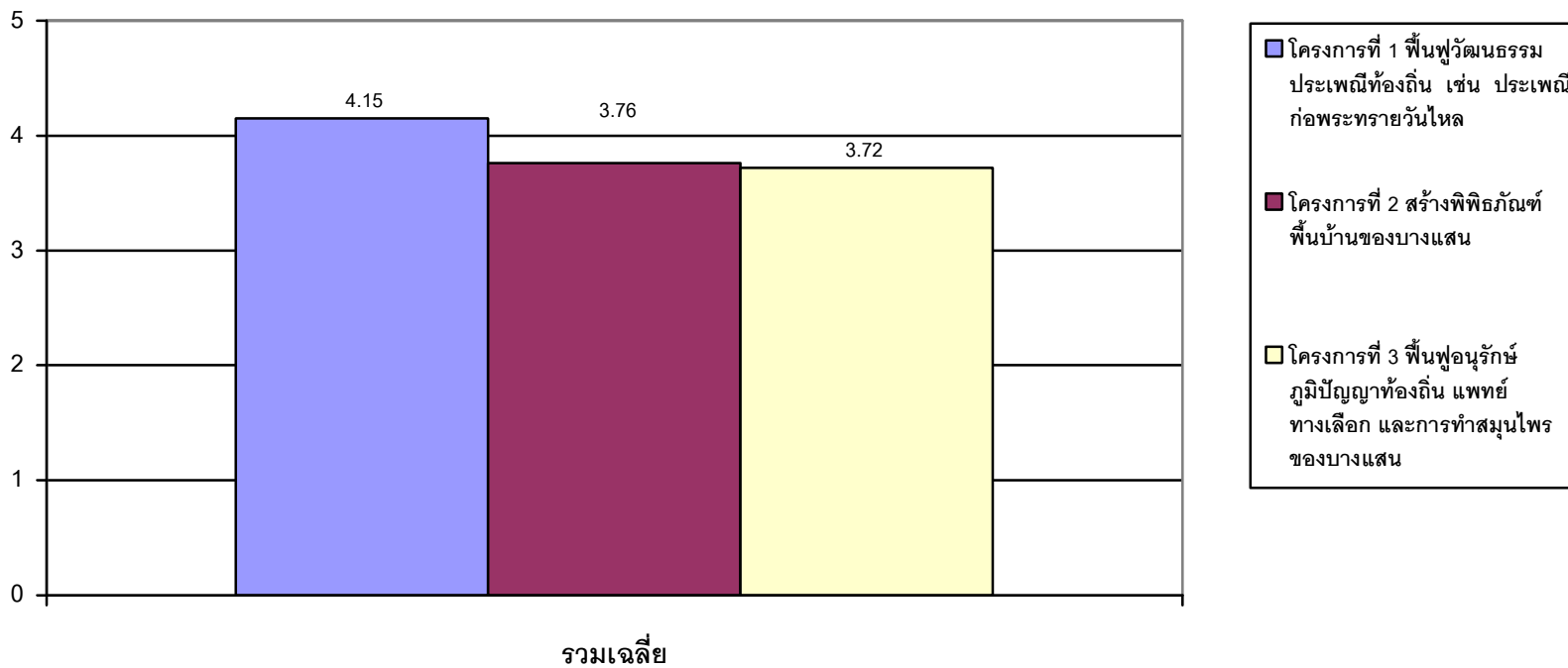
สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.90 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 การอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริแก่ชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.97 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมการปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการพัฒนาจิตใจ อันดับ 2 โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับผู้นำชุมชนที่ ชายหาดบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.89 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจให้กับเยาวชน โดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.84 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 41 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว

การปลูกจิตสำนึก	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
แนวทางที่ 3 การอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว															
โครงการที่ 1 ฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีก่อพระทรายวันไหล															
	4.01	.703	มาก	4.23	.777	มาก	4.27	.679	มาก	4.08	.813	มาก	4.15	0.743	มาก
โครงการที่ 2 สร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านของบางแสน															
	3.53	.627	มาก	3.81	.813	มาก	3.79	.832	มาก	3.92	.872	มาก	3.76	0.786	มาก

ตาราง 41 (ต่อ)

การปลูกจิตสำนึก	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
โครงการที่ 3 ฟื้นฟูอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์ทางเลือก และการทำสมุนไพรของบางแสน	3.56	.808	มาก	3.63	.872	มาก	3.77	.863	มาก	3.93	.844	มาก	3.72	0.847	มาก
เฉลี่ยรวม	3.70	.713	มาก	3.89	.821	มาก	3.94	.791	มาก	3.98	.843	มาก	3.88	0.792	มาก

ภาพ 85 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการอนุรักษ์ และเสริมสร้าง วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว

จากตาราง 41 และภาพ 85 คณะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 4 ตามแนวทางที่ 3 การอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.70 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 พัฒนาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีก่อพระทรายวันไหล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.01 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 3 พัฒนาอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์ทางเลือก และการทำสมุนไพรของบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.56 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 สร้างพิพิธภัณฑ์ที่บ้านของบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.53 จัดอยู่ในระดับมาก

ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.89 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 พัฒนาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีก่อพระทรายวันไหล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.23 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 สร้างพิพิธภัณฑ์ที่บ้านของบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.81 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 พัฒนาอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์ทางเลือก และการทำสมุนไพรของบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.63 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.94 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 พัฒนาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีก่อพระทรายวันไหล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.27 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 2 สร้างพิพิธภัณฑ์ที่บ้านของบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.79 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 พัฒนาอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์ทางเลือก และการทำสมุนไพรของบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.77 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.98 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 พัฒนาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีก่อพระทรายวันไหล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.08 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 3 พัฒนาอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์ทางเลือก และการทำสมุนไพรของบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 2 สร้างพิพิธภัณฑ์ที่บ้านของบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.92 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.88 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 1 พื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีก่อพระทรายวันไหล ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.15 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมการปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว อันดับ 2 โครงการที่ 2 สร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านของบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.76 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 พื้นฟูอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์ ทางเลือก และการทำสมุนไพรของบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.72 จัดอยู่ในระดับมาก

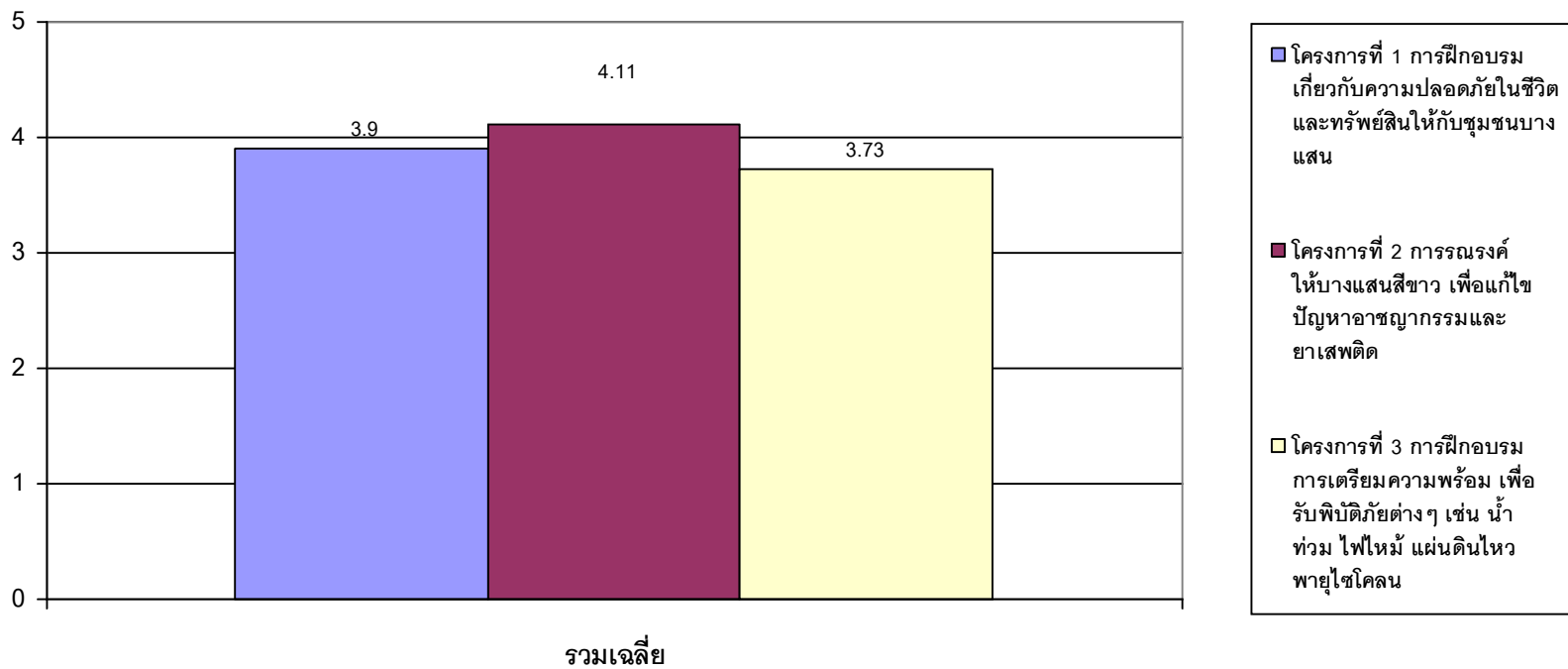
ตาราง 42 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการสร้างจิตสำนึกด้าน ศิลธรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การปลูกจิตสำนึก	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
แนวทางที่ 4 การสร้างจิตสำนึกด้านศิลปธรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน															
โครงการที่ 1 การ															
ฝึกอบรมเกี่ยวกับ															
ความปลอดภัยใน	3.65	.702	มาก	4.01	.882	มาก	4.11	.803	มาก	3.83	.817	มาก	3.90	0.801	มาก
ชีวิตและทรัพย์สิน															
ให้กับชุมชนบางแสน															

ตาราง 42 (ต่อ)

การปลูกจิตสำนึก	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
โครงการที่ 2 การรณรงค์ให้บางแสนสีขาว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด	4.01	.759	มาก	4.13	.981	มาก	4.34	.623	มาก	3.96	.710	มาก	4.11	0.768	มาก
โครงการที่ 3 การฝึกอบรมการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือภัยพิบัติต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุไซโคลน	3.70	.732	มาก	3.74	1.001	มาก	3.72	.944	มาก	3.77	.839	มาก	3.73	0.879	มาก
เฉลี่ยรวม	3.79	.731	มาก	3.96	.955	มาก	4.06	.0790	มาก	3.85	.789	มาก	3.91	0.816	มาก

ภาพ 86 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามการสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จากตาราง 42 และภาพ 86 คนะผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาที่ 4 ตามแนวทางที่ 4 การสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ($\bar{X}$)

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.79 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การรณรงค์ให้บางแสนสีขาว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.01 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 3 การฝึกอบรมการเตรียมความพร้อม เพื่อรับมือภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุไซโคลน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.70 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 1 การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชนบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.65 จัดอยู่ในระดับมาก

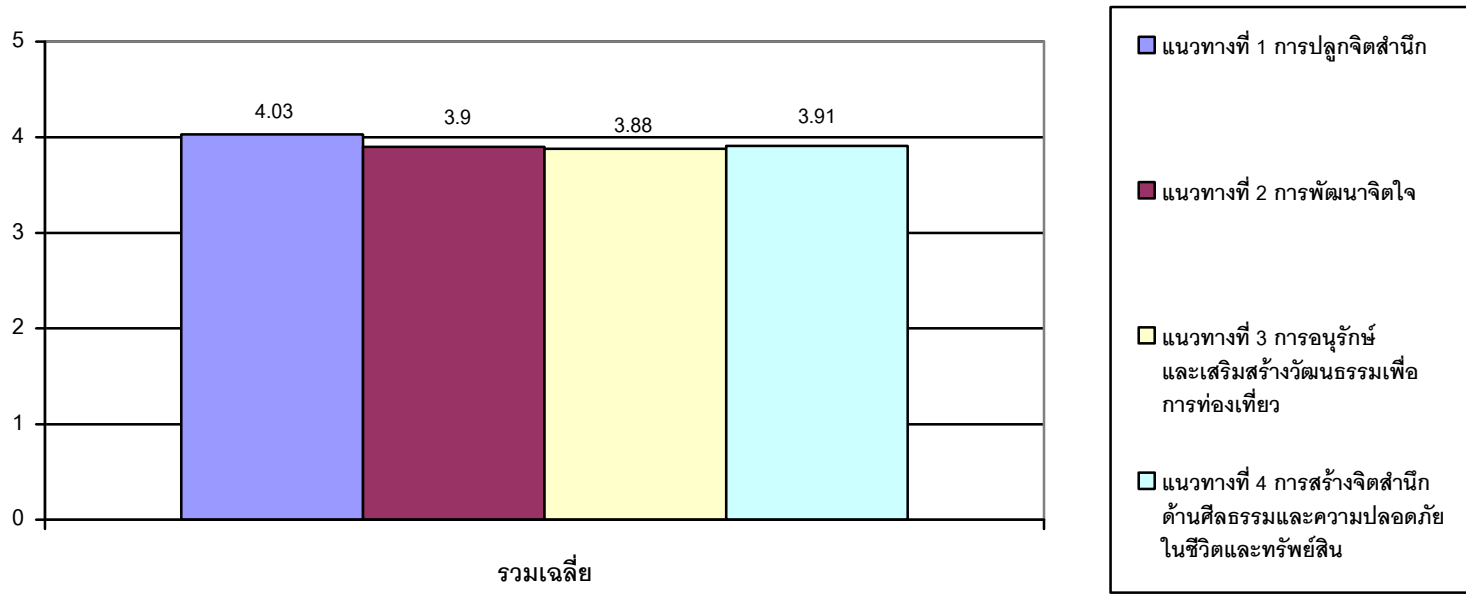
ภาคเอกชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.96 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การรณรงค์ให้บางแสนสีขาว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.13 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชนบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.01 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 การฝึกอบรมการเตรียมความพร้อม เพื่อรับมือภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุไซโคลน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.74 จัดอยู่ในระดับมาก

ประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 4.06 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การรณรงค์ให้บางแสนสีขาว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.34 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชนบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.11 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 การฝึกอบรมการเตรียมความพร้อม เพื่อรับมือภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุไซโคลน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.72 จัดอยู่ในระดับมาก

นักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.85 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การรณรงค์ให้บางแสนสีขาว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.96 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 โครงการที่ 1 การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชนบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.83 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 โครงการที่ 3 การฝึกอบรมการเตรียมความพร้อม เพื่อรับมือภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุไซโคลน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.77 จัดอยู่ในระดับมาก

สรุปโดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมระดับทัศนคติ ($\bar{X}$) 3.91 จัดอยู่ในระดับมาก โดยอันดับ 1 โครงการที่ 2 การรณรงค์ให้
บางแสนสีขาว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.11 จัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
อันดับ 2 โครงการที่ 1 การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชนบางแสน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.90 จัดอยู่ในระดับมาก และ
อันดับ 3 โครงการที่ 3 การฝึกอบรมการเตรียมความพร้อม เพื่อรับมือภัยพิบัติต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุไซโคลน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.73 จัด
อยู่ในระดับมาก

สรุป การพัฒนาที่ 4 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

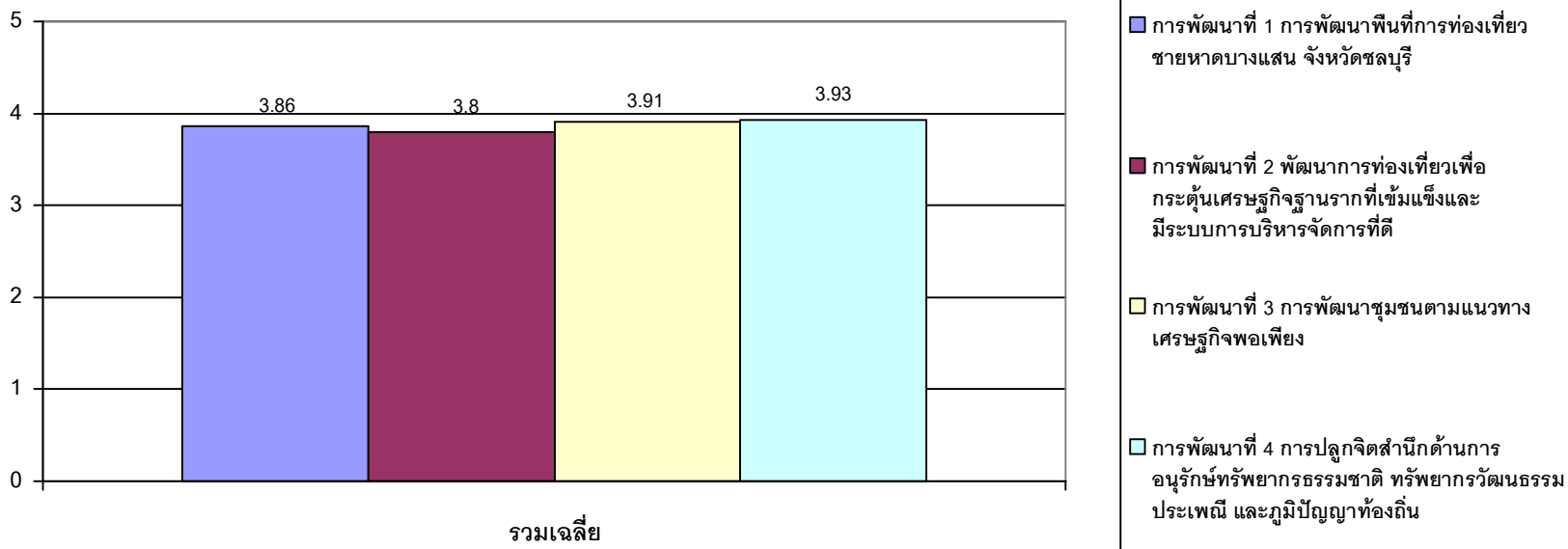
ภาพ 87 แสดงสรุปการพัฒนาที่ 4 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากภาพ 87 สรุปการพัฒนาที่ 4 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าอันดับ 1 แนวทางที่ 1 การปลูกจิตสำนึก ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 4.03 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 แนวทางที่ 4 การสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและความ

ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.91 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 แนวทางที่ 2 การพัฒนาจิตใจ ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.90 จัดอยู่ในระดับมาก

ตาราง 43 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง สรุปแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 การพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาที่ 1			การพัฒนาที่ 2			การพัฒนาที่ 3			การพัฒนาที่ 4			เฉลี่ยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี	3.86	.818	มาก	3.80	.762	มาก	3.91	.755	มาก	3.93	.790	มาก	3.88	0.781	มาก

ภาพ 88 สรุปแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 การพัฒนา

จากตาราง 43 และภาพ 88 สรุปแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 การพัฒนา พบว่า อันดับ 1 การพัฒนาที่ 4 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 จัดอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.91 จัดอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.86 จัดอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ข้อเสนอแนะของภาครัฐ

1. ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวแถบชายฝั่งทะเลตะวันออกเพิ่มมากขึ้น
3. การก่อสร้างต้องไม่ทำลายธรรมชาติ
4. ลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถย่อยสลายได้
5. จัดให้มีการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ หรือไม้ยืนต้นบริเวณรอบชายหาดเพื่อสร้างความ

สมดุลทางสภาพพื้นที่และให้ดูสวยงาม

6. ควรจัดให้มีการให้ความรู้แก่ประชาชนถึงผลกระทบทางด้านต่างๆที่มีต่อชายหาด
7. คำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
8. ทำลายธรรมชาติให้น้อยที่สุด
9. สร้างสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มีอยู่ตลอดไป
10. ควรทำป้ายขอความร่วมมือไม่ให้ทำลายธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และ

ช่วยกันดูแลรักษาให้คงอยู่ต่อไป

11. พัฒนาการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนมากขึ้น ความร่วมมือของผู้ประกอบการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้างเครือข่ายเยาวชนและชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการการท่องเที่ยว

12. เจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยวที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ

13. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากร

14. การพัฒนาควรให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีของชุมชน

15. บูรณาการแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

16. ส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น เช่น การทำประมง ทำข้าวหลามขาย ให้เกิดเป็นรายได้

17. จัดอบรมหรือประชุมบุคลากรในท้องถิ่นให้ได้รับความรู้และความเข้าใจเพื่อนำไป

สานต่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสืบต่อไป

18. ปรับปรุงระบบสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

19. สนับสนุนและส่งเสริมสินค้าผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่เห็นว่าเป็นจุดเด่นของบางแสน

20. ปลูกจิตสำนึกให้แก่นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์มากขึ้นและมีความสนใจเกี่ยวกับ

ประวัติศาสตร์ของบางแสนมากขึ้นด้วย

21. ควรมีการสร้างเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียงให้ทั่วถึง
22. จัดแบ่งโซนที่จอดรถให้เหมาะสมให้อยู่ห่างจากชายหาดพอควรเพื่อลดมลพิษและ

มลภาวะทางเสียง

23. ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อการให้บริการ

ข้อเสนอแนะของภาคเอกชน

1. รักษาความสะอาดของชายหาดไม่ให้มีขยะและสิ่งปฏิกูล
2. อยากให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืน
3. ความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนในการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยว
4. การประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ
5. ความมีน้ำใจแก่นักท่องเที่ยว พุดจาไพเราะ ไม่ทะเลาะวิวาทกัน
6. อยากให้ตำรวจเข้ามาดูแลความปลอดภัยของงานเทศกาลต่างๆให้มากกว่านี้ เพื่อ

ลดปัญหาการทะเลาะวิวาท และอุบัติเหตุ

7. พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค ไฟฟ้า
8. อยากให้เจ้าหน้าที่มาดูแลเรื่องการจราจรโดยตรงบริเวณชายหาด การขับซิ่งรถหรือ

จอดรถให้ถูกต้องเหมาะสม

9. ปลุกฝังจิตสำนึกให้กับทุกภาคส่วนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลและ

พัฒนาชายหาดบางแสน

10. สร้างแกนนำในการแก้ไขฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว จัดอบรมผู้นำท้องถิ่น
11. ควรมีโครงการนำร่องของโรงแรมและรีสอร์ทที่ใช้พลังงานทดแทน
12. ควรมีการสร้างระบบความหนาเชื่อถือด้านสิ่งแวดล้อม
13. ภาครัฐควรให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณในการดำเนินการในทุกๆ ด้าน

และให้เป็นรูปธรรมอีกด้วย

14. ทำป้ายบอกเส้นทางเชื่อมโยงแต่ละเส้นทางรวมถึงแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวให้ชัดเจน

มากกว่านี้

15. ลดปัญหาการมั่วสุมยามวิกาลบริเวณชายหาดอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะของประชาชน

1. พัฒนาไปในทิศทางที่ธรรมชาติยังคงอยู่มากที่สุด
2. ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ
3. ควรมีการจัดการด้านที่จอดรถให้เหมาะสมและสามารถรองรับนักท่องเที่ยวอย่าง

เพียงพอ

มากกว่านี้

4. ควรอนุรักษ์หรือคืนธรรมชาติสู่ทะเล เช่น ผักบุ้งทะเล เตยทะเล ไม่ให้ถูกทำลายไป
5. การประชาสัมพันธ์จุดเด่นของบางแสนให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้อย่างทั่วถึง
6. สนับสนุนอาชีพดั้งเดิมของชุมชนท้องถิ่นเพื่อเป็นการกระจายรายได้
7. พัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรม
8. รักษาความสะอาดบริเวณชายหาดเสมอ
9. ปราบปรามปัญหาการมั่วสุมของเยาวชนยามค่ำคืน
10. ควบคุมราคาสินค้าไม่ให้มีราคาแพงจนเกินความเป็นจริง
11. ควรมีการแบ่งโซนในส่วนของที่ลงเล่นน้ำให้แยกออกจากส่วนที่เล่นเจ็ตสกี และ

บานาน่าโบ๊ทอย่างชัดเจน

12. ปรับปรุงในเรื่องของสาธารณูปโภค ให้มีความสะอาดและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว
13. ควรมีการปลูกต้นไม้เพิ่มมากขึ้นเพื่อลดมลพิษและสร้างทัศนียภาพที่สวยงาม
14. ควรมีเจ้าหน้าที่คอยตรวจตราดูแลทางด้านความปลอดภัยทั้งทางบกและทางน้ำ

อย่างทั่วถึงและพอเพียง

15. ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น
16. เพิ่มเทศกาลมาตรวจตราควบคุมแม่ค้าเถื่อน และเจ้าหน้าที่ที่รับสินบน

ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวไทย

1. อนุรักษ์ชายหาดบางแสนให้คงความเป็นธรรมชาติไว้อย่างเดิม
2. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อม
3. พัฒนาผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่นให้มีจุดขายเพิ่มมากขึ้น
4. รักษาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
5. พัฒนาในเรื่องของที่จอดรถให้รองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ
6. ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคให้มีความสะอาดถูกสุขอนามัย
7. ปรับปรุงแนวชายหาดให้มีความสะอาดปราศจากขยะและสิ่งปฏิกูล
8. ปลูกฝังจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้จนนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
9. เพิ่มมาตรฐานของที่พักราคายให้มีความปลอดภัยยิ่งขึ้นไป
10. รักษาชายหาดและคุณภาพของทะเล
11. ให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น
12. ภาครัฐหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรร่วมมือกันในการจัดการและพัฒนาอย่างจริงจัง
13. กำหนดราคาให้มีความเหมาะสมไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว

14. ควบคุมการจราจรบริเวณถนนเลียบชายหาดเพื่อลดมลภาวะและมลพิษทางเสียง

15. ควรติดตั้งเครื่องกระจายเสียงในการแจ้งประกาศเพิ่มขึ้นและปรับปรุงให้มี

มาตรฐานที่เข้าใจชัดเจน

16. ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพและความสะอาดของร้านอาหารบนชายหาดให้

เหมาะสม

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษา “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย” คณะผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการวิจัย
2. ความสำคัญของการวิจัย
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. สรุปข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง
8. อภิปรายผล

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
5. เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษานี้มีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ทำให้สามารถรวบรวมข้อมูลและจัดระบบข้อมูลเพื่อเป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งหน่วยงานรัฐและเอกชน สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีต่อไป

2. เพื่อเป็นตัวอย่างกรณีศึกษาสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน นักวิชาการ ผู้ประกอบการ ตลอดจนบุคคลทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

3. เป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการ และนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการศึกษ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อื่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. **ภาครัฐ** ได้แก่ บุคลากรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทำการสุ่มเจาะจง ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองแสนสุข ปลัดเทศบาลเมืองแสนสุข เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองแสนสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรตำบลแสนสุข นายกองค้การบริหารส่วน จังหวัดชลบุรี เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพัทยา เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรตำบลแสนสุข

2. **ภาคเอกชน** ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการบริการการท่องเที่ยวบริเวณ ชายหาดบางแสนและเทศบาลเมืองแสนสุข เช่น ธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท บังกะโล เกสเฮ้าส์ ร้านอาหาร รถเช่า เป็นต้น

3. **ประชาชนในพื้นที่** ได้แก่ ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข

4. **นักท่องเที่ยวชาวไทย** ที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวภายในชายหาด บางแสน จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ รายการตรวจสอบ ทรัพยากร และแบบสอบถาม

1. แบบสำรวจทรัพยากรท่องเที่ยว (Resource Audit) ของสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทำให้ทราบถึง ข้อมูลทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะให้เป็น ฐานข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

2. สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนว ทางการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือเชิงปริมาณ เพื่อ สำนวจ ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน และสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยแบ่งเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด ดังนี้

2.1 แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 7 ตอน

2.2 แบบสอบถามสำหรับภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เป็นการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 5 ตอน

3. นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถาม โดยได้นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

3.1 แบบสอบถามของนักท่องเที่ยว นำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package for the Social Sciences for Window) ผลปรากฏว่าได้รับค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3.2 แบบสอบถามสำหรับภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน นำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package for the Social Sciences for Window) ผลปรากฏว่าได้รับค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามตามที่กำหนดไว้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลมาบันทึก เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Means) และการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยจะรายงานผลโดยสอดคล้องกับแบบสอบถาม โดยมีผลวิจัยทางทรัพยากรการท่องเที่ยวทาง ด้านธรรมชาติ ด้านวัฒนธรรม ด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล ด้านกิจกรรม และด้านบริการ ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน ด้านวัตถุประสงค์ เหตุผลและความคิดเห็น ด้านการเดินทาง และระยะเวลา ด้านค่าใช้จ่าย และด้านการกลับมาเที่ยวซ้ำ ตลอดจนศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ศึกษา

ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน ทางด้านสภาพพื้นที่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านความปลอดภัย โดยการนำค่าผลการรวมสูงสุดของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มาเฉลี่ยเพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีต่อไป

สรุปผลการตรวจสอบทรัพยากร

ทรัพยากรธรรมชาติหลักที่เป็น จุดดึงดูดนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ได้แก่ หาดบางแสน แหล่งแร่ หาดวอนนภา และเขาสามมุข เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ยังคงมีวิวทิวทัศน์สวยงาม เดินทางสะดวกสบายและราคาค่าใช้จ่ายยังไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับชายหาดที่พัทยา

ในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพยากรวัฒนธรรมและสิ่งสร้างขึ้น คณะผู้วิจัยของสรุปว่าตลาดหนองมน ศาลเจ้าแม่สามมุข และตลาดอ่างศิลามีความโดดเด่น สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

ทรัพยากรประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล คณะผู้วิจัยของสรุปว่าประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสน มีความโดดเด่นสามารถดึงดูดได้มากที่สุด เพราะเป็นประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ส่วนทรัพยากรด้านกิจกรรมที่โดดเด่นมากที่สุดคือการเล่นน้ำ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรศาสตร์ของภาครัฐ เอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างภาครัฐส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ รัฐบาลหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ พนักงานภาคเอกชน ซึ่งมีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีการศึกษาระดับ

ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ นักเรียนหรือนักศึกษา ซึ่งมีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ พนักงานเอกชน ซึ่งมีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท

ส่วนที่ 2 การศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อการท่องเที่ยวหรือพักผ่อน เป็นอันดับ 1 ติดต่อธุรกิจเป็นอันดับ 2 และประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงานและ เยี่ยมญาติ/เพื่อน เป็นอันดับ 3

นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกสนุกสนาน เป็นอันดับ 1 ไม่มีผลต่อความรู้สึก เป็นอันดับ 2 และขาดความเป็นส่วนตัว เป็นอันดับ 3

นักท่องเที่ยวคิดว่าการขายของของพ่อค้า แม่ค้า บริเวณชายหาดบางแสนอยู่ในระดับเท่ากัน อยู่ในอันดับ 1 แพงมาก อยู่ในอันดับ 2 และถูกกว่าอยู่ในอันดับ 3 เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมายังชายหาดบางแสนโดยรถยนต์ส่วนตัว อยู่ในอันดับ 1 รถโดยสารประจำทาง อยู่ในอันดับ 2 และรถมอเตอร์ไซด์อยู่ในอันดับ 3

โดยส่วนมากนักท่องเที่ยวเดินทางมายังชายหาดบางแสนในวันหยุดสุดสัปดาห์ อยู่ในอันดับ 1 วันหยุดนักขัตฤกษ์ อยู่ในอันดับ 2 และวันธรรมดา อยู่ในอันดับ 3

นักท่องเที่ยวส่วนมากมีพฤติกรรมเดินทางมายังชายหาดบางแสนลักษณะเข้าไป-เย็นกลับ อยู่ในอันดับ 1 ค้าง 1 คืน อยู่ในอันดับ 2 และค้างมากกว่า 1 คืน อยู่ในอันดับ 3

การเดินทางมายังชายหาดบางแสนของนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 1-2 ครั้งต่อปี อยู่ในอันดับ 1 3-5 ครั้งต่อปี อยู่ในอันดับ 2 และ 5 ครั้งต่อปีขึ้นไป อยู่ในอันดับ 3

ค่าใช้จ่ายต่อวันของนักท่องเที่ยวประมาณ 1,001-1,500 บาท อยู่ในอันดับ 1 น้อยกว่า 1,000 บาท อยู่ในอันดับ 2 และ 1,500 บาทขึ้นไป อยู่ในอันดับ 3

ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวส่วนมากอยู่ในหมวดค่าอาหารและเครื่องดื่ม อยู่ในอันดับ 1 ค่าพาหนะเดินทาง อยู่ในอันดับ 2 และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก อยู่ในอันดับ 3

นักท่องเที่ยวส่วนมากจะกลับมาเที่ยวชายหาดบางแสนอีกครั้ง แน่นอน อยู่ในอันดับ 1 ไม่แน่ใจ อยู่ในอันดับ 2 และไม่กลับมาอีกเลย อยู่ในอันดับ 3

เหตุจูงใจที่จะกลับมาเที่ยวชายหาดบางแสนอีกครั้ง การเดินทางคมนาคมสะดวก อยู่ในอันดับ 1 สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อยู่ในอันดับ 2 และอาหารอร่อยและสะอาด อยู่ในอันดับ 3

ส่วนที่ 3 การศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี พบว่าการพักผ่อนหย่อนใจ ความบันเทิง ความสนุกสนานเป็นแรงจูงใจสำคัญมากที่สุด เป็นอันดับ 1 มีค่าระดับความคิดเห็นมาก อันดับที่ 2 คือ มีความสะดวกด้านการสื่อสารและมีความคล่องตัวในการเดินทาง มีค่าระดับความคิดเห็นมาก และอันดับที่ 3 คือ การหนีจากการงาน ชีวิตประจำวันที่ซ้ำซากจำเจจากความแออัดในเมือง มีค่าระดับความคิดเห็นมาก

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการตรวจสอบทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ทางด้านธรรมชาติ ด้านวัฒนธรรม ด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล ด้านกิจกรรม และด้านบริการ ของประชากร 4กลุ่ม คือ

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านธรรมชาติของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี อันดับ 1 คือ หาดบางแสน อันดับ 2 คือ แหลมแท่น และอันดับ 3 คือ หาดวอนนภา ซึ่งทั้งหมดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ยังคงมีวิวทิวทัศน์สวยงาม เดินทางสะดวกสบายและราคาค่าใช้จ่ายยังไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับชายหาดที่พัทยา

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี อันดับ 1 คือ ตลาดหนองมน อันดับ 2 คือ ศาลเจ้าแม่สามमुख และอันดับ 3 คือ ตลาดอ่างศิลา ซึ่งทั้งหมดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากแต่ละสถานที่มีจุดเด่นที่แตกต่างกันออกไป

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล อันดับ 1 คือ ประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสน อันดับ 2 คือ เทศกาลอาหารทะเลแหลมแท่น และอันดับ 3 คือ งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด ซึ่งทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งงานประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสนเป็นประเพณีที่มีชื่อเสียงอย่างมากต่อนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ และต่อทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อันดับ 1 คือ เที่ยวตลาดหนองมน ชื่อของฝาก อันดับ 2 คือ นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน และอันดับ 3 คือ เล่นน้ำทะเล ซึ่งทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยการเที่ยวตลาดหนองมน ชื่อของฝาก ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่น่าสนใจ และสามารถดึงดูดรายได้เข้าสู่ท้องถิ่นได้เป็นจำนวนมาก

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านบริการ อันดับ 1 คือ สถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เช่น ข้าวหลาม หอยจ้อ ห่อหมกทะเล และอาหารทะเลแห้งต่างๆ อันดับ 2 คือ มีบริการด้านสาธารณูปโภค

พื้นฐานที่เหมาะสม ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา ป้ายบอกทาง ที่จอดรถ และอันดับ 3 คือมีโรงแรม และรีสอร์ทที่ได้มาตรฐานซึ่งทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ทางด้านสภาพพื้นที่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย ของประชากร 4กลุ่ม คือ

ด้านสภาพพื้นที่ ปัญหาอันดับ 1 คือ มีนักท่องเที่ยวมากกว่าขีดการรองรับของชายหาดบางแสน อันดับ 2 คือ ชายหาดขาดความเป็นธรรมชาติ เช่น พืชทะเล ผักบุ้งทะเล และอันดับ 3 คือ สิ่งปลูกสร้างบนหาดมีการบดบังทัศนียภาพ ซึ่งทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัญหานักท่องเที่ยวมากกว่าขีดการรองรับของชายหาดบางแสนถือเป็นปัญหาที่สำคัญเพราะในวันหยุดสุดสัปดาห์จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามอย่างมากมาย

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาอันดับ 1 คือบริเวณชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูล อันดับ 2 คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลและนักท่องเที่ยวที่ทำผิดกฎหมาย และอันดับ 3 คือ ขาดการดูแลรักษา บำบัด พื้นฟูธรรมชาติบนหาด ซึ่งทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ปัญหาชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูล นับเป็นปัญหาที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นปัญหามาอย่างยาวนาน การดำเนินการจัดการต้องมีขั้นตอนการจัดการอย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาอันดับ 1 คือ สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 คือ เก้าอี้ผ้าใบริมหาดราคาไม่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับที่ 3 คือ ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวเปิดให้บริการเฉพาะบางเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาสถานที่จอดรถไม่เพียงพอ นับเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะในวันหยุดสุดสัปดาห์ที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากทำให้เกิดปัญหาสถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

ด้านความปลอดภัย ปัญหาอันดับ 1 คือมีการจราจรรยาแน่นและอันตรายต่อนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 คือ การตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเฉพาะบางเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับที่ 3 คือ ขาดระบบการให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นบริเวณชายหาดบางแสนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการจราจรรยาแน่นและอันตรายต่อนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดเทศกาล นับเป็นปัญหาอย่างที่สำคัญมาก

ส่วนที่ 6 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย แนวทางที่ 1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนให้ดึงดูดงาม โครงการที่ 2 การปรับปรุงถนนและสิ่งอำนวยความสะดวกบนชายหาดบางแสนให้ได้มาตรฐาน โครงการที่ 3 การแบ่งพื้นที่ชายหาดเป็นเขต (Zoning) ตามวัตถุประสงค์ต่างๆ อย่างเหมาะสม โครงการที่ 4 การอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกผักบุ้งทะเล เตยและรั้วทะเลบนหาด และโครงการที่ 5 การฟื้นฟูและเพาะพันธุ์พืช และสัตว์ทะเลบริเวณ ชายหาดบางแสน แนวทางที่ 2 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การจัดการขยะ และการบำบัดน้ำเสียบนหาดบางแสน โครงการที่ 2 การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน โครงการที่ 3 การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล โครงการที่ 4 การจัดการคุณภาพอากาศ และเสียงบนชายหาดบางแสน และโครงการที่ 5 การปรับปรุงซ่อมแซมถนนให้มีคุณภาพดีเพื่อเชื่อมโยงกับอ่างศิลาและเขาสามมุข

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ประกอบด้วย แนวทางที่ 1 การจัดการด้านการตลาด มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การสร้างภาพลักษณ์ และแบรนด์ของชายหาดบางแสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ โครงการที่ 2 การวางแผนด้านการตลาดแบบครบวงจร โครงการที่ 3 การจัดประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายของชายหาดบางแสน โดยสร้างเว็บไซต์รวมเพื่อขายตรง โครงการที่ 4 การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว (Cluster) ในกลุ่มชายทะเลฝั่งตะวันออกกับพัทยาและระยอง และโครงการที่ 5 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของชายหาดบางแสนและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขัน แนวทางที่ 2 การพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน อ่างศิลา และเขาสามมุข โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานที่พักแรม และร้านอาหารของชายหาดบางแสน โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานด้านห้องสุขาของชายหาดบางแสน และโครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านการบริการอื่นๆ เช่น โรงพยาบาล ปั้มน้ำมัน และร้านสะดวกซื้อบนชายหาดบางแสน แนวทางที่ 3 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีโครงการภายใต้การ

พัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การรักษาและเสริมสร้างจุดแข็งของการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน โครงการที่ 2 การสร้างระบบการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน โครงการที่ 3 การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชายหาดบางแสน โครงการที่ 4 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน โครงการที่ 5 การจัดตั้งองค์การกลางเพื่อบริหารจัดการการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนแบบบูรณาการ และโครงการที่ 6 การสร้างระบบฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน เพื่อขายตรง

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย แนวทางที่ 1 การสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การรวมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวบางแสน โครงการที่ 2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน โครงการที่ 3 การรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนบนชายหาดบางแสน โครงการที่ 4 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชุมชนบางแสน แนวทางที่ 2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ โครงการที่ 2 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการการท่องเที่ยว โครงการที่ 3 การจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว (SME) ของชายหาดบางแสน โครงการที่ 4 การอบรมด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น การนวดแผนโบราณ และโครงการที่ 5 อบรมมัคคุเทศก์การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน แนวทางที่ 3 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การจัดงานเทศกาลมหกรรมอาหารแหลมแท่น โครงการที่ 2 การจัดงานเทศกาลมหกรรมดนตรี เช่น เพลงสากล เพลงไทย โครงการที่ 3 ปรับปรุงกิจกรรมทางน้ำให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย โครงการที่ 4 การจัดกิจกรรมเที่ยวชมเขาสามมุข อ่างศิลา และโครงการที่ 5 จัดรูปแบบและการผลิตของที่ระลึก

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาที่ 4 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย แนวทางที่ 1 การปลูกจิตสำนึก มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ชุมชน และ โครงการที่ 2 การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและชุมชน แนวทางที่ 2 การพัฒนาจิตใจ มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนว

พระราชดำริแก่ชุมชน โครงการที่ 2 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับผู้นำชุมชนที่ชายหาดบางแสน โครงการที่ 3 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจให้กับเยาวชน โดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางที่ 3 การอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ โครงการที่ 1 พัฒนาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีก่อพระทรายวันไหล โครงการที่ 2 สร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านของบางแสน และโครงการที่ 3 พัฒนาอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์ทางเลือก และการทำสมุนไพรของบางแสน แนวทางที่ 4 การสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีโครงการภายใต้การพัฒนาตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ โครงการที่ 1 การรณรงค์ให้บางแสนสีขาว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด โครงการที่ 2 การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชนบางแสน และโครงการที่ 3 การฝึกอบรมการเตรียมความพร้อม เพื่อรับมือภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุไซโคลน

สรุปข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง

จากข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ซึ่งได้รับมาจาก ภาคส่วนต่างๆ สามารถที่จะสรุปเป็นแต่ละภาคส่วนในด้านได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย การวางแผน การมีส่วนร่วม และการวิจัยด้านการท่องเที่ยว

1. พัฒนาการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนมากขึ้น ความร่วมมือของผู้ประกอบการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้างเครือข่ายเยาวชนและชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการการท่องเที่ยว
2. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากร
3. บูรณาการแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน
4. ส่งเสริมการท่องเที่ยวแถบชายฝั่งทะเลตะวันออกเพิ่มมากขึ้น
5. ควรมีโครงการนำร่องของโรงแรมและรีสอร์ทที่ใช้พลังงานทดแทน
6. ภาครัฐหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรร่วมมือกันในการจัดการและพัฒนาอย่างจริงจัง
7. ความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนในการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยว
8. ภาครัฐควรให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณในการดำเนินการในทุกๆ ด้านและให้เป็นรูปธรรมอีกด้วย

ข้อเสนอแนะด้านการจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และระบบสาธารณสุขปโภค

1. ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
2. จัดให้มีการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ หรือไม้ยืนต้นบริเวณรอบชายหาดเพื่อสร้างความสมดุลทางสภาพพื้นที่และให้ดูสวยงาม
3. ควรมีการสร้างระบบความหน้าเชื่อถือด้านสิ่งแวดล้อม
4. ปรับปรุงระบบสาธารณสุขปโภคให้มีความสะอาดถูกสุขอนามัย
5. ควรมีการปลูกต้นไม้เพิ่มมากขึ้นเพื่อลดมลพิษและสร้างทัศนียภาพที่สวยงาม
6. ควรอนุรักษ์หรือคืนธรรมชาติสู่ทะเล เช่น ผักบุ้งทะเล เตยทะเล ไม่ให้ถูกทำลายไปมากกว่านี้
7. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อม
8. พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค ไฟฟ้า
9. การก่อสร้างต้องไม่ทำลายธรรมชาติ
10. พัฒนาไปในทิศทางที่ธรรมชาติยังคงอยู่มากที่สุด
11. รักษาความสะอาดบริเวณชายหาดเสมอ
12. ปรับปรุงแนวชายหาดให้มีความสะอาดปราศจากขยะและสิ่งปฏิกูล
13. ลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถย่อยสลายได้
14. สร้างสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มีอยู่ตลอดไป
15. ทำลายธรรมชาติให้น้อยที่สุด
16. รักษาชายหาดและคุณภาพของทะเล
17. ควบคุมการจราจรบริเวณถนนเลียบชายหาดเพื่อลดมลภาวะและมลพิษทางเสียง
18. ปรับปรุงระบบสาธารณสุขปโภคให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อการให้บริการ
19. รักษาความสะอาดของชายหาดไม่ให้มีขยะและสิ่งปฏิกูล

ข้อเสนอแนะการจัดการการท่องเที่ยว การจัดการตลาด ประชาสัมพันธ์และทรัพยากรมนุษย์

1. เจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยวที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ
2. ควรทำป้ายขอความร่วมมือไม่ให้ทำลายธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และช่วยกันดูแลรักษาให้คงอยู่ต่อไป
3. ทำป้ายบอกเส้นทางเชื่อมโยงแต่ละเส้นทางรวมถึงแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวให้ชัดเจนมากกว่านี้

4. พัฒนาผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่นให้มีจุดขายเพิ่มมากขึ้น
5. ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น
6. ควรมีเจ้าหน้าที่คอยตรวจตราดูแลทางด้านความปลอดภัยทั้งทางบกและทางน้ำ

อย่างทั่วถึงและพอเพียง

7. กำหนดราคาให้มีความเหมาะสมไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว
8. เพิ่มเทศกาลมาตรวจตราควบคุมแม่ค้าเถื่อน และเจ้าหน้าที่ที่รับสินบน
9. ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น
10. พัฒนาในเรื่องของที่จอดรถให้รองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ
11. ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพและความสะอาดของร้านอาหารบนชายหาดให้

เหมาะสม

12. เพิ่มมาตรฐานของที่พักรักษาภัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป
13. ควรติดตั้งเครื่องกระจายเสียงในการแจ้งประกาศเพิ่มขึ้นและปรับปรุงให้มี

มาตรฐานที่เข้าใจชัดเจน

14. รักษาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
15. สนับสนุนและส่งเสริมสินค้าผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่เห็นว่าเป็นจุดเด่นของบางแสน
16. ปรับปรุงระบบสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ
17. จัดแบ่งโซนที่จอดรถให้เหมาะสมให้อยู่ห่างจากชายหาดพอควรเพื่อลดมลพิษและ

มลภาวะทางเสียง

18. ควรมีการแบ่งโซนในส่วนของที่ลงเล่นน้ำให้แยกออกมาจากส่วนที่เล่นเจ็ตสกี และ

บานาน่าโบ๊ทอย่างชัดเจน

19. อยากให้ตำรวจเข้ามาดูแลความปลอดภัยของงานเทศกาลต่างๆให้มากกว่านี้ เพื่อ

ลดปัญหาการทะเลาะวิวาท และอุบัติเหตุ

20. การประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ
21. อยากให้เจ้าหน้าที่มาดูแลเรื่องการจราจรโดยตรงบริเวณชายหาด การขับซี้รถหรือ

จอดรถให้ถูกต้องเหมาะสม

22. ลดปัญหาการมั่วสุมยามวิกาลบริเวณชายหาดอย่างจริงจัง
23. ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ
24. การประชาสัมพันธ์จุดเด่นของบางแสนให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้อย่างทั่วถึง
25. ปราบปรามปัญหาการมั่วสุมของเยาวชนยามค่ำคืน

26. ควรมีการจัดการด้านที่จอดรถให้เหมาะสมและสามารถรองรับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ

27. คำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

28. ควบคุมราคาสินค้าไม่ให้มีราคาแพงจนเกินความเป็นจริง

ข้อเสนอแนะด้านการศึกษา จิตสำนึก อนุรักษ์ และความยั่งยืนในการท่องเที่ยว

1. ปลูกฝังจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้จนนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2. ให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

3. อนุรักษ์ชายหาดบางแสนให้คงความเป็นธรรมชาติไว้อย่างเดิม

4. ความมีน้ำใจแก่นักท่องเที่ยว พุดจาไพบีระ ไม่ทะเลาะวิวาทกัน

5. ควรจัดให้มีการให้ความรู้แก่ประชาชนถึงผลกระทบทางด้านต่างๆที่มีต่อชายหาด

6. สนับสนุนอาชีพดั้งเดิมของชุมชนท้องถิ่นเพื่อเป็นการกระจายรายได้

7. คำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

8. การพัฒนาควรรีให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีของชุมชน

9. ปลูกจิตสำนึกให้แก่นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์มากขึ้นและมีความสนใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของบางแสนมากขึ้นด้วย

10. ส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น เช่น การทำประมง ทำข้าวหลามขาย ให้เกิดเป็นรายได้

11. จัดอบรมหรือประชุมบุคลากรในท้องถิ่นให้ได้รับความรู้และความเข้าใจเพื่อนำไปสานต่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสืบต่อไป

12. สร้างแกนนำในการแก้ไขฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว จัดอบรมผู้นำท้องถิ่น

13. อยากให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืน

14. ปลูกฝังจิตสำนึกให้กับทุกภาคส่วนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลและพัฒนาชายหาดบางแสน

15. พัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรม

อภิปรายผล

การวิจัยค้นคว้า เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย คณะผู้วิจัยของอภิปรายผลดังต่อไปนี้

การอภิปรายการสรุปผลการตรวจสอบทรัพยากร

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ หาดบางแสน มีความโดดเด่นและ สามารถสร้างความดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้คณะผู้วิจัยขอ

อภิปรายว่าปัจจุบันสิ่งหนึ่งที่ต้องพิจารณาคือคืบคลานความเป็นธรรมชาติกลับลงสู่ท้องทะเล เพื่อสร้างความสมดุลต่อระบบนิเวศจัดระบบโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์การพัฒนาของเทศบาลเมืองแสนสุขที่ว่า “เทศบาลเมืองแสนสุข เป็นเมืองน่าอยู่ควบคู่กับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยว สะอาด สวยงาม เป็นที่รู้จักในระดับสากล เศรษฐกิจและสังคมเจริญรุ่งเรืองประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน” เทศบาลเมืองแสนสุข (2551)

ในส่วนของ แหลมแท่น หาดวอน และเขาสามมุข มีความโดดเด่นมากในระดับที่ใกล้เคียงกัน คณะผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะให้มีการส่งเสริมกิจกรรมบริเวณเขาสามมุข เช่น การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ อนึ่งคณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ปัญหาใหญ่คือ ขยะ ซึ่งเทศบาลได้มีการชิงตาข่ายดักขยะเหล่านั้นไว้บริเวณพุน คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรนำขยะของบางแสนมาทำโรงงานปุ๋ยชีวภาพ เทศบาลมีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ควรใช้น้ำที่บำบัดแล้ว (Gray water) กลับมาทำการเกษตร ทำการลดน้ำต้นไม้ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อันจะทำให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาด เกิดผลกระทบน้อยที่สุด และใช้ประโยชน์ได้ตลอดกาลยาวนานที่สุด (จำไพพรรณ แก้วสุริยะ, 2543, หน้า 3)

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ซึ่งได้แก่ ตลาดหนองมนมีความโดดเด่นเป็นอย่างมาก ทั้งนี้คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่าปัจจุบันสิ่งหนึ่งที่ต้องพิจารณาคือการคงไว้ซึ่งตลาดในรูปแบบเก่าที่ตั้งเดิม เพื่อนำเสนอเอกลักษณ์ที่โดดเด่นให้นักท่องเที่ยวได้มาสัมผัสและเยี่ยมชม ในส่วนของ ศาลเจ้าแม่สามมุข คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่านับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มาเป็นสินค้าทางด้านการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ตลาดอ่างศิลา คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรให้ความสำคัญกับอาหารทะเลอาหารท้องถิ่น ควรมีเทศกาลอาหารทะเลตลอดปีหรือเดือนละครั้งเข้ากับเทศกาลความสุข สีสันหรรษา The Land of Year Round Festivities) กิจกรรมท่องเที่ยวที่ ควบคู่ไปกับความสนุกสนาน รื่นเริง และความบันเทิง โดยนำเอางานเทศกาลต่างๆ เป็นตัวดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว และสื่อมวลชนต่างชาติ (แผนการตลาดการท่องเที่ยว, 2551, หน้า 4) สำหรับพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการอนุรักษ์ทั้งปลาทะเลและปลาน้ำจืดควบคู่กันไป และควรมีโครงการอนุรักษ์แหล่งเพาะพันธุ์ปลาเพื่อไม่ให้ปลาสูญพันธุ์ ในส่วนของวัดแสนสุข วัดตาลล้อม วัดบางเป้ง ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวในระดับปานกลาง ดังนั้นคณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรมีการกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยว ให้เห็นถึงความสำคัญ ประวัติ และความเป็นมาของวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ดำรงสืบต่อไป

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล ประเพณีของหาดบางแสนที่ได้รับความนิยมมากได้แก่ ประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสน ทั้งนี้คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่าปัจจุบันสิ่งหนึ่งที่ควรพิจารณาคือ การฟื้นฟูประเพณีแบบนี้ให้เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมซึ่งจะสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ชุมชน และเป็นการนำเสนอประเพณีที่อาจสูญหายไปทั้งแก่นักท่องเที่ยวและเยาวชนบางแสน ตรงตามนโยบายการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต หัวข้อการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2551) สำหรับเทศกาลอาหารทะเลแหลมแท่น คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรมีการนำอาหารท้องถิ่นมาสร้างจุดขายและมีการจัดงานเทศกาลดนตรีพื้นบ้านควบคู่กันไป อีกทั้งสามารถเป็นสินค้าทางด้านการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีด้วย ในส่วนของงานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาดซึ่งเป็นงานเทศกาลของคนยุคใหม่บนถนน คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า งานแข่งขันดังกล่าวจะก่อให้เกิดมลพิษทางด้านอากาศและทางเสียงบริเวณชายหาด ทำให้นักท่องเที่ยวต้องสูดควันพิษ จึงควรหันมาเป็นการแข่งขันวิ่งมาราธอนจากหาดบางแสนไปสู่เขาสามมุข หรือควรจัดเป็นงานเทศกาลดนตรีแนวแจ๊สหรือเฟอชีวิต สำหรับประเพณีแห่เทียนพรรษา และเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ในระดับปานกลาง คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรส่งเสริมและสานต่อประเพณีอันดีงามที่มีมาแต่โบราณให้นักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ได้รับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านกิจกรรม กิจกรรมบนบก ที่เยวตลาดหนองมน ชื่อของฝากสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมากในปัจจุบัน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า สินค้าเด่นของชายหาดบางแสน ทั้งข้าวหลาม หอยจ๊อ น้ำตาลสดหรือครกหิน ควรมีองค์กรกลางได้แก่เทศบาลเป็นผู้กำหนดราคาที่เหมาะสม และไม่มีการตัดราคาหรือแย่งลูกค้ากัน มีคุณภาพสินค้าที่ได้มาตรฐานทุกเจ้าหรือควบคุมไม่ให้มีการโกงราคาสินค้าในช่วงเทศกาลที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาก ในแนวคิดของการจัดการการท่องเที่ยวสมัยใหม่ ตลาดสดจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมไปท่องเที่ยว ดังนั้นคณะผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ควรมีการจัดการตลาดอย่างถูกสุขลักษณะ หนึ่งเทศบาลเมืองแสนสุขควรส่งเสริมการสาธิตการทำข้าวหลามดั้งเดิม การทำหอยจ๊อ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ประเพณีด้านอาหารของชุมชนบางแสน ทั้งนี้คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า ข้าวหลามและหอยจ๊อหนองมนควรจะได้ยกระดับเป็นสินค้าส่งออกต่างประเทศ อันจะเป็นการส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้กับชุมชน ตรงตามแผนพัฒนาสามปี นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2551) สำหรับกิจกรรมด้านกีฬาและการออกกำลังกายได้แก่ นอนพักผ่อนริมชายหาดบางแสน เล่นน้ำทะเล บานานาโบ๊ท ซี่จักรยานริมหาด วินเซิร์ฟ คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า กิจกรรม

นับเป็นหัวใจของการท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวจะมีความประทับใจเมื่อได้ทำกิจกรรม คณะผู้วิจัยมีความคิดว่าเพื่อความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เทศบาลเมืองแสนสุขควรมีการกำหนดเขตการว่ายน้ำ โดยการวางทุ่นออกจากเขตของการเล่นวินเซิร์ฟ เจ็ตสกี บานาน่าโบ๊ท และบริเวณที่นั่งพักผ่อน ควรเป็นบริเวณที่ไม่มีมลพิษจากเจ็ตสกี วิธีการนั้นนอกจากเป็นการจัดระเบียบสถานที่ท่องเที่ยวแล้วยังเป็นการสร้างความปลอดภัยและเชื่อมั่นในสถานที่ท่องเที่ยวให้เกิดแก่นักท่องเที่ยวอีกด้วยตามหลักยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชลบุรี ด้านนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยว หัวข้อการ เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2551)

ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านบริการ มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองเช่น ข้าวหลาม หอยจ๊อ ห่อหมกทะเล และอาหารแห้งต่างๆ ที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรมีการจัดระเบียบแยกหมวดหมู่สินค้าให้เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน เพื่อความสะดวกรวดเร็วและง่ายต่อการจับจ่ายใช้สอย อนึ่งคณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรมีการพัฒนาการบรรจุหีบห่อผลิตภัณฑ์ให้ดูดีและได้มาตรฐานยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อที่จะเป็นการถนอมอาหาร และสามารถเก็บไว้ได้นาน สำหรับการบริการด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เหมาะสม ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา ป้ายบอกทาง ที่จอดรถ คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการจัดระบบป้ายบอกทาง ป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยว และป้ายจราจรที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อนึ่งคณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรจัดระบบด้านการจอดรถในบริเวณที่ไกลจากหาดเพื่อไม่สร้างมลพิษให้แก่หาด ในส่วนของเรื่องมีโรงแรมและรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ด้านจำนวนที่พักโรงแรม 4 ดาว มีเพียง 1 แห่ง ส่วนโรงแรมหรือรีสอร์ทระดับอื่น และบังกาโล ตลอดจนเกสเฮ้าส์ มีจำนวนมากที่ราคาถูก ในบริเวณที่พักโรงแรมคณะผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว เช่น มียามรักษาความปลอดภัย มีจุดรับแจ้งตลอด 24 ชั่วโมง สำหรับห้องอาบน้ำ ห้องสุขา ภัตตาคาร ร้านอาหาร และแผงลอย คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรมีการรักษาความสะอาดของร้านอาหารและห้องสุขาให้ถูกสุขลักษณะ ในส่วนของร้านอาหารที่อยู่ริมทะเล ควรมีบ่อดักไขมันและไม่ทิ้งขยะที่เกิดจากการปรุงอาหารลงทะเล ในส่วนของการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรมีการสร้างระบบขนส่งนักท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานและราคาเหมาะสม ตั้งแต่ ท่ารถหนองมน หาดบางแสน หาดวอนนภา และเขาสามมุก เพราะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว นับเป็นหัวใจของการท่องเที่ยว อนึ่งคณะผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะให้ศูนย์ประชาสัมพันธ์ บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ศูนย์แจ้งเหตุบริเวณหาดบางแสน มีเจ้าหน้าที่ประจำที่มีความรู้แก่นักท่องเที่ยวทั้งหมดแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ในส่วนการ

บริการนวดและสปาในบริเวณชายหาดบางแสน สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ในระดับปานกลาง คณะผู้วิจัยมีความคิดว่าควรจะมีการปรับปรุงและสนับสนุนให้เกิดมีการตื่นตัวเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังจะเป็นการสร้างอาชีพให้แก่คนในท้องถิ่นอีกด้วย

การอภิปรายผลเรื่องข้อมูลทั่วไปของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และนักท่องเที่ยว

คณะผู้วิจัยขออภิปรายผลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน ซึ่งเป็น ภาคสนับสนุน (Supply site) และนำเสนอสินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว จึงควรมีการทำงานร่วมกัน และประสานงานกันอย่างกันใกล้ชิดเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้ง 7 มิติ คือ การจัดการทรัพยากร ความต้องการทางเศรษฐกิจ การตอบสนองความต้องการทางสังคม สุนทรียภาพของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม กระบวนการและขอบเขตทางนิเวศวิทยา การรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และการดำรงไว้ซึ่งระบบสนับสนุนชีวิต (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541, หน้า 51) สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทย จากผลการศึกษามีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งข้อมูลนี้จะนำมากำหนดการวางแผนการท่องเที่ยว สินค้า และบริการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้ง 2 เพศ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี สภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประกอบอาชีพพนักงานภาคเอกชน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่าข้อมูลทางประชากรศาสตร์เหล่านี้สามารถนำมาพิจารณาประกอบการเตรียมแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อที่จะรองรับนักท่องเที่ยวในตลาดที่แตกต่างกัน

การอภิปรายผลเรื่องพฤติกรรมในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมายังชายหาดบางแสนของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย คือเพื่อการท่องเที่ยวหรือพักผ่อน คณะผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะว่าควรพัฒนากิจกรรมทางด้านกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อนเพื่อตอบสนองความต้องการอย่างตรงจุด ทั้งนี้ในส่วนของกิจกรรมต่าง ๆ นั้นสามารถสร้างความจรรโลงใจ ผ่อนคลาย หรือเพิ่มความพึงพอใจให้แก่ นักท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544, หน้า 15) ในส่วนของลักษณะการเดินทาง นักท่องเที่ยวจะใช้รถยนต์เป็นส่วนมาก คณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้เกิดความสะดวกสบาย ไม่ใช่เพียงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้ดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นการพัฒนาสิ่งมีสภาพดีอยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมด้วย (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 28) ทั้งนี้จากการศึกษาทำให้ทราบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความรู้สึกสนุกสนาน คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรเน้นไปที่การสร้างกิจกรรมกลุ่มเพื่อกระตุ้นความรู้สึกให้ดีขึ้น

นอกจากนี้สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาการขายของของพ่อค้า แม่ค้าบริเวณชายหาดบางแสน อยู่ในระดับเท่ากับพื้นที่ใกล้เคียงเช่นแทบทะเลระยอง หรือจันทบุรี และในปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางมายังชายหาดบางแสนในวันหยุดสุดสัปดาห์ แบบเข้าไปเย็นกลับคณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวหรือสร้างแนวทางการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายมากกว่าเดิมที่เป็นอยู่เพื่อกระตุ้นให้มีการท่องเที่ยวในวันธรรมดาหรือมีการพักผ่อนมากกว่าหนึ่งคืน สิ่งนี้จะเป็นการเพิ่มรายได้ทางการท่องเที่ยวอีกเป็นจำนวนมาก อีกทั้งควรจะพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวที่เป็นแบบเข้าไปเย็นกลับให้มากขึ้น และยังเป็น การลดการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์อีกด้วย ทั้งนี้ในส่วนของค่าใช้จ่ายของ นักท่องเที่ยวชาวไทยเฉลี่ยอยู่ 1001-1500 บาท หมดไปกับการซื้ออาหารและเครื่องดื่มเป็นจำนวน มาก ดังนั้นการวางแผนการตลาดในอนาคตจำเป็นต้องมีการวางแผนทางด้านกลยุทธ์ด้านการเพิ่ม ค่าใช้จ่ายให้แก่นักท่องเที่ยว โดยเพิ่มผลิตภัณฑ์การบริการทางด้านอื่นที่นอกเหนือ อาทิ สินค้าและ ของที่ระลึก เป็นต้น นอกจากนี้อาจมีการเพิ่มเทศกาลหรือกิจกรรมการจัดงานส่งเสริมการท่องเที่ยว มากยิ่งขึ้น อาทิ งานเทศกาลดนตรี งานเทศกาลอาหารประจำเดือน ก็เป็นการช่วยพัฒนาอีกทาง หนึ่ง สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งคือการสร้างความประทับใจ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยมั่นใจว่าจะ กลับมาเที่ยวซ้ำอีกครั้ง เหตุเพราะการคมนาคมที่สะดวกสบาย คณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรมี การจัดการระบบการคมนาคมให้มีความสะดวกสบาย ทั้งด้านการบริการขนส่ง บ้ายบอกทาง หรือ การจราจรที่คล่องตัว นอกจากนี้ยังคงต้องมีการสร้างแรงจูงใจในด้านอื่นๆ พร้อมกัน เพื่อให้เกิดการ พัฒนาในทุกๆ ด้าน

การอภิปรายแรงจูงใจในการเดินทางมาเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

แรงจูงใจที่สำคัญที่สุดคือ การพักผ่อนหย่อนใจ ความบันเทิง ความสนุกสนาน เนื่องจากชายหาดบางแสนมีลักษณะที่เหมาะสม มีกิจกรรมมากมายให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลิน สนุกสนานพร้อมกับการพักผ่อนหย่อนใจ คณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรมีการพัฒนากิจกรรมทั้ง บริเวณชายหาด กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างอื่น เช่นการเดินทางสำรวจป่าริมเขาสามมุข เป็นต้น นอกจากนี้จะเป็นการเพิ่มจำนวนกิจกรรมให้เพิ่มมากขึ้นแล้วยังเป็นส่งเสริมการท่องเที่ยว ขอบชายหาดบางแสนให้เป็นที่รู้จักกันมากขึ้นอีกด้วย ตามแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลเมืองแสน สุข ยุทธศาสตร์การพัฒนา ส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ แนวทางที่ 1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เดิมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้หลากหลายรูปแบบ (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2551) ความ สะดวกด้านการสื่อสารและความคล่องตัวในการเดินทางเป็นแรงจูงใจรองลงมา ทั้งนี้ในการเดินทาง มายังชายหาดบางแสนมีความสะดวกและคล่องเนื่องจากระยะทางอยู่ไม่ไกล และสามารถเดินทาง ได้หลายวิธี คณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรส่งเสริมการเชื่อมโยงระบบการขนส่งให้มีความ

สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น เพราะในปัจจุบันระบบการขนส่งรถประจำทางมีการขนส่งนักท่องเที่ยวจากท่ารถตลาดหนองมนไปยังบริเวณหาดบางแสนเท่านั้น ไม่มีการเชื่อมโยงไปยังหาดวอนนภา แหลมแท่น หรือเขาสามมุข หากสามารถปรับปรุงระบบการขนส่งได้ก็จะเป็นการ พัฒนาการท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จได้ (มนัส สุวรรณ, 2538, หน้า 128)

การอภิปรายผลความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

ด้านสภาพพื้นที่ มีนักท่องเที่ยวมากกว่าขีดการรองรับของชายหาด ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากของชายหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรมีการศึกษาและกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน เพื่อลดอัตราความหนาแน่นและป้องกันการเสื่อมโทรมของสภาพพื้นที่ สำหรับเรื่องชายหาดขาดความเป็นธรรมชาติ คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการปลูกต้นไม้และพันธุ์พืชทะเลเพื่อคืนความเป็นธรรมชาติให้กับหาดบางแสน เช่น ต้นรั้วทะเล เตยทะเล และผักบุ้งทะเล ในส่วนของสิ่งปลูกสร้างบนหาดมีการบดบังทัศนียภาพ คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะให้เทศบาลเมืองแสนสุขออกกฎหมายระงับการก่อสร้างตึกสูงที่บดบังทัศนียภาพบริเวณริมหาด เพื่อให้หาดคงความสวยงามและเป็นธรรมชาติดั้งเดิม

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บริเวณชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูลอยู่ระดับที่มาก คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรมีการรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักและทราบถึงผลเสียที่จะนำมาสู่เรื่องการท่องเที่ยว หรือมีการจัดตั้งและรวมกลุ่มกันทำความสะอาดชายหาดสัปดาห์หรือเดือนละครั้ง เพื่อให้ชายหาดคงความสวยงามยาวนานเท่านั้น ในส่วนของจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลนักท่องเที่ยวที่กระทำผิดกฎหมาย คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ทางเทศบาลเมืองแสนสุขได้มีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้มีกำลังคนมากพอที่จะคอยสอดส่องตรวจตรานักท่องเที่ยวที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งกำหนดมาตรการที่เข้มงวดเพื่อเป็นบทลงโทษต่อนักท่องเที่ยวที่กระทำความผิดกฎหมายอย่างเคร่งครัด สำหรับปัญหาขาดการดูแล รักษา บำบัดฟื้นฟูธรรมชาติบนชายหาด คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรมีการเอาใจใส่กันอย่างจริงจังโดยเฉพาะการแบ่งเขตพื้นที่สีเขียว มีการปลูกต้นไม้และดอกไม้เพิ่มมากขึ้นเพื่อสร้างความสมดุลให้แก่ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านขาดระบบการจัดเก็บขยะที่เหมาะสม คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เทศบาลเมืองแสนสุขควรมีระบบการจัดเก็บขยะอย่างเหมาะสม ทั้งขยะที่มากับกระแสน้ำและขยะที่เกิดจากนักท่องเที่ยว และผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณนั้นเป็นผู้ทิ้ง ถ้าจะมีการเผาขยะหรือฝังกลบขยะควรมีการแยกขยะเสียก่อนอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ ในส่วนของปัญหามลพิษของน้ำทะเล มลพิษในอากาศ ฝุ่น คิววันและกลิ่นรถยนต์ มลพิษด้านเสียงจากการจราจร กิจกรรมทางน้ำ และคน คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการควบคุมมลพิษทางเสียงและมลพิษทางอากาศของจักรยานยนต์

และรถยนต์ เช่นการกำหนดความเร็ว วางแผนการจราจรให้มีการเลื่อนไหลของยวดยาน ตลอดจนควรมีการอบรมปลูกจิตสำนึกให้กับผู้ประกอบการหรือนักท่องเที่ยว ตลอดจนประชาชนให้มีความร่วมมือในการรักษาความสะอาดเพื่อลดมลพิษทางน้ำ ทางอากาศ และทางเสียง

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาสถานที่จอดรถไม่เพียงพอ เก้าอี้ผ้าใบริมหาดราคาไม่เหมาะสม และศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวเปิดให้บริการเฉพาะบางเวลา คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรมีการศึกษาวิจัยอย่างละเอียด ทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณหาดบางแสนให้มีความมาตรฐานสากล โดยเน้นที่การศึกษาด้านความต้องการของนักท่องเที่ยว และ เพื่อให้มีความเพียงพอทั้งทางด้านคุณภาพและปริมาณ

ด้านความปลอดภัย มีการจราจรหนาแน่นและอันตรายต่อนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรมีการกำหนดช่วงเวลาเดินทางเข้าออกบริเวณถนนหนทางบางแสน กำหนดให้มีการเดินทางเดียวเพื่อลดอุบัติเหตุ และกำหนดขนาดและประเภทของรถเพื่อขจัดปัญหาการจราจรหนาแน่น ในส่วนของการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเฉพาะบางเวลา คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อให้เกิดความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวบริเวณหาดบางแสน เห็นสมควรให้มีสายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจตลอดเวลาโดยเฉพาะวันหยุด สำหรับปัญหาขาดระบบการให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ควรเพิ่มระบบและอุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้นบริเวณชายหาดโดยเฉพาะช่วงเทศกาลและวันหยุด อนึ่ง คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการทำป้ายเตือนและหุ่นแยกเขตสำหรับว่ายน้ำจากเขตกีฬาทางน้ำ โดยการแบ่งเขตโซนนิ่งออกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อความปลอดภัยและไม่เป็นการรบกวนนักท่องเที่ยวที่ลงเล่นน้ำ

การอภิปรายแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน โครงการการปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนในหาดงาม คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เป็นการสร้างทัศนียภาพที่สวยงามให้กับชายหาด โดยมีการกำหนดความสูงต่ำของสิ่งปลูกสร้าง อีกทั้งปรับปรุงและเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อความสวยงาม ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนหวงแหนทรัพยากรท้องถิ่นที่มี ในส่วนของโครงการปรับปรุงถนนและสิ่งอำนวยความสะดวกบนหาดบางแสนให้ได้มาตรฐาน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ในแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีมาตรฐาน แต่ต้องไม่ขัดต่อแนวทางการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรต่างๆ เช่น การไม่สร้างถนนในเส้นทางธรรมชาติ ทั้งนี้ก็ถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านั้นด้วย สำหรับโครงการการแบ่งพื้นที่ชายหาดเป็นเขต (Zoning) ตามวัตถุประสงค์ต่างๆอย่างเหมาะสม คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อที่นักท่องเที่ยวจะได้ไม่

เข้าไปในเขตที่มีการอนุรักษ์ เพื่อพื้นที่เหล่านั้นจะได้คงไว้ซึ่งทรัพยากรและธรรมชาติที่สมบูรณ์ต่อไป และนักท่องเที่ยวจะได้มีความปลอดภัยจากการเล่นกิจกรรมทางน้ำในหลากหลายรูปแบบ ในส่วนโครงการการอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกผักบึงทะเล เตยและรั้วทะเลบนหาด คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งในการคืนธรรมชาติกลับลงสู่ท้องทะเล และยังเป็นการรักษาระบบนิเวศทางทะเลที่สำคัญด้วย หนึ่งในโครงการการฟื้นฟูและเพาะพันธุ์พืชและสัตว์ทะเลบริเวณหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า เพื่อป้องกันการสูญพันธุ์ของพืชทะเลและสัตว์น้ำ จึงควรมีการขยายพันธุ์ออกไปในวงกว้าง เพื่อคงความสมดุลต่อระบบนิเวศ

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการการจัดการขยะและการบำบัดน้ำเสียบนชายหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า การกำจัดขยะและการบำบัดน้ำเสียบนชายหาดบางแสนควรนำระบบ การลด (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) มาใช้ในการจัดการโดยมีการติดตั้งถังขยะแยกขยะให้นักท่องเที่ยว อีกทั้งนำน้ำที่ได้จากการบำบัดน้ำเสียมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในส่วนโครงการการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบนหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ต้องมีการควบคุมและจัดระเบียบให้เหมาะสม เพื่อลดความหนาแน่นและป้องกันการถูกทำลายที่อาจทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมลงไป สำหรับโครงการการจัดการคุณภาพน้ำทะเลบางแสนตามมาตรฐานสากล คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า คุณภาพน้ำทะเลมีผลต่อสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในทะเล ประชาชนในท้องถิ่น รวมถึงนักท่องเที่ยวด้วย หากว่าน้ำทะเลสกปรกและไม่สะอาดแล้ว ย่อมจะทำให้สิ่งมีชีวิตในน้ำตายไป และลดความน่าสนใจของนักท่องเที่ยวลงไปด้วย ดังนั้นควรมีการจัดการที่ถูกต้องโดยมีการบำบัดน้ำเสียที่ถูกวิธีและมีมาตรฐานมาใช้ในการพัฒนา ส่วนโครงการการจัดการคุณภาพอากาศและเสียงบนหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า เพื่อลดมลพิษทางอากาศและมลพิษทางเสียง ควรมีการควบคุมปริมาณรถจักรยานยนต์และรถยนต์ที่วิ่งบนถนนริมหาดบางแสน หนึ่งในโครงการการปรับปรุงซ่อมแซมถนนให้มีคุณภาพดีเพื่อเชื่อมโยงกับอ่างศิลาและเขาสามมุข คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะเป็นการเพิ่มยอดนักท่องเที่ยวมากขึ้น และการปรับปรุงเส้นทางต้องไม่เป็นการทำลายธรรมชาติ

การพัฒนาที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี

การจัดการด้านการตลาด โครงการการสร้างภาพลักษณ์และแบรนด์ หาดบางแสนเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่น สร้างทัศนคติ

และค่านิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวให้รับรู้ถึงความเป็นตัวตนหรือผลิตภัณฑ์ที่น่าเสนอไป รวมถึงการตอบสนองต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวได้อย่างตรงจุด สำหรับโครงการการวางแผนด้านการตลาดแบบครบวงจร คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรมีการจัดการในรูปแบบที่กว้างขวางเพื่อเป็นการขยายฐานกลุ่มนักท่องเที่ยว การตลาดแบบครบวงจรจะช่วยให้รู้ตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยวของตน ในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและเพื่อการบริการที่ดีที่สุด ในส่วนของโครงการการจัดประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายหาตลาดบางแสน โดยการสร้างเว็บไซต์รวมเพื่อขายตรง คณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เพื่อเป็นการกระจายข่าวสารให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ในวงกว้างมากขึ้น เป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้หันมาสนใจในการท่องเที่ยวมากกว่าเดิม และเป็นการง่ายต่อการเข้าถึงแก่แหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความสะดวกต่อการติดต่อสื่อสารด้วย และการพัฒนาโครงการการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว (Cluster) ในกลุ่มชายทะเลฝั่งตะวันออกกับพัทยาและระยอง คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เป็นการเพิ่มทางเลือกให้นักท่องเที่ยว และอำนวยความสะดวกทางการเดินทาง เป็นการเพิ่มยอดนักท่องเที่ยวในอนาคตที่จะทำให้เกิดตลาดและเศรษฐกิจในแหล่งท่องเที่ยวตื่นตัวขึ้นมา ซึ่งจะเป็นการสร้างกระจายและรายได้ให้แก่ชุมชนอีกด้วย ในส่วนของโครงการการศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของหาตลาดบางแสนและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขัน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ทำให้สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายและการวางตำแหน่งของผลิตภัณฑ์ เพื่อรับรู้ถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวของตนเอง เป็นการศึกษาข้อดีข้อเสียทางการแข่งขันและสร้างความได้เปรียบต่อแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียงกัน โดยทุกภาคส่วนต้องมีการกำหนดทิศทางและสร้างระบบการจัดการที่ดี

การพัฒนาสินค้าและการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า โครงการการสร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของหาตลาดบางแสน อ่างศิลา เขาสามมุก เพื่อยกระดับมาตรฐานของสินค้าให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ให้ตัวของสินค้ามีมูลค่าที่สามารถสร้างคุณค่าทางจิตใจให้เกิดแก่นักท่องเที่ยวได้ สำหรับโครงการการสร้างมาตรฐานที่พักแรม และร้านอาหารของหาตลาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อสร้างมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความสะอาดที่มีต่อนักท่องเที่ยว ในส่วนของโครงการสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมการท่องเที่ยวของหาตลาดบางแสน คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า เป็นการลดอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อม และลดความวิตกกังวลของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางบกและทางทะเลด้วย คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า โครงการการสร้างมาตรฐานด้านสุขาของชายหาตลาดบางแสน เพื่อขจัดปัญหาความสกปรกและชำระทุกข์ทรมานของสุขภัณฑ์ โดยต้องมีการจัดการที่ถูกสุขลักษณะอนามัยตามระเบียบของกระทรวงสาธารณสุขอย่างถูกต้อง และโครงการการสร้างมาตรฐานด้านการบริการอื่นๆ เช่น โรงพยาบาล ปั้มน้ำมัน และร้านสะดวกซื้อบน

ชายหาด คณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เพื่อเป็นการยกระดับของแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายมากขึ้นที่จะสามารถรองรับและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องมีการสอบถามความคิดเห็นของประชากรของชุมชนในท้องถิ่นนั้นด้วย

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โครงการการรักษาและเสริมสร้างจุดแข็งของการท่องเที่ยวหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เป็นการร่วมมือกันของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในชุมชน ในการหาวิธีการแก้ปัญหาและลดจุดอ่อนของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อคงความเป็นจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวต่อไป ในส่วนของโครงการการสร้างระบบการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวบนหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรมและให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันอย่างชัดเจน สำหรับโครงการการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของหาดบางแสน คณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและพัฒนาไปอย่างเป็นระบบในรูปแบบที่สอดคล้องควบคู่กันไป ในจุดมุ่งหมายเดียวกัน ในส่วนโครงการการแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อการรองรับการพัฒนาในอนาคตจึงจำเป็นต้องต้องมีเงินทุนหมุนเวียนสำรอง คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า โครงการการจัดตั้งองค์การกลางเพื่อบริหารจัดการการท่องเที่ยวหาดบางแสนแบบบูรณาการ ควรมีหน่วยงานที่คอยดำเนินการและประสานงานอย่างเป็นแบบแผน เพื่อวางขอบเขตการจัดการทั้งระบบให้สอดคล้องกัน อนึ่งคณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า โครงการการสร้างระบบฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวหาดบางแสน เพื่อขยายตรง เป็นการเชื่อมโยงระบบเครือข่ายให้มีความทันสมัยและง่ายต่อการเข้าถึงหรือติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว

การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

การสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า โครงการการรวมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวบางแสน ควรยึดชุมชนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เน้นให้เกิดการพึ่งพาตนเองได้ สำหรับโครงการการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เป็นการเปิดโอกาสและให้อิสระทางความคิดแก่คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท้องถิ่นของตน นำเสนอแนวคิดเพื่อที่จะนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพต่อไปอย่างมั่นคง ในส่วนโครงการการรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนบนหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ความเป็นมาที่ดั้งเดิมให้คงอยู่ชั่วลูกชั่วหลาน และให้คนรุ่นใหม่เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดกันสู่รุ่นต่อรุ่นสืบต่อไป

และโครงการการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชุมชน บางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และนำไปพัฒนาได้อย่างถูกต้อง

การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า โครงการการสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ เพื่อเป็นการนำเสนอภาพลักษณ์ที่โดดเด่นเป็นจุดขาย การสร้างมาตรฐานความเชื่อมั่น สร้างทัศนคติ และค่านิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวให้รับรู้ถึงความเป็นตัวตนหรือผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอไป รวมถึงการตอบสนองต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวได้อย่างตรงจุด สำหรับโครงการการจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว (SME) ของหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อเป็นการกระจายรายได้และสร้างอาชีพให้กับชุมชนในท้องถิ่น ในส่วนโครงการการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการการท่องเที่ยว คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อพัฒนาศักยภาพและให้รู้ถึงขีดความสามารถ และเกิดความชำนาญนำไปสู่ความเป็นมืออาชีพ และคณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า โครงการการอบรมด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น การนวดแผนโบราณ เพื่อเป็นการเรียนรู้ในการนำไปสาธิตหรือปฏิบัติใช้ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องไม่เป็นอันตรายต่อนักท่องเที่ยว อนึ่งโครงการอบรมมีวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวหาดบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรมีการส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการฝึกฝนอยู่เสมอ เพื่อที่จะอธิบายและถ่ายทอดประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงให้ข้อมูลข่าวสารได้เป็นอย่างดี

การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว โครงการการจัดงานเทศกาลมหรหรรวมอาหารบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า ควรนำเสนออาหารที่ขึ้นชื่อและเป็นเอกลักษณ์ โดยเฉพาะอาหารพื้นบ้านของคนในท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส อีกทั้งยังเป็นภาสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักในวงกว้างอีกด้วย สำหรับโครงการจัดงานเทศกาลมหรหรรวมดนตรี เช่น เพลงสากล เพลงไทย คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อนำเสนอและฟื้นฟูบทเพลงพื้นบ้านให้คงอยู่ไว้ ในส่วนของโครงการปรับปรุงกิจกรรมทางน้ำให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อลดอุบัติเหตุและสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่นักท่องเที่ยวจนเกิดการยอมรับในที่สุด คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า โครงการการจัดกิจกรรมเที่ยวชมเขาสามมุข อ่างศิลา ควรเป็นในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มทางเลือกและความน่าสนใจ เช่น การทำทางผจญภัยเดินป่าเขาสามมุข ชมการสาธิตทำครกอ่างศิลา แต่ทั้งนี้ต้องไม่ทำลายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติด้วย และโครงการจัดรูปแบบและการผลิตของที่ระลึก คณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าให้กับตัวสินค้ามีความโดดเด่นและตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

การพัฒนาที่ 4 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

การปลูกจิตสำนึก โครงการการอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ชุมชน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญและการอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างถูกต้อง ซึ่งจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพมากขึ้น ในส่วนของโครงการการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและชุมชน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อให้เข้าใจหลักของการท่องเที่ยวอย่างแท้จริงโดยต้องคำนึงถึงชุมชนมาเป็นอันดับแรก

การพัฒนาจิตใจ คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า โครงการการอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริแก่ชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาทางด้านของคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ให้เข้ากับการท่องเที่ยวได้ เช่น การไม่ค้ากำไรเกินควร ไม่ขายสินค้าในราคาเกินความเป็นจริง ไม่โกงหรือเอาัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ในส่วนของโครงการการอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับผู้นำชุมชนที่หาบบางส่วน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อเพิ่มศักยภาพในการตัดสินใจ กล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม มีวุฒิภาวะในการรับผิดชอบต่อชุมชนอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง สำหรับโครงการการอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจให้กับเยาวชนโดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เนื่องจากธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูง อาจทำให้เป็นบ่อของการเกิดความเครียดขึ้นมา ดังนั้นการอบรมในลักษณะนี้จะช่วยเป็นการพักผ่อนสมอง ทำให้จิตใจสงบ มีสติ พร้อมทั้งจะสู้กับปัญหาและดำเนินกิจการต่อไปได้

การอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีก่อพระทรายวันไหล เพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่ควรจะต้องรักษาไว้ สำหรับโครงการสร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านของบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อเป็นการอนุรักษ์และเก็บรักษาสิ่งของเครื่องใช้โบราณเก่าแก่ ที่มีคุณค่าทางวัตถุให้คงอยู่ไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมต่อไป และโครงการฟื้นฟูอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์ทางเลือก และการทำสมุนไพรของบางแสน คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านความรู้ความสามารถดั้งเดิมและของที่มีในท้องถิ่น และนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน

การสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สำหรับโครงการการรณรงค์เพื่อให้บางแสนสีขาว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของแหล่งท่องเที่ยว และสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตน ในส่วนของโครงการการฝึกอบรม

เกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชนบางแสน คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า เพื่อให้รู้ถึงกระบวนการป้องกันและการปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้ทันเวลาที่แก่นักท่องเที่ยว อนึ่ง คณะผู้วิจัยขออภิปรายว่า โครงการการฝึกอบรมการเตรียมความพร้อม เพื่อรับภัยพิบัติต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุไซโคลน ควรมีการเตรียมการรองรับและหาตระเวนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นจากธรรมชาติ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ฉุกเฉินที่ไม่อาจคาดการณ์ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อมาดำเนินการจัดการ จัดทำแผนปฏิบัติการ ในการที่จะบูรณาการการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี และเป็นศูนย์ในการบริการ แบบครบวงจร One Stop Service แก่นักท่องเที่ยว
2. ในกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ควรมีบุคลากรทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และนักท่องเที่ยว มาร่วมกันระดมสมอง เพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็น หาแนวทางในการ ดำเนินงานและการแก้ไขปัญหา
3. ควรควบคุมการพัฒนาสิ่งปลูกสร้างอาคาร การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในบริเวณริมทะเล ชายหาดบางแสน เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเรื่องขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวช่วงวันหยุด สุดสัปดาห์หรือช่วงเทศกาลชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพราะเป็นพื้นที่ที่มีอัตรา นักท่องเที่ยวสูงทำให้เกิดการแออัด แย่งกันใช้ทรัพยากรต่างๆ และทำให้ธรรมชาติเสื่อมโทรม
2. ควรมีการทำวิจัยด้านการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อสังคม และผลกระทบจากเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
3. ควรศึกษาเรื่องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิด ประโยชน์สูงสุด และการป้องกันมลพิษ โดยการหมุนเวียนวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่
4. ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของฝากขึ้นชื่อของชายหาดบางแสน เช่น ข้าวหลาม หอยจ๊อ หรืออาหารทะเลสด เข้าสู่ตลาดอาหารในระดับสากลเพื่อส่งออกไปยัง ตลาดต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

แนวทางที่ 1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาด

โครงการ

1. การปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนให้ดึงดูดงาม
2. การปรับปรุงถนนและสิ่งอำนวยความสะดวกบน ชายหาดบางแสนให้ได้มาตรฐาน
3. การแบ่งพื้นที่ชายหาดเป็นเขต (zoning) ตามวัตถุประสงค์ต่างๆอย่างเหมาะสม
4. การอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกผักบุ้งทะเล เตยและรักทะเลบนหาด
5. การฟื้นฟูและเพาะพันธุ์พืช และสัตว์ทะเลบริเวณชายหาดบางแสน

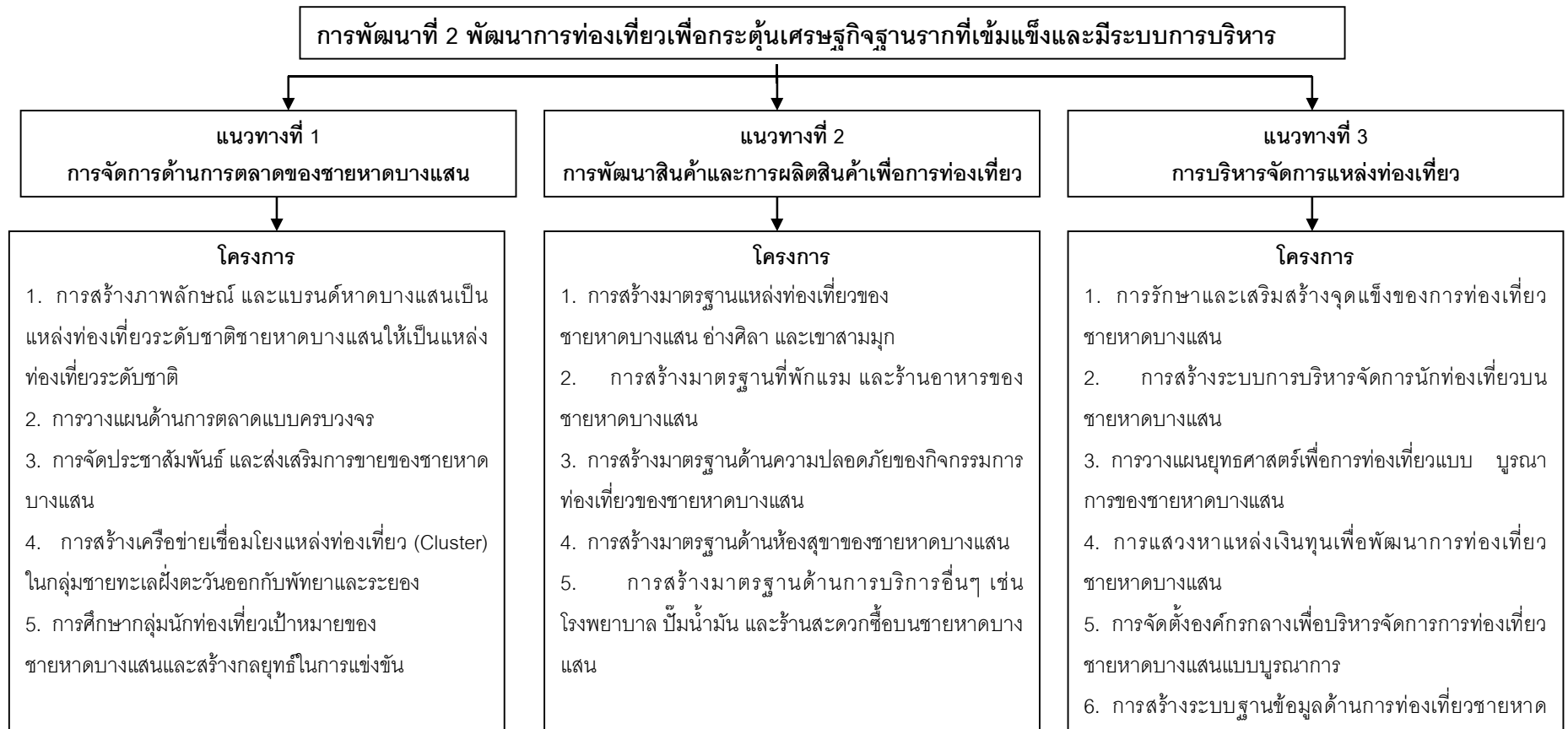
แนวทางที่ 2 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการ

1. การจัดการขยะ และการบำบัดน้ำเสียบนหาดบางแสน
2. การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน
3. การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล
4. การจัดการคุณภาพอากาศ และเสียงบนหาดบางแสน
5. การปรับปรุงซ่อมแซมถนนให้มีคุณภาพดีเพื่อเชื่อมโยงกับอ่างศิลาและเขาสามมุก

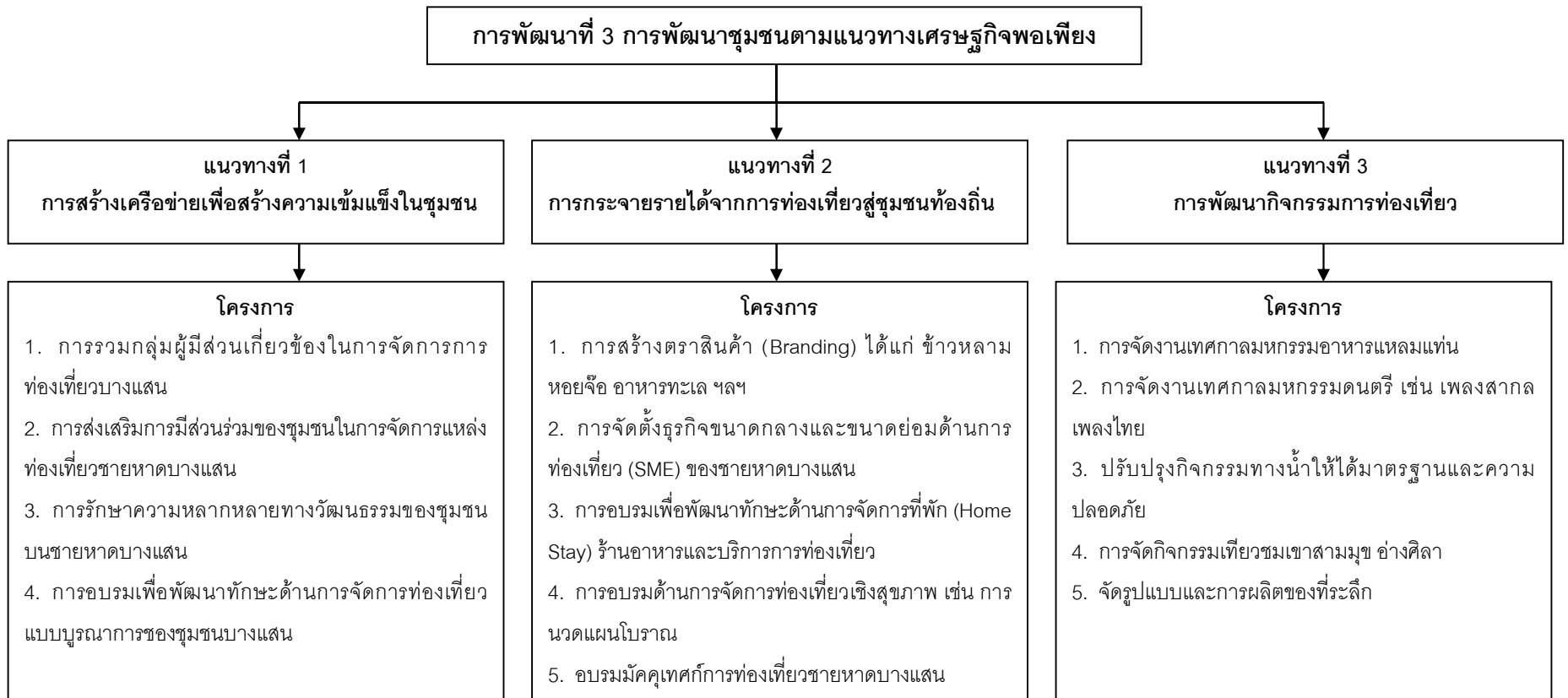
ภาพ 88 แสดงการพัฒนาที่ 1 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

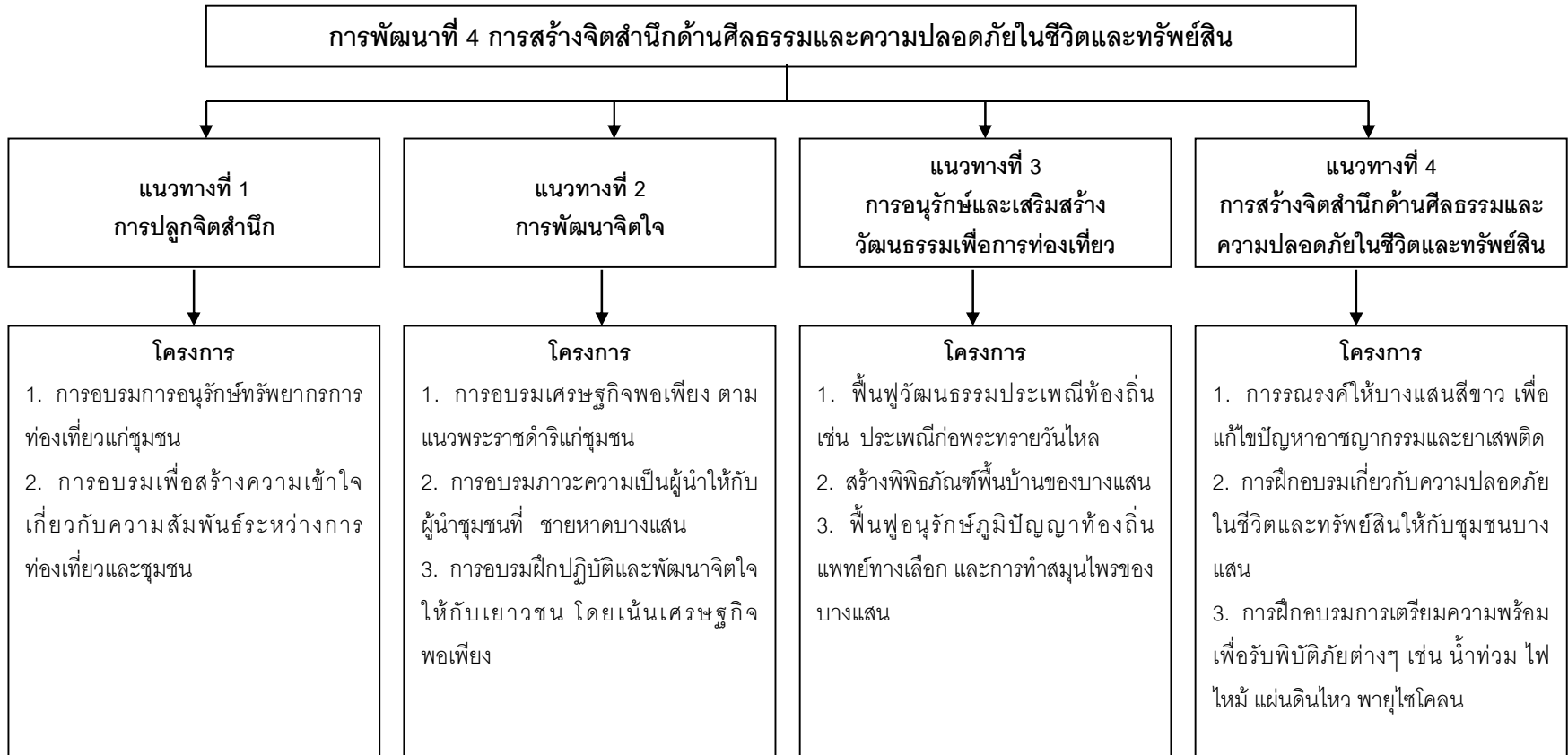
ภาพ 89 แสดงการพัฒนาที่ 2 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ภาพ 90 แสดงการพัฒนาที่ 3 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ภาพ 91 แสดงการพัฒนาที่ 4 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติ วิชัยดิษฐ. (2540). **ศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหมู่เกาะลันตา อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2535). **แผนปฏิบัติการที่ 21**. สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2551, จาก http://www.pcd.go.th/about/ab_operation.html
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2540). **รายงานประจำปี 2539 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549). **แผนการตลาดการท่องเที่ยวปี 2550**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. (2548). **การวางแผนและการพัฒนาตลาดท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูดา จิตพิทักษ์. (2525). **พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- ธรรมบุญ ประจวบเหมาะ.(2529). **อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกับความมั่นคงของชาติ**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- เทศบาลเมืองแสนสุข. (25 ตุลาคม 2550). **แผนพัฒนาสามปี 2551-2553**. สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2551, จาก http://www.saensukcity.com/index.php?option=com_mamboboard&Itemid=218&func=view&id=217&catid=11
- นิคม จารุมณี. (2536). **การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- นนุช วรรณี. (2546). **การศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน**. วิทยานิพนธ์ รศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). **การขนส่งผู้โดยสารเพื่อการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- ปริญ ลักษิตานนท์. (2544). **จิตวิทยาและพฤติกรรมผู้บริโภค** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ ลิฟ.
- ปรศนีร์ นัยนานนท์. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว และพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอุทยานแห่งชาติเอราวัณ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

- ปาริชาติ ห่วงศรี. (2545). **การมีส่วนร่วมของนักทอ่งเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว**. วิทยานิพนธ์ รัช.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ปิยะ อุทาโย. (2543). **การสร้างมาตรฐานวัดความพึงพอใจของประชาชน**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. (2535) กรุงเทพฯ: ธรรมสารการพิมพ์.
- พยอมน ธรรมบุตร (2546). **เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาหลักการทอ่งเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการทอ่งเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พยอมน ธรรมบุตร. (2549). **เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่อง การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการทอ่งเที่ยว**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการทอ่งเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พยอมน ธรรมบุตร. (2549). **เอกสารประกอบการสอน สถาบันพัฒนาการทอ่งเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม**, กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการทอ่งเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนัส สุวรรณ. (2538). **นิเวศวิทยากับการพัฒนาเศรษฐกิจ**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- มล.ต๋อย ชุมสาย. (2527). **ปฐมบทแห่งวิชาการทอ่งเที่ยว**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2536). **คุณค่าและความสำคัญควรแก่การอนุรักษ์ของชายหาดบางแสน**. กรุงเทพฯ: คณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2538). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิชัย เทียนน้อย. (2540). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: โอ.เอ. พรีนติ้งเฮ้าส์.
- วินิจ วีรยางกูร.(2532). **การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิมล จิโรจพันธุ์, ประชิต สกุนพัฒนา และอุดม เขยแก้ว. (2548). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- วรรณภา วงษ์วานิช. (2546). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภร เสรีรัตน์. (2544). **พฤติกรรมผู้บริโภค (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพฯ: เออาร์ บีซีเนส เพรส.

- ศิริ ฮามสุโพธิ์. (2543). **สังคมวิทยาการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุบัญญัติ ไชยชาญ. (2543). **การบริหารการตลาด** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พี. เอ. ลิฟวิง.
- สมบัติ อัจฉริยวงศ์. (2545). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: สถาบัน
ที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในระบบราชการ.
- เสถียร เหลืองอร่าม. (2528). **การวางนโยบายและกระบวนการวางแผน**. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). **การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ: ไดมอนด์ อินท์ บิสสิเนส
เวิลด์.
- อิตติรัตน์ จันทรแสงทอง. (2548). **ปัจจัยกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาว
ไทย: กรณีศึกษา เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง**. ภาคนิพนธ์ บธ.ม., มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.
- อภิรักษ์ จันตะนี. (2545). **เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ**. กรุงเทพฯ: พิกซ์อักษร.
- อภิรมย์ พรหมจรรยา. (2544). **การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อชุมชน : กรณีศึกษาชุมชน
เกาะยาวน้อย จังหวัดพังงา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์,
สงขลา.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนเรศวร
ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
รายวิชา 803598 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

*****

แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวน

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

เรียน ท่านผู้กรอกแบบสอบถาม

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวชนาภา เสมอกิจ นายวีรากร รัตกุล และ นางสาวสุวรรณี คลังเจริญกุล กำลังศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ณ มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร และกำลังดำเนินงานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 803598 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ของงานวิจัยนี้
ด้วย

ขอขอบพระคุณ

นางสาวชนาภา   เสมอกิจ
นายวีรากร   รัตกุล
นางสาวสุวรรณี   คลังเจริญกุล
คณะผู้วิจัย

แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ข้อมูลที่ได้นี้จะนำไปศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อไป โดยแบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 7 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- ส่วนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
- ส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
- ส่วนที่ 4 การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว
- ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย
- ส่วนที่ 6 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
- ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) ต่ำกว่า 20 ปี 2) 20-30 ปี 3) 31-40 ปี
 4) 41-50 ปี 5) 50 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

- 1) โสด 2) หม้าย 3) หย่าร้าง
 4) แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน 5) แต่งงานแล้วแยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา

- 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษาตอนต้น 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
 4) อนุปริญญา/ปวส. 5)ปริญญาตรี/เทียบเท่า 6) สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

- 1) รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ 2) พนักงานภาคเอกชน 3) ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 4) เกษตร/ประมง 5) นักเรียน/นักศึกษา 6) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. รายได้ต่อเดือน

- 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท 2) 5,001-10,000 บาท 3) 10,001- 15,000 บาท
 4) 15,001- 20,000 บาท 5) 20,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมของท่านในการเดินทางมายังชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. วัตถุประสงค์หลักที่ท่านเดินทางมายังชายหาดบางแสน

- 1) เพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน 2) ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน 3) ติดต่อธุรกิจ
 4) เยี่ยมญาติ/เพื่อน 5) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านมีความรู้สึกอย่างไรกับการมาเที่ยวชายหาดบางแสน

- 1) สนุกสนาน 2) ขาดความเป็นส่วนตัว 3) ไม่มีผลต่อความรู้สึก

3. ท่านคิดว่าการขยายของของพ่อค้า แม่ค้า บริเวณชายหาดบางแสนอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง

- 1) แพงมาก 2) เท่ากัน 3) ถูกกว่า

4. ท่านเดินทางมายังชายหาดบางแสนโดยวิธีใด

- 1) รถยนต์ส่วนตัว 2) รถยนต์โดยสารประจำทาง 3) รถมอเตอร์ไซด์
 4) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. โดยส่วนมากแล้วท่านเดินทางมายังชายหาดบางแสนในวันใด

- 1) วันหยุดสุดสัปดาห์ 2) วันหยุดนักขัตฤกษ์ 3) วันธรรมดา

6. ท่านมีพฤติกรรมเดินทางมายังชายหาดบางแสนในลักษณะใด

- 1) เข้าไป-เย็นกลับ 2) ค้าง 1 คืน 3) ค้างมากกว่า 1 คืน

7. การเดินทางมายังชายหาดบางแสนของท่านเฉลี่ยปีละกี่ครั้ง

- 1) 1-2 ครั้งต่อปี 2) 3-5 ครั้งต่อปี 3) 5 ครั้งต่อปีขึ้นไป

8. ค่าใช้จ่ายต่อวันของท่านในการเดินทางมายังชายหาดบางแสนประมาณเท่าไร

- 1) น้อยกว่า 1,000 บาท   2) 1,001-1,500บาท   3) 1,500 บาทขึ้นไป

9. ค่าใช้จ่ายส่วนมากของท่านอยู่ในหมวดใด

- 1) ค่าที่พัก   2) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม   3) ค่าพาหนะเดินทาง
 4) ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง   5) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก
 6) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านคิดว่าท่านจะกลับมาเที่ยวที่ชายหาดบางแสนอีกครั้งหรือไม่

- 1) แน่ใจ   2) ไม่แน่ใจ
 3) ไม่กลับมาอีกเลย (โปรดระบุเหตุผล).....

11. หากท่านต้องการเดินทางกลับมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนอีกครั้ง เหตุจูงใจที่จะกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งคือ

- 1) สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ   2) การเดินทางคมนาคมสะดวก   3) ความปลอดภัย
 4) อาหารอร่อย และสะอาด   5) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง ในการเดินทางท่องเที่ยวของท่าน แรงจูงใจต่อไปนี้ ชัดใจจูงใจและทำให้ท่านตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความเห็นของท่าน

แรงจูงใจในการเดินทาง	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ศึกษารวมชาติที่บริสุทธิ์ ชื่นชมทัศนียภาพ วิถีชีวิตคนใหม่ที่งดงาม อากาศบริสุทธิ์ ความสงบสุข					
2. การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตท้องถิ่น กิจกรรมด้านศาสนาและการพัฒนาจิตใจ เช่น การทำสมาธิ					
3. การพักผ่อนหย่อนใจ ความบันเทิง ความสนุกสนาน					
4. การออกกำลังกาย การผจญภัย ความเสี่ยง					
5. การหนีจากการงาน ชีวิตประจำวันที่ซ้ำซากจำเจจากความแออัดในเมือง					
6. ความคุ้มค่าของเงินที่ใช้ แพคเกจราคาเหมาะสม ค่าครองชีพ ค่าเดินทาง ค่าที่พักราคาถูก					
7. มีแหล่งช้อปปิ้งหลากหลาย สินค้าดี ราคาถูก คนขายอัธยาศัยดี					

แรงจูงใจในการเดินทาง	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. มีอาหารท้องถิ่นและนานาชาติและหลากหลาย สะอาดและถูกสุขลักษณะ ราคาไม่แพง					
9. มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีเจ้าบ้านที่หวังดี มีความเป็นมิตรเป็นกันเอง					
10. มีความสะดวกด้านการสื่อสารและมีความคล่องตัวในการเดินทาง					
11. มีข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว					
12. มีแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น					

ส่วนที่ 4 การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว

คำชี้แจง ทรัพยากรการท่องเที่ยวต่อไปนี้มีคุณภาพ มีความโดดเด่น เป็นจุดดึงดูดและมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวของหาดบางแสนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความเห็นของท่าน

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ					
1. หาดบางแสน					
2. หาดวอนนภา					
3. แหลมแท่น					
4. เขาสามมุก					
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม					
1. วัดแสนสุข วัดตาลล้อม วัดบางเบิ่ง ฯลฯ					
2. ศาลเจ้าแม่สามมุก					
3. พิพิธภัณฑ์สัตตวันน้ำ					
4. ตลาดหนองมน					
5. ตลาดอ่างศิลา					
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล					
1. งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด					
2. งานบางแสนไบคี่วิค ริมทะเลแหลมแท่น					
3. เทศกาลอาหารทะเลแหลมแท่น					
4. ประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสน					

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. ประเพณีแห่เทียนพรรษา					
6. เทศกาลสงฆ์ทำบุญปีเก่าต้อนรับปีใหม่					
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านกิจกรรม					
1. เล่นน้ำทะเล					
2. วินเซิร์ฟ					
3. เจ็ตสกี					
4. ขับเรือสกูตเตอร์					
5. บานาน่า โบ๊ท					
6. นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน					
7. ชี่จักรยานริมหาด					
8. ชี่ของทะเลสดที่สะพานปลา					
9. เทียวตลาดหนองมน ชี่ของฝาก					
10. ชมสาริตการทำครกที่อ่างศิลา					
11. ศึกษาพันธุ์ปลาน้ำเค็ม ที่พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ					
12. ให้อาหาร					
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านบริการ					
1. มีโรงแรมและรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน					
2. มีบังกะโล เกสต์เฮาส์ และที่พักราคาประหยัด					
3. มีบริการขนส่งจากหนองมนไปยังหาด					
4. มีศูนย์ประชาสัมพันธ์ บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ศูนย์แจ้งเหตุบริเวณชายหาดบางแสน					
5. มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เช่น ข้าวหลาม หอยจ้อ ห่อหมกทะเล และอาหารทะเลแห้งต่างๆ					
6. มีบริการด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เหมาะสม ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา บำบัดของเสีย ที่จอดรถ					
7. มีห้องอาบน้ำและห้องสุขาที่สะอาด ราคาเหมาะสม					
8. มีเก้าอี้ผ้าใบ ห่วงยาง จักรยานให้เช่า ราคาประหยัด					
9. มีร้านอาหารและภัตตาคารที่ได้รับมาตรฐาน					
10. มีหาบเร่ แผงลอยอาหารที่สะอาด และราคาประหยัด					
11. มีบริการนวดและสปาในบริเวณชายหาดบางแสน					

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความเห็น หรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพียง 1 ช่อง ต่อ 1 ข้อความ

ปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสภาพพื้นที่					
1. ชายหาดขาดความเป็นธรรมชาติ เช่น พืชทะเล ผักบุ้งทะเล					
2. สิ่งปลูกสร้างบนหาดมีการบดบังทัศนียภาพ					
3. มีนักท่องเที่ยวมากกว่าขีดการรองรับของชายหาดบางแสน					
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
1. บริเวณชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูล					
2. มีวัตถุลอยน้ำบริเวณในทะเล อาทิ ขวดน้ำ โฟม เป็นต้น					
3. ขาดระบบการจัดเก็บขยะที่เหมาะสม					
4. มีมลพิษของน้ำทะเล					
5. มีมลพิษในอากาศ ฝุ่น ควันและกลิ่นรถยนต์					
6. มีมลพิษด้านเสียงจากการจราจร กิจกรรมทางน้ำ ผู้คน เป็นต้น					
7. ขาดการปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ประกอบการ ชุมชนและนักท่องเที่ยว					
8. ขาดการดูแล รักษา บำบัดฟื้นฟูธรรมชาติบนหาด					
9. จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลและนักท่องเที่ยวที่ทำผิดกฎหมาย					
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
1. สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ					
2. ป้ายจราจรและป้ายแหล่งท่องเที่ยวทึบโตรวม ขาดมาตรฐาน					
3. ห้องอาบน้ำและห้องสุขา ไม่เพียงพอ					
4. ร้านอาหารขาดมาตรฐานและไม่เพียงพอ					
5. แก้วผ้าใบริมหาดราคาไม่เหมาะสม					
6. ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวเปิดให้บริการเฉพาะบางเวลา					

ปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความปลอดภัย					
1. การตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเฉพาะบางเวลา					
2. มีการตรวจหนาแน่นและอันตรายต่อนักท่องเที่ยว					
3. ขาดป้ายเตือนและหุ่นแยกเขตสำหรับว่ายน้ำจากเขตกีฬาทางน้ำ					
4. ขาดการให้ข้อมูลเรื่องความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว					
5. ขาดระบบการให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นบริเวณชายหาดฯ					

ส่วนที่ 6 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง ชัดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความเห็น หรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพียง 1 ช่อง ต่อ 1 ข้อความ

การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางที่ 1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 1 การแบ่งพื้นที่ชายหาดเป็นเขต (zoning) ตามวัตถุประสงค์ต่างๆ อย่างเหมาะสม					
โครงการที่ 2 การปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนให้งดงาม					
โครงการที่ 3 การอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกผักน้ำทะเล เตยและรั้วทะเลบนหาด					
โครงการที่ 4 การฟื้นฟูและเพาะพันธุ์พืช และสัตว์ทะเลบริเวณชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 5 การปรับปรุงถนนและสิ่งอำนวยความสะดวกบนชายหาดบางแสนให้ได้มาตรฐาน					

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางที่ 2 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
โครงการที่ 1 การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล					
โครงการที่ 2 การจัดการคุณภาพอากาศ และเสียงบนชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 3 การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 4 การจัดการขยะ และการบำบัดน้ำเสียบนหาดบางแสน					
โครงการที่ 5 การปรับปรุงซ่อมแซมถนนให้มีคุณภาพดีเพื่อเชื่อมโยงกับอ่างศิลาและเขาสามมูก					

การพัฒนาที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี

พัฒนาการท่องเที่ยว	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางที่ 1 การจัดการด้านการตลาด					
โครงการที่ 1 การวางแผนด้านการตลาดแบบครบวงจร					
โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์ และแบรนด์ของชายหาดบางแสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ					
โครงการที่ 3 การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว (Cluster) ในกลุ่มชายทะเลฝั่งตะวันออกกับพัทยาและระยอง					
โครงการที่ 4 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของชายหาดบางแสนและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขัน					
โครงการที่ 5 การจัดประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายของชายหาดบางแสน โดยสร้างเว็บไซต์รวมเพื่อขายตรง					
แนวทางที่ 2 การพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว					
โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานที่พักแรม และร้านอาหารของชายหาดบางแสน					

พัฒนาการท่องเที่ยว	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน อ่างศิลา และเขาสามมุก					
โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานด้านการบริการอื่นๆ เช่น โรงพยาบาล ปั้มน้ำมัน และร้านสะดวกซื้อบนชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านห้องสุขาของชายหาดบางแสน					
แนวทางที่ 3 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว					
โครงการที่ 1 การจัดตั้งองค์กรกลางเพื่อบริหารจัดการการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนแบบบูรณาการ					
โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 3 การรักษาและเสริมสร้างจุดแข็งของการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 4 การสร้างระบบฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน เพื่อขายตรง					
โครงการที่ 5 การสร้างระบบการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน					

การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาชุมชน	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางที่ 1 การสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน					
โครงการที่ 1 การรวมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวบางแสน					
โครงการที่ 2 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชุมชนบางแสน					

การพัฒนาชุมชน	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
โครงการที่ 3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 4 การรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนบนชายหาดบางแสน					
แนวทางที่ 2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น					
โครงการที่ 1 การจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว (SME) ของชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 2 การสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ					
โครงการที่ 3 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการการท่องเที่ยว					
โครงการที่ 4 อบรมมัคคุเทศก์การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 5 การอบรมด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น การนวดแผนโบราณ					
แนวทางที่ 3 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว					
โครงการที่ 1 การจัดงานเทศกาลมหรหรรษาอาหารแหลมแท่น					
โครงการที่ 2 การจัดงานเทศกาลมหรหรรษดนตรี เช่น เพลงสากล เพลงไทย					
โครงการที่ 3 การจัดกิจกรรมเที่ยวชมเขาสามมุข อ่างศิลา					
โครงการที่ 4 ปรับปรุงกิจกรรมทางน้ำให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย					
โครงการที่ 5 จัดรูปแบบและการผลิตของที่ระลึก					

การพัฒนาที่ 4 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

การปลูกจิตสำนึก	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางที่ 1 การปลูกจิตสำนึก					
โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและชุมชน					

การปลูกจิตสำนึก	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
โครงการที่ 2 การอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ชุมชน					
แนวทางที่ 2 การพัฒนาจิตใจ					
โครงการที่ 1 การอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริแก่ชุมชน					
โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจให้กับเยาวชน โดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง					
โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับผู้นำชุมชนที่ชายหาดบางแสน					
แนวทางที่ 3 การอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว					
โครงการที่ 1 ฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีก่อพระทรายวันไหล					
โครงการที่ 2 สร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านของบางแสน					
โครงการที่ 3 ฟื้นฟูอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์ทางเลือก และการทำสมุนไพรของบางแสน					
แนวทางที่ 4 การสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					
โครงการที่ 1 การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชนบางแสน					
โครงการที่ 2 การรณรงค์ให้บางแสนสีขาว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด					
โครงการที่ 3 การฝึกอบรมการเตรียมความพร้อม เพื่อรับมือพิบัติภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุไซโคลน					

ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นิติตปริญญาโท
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพฯ

มหาวิทยาลัยนเรศวร
ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
รายวิชา 803598 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

*****

แบบสอบถามสำหรับภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

เรียน ท่านผู้กรอกแบบสอบถาม

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวชนาภา เสมอกิจ นายวีรากร รัตกุล และ นางสาวสุวรรณี คลังเจริญกุล กำลังศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ณ มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร และกำลังดำเนินงานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 803598 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ของงานวิจัยนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ

นางสาวชนาภา	เสมอกิจ
นายวีรากร	รัตกุล
นางสาวสุวรรณี	คลังเจริญกุล

คณะผู้วิจัย

แบบสอบถามสำหรับภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ข้อมูลที่ได้นี้จะนำไปศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อไป โดยแบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- ส่วนที่ 2 การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว
- ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย
- ส่วนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
- ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) ต่ำกว่า 20 ปี 2) 20-30 ปี 3) 31-40 ปี
 4) 41-50 ปี 5) 50 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

- 1) โสด 2) หม้าย 3) หย่าร้าง
 4) แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน 5) แต่งงานแล้วแยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา

- 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษาตอนต้น 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
 4) อนุปริญญา/ปวส. 5)ปริญญาตรี/เทียบเท่า 6) สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

- 1) รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ 2) พนักงานภาคเอกชน 3) เกษตร/ประมง
- 4) ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย 5) นักเรียน/นักศึกษา 6) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. รายได้ต่อเดือน

- 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท 2) 5,001-10,000 บาท 3) 10,001- 15,000 บาท
- 4) 15,001- 20,000 บาท 5) 20,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว

คำชี้แจง ทรัพยากรการท่องเที่ยวต่อไปนี้มีคุณภาพ มีความโดดเด่น เป็นจุดดึงดูดและมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความเห็นของท่าน

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ					
1. หาดบางแสน					
2. หาดวอนนภา					
3. แหลมแท่น					
4. เขาสามมุก					
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม					
1. วัดแสนสุข วัดตาลล้อม วัดบางเป้ง ฯลฯ					
2. ศาลเจ้าแม่สามมุก					
3. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ					
4. ตลาดหนองมน					
5. ตลาดอ่างศิลา					
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล					
1. งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด					
2. งานบางแสนใบ้ควีค ริมทะเลแหลมแท่น					
3. เทศกาลอาหารทะเลแหลมแท่น					
4. ประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสน					
5. ประเพณีแห่เทียนพรรษา					
6. เทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่					

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านกิจกรรม					
1. เล่นน้ำทะเล					
2. วินเซิร์ฟ					
3. เจ็ตสกี					
4. ขับเรือสกูเตอร์					
5. บานาน่า โบ๊ท					
6. นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน					
7. ซี่จักรยานริมหาด					
8. ซื่อของทะเลสดที่สะพานปลา					
9. เทียวตลาดหนองมน ซื่อของฝาก					
10. ชมสวัสดิการท่าครกที่อ่างศิลา					
11. ศึกษาพันธุ์ปลาน้ำเค็ม ที่พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ					
12. ไหว้พระ					
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านบริการ					
1. มีโรงแรมและรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน					
2. มีบังกะโล เกสต์เฮาส์ และที่พักราคาประหยัด					
3. มีบริการขนส่งจากหนองมนไปยังหาด					
4. มีศูนย์ประชาสัมพันธ์ บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ศูนย์แจ้งเหตุบริเวณชายหาดบางแสน					
5. มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เช่น ข้าวหลาม หอยจ้อ ห่อหมกทะเล และอาหารทะเลแห้งต่างๆ					
6. มีบริการด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เหมาะสม ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา บ้ายบอกทาง ที่จอดรถ					
7. มีห้องอาบน้ำและห้องสุขาที่สะอาด ราคาเหมาะสม					
8. มีเก้าอี้ผ้าใบ ห่วงยาง จักรยานให้เช่า ราคาประหยัด					
9. มีร้านอาหารและภัตตาคารที่ได้รับมาตรฐาน					
10. มีhaber แผงลอยอาหารที่สะอาด และราคาประหยัด					
11. มีบริการนวดและสปาในบริเวณชายหาดบางแสน					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เพื่อกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความเห็น หรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพียง 1 ช่อง ต่อ 1 ข้อความ

ปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสภาพพื้นที่					
1. ชายหาดขาดความเป็นธรรมชาติ เช่น พีชทะเล ฝักบัวทะเล					
2. สิ่งปลูกสร้างบนหาดมีการบดบังทัศนียภาพ					
3. มีนักท่องเที่ยวมากกว่าขีดการรองรับของชายหาดบางแสน					
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
1. บริเวณชายหาดมีขยะและสิ่งปฏิกูล					
2. มีวัตถุลอยน้ำบริเวณในทะเล อาทิ ขวดน้ำ โฟม เป็นต้น					
3. ขาดระบบการเก็บขยะที่เหมาะสม					
4. มีมลพิษของน้ำทะเล					
5. มีมลพิษในอากาศ ฝุ่น ควันและกลิ่นรถยนต์					
6. มีมลพิษด้านเสียงจากการจราจร กิจกรรมทางน้ำ ผู้คน เป็นต้น					
7. ขาดการปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ประกอบการ ชุมชนและนักท่องเที่ยว					
8. ขาดการดูแล รักษา บำบัดฟื้นฟูธรรมชาติบนหาด					
9. จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลนักท่องเที่ยวที่ทำผิดกฎหมาย					
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
1. สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ					
2. ป้ายจราจรและป้ายแหล่งท่องเที่ยวทึบโตรวม ขาดมาตรฐาน					
3. ห้องอาบน้ำและห้องสุขา ไม่เพียงพอ					
4. ร้านอาหารขาดมาตรฐานและไม่เพียงพอ					
5. แก้วน้ำใบบริมหาดราคาไม่เหมาะสม					
6. ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวเปิดให้บริการเฉพาะบางเวลา					

ปัญหาที่เกิดขึ้นบนชายหาดบางแสน	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความปลอดภัย					
1. การตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเฉพาะบางเวลา					
2. มีการตรวจหนาแน่นและอันตรายต่อนักท่องเที่ยว					
3. ขาดป้ายเตือนและหุ่นแยกเขตสำหรับว่ายน้ำจากเขตกีฬาทางน้ำ					
4. ขาดการให้ข้อมูลเรื่องความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว					
5. ขาดระบบการให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นบริเวณชายหาดฯ					

ส่วนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง ชี้ดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความเห็น หรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพียง 1 ช่องต่อ 1 ข้อความ

การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางที่ 1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use) ของชายหาดบางแสน					
<u>โครงการที่ 1</u> การแบ่งพื้นที่ชายหาดเป็นเขต (zoning) ตามวัตถุประสงค์ต่างๆ อย่างเหมาะสม					
<u>โครงการที่ 2</u> การปรับปรุงภูมิทัศน์บนชายหาดบางแสนให้งดงาม					
<u>โครงการที่ 3</u> การอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การปลูกผักบุ้งทะเล เตยและรั้วทะเลบนหาด					
<u>โครงการที่ 4</u> การฟื้นฟูและเพาะพันธุ์พืช และสัตว์ทะเลบริเวณชายหาดบางแสน					
<u>โครงการที่ 5</u> การปรับปรุงถนนและสิ่งอำนวยความสะดวกบนชายหาดบางแสนให้ได้มาตรฐาน					

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางที่ 2 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
โครงการที่ 1 การจัดการคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสนตามมาตรฐานสากล					
โครงการที่ 2 การจัดการคุณภาพอากาศ และเสียงบนชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 3 การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 4 การจัดการขยะ และการบำบัดน้ำเสียบนหาดบางแสน					
โครงการที่ 5 การปรับปรุงซ่อมแซมถนนให้มีคุณภาพดีเพื่อเชื่อมโยงกับอ่างศิลาและเขาสามมุก					

การพัฒนาที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี

พัฒนาการท่องเที่ยว	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางที่ 1 การจัดการด้านการตลาด					
โครงการที่ 1 การวางแผนด้านการตลาดแบบครบวงจร					
โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์ และแบรนด์ของชายหาดบางแสนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติ					
โครงการที่ 3 การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว (Cluster) ในกลุ่มชายทะเลฝั่งตะวันออกกับพัทยาและระยอง					
โครงการที่ 4 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของชายหาดบางแสนและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขัน					
โครงการที่ 5 การจัดประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายของชายหาดบางแสน โดยสร้างเว็บไซต์รวมเพื่อขายตรง					
แนวทางที่ 2 การพัฒนาสินค้า และการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว					
โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานที่พักแรม และร้านอาหารของชายหาดบางแสน					

พัฒนาการท่องเที่ยว	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยของกิจกรรมการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน อ่างศิลา และเขาสามมูก					
โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานด้านการบริการอื่นๆ เช่น โรงพยาบาล ปั้มน้ำมัน และร้านสะดวกซื้อบนชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านห้องสุขาของชายหาดบางแสน					
แนวทางที่ 3 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว					
โครงการที่ 1 การจัดตั้งองค์กรกลางเพื่อบริหารจัดการการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนแบบบูรณาการ					
โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 3 การรักษาและเสริมสร้างจุดแข็งของการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 4 การสร้างระบบฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน เพื่อขายตรง					
โครงการที่ 5 การสร้างระบบการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวบนชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน					

การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาชุมชน	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางที่ 1 การสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน					
โครงการที่ 1 การรวมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวบางแสน					
โครงการที่ 2 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของชุมชนบางแสน					

การพัฒนาชุมชน	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
โครงการที่ 3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 4 การรักษาความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนบนชายหาดบางแสน					
แนวทางที่ 2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น					
โครงการที่ 1 การจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว (SME) ของชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 2 การสร้างตราสินค้า (Branding) ได้แก่ ข้าวหลาม หอยจ๊อ อาหารทะเล ฯลฯ					
โครงการที่ 3 การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการที่พัก (Home Stay) ร้านอาหารและบริการการท่องเที่ยว					
โครงการที่ 4 อบรมมัคคุเทศก์การท่องเที่ยวชายหาดบางแสน					
โครงการที่ 5 การอบรมด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น การนวดแผนโบราณ					
แนวทางที่ 3 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว					
โครงการที่ 1 การจัดงานเทศกาลมหรหรรษาอาหารแหลมแท่น					
โครงการที่ 2 การจัดงานเทศกาลมหรหรรษดนตรี เช่น เพลงสากล เพลงไทย					
โครงการที่ 3 การจัดกิจกรรมเที่ยวชมเขาสามมุข อ่างศิลา					
โครงการที่ 4 ปรับปรุงกิจกรรมทางน้ำให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย					
โครงการที่ 5 จัดรูปแบบและการผลิตของที่ระลึก					

การพัฒนาที่ 4 การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

การปลูกจิตสำนึก	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางที่ 1 การปลูกจิตสำนึก					
โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและชุมชน					

การปลูกจิตสำนึก	ระดับของการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
โครงการที่ 2 การอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวแก่ชุมชน					
แนวทางที่ 2 การพัฒนาจิตใจ					
โครงการที่ 1 การอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริแก่ชุมชน					
โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจให้กับเยาวชน โดยเน้นเศรษฐกิจพอเพียง					
โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับผู้นำชุมชนที่ชายหาดบางแสน					
แนวทางที่ 3 การอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว					
โครงการที่ 1 ฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีก่อพระทรายวันไหล					
โครงการที่ 2 สร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านของบางแสน					
โครงการที่ 3 ฟื้นฟูอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์ทางเลือก และการทำสมุนไพรของบางแสน					
แนวทางที่ 4 การสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					
โครงการที่ 1 การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชนบางแสน					
โครงการที่ 2 การรณรงค์ให้บางแสนสีขาว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด					
โครงการที่ 3 การฝึกอบรมการเตรียมความพร้อม เพื่อรับมือภัยพิบัติต่างๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุไซโคลน					

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นิติตปริญญาโท
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพฯ

ภาคผนวก ข ตารางตรวจทรัพย์สิน

รายการ	ที่ตั้ง	การเข้าถึง	ความเป็นมา	ความสำคัญ	ลักษณะเด่น	สภาพปัจจุบัน	ปัญหา	ข้อจำกัดในการพัฒนา	แนวโน้มในอนาคต
ทรัพย์สินท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ									
1. หาดบางแสน									
2. หาดวอนนภา									
3. แหลมแท่น									
4. เขาสามมุข									
ทรัพย์สินท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม									
1. วัดแสนสุข วัดตาลล้อม วัดบางเป้ง ฯลฯ									
2. ศาลเจ้าแม่สามมุข									
3. พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ									
4. ตลาดหนองมน									
5. ตลาดช่างศิลา									
ทรัพย์สินท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล									
1. งานแข่งขันรถยนต์ทางเรียบบนถนนริมหาด									
2. งานบางแสนไปคีรีรีคิมทะเลแหลมแท่น									
3. เทศกาลอาหารทะเลแหลมแท่น									

รายการ	ที่ตั้ง	การเข้าถึง	ความเป็นมา	ความสำคัญ	ลักษณะเด่น	สภาพปัจจุบัน	ปัญหา	ข้อจำกัดในการพัฒนา	แนวโน้มในอนาคต
4. ประเพณีก่อพระทรายวันไหลบนหาดบางแสน									
5. ประเพณีแห่เทียนพรรษา									
6. เทศกาลสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่									
ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านกิจกรรม									
1. เล่นน้ำทะเล									
2. วินเซิร์ฟ									
3. เจ็ตสกี									
4. ขับเรือสปีดเตอร์									
5. บานาน่า บีท									
6. นอนพักผ่อนริมหาดบางแสน									
7. ซี่จักรยานริมหาด									
8. ซี่ของทะเลสดที่สะพานปลา									
9. เทียวตลาด หนองมน ซี่ของฝาก									
10. ชมสาธิตการทำครกที่อ่างศิลา									

รายการ	ที่ตั้ง	การเข้าถึง	ความเป็นมา	ความสำคัญ	ลักษณะเด่น	สภาพปัจจุบัน	ปัญหา	ข้อจำกัดในการพัฒนา	แนวโน้มในอนาคต
11. ศึกษาพันธุ์ปลาน้ำเค็ม ที่พิพิธภัณฑสถานสัตว์น้ำ									
12. ไหว้พระ									
ทรัพยากรท่องเที่ยวและบริการ									
1. มีโรงแรมและรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน									
2. มีบังกะโล เกสท์เฮาส์ และที่พักราคาย่อมเยา									
3. มีบริการขนส่งจากหนองมนไปยังหาด									
4. มีศูนย์ประชา-สัมพันธ์ บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ศูนย์แจ้งเหตุบริเวณชายหาดบางแสน									
5. มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เช่น ข้าวหลาม หอยจ๊อ ห่อหมกทะเล และอาหารทะเลแห้งต่างๆ									
6. มีบริการด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เหมาะสม ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา ป้ายบอกทาง ที่จอดรถ									
7. มีห้องอาบน้ำและห้องสุขาที่สะอาดราคาเหมาะสม									

รายการ	ที่ตั้ง	การเข้าถึง	ความเป็นมา	ความสำคัญ	ลักษณะเด่น	สภาพปัจจุบัน	ปัญหา	ข้อจำกัดในการพัฒนา	แนวโน้มในอนาคต
8. มีแก้อื้อผ้าใบ ท่วงยาง จักรยานให้เช่า ราคาย่อมเยา									
9. มีร้านอาหารและภัตตาคารที่ได้รับ มาตรฐาน									
10. มีหาบเร่ แผงลอยอาหารที่สะอาด และ ราคาย่อมเยา									
11. มีบริการนวดและสปาในบริเวณ ชายหาดบางแสน									

การประเมินทรัพยากรท่องเที่ยว

การประเมินทรัพยากรท่องเที่ยว	คุณภาพ	ความโดดเด่นเมื่อเทียบกับที่อื่น	จุดดึงดูดนักท่องเที่ยว
1. ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ			
2. ทรัพยากรท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรม			
3. ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล			
4. ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านกิจกรรม			
5. ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านบริการ			

ตารางการจัดอันดับความสำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยว

จัดอันดับความสำคัญ	คุณสมบัติความโดดเด่น	ลูกค้าสำคัญ	โอกาสในการพัฒนา	อุปสรรคต่อการพัฒนา	อันดับ
1. ทรัพยากรท่องเที่ยวด้าน ธรรมชาติ					
2. ทรัพยากรท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรม					
3. ทรัพยากรท่องเที่ยวด้าน ประเพณี วิถีชีวิต และงาน เทศกาล					
4. ทรัพยากรท่องเที่ยวด้าน กิจกรรม					
5. ทรัพยากรท่องเที่ยวด้าน บริการ					

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ – ชื่อสกุล	ชนาภา เสมอกิจ
วัน เดือน ปี เกิด	25 มิถุนายน 2527
ที่อยู่ปัจจุบัน	115/15 หมู่ 2 ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
ที่ทำงานปัจจุบัน	-
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	-
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยบูรพา

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ – ชื่อสกุล	วีรากร รัตกุล
วัน เดือน ปี เกิด	24 กรกฎาคม 2525
ที่อยู่ปัจจุบัน	327 หมู่ 8 ตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ที่ทำงานปัจจุบัน	-
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	-
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษธุรกิจ) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ - ชื่อสกุล	สุวรรณณี คลังเจริญกุล
วัน เดือน ปี เกิด	27 กันยายน 2519
ที่อยู่ปัจจุบัน	1931 ถนนสุขุมวิท 77 แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
ที่ทำงานปัจจุบัน	-
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	-
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2543	บธ.บ. (การจัดการสารสนเทศคอมพิวเตอร์) มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น